దిలీపచరిత్ర

ఇది

కొటికలపూడి వేంకటకృష్ణకవిచే

రచియింపఁబడి

మంజువాణినుండి పునర్ముద్రితమయ్యెను.

ఏలూరు

మంజువాణీముద్రాక్షరశాల.

మొదటికూర్పు 500 ప్రతులు

1902

 [Price 8 Annas.

ఈసత్కవి విశాఖపట్టణ మండలమునందలి బొబ్బిలిదరి కొండాపురము అగ్రహారమున శాలివాహన శ॥ ౧౭౮౭ అతీతమగు తారణ సంవత్సర శ్రావణబహుళ ౫ను నాడు (అనఁగా నేటికి ౧౩౭ సంవత్సరముల క్రిందట) జన్మించెను. వీరు వెలనాటి వైదికబ్రాహ్మణులు. హరితసగోత్రులు. ఆపస్తంబసూత్రులు. యజుశ్శాఖీయులు. తండ్రి వేంకటరామశాస్త్రి. తల్లి వెంకమాంబ. ఈకవియును, వీరిపూర్వికులును. వీరి తదనంతరపురుషులును, నేటికిని శ్రీబొబ్బిలి సంస్థానాస్థాన పండితులుగ నుండుటయగాక తత్సంస్థాన ప్రభువర్యుల పురోహితులుగఁ గూడనున్నారు.

ఇక్కవిశిఖామణింగూర్చి యుప్పటి విద్వత్ప్రభువగు శ్రీ రాయుడప్ప రంగారాయప్రభువీ క్రిందరీతిగాఁ దమ సంకల్ప సూర్యోదయమునందు స్తుతించిరి.

సీ. బహుసంస్కృతాంధ్రప్ర-బంధనిర్మాణవి,
చక్షణుండగుశుభ-లక్షణుండు।
స్వాంతత్రయాన్విత-జ్యోతిషజ్ఞానవి,
భ్రాజితుండవనిశ-పూజితుండు।
సత్యయుతాఖిల-జనసన్నుతపవిత్రు,
భావుకుండుసదయావి-ధావ్యుండు।
కోటికలపూడిస-త్కులపయోరాశిసు,
ధాకరుండుఛిలసు-ధాకరుండు।
గీ. మైథిలీవల్లభాంఘ్రిసు-మరసబంధు।
రాయమానసమగ్నంత-రంగుఁడగుచు।

నలరు వేంకటకృష్ణాహి-తాగ్నిమతుప్ప।
రోహితునిసన్ను తింతుని-రూఢమతిని॥

ఇందుంబట్టి యుక్తకవి బహుసంస్కృతాంధ్ర ప్రబంధరచనా ధురంధరుఁడనియు, జ్యోతిషమునం దసమాన ప్రజ్ఞఁ గలవాఁడనియు, శ్రీరామోపాసకుఁడనియుఁ, బురోహితుఁడనియు, జెప్పఁబడియున్నది. మఱియు, వీరిప్రపౌత్రపౌత్రులేవి, ప్రపౌత్రిపుత్రులేమి నేటికిని జ్యోతిషమునం దసాధారణ పాండిత్యము కలవారైయున్నారు.

ఈకవి, అప్పటిసంస్థానాధిపతులగు శ్రీవేంకట రంగారావు బహద్దర్ వారివలన శా॥స॥ ౧౭౨౨ గతమగు రౌద్రి సం॥ ఆషాఢ శు॥ ౧౦ బుధవాసరమున "రామునివలస" యనునొక గ్రామమును, సంకల్పసూర్యోదయ గ్రంథకర్తలును ప్రభువులునగు శ్రీరాయణప్ప రంగారావు బహద్దరు వారివలన శా॥సం॥ ౧౭౪౭ వ వ్యయసంవత్సర భాద్రపద శుద్ధ ౧౨ బుధవాసరమున "సుభద్ర" యను మరియొక గ్రామమును బహుమాన రూపకముగఁ గైకొనెను.

మఱియు, శా॥శ ౧౭౩౭ వ ప్రమాదూత వత్సరమున అగ్నిష్టోమమాచరించి సోమయాజిపదమునం దెను.

'ఇట్లుకీర్తికాముఁడై ప్రకాశించిన వేంకటకృష్ణ సోమయాజికి పుత్రులు ఏడుగురు. పుత్రికలిద్దరు. అందుఁ జతుర్థతనయుఁడగు కోదండరామకవి సంస్కృతాంధ్ర కవిత్వమునం బ్రసిద్ధిగాంచినవాఁడై యనేక గ్రంథరాజముల విరచించి మించె. వీరి చరిత్రమంతయు విపులముగ 'విశాఖపట్టణ మండల కవిచరిత్రము' న వ్రాయఁబడి యుండుటచే నిట వివరింపఁబడదయ్యె.

పూర్వజన్మ సుకృతపరిపాకమునం జేసి వేంకటకృష్ణకవికి బాల్యమునందె కవితాలతాంకురము హృదయక్షేత్రమునం జనించి వేదాధ్యయనాద్యంతరాయాదులకు వాడక, కావ్యపఠనాది దోహదంబు

చేకైనందిన ప్రవర్ధమానంబై కొనసాగి రాణించుటంబట్టి తాను పిన్న నాఁడు చదువుచువచ్చిన కావ్యత్రయమునకుఁ బొందికగాఁ బద్యములు వ్రాయుచువచ్చెను. వానిలో నిపుడు మేఘసందేశము మాత్రము లభించినది. తక్కిన రెండు గ్రంథములును నామమాత్రావశేషము లయ్యెనని తోఁచుచున్నది. మఱియు

౧ శ్వేతాచలమాహాత్మ్యము
౨ విజ్ఞానేశ్వరములను తెనిగించెను.
3 ప్రబోధచంద్రోదయ నాటకమును శ్రీరాయదప్పరంగా రాయ ప్రభువు సంకల్పసూర్యోదయమును తెనిగించిన పిమ్మట మూడాశ్వాసముల పద్యకావ్యముగా రచించెను.

ఈకవికిని [వీరివంశస్థులకందరికిని] శ్రీరామమూర్తి యిష్టదైవమగుటంజేసి యీతండు రచించిన గ్రంథములన్నియు నాస్వామికే సమర్పించి శాశ్వతపదవిం బొంది యానందించుచున్నవాఁడు. కావున వేంకటకృష్ణసోమయాజి తన నిర్యాణకాలమగు శా॥ శ॥ ౧౭౬౦ గతమగు విళంబివత్సర పుష్య బ॥ ౫ల నాఁడు యీక్రిందరీతిగా భగవంతునకు విజ్ఞాపనమొనర్చుచు పరమపదించెను.

శ్లో॥ యాతాస్సప్తతివత్సరాస్సముచితా ధర్మార్థకామాః కృతాః।
విద్వాంసోపి తిరస్కృతాస్సముదితా దేవర్షిపిత్రాదయః।
కింత్వేతస్యవశ మందహాసవిలసద్వక్త్రేందు సందర్శనా।
దస్యేచ్ఛా క్రమశః కృశం తిక్కపయా శ్రీరామచంద్రప్రభో॥

శ్లో॥ ఆదావేవ దశేంద్రియస్ఫుటశిరో దీవ్యత్తనోరాత్మనం।
నాత్వా సుశ్రుతిభావి దేహాంతరయా కళ్యాణయుక్తం గుణం।
ప్రత్యాసన్న సుఖం నలం ఘ్యమితి మా చింతామహీజావిభో।
లక్ష్మీర్దీర్ఘ వియోగ దుఃఖజనతా దేహావిలంబవ్యథా॥

ఎట్టి మహాపురుషులకేని ప్రాణోత్క్రమణ సమయమందిట్టి విజ్ఞాన సహితమగు జ్ఞాపకశక్తి జనించుట తాదృశ్యమగుటంజేసి వీని నిట సకౌతూహలముగా లిఖించితిమి.

కవితాశైలిం దెలియుటకై వేంకటకృష్ణకవి విరచిత గ్రంథముల నుండి రెండేసిపద్యములిట వ్రాయఁబడినవి.

౧ మేఘసందేశము. ప్ర॥

మ. మహితోత్సారని వాసి పాటవిశిఖా-మార్గ(?)శ్రమాస్ఫూర్తి నిమ్మా [illegible] ।
నహియింపుండలనాత్రమకూటమువిభా-స్వద్వాప్యమున [illegible] ।
పిహితుండైన మిత్రుఁనాదిసుకృతా-పేక్షుండై [illegible] ।
మహినిప్పన్నతుఁడీ గోత్రము ఁడు స-న్మానింపఁ దేవేంద్రక [illegible] ॥

ద్వి॥

చ. కరమున మంజులాబ్జము-గంబున పుల్లనవీనమల్లికా ।
తొరము, ముఖంబునందనరి-తెందగు లోధ్రరజంబు, గో [illegible] ।
గురువకమున్, శిరీష వసు-గుల్మశిరీషము, [illegible] ।
తరుణజనించు నీప ముగి-దాల్చి చెలంగుసురింతులప్పురిన్ ॥

౨ విజ్ఞానేశ్వరము. ప్ర॥

శా. తాంబూలంబొనరింపుమీ జనపదా-ధ్యక్షత్వ [illegible] ।
త్రొంబుల్ ద్రవ్యగృహంబులం బ్రబలయు-క్తిన్ బొప్పఁగా దాఁచితిన్ ।
పంబుల్ మార్చఁగ నేర్పు గౌరతతితో-భాషించి [illegible] ।
రంబుల్ మంత్రులకేర్పడం దెలిపి కార్యస్ఫూర్తిఁ జింతింపుమీ ॥

చ. తనుతనయప్రదీర్ఘవని-ధంబున పుత్రుఁడు మున్నె [illegible] ।
సినబుణముల్ సమృద్ధిగ న-[illegible] ।
దనునకుఁ దీర్పఁగావలసి-న [illegible] యుత్తమా ।
గ్గునకథ మార్గపౌత్రుఁడని [illegible] ॥ ౨॥

3 ప్రబోధచంద్రోదయము.

శా. గ్రీవానల్పని నాసముల్ చెలఁగ [illegible] ।
గ్రానాంచత్కటికుంభకూటకుహరా-క్రాంతోరుదేశంబులన్ ।
దీవిం బాడుదురుగ్ర [illegible] సంసారా [illegible] ।
యావల్లకిన్ [illegible] ॥ ౧॥

ఉ. కేవలవిష్ణుభక్తిగను యు-క్తులయన్న ప్రీతిఁ జెలంగి మోక్షమి
ద్వావిధవంబొసంగుసుఖ-దైవము నో ముదిఁ బాపికృష్ణుఁడా
దేవిని గొల్వ నేగనఁటు ? - తీర్థరతిన్ విమలంబుగాఁ దగంతి
శ్వేతయమునవ్యుమందునఁటు ! - చిత్రగతుల్ వినవయ్య నేటికిన్ ॥

శ్వేతాచలమహాత్మ్యము.

శా. [illegible] సద్వృత్తాసక్తికిన్ ।
[illegible] భక్తికిన్ [illegible] ।
[illegible] ।
[illegible] ॥

ఉ. [illegible] ।
[illegible] ।
[illegible] ।
[illegible] ॥

శా. [illegible] ।
[illegible] ।
[illegible] ।
[illegible] ॥

కృతిపతి యగు [illegible] తనను గూర్చి వ్రాసిన [illegible]
క్రింది పద్యము [illegible] యున్నవి.

చ. [illegible] ।
[illegible] ।
[illegible]
[illegible] ।

సీ. [illegible],
[illegible] ।

గొప్ప ప్రబంధంబుఁ-జెప్పి శ్రీరాముల,
కర్పించితివి మున్ను-నొప్పమీఱఁ
గార్త్సాంతికులు మెచ్చఁ-గా శ్రీపతిగ్రంథ,
గతిని మామక జాత-కము లిఖించి
మా కొసంగిత విష్ణు-దేశాగ్రచిత్తత,
నంచితంబుగఁ దెనిఁ-గించు మన్న.

గీ. కూర్మమాహాత్మ్య మొసఁగుము-మూర్తిమాన్
రమ్యచారిత్ర వేంకట-రామపుత్ర!
కీర్తిదౌదార్య వేంకట-కృష్ణమార్య!
యనుచు బహుమతిచేయ నా-హ్లాదమునను॥

ఈ సత్కవి కవిత్వము ద్రాక్షాపాక విలసితమై, అలంకారపటిమ గలిగి, పండితప్రకర్ష నెల్లడించుచు మిక్కిలి సొంపైయున్నది.

ఈగ్రంథకర్త రచియించిన గ్రంథములన్నింటిలోను దిలీపచరిత్ర మిక్కిలి ప్రౌఢముగానున్నది.

వర్ణనాంశములనేమి, కథాసందర్భము నేమి, [illegible] నేమి యెక్కువ ప్రజ్ఞతో చక్కఁగా నిర్వహించెను.

సంస్కృతమందు సమాసప్రజ్ఞ కలదనుటకును, కల్పనాచాతుర్యమును వ్యక్తీకరించుటకును యీగ్రంథము మిక్కిలి [illegible] యున్నది.

ఇందలి దిలీపుని కథ ప్రాచీనమైనను అక్కడక్కడ కొన్ని మార్పులు యథోచితముగా చేయఁబడినవి

ఈదిలీపచరిత్ర గ్రంథము మాత్రక నొసంగుటయేగాక అనేక విషయముల మాపత్రికాభివృద్ధిఁ గోరు మహారాజశ్రీ నిడదవోలు సుందరం పంతులుగారికి మామనఃపూర్వక వందనము లర్పించుచున్నాము

ఇట్లు,
రాజా మంత్రిప్రెగడ భుజంగరావు బహద్దరు
జమీందారు.

శ్రీరస్తు.

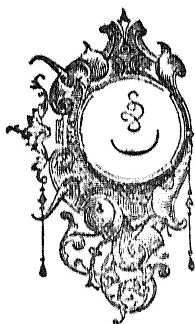
శ్రీమార్కండేయస్వామినేనమః.

దిలీపచరిత్రము.

(ప్రథమాశ్వాసము.)

సీతాతటిదుజ్జ్వలుండఖిలధా-త్రీభృచ్ఛిరోభూష
ణం । భాసన్మోహితరాజహంసభయదుం-డత్యీ
ణశోభాన్వితో। త్వన్సుందాస్త్రమయూరసేవ్యుఁ
ఘనకం-పాసార సంపూర్ణుఁడో । కౌసల్యాసు
తుఁ డక్షసుందు రస యు-క్తన్ మత్కృతిం
జేయుతన్॥

సీ. బంగరురాలంకార-పటిమభాసిల్లంగ,
విశ్వసన్నుతమైన-వృత్తి వెలయ।
శుభలక్షణంబుల-విభవంబు రాజిల్లఁ,
జెన్నైన రీతులు-సన్నుతింప।
వ్యాదుసదర్శనసం-పదసొంపు వాటింప,
యతివిచిత్రాకార-మతిశయిల్ల।
మహితసద్గానసు-మాత్రికలను నరాగ,
శృంగారసపుష్టి-రంగుమీఱ।

గీ. బలుకుపలుకునకమృతంబు-లొలుకరాఁగ।
వాక్యనారాయణునితోడ-ననుదినంబుఁ।
గ్రీడఁగావించులక్ష్మిమ-తిక్రికిఁదనదు।
సరససారూప్యపదవియె-సంగుఁగాత॥ ॥

మ. శ్రుతులున్నాలుగునాల్గునెమ్మొగములన్-శోభిల్లఁగాఁ భారతీ।
సతియుంబట్టపురాణిగాఁ జెలఁగఁగా-సర్వప్రపంచంబునన్।
మ్మతితోడన్ సృజియించునల్వకృతిని-ర్మాణంబు సేయంగ నా।
చ్యుతపత్రంబునఁగోరు నాకుఁగృపతో-సాహాయ్యమున్ జేయుతన్॥

మ. క్షితిలోనే సతికిం గుచంబులయి సం-గీతంబు సాహిత్యము।
న్నతివిఖ్యాతి వహించె నాస్యములనే-నాటిన్మదిం దాల్చితాఁ।
జతురాస్యుం డుకృతార్థుఁ జేతనరభా-స్వత్కీర్తియా భారతీ।
సతి నా నాలుక నుండుఁగాత మృదువా-క్స్ఫూర్తుల్ సదా సంతతమ్॥ ॥

మ. తలపైనుండు మృగాంకునిం గనఁగ ము-ద్యత్తేజముల్ బట్టదా।
భళియంచుం దనకేలు గౌరి ప్రియము-న్వంబట్టె కాహోదరా।
జ్వలపూత్కారభయంబునన్విడువఁగా-సంప్రీతితో నవ్వుసుం।
డలిరాట్కంకణుఁడిందుశేఖరుఁడు దే-వశ్రేణి దామముం బ్రోవుత॥

చ. నలినభవాంగనాదిసుర-నాయలనారతి మున్పూజింపఁగా।
సలలితశంకరార్థతను-సౌధమునన్విహరించు సర్వమం।
గళగిరిరాజపుత్రి త్రిజ-గజ్జనయిత్రి శుభాంగి సర్వమం।
గళములు వేడ్కతో నొసఁగుఁ-గాత మదుజ్వలకావ్యకన్యకున్॥ ॥

ఉ. శైలముజన్మభూమి ప్రస-శంకరమౌళికలాపపేటిపా।
తాళముసాహిణంబువసు-ధాబిలమంబుధిమాతులాలయుం।
బాలువిరక్తిరచ్చనిగ-మాంతముగాఁదన రాయుసట్టిసుం।
డాలముఖుండు విఘ్నముల-దంచి కృపం గనుఁగాత మత్కృతిన్॥ ౭

మ. లవణాంభోనిధి దాటి దానవపురో-ల్లాసంబుమాయించి వై ।
శ్రవణోద్యానముమాపి లంకదహన-జ్వాలాళికర్పించి భూ ।
భువనోత్కృష్టమహాబలాఢ్యుఁ డనిస-ద్బుద్ధుల్గణింపన్ఘనో ।
జవసత్వంబులనొప్పునప్పవనజు-న్నం ప్రీతితోఁగొల్చెదన్ ॥ ౯ ॥

శా. గాయత్రీఘనవర్ణయుగ్మశతక-గ్రంథాదిపద్యంబులన్ ।
తేయాంధ్రత్వవతారసల్లలితమా-దిత్యస్వయాఖ్యానధా ।
చేయం బోతనగారు కావ్యములుగ-శ్రేణుల్వినోదింపఁబ్రీ ।
ఛాయత్వంబుగఁ జేయుపూర్వకవికి-న్నంప్రీతితో మ్రొక్కెదన్ ॥

సీ. అఖిలాగమార్థవి-న్యాసు వేదవ్యాసు,
ఘనకల్పనోల్లాసుఁ-గాళిదాసుఁ ।
బ్రబలపాండిత్యశో-భారవిభారవి,
సరసకవిత్వవి-చారుఁజోరు ।
భారతీకారుణ్య-భవభూతిభవభూతి,
సకలవిద్వజ్జన-శ్లాఘుమాఘుఁ ।
గాకవిశ్వరభుజం-గమమయూరుమయూరు,
మృదుపదరచనాస్వ-శీలుబాణు ।

గీ. రసికజనగేయుఁ బండిత-రాయుఁ గావ్య ।
బహుళనటనానముత్కృష్ట-భట్టహర్షు ।
భూరివిద్యాప్రచండుల-భోజరాజు ।
ముఖ్యులగు రారిచండుల-మదిఁదలంతు ॥ ౧౦ ॥

సీ. చతురాస్యవాగను-శాసనుసమధిక,
పండితత్వాఢ్యుఁ-గుండవీంద్రు ।
నృపపదాహ్వానిత-శ్రీభువనశ్రీనాథు,
ఘనదివ్యజ్ఞతఁ-బరగుధీము ।

సన్మార్గణాపుటనావి-చక్షణుభాస్కరుఁడు,
సమితకళావంతుఁ-డైనసోము।
ధర్మిధర్మజ్ఞతఁ-దగురామభద్రుని,
విశ్వవిఖ్యాతుఁడౌ-వీరభద్రు।

గీ. నభినుతించెదమత్కావ్య-మనెడుకన్య।
కాయురారోగ్యమాత్మైక్య-మతిశయంబు।
మహిమ-చల్లదనంబుబాం-ధవ్యసుఖము।
శత్రువిజయంబుఁబ్రేమనొ-సంగుకొఱకు॥ ౧౧॥

సీ. హారితగోత్రపవిత్రుఁ-డగుకృష్ణసంధిసుం,
చేమహామహునిపి-తామహులను।
సకలవేదాంతవి-శారదుండగుపల్ల,
భాయ్యఁదేధ్యష్యజి-తాగ్రతంత్రి।
పరమపాతివ్రత్య-నిరతయాలింగమ్మ,
వినుతింపనేవేడ-విదునితల్లి।
వనధిజాధరణుల-కెనయగుజగ్గమ్మ,
చిన్నమ్మలేగుణా-ఢ్యనినలలు।

గీ. ధారుణీమండలాధిపా-స్థానములను।
సన్నుతివహించెశివరామ-శాస్త్రియనఁగ।
నేతపోధికుఁడతనిసా-హిత్యభాగ్య।
మతిపితామహుమత్పితా-మహుఁడలంతు॥ ౧౨॥

చ. హారితసగోత్రుసూరినుతు-నాగమవేదితపోధనసు [illegible] మాసీ।
శ్వరచరణాంబుజద్వయని-షక్తమనఃప్రవృత్తిచిత్తభాగుతో।
సురుశివరామశాస్త్రిఁబరి-శుద్ధచరిత్రుఁబవిత్రుఁ [illegible]।
దరధరుమత్పితామహుఁబి-తామహుసన్నిభుసంస్మరించెదన్॥ ౧౩॥

చ. కోటిగలపూడివంశమణి-గోవిదువేంకటరామవిస్ఫుర।
త్పటుతరసాహితీసహితుఁ-బార్థివపూజితుజ్యోతిషజ్ఞునిన్।
ఘటితమహాప్రబంధుమురఁ-గాస్త్రసంస్కరణానురక్తుని।
స్ఫుటవిభవేంద్రుమజ్జనను-భూరిగుణాఢ్యునిఁగొల్తువేఁడుకన్॥

క. ఘనసాహిత్రసత్యజాత్మం।
మునిధనమాలీపులోమ-పుత్రీగిరిరం।
కిన్నెరయాసావిత్రిన్।
జ్ఞానయుత్రిత్వాంకమాంబ-సన్నుతిఁజేతున్॥ ౧౦॥

సీ. భాగీరథీపయః-పరిపూతదేహుండు,
సత్సంతానసం-తోషిసుండు।
కన్యాప్రదానవి-ఖ్యాతచారిత్రుండు,
నిరతాన్నదానవ-ర్ధితగృహుండు।
హరిహరనామసం-స్మరణప్రసక్తుండు,
శాంభవముఖపు-ణ్యభాస్కరుండు।
సూరిజనస్తోత్ర-పాత్రగుణోత్తముండు,
చేరంతపగోత్ర-దీపకుండు।

గీ. మంగిపూడినుయ్యాలింగ-మంత్రిమణికి।
నరసమాంబకుఁ బుత్రుండె-న్నికగనియెఁ।
దనదుమజనకుఁజేనడువెంకటనసమాఖ్యు।
ఘనునిమామాకమాతామహునిఁదలంతు॥ ౧౧॥

సీ. కోస్తకల్పసలోక-కోలఁదియానసదువాఁడు,
రంగ్రధభాషాప్రతం-బనదువాఁడు।
పాండరస్యమెయిఁగాక-సంతయుండెడివాఁడు,
విప్రమహాసభలు-వేదమనువాఁడు।
చెలఁగినిత్యంకులు-సేయఁజూచెడువాఁడు,
ప్రాచ్యదేవిస్తులఁ-బొగడువాఁడు।

ప్రాచీనరచనని-ర్ణయమిదియనెడువా।
రర్థగుంభనచాల-దనెడువారు।

గీ. గారకాకవిపుంగవుల్-గానవారు।
లున్న సభలోనసత్కవి-యొక్కఁడున్నఁ।
జెడుమహత్త్వంబుబకముల-నడుమునున్న।
రాజహంసంబునకును గౌ-రవముగలదె॥ (౧౭)॥

క. సుకవికవితాచమత్కృతి।
కుకవులమదికింపుగాదు-కుంభినిలోనన్।
సకలజనసమ్మతంబగు।
పికనాదము కాకములకుఁ-బ్రీతియెతలఁపఁగ॥ (౧౮)

వ. అనియిష్టదేవతావందనంబును సుకవిగుణాభినందనంబును కు
కవినిందనంబునుగావించి యొక్క ప్రబంధంబు రచియింపఁ బూ
నియున్న సమయంబున. (౧౯)

సీ. సీతామనఃపయో-జాతప్రభాతప్ర,
భాకరుండపరలోక-భీకరుండు।
ధృతహారరత్నకి-రీటకేయూరాది,
భూషణుండుచితసం-భాషణుండు।
శ్యామాభ్రనిభదేహ-చంచలాయితకాంచ,
నాంబరుండురుగుణా-డంబరుండు।
కరుణాకటాక్షవీ-క్షణరక్షితాఖిల,
సేవకుండఘదావ-పావకుండు।

గీ. మందహాసామృతాంచిత-సుందరాస్య।
మండలుండునతాబ్జజా-ఖండలుండు।
కన్నుగవసఫలతఁజెందఁ-గరుణనాఁడు।
స్వప్నముననొక్కనాఁడుసా-క్షాత్కరించె॥ ౨౦॥

వ. ఇట్లు సాష్టాఙ్గనమస్కరించిన. ౨౧॥

ఉ. మన్నిక జేయ నంగనిన-వేసవిధంబున సన్నుతాత్మునా।
పన్నగతల్పుఁ డాఘువు-పాజలధింజనకాత్మజాధిపుం।
గన్నులఁ గాంచిలోచికర-కంజములెత్తినమస్కరించినన్।
సన్నుతమంపఁగన్నుని-సత్త్వనినిట్లని పల్కె-వేడుకన్॥ ౨౨॥

మ. అమలస్వాంతుఁడుమాసమేతుఁడు శతాం-గాగీకృతాంగీకృతా।
ర్హమనీహారకరుండుభక్తసులభుం-డస్వీకృతస్వీకృతా।
గముఁడీశానుఁడనంగభాసిలుశివా-ఖ్యబ్రహ్మకర్పిందెశీ।
లముదయుమ్మత్ప్రపితామహుం దలమిన-ల్గుంభట్లువిజ్ఞానిధిన్॥ ౨౩॥

శా. విఖ్యాతుండుభవత్పితామహుఁడుని-ర్వక్త్రంబు గాఁదారకో।
పాఖ్యానంబుమదీయుచర్వనయము-ప్రస్తావశీసద్వ్రతి।
వ్యాఖ్యానంబొనరించితంకమునిసం-దృష్టిలవర్ణించితా।
ముఖ్యంగ్రహచరిగంగవిద్యతెలిన-ప్రశ్నంబుతోనస్నఁగన్॥ ౨౪॥

క. అగణితమహిమాజనసుం।
డగువేంకటరాముఁడుద్భ-తాభిజ్ఞుండై।
జగతిన్ సుకవులలోపలఁ।
దగఁదాటిలలోఁ దసహా-గ్రామునిభీమా॥ ౨౫॥

క. వ్యాసుపరాద నారాయణుతి।
విదతార్థసమ్మతిగలక-విత్వముసీయుం।
గసదుఋల చమునద నామ్న।
విదితోతక విలంవయోశ్ర-కంకటకృష్ణా॥ ౨౬॥

చ. జపములనన్న దానములు-సత్క్రతులంగను దేవపూజలన్।
విపులమహత్వసంపదల-వేదవనాస్యములన్నవంబులం।
దపములనన్న ధింకమునిఁ-దానకుపాన్వలుసంతసించఁగా।
నిపుణతఁజేసనిన్నిగవ-నిటనిజకీర్తసుధాంశురోమలన్॥ ౨౭॥

శా. పూర్వాచారముఁ దప్పనీక సుగుణాం-భోరాశినిం బ్రోవుచున్।
తుర్వాద్వంద్వమైన దిలీపునకుఁ స్తవము వి-సూర్యాద్రిం బ్రకాశింపఁగన్।
సర్వాంగావ్యముఁ జేసి మాకొసఁగుచి-స్సద్భక్తిపూర్ణాత్మకా।
సర్వాభీష్టఫలప్రదంబగు మహా-స్థానంబు మాకుం దగన్ ॥ ౨౮ ॥

క. కృతి మాకు నొసఁగినీవును।
కృతి వైశాఖ్యతముగాఁగఁ-గీర్తి జాన్వితమ్మై।
క్షితి నిలువు మనితఁటాలున।
నతఁడంతర్ధానమయ్యె-నాశ్చర్యముగన్ ॥ ౨౯ ॥

గీ. మేలు మేలాంచితనటంచు-మేలుకాంచి।
కలదమహానింతకం దేభా-గ్రంబుగా కృతిని।
తత్త్వమా రామభద్రుఁ డా-ర్థించినట్టు।
ననుచు బ్రమ్ముదితహృదయుఁడై-నట్టి నిలచి॥ ౩౦॥

సీ. ఏ దేవు పదపద్మ-మెలమి గౌతమముని,
పతిని గ్రమ్మఱ సుస-భాగ్యుఁ జేసె।
నే దేవు వాత్సల్య-మినతనూభవునకు,
పట్టభిక్ష పిత్రాజ్య-పటిమ నొసఁగె।
నే దేవు సంపూర్ణ-కృపవిభీషణునకు,
సుగుణలంకాస్థితిఁ-జగ నొసంగె।
నే దేవు భుజశక్తి-యిభసమూహమునకు,
మరలమావిర్భాగ-నిరతి నొసఁగె।

గీ. ప్రజల కే దేవు భూపరి-పాలనంబు।
కృతయుగోత్కృష్టధర్మసం-తతుల నొసఁగె।
నట్టి శ్రీజానకీమనో-నాయకుని।
గావ్యకన్యక నర్పించి-ఘనతఁ గాంతు॥ ౩౧॥

ఉ. ఆదికవుల్ స్వకీయకృతు-లర్పణ సేయఁ జెలంగు మేటిల।
శ్రీదయితుండు మాకృతి-విరతిఁ జేకొను నాయని సంశయింపఁగా।
రాదనరక్తిఁ గబ్బముగు-రందను జేసిన నూనవిభ్రమా।
చ్ఛాదిత దోషసూక్తిపద-సంగిక వుంగిటఁ గారవింపఁడే॥ ౩౨॥

సీ. ప్రీతితో రమ్మని-పిలిచినఁ బ్రోవఁడే,
మొసలవిశ్వామిత్ర-మునిముఖంబు।
దోర్బలంబున నుగ్ర-దుష్టులమించి కావఁడే,
దండకాటవిలోని-తాపసులను।
భక్తిసాతిథ్యమ-ర్పణ సేయఁ జూపఁడే,
శబరికిన పవర్గ-సౌఖ్యసరణి।
శరణార్థియగు విభీ-షణునకో సంగఁడే,
కరుణతో లంకాధి-కారగరిమ।

గీ. శమనసజనంబుననేఁ జేర-బనిసఘాము।
సురనిమాయని బ్రతికించి-సుగుణరము గ।
నిలుపఁడే కీర్తి జగములు-నిండునట్లు।
స్నాధలీల నవ్వు నవ్వు-స్వామి సుమతి ము॥ ౩౩॥

సీ. కలిత వేదాంతవి-గ్రహులను నన్ననిరి,
పూర్వప్రభావంబు-భూషణంబు।
పంకజసంభవ-ప్రముఖుల నన్నని,
సదుపద్రజము సం-పత్ప్రదంబు।
సనకాదియోగుల-మానసముల నన్నని,
దివ్యస్వరూపము-దీపకంబు।
గిరిరాజపుత్రికిఁ-బలికింప నన్నని,
నామమంత్రంబు సం-తతముజప్య।

గీ. మానుసంపత్తి నన్నని-యుతితోఁ గ।
రపరంపరపరలోక-సౌఖ్యదాత।

మణికోటీరకేయూర-హారకుండ|
లాదిభూషణభూషితు-డాశ్రయుండు॥ ౩౫॥

మ. శరధింగోలకుఁ జిచ్చుఁటాఁటినసరో-జాతాననం జేసె సే|
వ్యరుగం జిమ్మెను దుందుభిప్రబలదే-హంబున్ శరాసంబునన్|
ధరఁ ద్రెంగూలఁ జేఁదాళసప్తకము మం-దస్మేరతన్ [illegible]|
ధరనింగీటణఁగించె రావణవిభుం డే-త్రస్తాత్ముఁడై [illegible]॥ ౩౬॥

సీ. తనభుజాపాటవం-బునకు సాక్షులని,
ఘనధనుఃఖండనం-బునను గాఁగ|
తనచరణాంగుష్ఠ-మునకు దుందుభికుక్షి,
రక్షోబలంబుకం-బుకము గాఁగ|
తనబాణసామర్థ్య-మునకుఁ బొంగుచాఁగ,
నురసిమాడ్కి ముష్టి-యుంబు గాఁగ|
తనప్రతాపానలం-బునకు దశానన,
ప్రముఖదైత్యులశల-భములు గాఁగ|

గీ. దనకృపాలోకనమునకు-వనజసంభ
వాది దేవపురందరా-ద్యమరసముదా|
యంబు పాత్రంబు గాఁగ నా-హ్వాదసౌఖ్య|
దాయకుండు మహీసుతా-నాయకుండు॥ ౩౭॥

మ. తనవామంబున సీత వెన్క-నను మి-త్రిశంభునుం బాగిరిషుం|
దున సామీరి కలంకులన్ఘరతశ-త్రుఘ్నుల్ సుస్తవంగాఘ్రం|
ద్దను జేంద్రాంగదజాంబవంతులు బగి-త్రిప్రణామాదుకోణంబులం|
దనరంగద్దియనొప్పు రాముఁడలఁ చుకే-ధారాధరశ్యామునిసే॥ ౩౮॥

సీ. ఆదరింపఁ జేశర-ణాగతంబగువాయు,
సంబునుశరముప-సంహరించి|
విడిపింపఁ జేకీర్తి-వెలయబందీకృత,
సురసుందరులదశా-స్యునివధించి|

బ్రతికింపఁ జేయుట-శ్రీరఁ బుష్టిఁ జేయుట,
గురుతరంబౌ పుష్పవృష్టిఁ-గురియఁ జేసి।
పాలింపఁ జేతన-బ్రతిభలంకాపురీ,
సామ్రాజ్యమునవిభీ-షణునినిలిపి।

గీ. వెంటఁబట్టుకొని చనఁ దేవ-దేవ్యుత్తమున్న।
మునిసమూహంబును సుతే-జోఘనంగ నాని।
పరమపావనకీర్తి సా-కేతపురిజనముల।
సాదరమ్మునఁ జేరెఁ బ్ర-త్యక్షమగుచుఁ దా॥ ౩౮ ॥

సీ. అవతరించినచక్రి-కనిఁ గొనఁ బూనంగఁ,
జేరినచక్రావ-తారములనఁ।
గుండమేర్పడిన సము-ద్రమున కాంచనమున,
ఘనరత్నరత్న ప్రతి-బింబములన।
దానవుల్బడఁ గూల్చు-దాని మునిమంటలఁ,
నిలువంగఁ జేసిన-నలఁకనములనఁ।
బలిమిఁ గ్రవ్యాదుల-భటువీతేంతరోఁ,
గ్రామార్గ్య-మండల-భూమికలనఁ।

గీ. ఘనరథాళియుపభూతాళి-మునుగఁ బోయి।
మరల వేల్పుల దొరతోడ-నరుగు చెంది।
గగనగమనధ్వనులముదము-కొనరఁ జేయ।
శతశతానేకములఁ-జెందు గాంతి॥ ౩౯ ॥

చ. మునిసుతుఁడౌరమాత్రముల-మోదమునుకొంచని కూటకోటిఁ జేసె।
మునమునఁ బొగడంగ రి-మునిపుత్రి పుత్రిము వేడ్కఁ-జెందఁ భూమి।
జనముల నేత్రిముల్పృథు-సంతసమొందఁ ధరిత్రిలోపల।
జనములకెల్లయోగపద-సంపదఁ బ్రోవఁ గోరి॥ ౪౦॥

షష్ఠ్యంతములు.

క. ఏవంవిధనానాసుగు
ణావితసత్కీర్తిచంద్రి-కాధవళితకున్।
జీవభవప్రముఖామర
జీవంజీవునకు శేము-షీజీవునకున్ ॥ ౯౧॥

క. సీతాసమేతునకు ను
ద్యోతాన్వయజాతునకు స-ముజ్జ్వలశౌర్యో।
పేతునకు నిశాచరసం
ఘాతసముద్ధర్త్రసాయ-కవ్రాతునకున్ ॥ ౯౨॥

క. మాయాదైత్యభయంకర
సాయకపరిహాసునకును-సంసారాధ్వ।
వ్యాయామాక్రాంతజన
చ్ఛాయాసహకారునకును-జలధీశునకున్ ॥ ౯౩॥

క. వీరునకు భానుకులవి
స్తారునకు ధనుఃకళాప్ర-పారగునకు మహో।
దారునకు ఘనమాయునకున్।
మారాకారునకు భక్త-మందారునకున్ ॥ ౯౪॥

క. మానిమనోంబుజభాకర
దానవసైన్యాంధకార-దళనసమగ్ర।
నూనశరకిరణలక్ష్యస
మానాతీతప్రతాప-మార్తాండునకున్ ॥ ౯౫॥

క. ఖరదూషణాదిరాత్రిం
చరవీరోరఃప్రదేశ-సంస్థాపితభీ।
కరవిశిఖజయస్తంభో
త్కరునకు రక్షితనిజాశ్రి-తప్రకరునకున్ ॥ ౯౬॥

క. చందాపీడకల్పా [illegible]।
చందమునకుం గుండవలీక-త్రస్యపటుకాం।
చండవినిర్జిత [illegible]।
ఖండితసకలకలుష-నిరతానందమునకున్॥ ౪౭॥

క. రామునకు నీలమేఘ।
శ్యామునకు దివాకరాన్వయ-సోమునకున్ [illegible]।
ధామునకు సకలగుణ।
స్తోమునకున్ బ్రాణమిత్ర-సుత్రామునకున్॥ ౪౮॥

క. శ్రీవత్సాంకునకున్।
జీవాత్మజమిత్రునకు-శీక్రత [illegible]।
దేవనిచయ [illegible]।
రావణ [illegible]॥ ౪౯॥

క. శ్రీరామునకు [illegible]।
[illegible]।
[illegible]।
[illegible]॥ ౫౦॥

కథాప్రారంభము.

క. పూగ [illegible]।
[illegible]।
[illegible]।
[illegible]॥ ౫౧॥

శా. [illegible]।
[illegible]।
[illegible]।
[illegible]॥ ౫౨॥

సీ. గ్రహతారకానేక-ఘంటాపథీకృత,
ప్రాకారశాఖాంత-రస్థలంబు।
చతురపౌరాంగనా-వక్షోజలిప్తస,
ద్గంధబంధురపరి-ఖాజలంబు।
మహనీయగగనతా-మరసమోహప్రద,
సౌధాగ్రనిహితకాం-చనఘటంబు।
ధారాధరప్రభా-స్థగితశాతక్రత,
వోపలప్రస్ఫుటిత-గోపురాగ్ర।

గీ. మలఘుతరకేతనాగ్రదీ-ప్యత్పటాగ్ర।
జనితవాతూలవారిత-స్వర్నదీత।
టాగ్రసంచరదమరీస-మగ్రమనస।
కదనఘర్మంబయోధ్యాన-గరవరంబు॥ ౫౩॥

క. సుగుణాళిసమేతంబై।
జగతిన్శ్రీమావహప్ర-శస్తంబైమా।
నఁగసుమనోహ్లాద్యంబై।
తగుసాకేతంబనంగ-ధర్మోజ్వలతన్॥ ౫౪॥

ఉ. చందనగంధులందపుఁగఁ-జల్లనివెన్నెలలుల్లసిల్లమిన్।
న్నొందినమేడలంబతుల-నంగజకేళులఁదేల్చునిగ్గుసొం।
జెందనభోనదీనవకు-శేశయగర్భసమీరనిస్వనం।
దిందిరబృందనాదములఁ-దెల్పఁబ్రభాతములందువారలన్॥ ౫౫॥

ఉ. మేలిపసిండిసౌధముల-మీఁదనిజాంశుకరాజిఁబట్టిస్వ।
ర్బాలికలంబుకేళికిసు-పర్వనదింబొరఁగాస్వనాయిరన్।
చేలములంచుబోఁటులవి-చేతోనిదానఁగఁబోవవారిరన్।
కేలెత్తిఁగించిపంజరసు-కీతతివారణసేయునప్పురిన్॥ ౫౬॥

మ. అరయంగ నప్పురలక్ష్మికిం దివిజన-ద్యాస్వల్ నివాళింపనం।
బరమార్గంబునఁ బట్టుకీపికలకా-భాసిల్లు భాస్వత్పరం
దరరత్నోజ్జ్వలసౌధభాగఘటితో-స్యద్ధ్వమహాంబాలికా।
కరణీవ్యస్తఘనపద్మరాగమణిరే-ఖల్ ఘాతతామిస్రికై॥ ౫౪॥

సీ. గగనమధ్య విలాస-గరిమచేఁ గొమ్మల,
గమిఁ గోటకొమ్మల-గమి వెలుంగుఁ।
కమలాకరత్వవి-ఖ్యాతిచే సరసుల,
బృందంబు సరసుల-బృందమమరుఁ।
క్రీడితాఖిలభోగి-కేళిచేఁ గేళీవ,
నంబు సుబరిఖావ-నంబుఁ దనరుఁ।
బాహ్యసంభప్రభా-స్ఫూర్తిచే వారణ,
నివహంబుఁ దోరణ-నివహ మొప్పు।

గీ. మురుతరమహోహావక్రీఁగా-హాలాత్రజంఘ।
శాసనాద్యఖిలాదిత్య-సమితి జేత।
రాజరాజయు సద్విజ-రాజరాజు।
జనరుఁ దత్పట్టణమున సం-తసము నిగుడ॥ ౫౫॥

మ. పరిఖామార్గములన్ని శీధ్రములన-ద్భ్రేణులే తెంచినా।
గరికత్వంబునఁ గోటకొమ్మలను వే-గం బ్రాకిస్వర్థోక్తనై।
బురు కల్లంగ నిక్రమ్మరం జనుని జా-గారంబులం జెందఁడు।
త్వరమిందున్న జనంబు వేఁగిన సుడ-మ్ముం గాంచునం దిమ్మడిన్ ॥౫౬॥

సీ. సుమనస్సమాహాభా-సుదృష్టిభ సముగల్గి,
తనదు వాసవరాజ-ధానిపగిది।
హారికిహోరప్రభా-వాప్తి రామతగల్గి,
రాజిల్లుయామ్య పు-రంబు రీతి।

సేవితాత్మసువాహి-నీశరాసులుగల్గి,
కన్పట్టువసుణన-గరముభంగి।
గుమతరాహీనస-త్కోశరాసులుగల్గి,
వెలయుస్త్రీపటాని-పీఁటికరణి।

గీ. చారుతరరాజహంసస-సక్తిఁగలిగి।
తనుఁగనుంగొనవిస్మయ-దంబుకీలి।
ననుచుజనులెల్ల వినుతింప-నలరునొక్క।
రూపమునఁదత్స్వరంబుఁబు-దోపవనము॥ ౦॥

సీ. సాధువైయీశ్వర-శోభసేయదుగాని,
పెనుతుసగుసర్వజ్ఞ-తనుమను [illegible]।
వలవనివైరంబు-వాంఛసేయదుగాని,
కలఁతుదుపసమున-గాధిసుతుని।
సభలోనబ్రహ్మపం-చనయొనర్పదుగాని,
తప్పింతురజానివే-దములలోన।
స్వర్గభోగంబుల-త్యాగంబుసేయదుగాని,
సాధింతురింద్రుని-సవనసమితి।

గీ. ననుచుజనులెల్ల వినుతింప-నప్పురమున।
శమితతామసగుణులుమా-త్సర్యరహితు।
లగణితానందులపరిమి-తాత్మసంఘు।
లై వెలుంగుదురెలమిభూ-దేవగణాలు॥ [illegible]౧॥

ఉ. మానధనుల్విపక్షబల-మర్దనులాప్తసుధర్ములున్నదా।
దానగతుల్మహాహవశ-తప్రతులన్యనిభృద్ధ్యయుంకరుల్ ।
మానితవైభవాఢ్యులస-మానబలుల్సుమనోసురంగసం।
ధానులుఁదత్వతీవరము-నందనరాగసంభ్రమోత్సుకగిడి ॥ [illegible]॥

ఉ. కోటిసువర్ణనిష్క-ములకున్ మనమొక్కొక టెక్కమున్న భో।
వాటికిఁ బర్వసత్త్రసద్ర-మంబుగఁ గాలము లెంగ నేరికిన్।
వాటముగాఁగ టంచుఁ బురి-వైశ్యులు నిల్పిరి కోటికోట్లక।
ప్రోటన కోశకేతనము-చొప్పున సంఖ్యనతిక్రమించఁగన్॥ ౬౩

ఉ. అద్రులు ఘీరితంగ రథ్య-తాద్రుల నూనదయాసమృద్ధి సౌ।
భద్రులు శౌర్యశక్తిబల-భద్రులు బాహుబలంబు పెంపునన్।
రుద్రులు సద్విభూతి నిమ-రుద్గురులు దానగతిం గణింపన।
చంద్రుల నందెలం గుదురు-శూద్రులు తత్పుటభేదనంబునన్॥ ౬౪॥

శా. ఆవీటం గలమత్తసామజసమూ-హంబుల్ సదా దానధా।
రావర్షంబులచే నిరంతరముగో-త్రాత్రితాపనిర్మోచన।
ప్రావీణ్యంబులు జూపుచున్ నభమునన్-భాసిల్లు మేఘంబులన్।
వేవేగం జెదరంగఁ దోలు త్రవనా-విర్భూత వాతంబులన్॥ ౬౫॥

ఉ. సానసుణంబులేకసహి-పర్వతమైనను నందిలోక్యతిం।
బిగుసుమబంచ భేదనిర-తింగుటిలంబగు మారుతత్వమా।
నదముసఁబూని సాగడుస-దాగతి మాగతి నేగలిందిర।
స్సరణముఁ జేయునంచు మనగు-సైంధవముల్ పురిఁ గేనదంభతన్ ౬౬॥

చ. అరిపృత్త ఘోటకప్రకర-మాద్భుత భీమదురంతవాహినీ।
శ్వరముసుసానావరోధయుత-చక్రము ద్వ్యాణ్ణయమమ మఁజంద్రశే।
ఖరనిరసంబునాదతముఁ-గన్గొని తత్పురిఁ దేము లెప్పుడుం।
బరిహాసనంబు సేయుధ్వజ-బద్ధసితాంశుకకైతవంబునన్॥ ౬౭॥

ఉ. శ్రీపరిపత్య పాసనర-సీరుహాసం స్మరణానురక్తిభీ।
మాహాపదంగరంగమహి-తాపవినిర్మృష్టనగర్వభంజనో।

త్సాహసమగ్రశక్తివసు-ధాసురభాసురభక్తిసద్గుణా।
గ్రాహితసూక్తితత్పురిభ-టావళికింగలదుర్వ్రసన్నుతిన్॥ ౫౯॥

గీ. నిమ్నములలోనమిక్కి-లినిమ్నమైన।
నగరిపరిఘనువెయినోళ్ళఁ-బొగడఁదరమె।
యున్నతంబులలోనన-త్యున్నతమగు।
వరణమొగిఁజేయఁగన్నుల-నరయవశమె॥ ౬౦॥

గీ. మేడఁగట్టనిలోగిఁట-మెలఁగువాఁడు।
మానికములేనితొడవుమై-నానువాఁడు।
పూనిముత్తెపుసున్నంబు-లేనివిడెము।
వేయువాఁడొక్కఁడైనన-వీఁటలేఁడు॥ ౬౧॥

సీ. గంభీరవేదులు-గానినాగములునా,
జానేయములుగాని-సైంధవములఁ।
గములాకరంబులు-గానిసరంబుల,
సుద్యానములుగాని-యుపవనముల।
వేదగర్భులుగాని-విప్రులాదితేయుల,
నాఢ్యులుగానిజ-నశ్రప్రముల।
సుందరుల్గానిపూర్ణ-చంద్రబింబాస్యల,
లబ్ధవర్ణులుగాని-లౌకికులను॥

గీ. చంద్రశాలలుగానిని-శాంతములను।
దానశౌండులుగానివ-దాన్యమణుల।
నైచికులుగానిగోవుల-నలువకైనఁ।
దరమెపరికింపఁదత్పురీ-వరమునందు॥ ౬౨॥

చ. చనుఁజనుబంతులిమ్మనుచుఁ-జయ్యనఁగేల్పులుమా[illegible]
ట్లనఁదగుముందుగాసరము-లన్నియుఁజిత్రా-నరలపఁజాలు వా।

వనుకరసోచితంబుగను-వేమరుమాటలఁబొల్పుగ్రుమ్ముచుం।
చనువిటులంజమత్కృతులఁ-జొక్కఁగఁ జేయుదుపుష్పలావికల్॥

సీ. పదనఖనిక్షేప-పాటవంబునఁ గొంత,
తారామనోహార-త్వమ్ముఁ జిమ్మి।
కటిరాగోదయ-కమనీయదీప్తుల,
రంభావిజృంభణా-రంభమణఁచి।
వంపులాహంగ ప్రసారవిభ్రమముల,
హరిణీమనోజ్ఞ-భాగల గెలచి।
తనులతాచ్ఛవిసము-దగ్రప్రరోహంబుల,
హేమాతిశయలక్ష్మి-నెగ్గుపరచి।

గీ. కలితగానాభినయసమ-త్కారములను।
లాస్యసమయాంగహారవి-లాసములను।
మానులకొలుపుదురంత-మానసులను।
వారకామినులప్పురీ-వాసమునందు॥ ౨౩॥

ఉ. అప్పురమున్ సతుల్ సుగుల-వంచనుగం దెలఁగప్పియుండఁగా।
నిచ్చనుగట్టిపెడితను-దేహము పాటునఁ జేలమూఁటకిం।
జెప్పరఁ గేలుసాఁతురిటు-సేయఁగ వచ్చినయంచుఁ బొంగుచుం।
మెప్పిక మాటలాడి సలు-మాయఁగ లంతునుగాలి పాలికల్॥ ౨౪॥

ఉ. చందనశాఖి భవ్యదివ్య పుల-సౌరభ సాంద్రసురంధ్రరంబులై।
నందున జాహ్నవీ ప్రవిమ-లాంబుసమృద్ధగజాలసంబులై।
నందునఁ దత్పురాంతిక స-ముగ్రవిహారవనాంతికంబునన్।
మందగతింజరింపఁ బవ-మానకిశోరములింపునింపుచున్॥ ౨౫॥

మ. ఘనసౌధాగ్రచరత్సరోజనయనా-కందర్పసంగ్రామసం।
జనితాయాసమమర్త్యలోకతటినీ-సంజాతసంఫుల్ల నాల।
చనకంజాతసమగ్రసౌరభభర-శ్రీమంతాతిమ్రాద్యానిలా।
బునవెన్వెంటఁదోలంగ జేతురరరం-బుల్ విప్రభోగుల్ పురిన్ ॥ ౭౬

మ. పరమానందకరోర్మికానికరశో-భాప్రాభవంబుల్ ధృతిన్।
బురుహంబుల్ తరుణారుణోత్పలదళ-స్ఫూర్తుల్ సలలిత్ల ఒకనా।
కరముల్ గచ్ఛపమత్స్యసద్గనరచ-క్రశ్రీస్ఫురద్రేఖామనో।
హరకాంతుల్ కమలాకరంబులు పురో-పాంతంబునన్ భాసిలున్ ॥

క. ఆనగరిచెంతఁ దగు సర।
యూనదికమనీయసార-సోత్పలమకరం।
దానూనమాధురీస।
న్నానితరోలంబయైజ-నంబులు వొగడన్ ॥ ౭౮ ॥

మ. సురసాలాంచితతీరయైయనిమిష-స్తోమాంచితద్వీపయై।
సరసాళిస్తవనీయనూతనలస-త్స్వర్గనాళీకయై।
సరయూనిమ్నగ వీఁటిచెంతఁ దనరున్-స్వర్గౌకమందోప్పని।
ర్ఝరకల్లోలినిపోలికం బరమహం-సశ్రేణిమోదింపఁగన్ ॥ ౭౯ ॥

క. క్షితిలోనుత్పలమాలాం।
చితనిఖిలకవిజనచక్ర-సేవితయైపుం।
శితనవరసయై సత్కృతి।
గతిఁదగు సరయూసరిద్వంతి-ఘనుమనెన్నంగన్ ॥ ౮౦ ॥

శా. ఆకేళీవనవాటులా స్ఫటికహ-ర్మ్యశ్రేణులా కాంచన।
ప్రాకారాగ్రములా సముజ్జ్వలసరో-రాజంబులా మందురా।
నీకంబా గజశాలలా విపణులా-నృత్యాలయవ్రాతమా।
లోకోత్కృష్టవిలాసమున్న పురి నా-లోకింపఁగాఁగల్గునే॥ ౬౧॥

వ. ఇవ్విధంబున సకలజనంబులకు నయనానందంబు గావించుచు సుజనహృదయంబునుంబోలె మాలిన్యరహితంబై, పుష్పవనంబునుంబోలె సరసాళిసన్నుతంబై, వైకుంఠపురంబునుంబోలె దుర్జనశూన్యంబై, పాతాళపురంబునుంబోలె బహునాగ సమాకీర్ణంబై, మేరునగంబునుంబోలెఁ గళ్యాణధరితంబై, పారావారంబునుంబోలె లక్ష్మీజనకంబై, పార్వతీవిలాసంబునుంబోలె సర్వజ్ఞమనోహరంబై, శ్వేతద్వీపంబునుంబోలెఁ బురుషోత్తమనివాసంబై, పురందరపురంబునుంబోలె సుమనస్సందోహ సుందరంబై, సర్వేశ్వరశరీరంబునుంబోలె సర్వమంగళాలంకృతంబై, గగనతలంబునుంబోలెఁ గవిబుధగురుకళానిధి కలితంబై, సుమంగళోపేతంబై యహీనప్రాభవంబై సద్గుణపరివృతంబై, ప్రావృట్కాలంబునుంబోలెఁ బ్రబలఘనోన్నతంబై సర్వతోముఖ సమృద్ధంబై, ప్రభాతంబునుంబోలె నవలతరణికిరణమసృణంబై ముదితాప్తచక్రంబై రాకానిశాసమయంబునుంబోలె రాజమండలరాజమానంబై యాస్థానప్రదంబై, శారదావిగ్రహంబునుంబోలె సత్యకలితంబై చతురాననాధారంబై, యలకాపురంబునుంబోలె ధనదాశ్రయంబై సార్వభౌమసహితంబై, వరుణనగరంబునుంబోలె బహువాహినీ పరివృతంబై రత్నాకరరమణీయంబై, భీరువిరహితంబైయును భీరువిలసితంబై, పుణ్యజనాగమ్యంబైయును బుణ్యజనోపేతంబై,

మంగళోపేతంబైయును నవక్రవిక్రమాతిశయంబై, కంటకరహి
తంబైయును బరిపంథిజనాగమ్యంబై, యభంగురంబయ్యును రత్నా
కరంబై, బంధంబులు రతులయందును, భయంబు పగీష్టులవలనను, బా
ష్పంబులానందంబువలనను, చాపల్యంబు క్రీడాకందుకంబులయం
దును, గామంబు కీర్తియందును, గ్రోధంబు పాతకంబులపైనను, లో
భంబు సద్వర్తనంబునందును, మోహంబు నిద్రవలనను, మదం
బు గజంబులందును, మాత్సర్యంబు సదాచారంబులయందును, ప
దచ్ఛేదంబు పద్యంబుల యందును, వాదంబులు శాస్త్రంబుల
యందును, గల్పనలు కావ్యంబులయందును, గాఢసక్తంబు కాం
తాకుచంబులయందును గానితనయందు గలుగనిపసనొప్పు సకల
సంపత్కరంబై దుందుభిసన్నిముఖ వాద్యఘోషంబులను, వివిధ వే
దనాద విశేషంబులను, ప్రబలశాస్త్ర ప్రసంగంబులను, కాదంబి
నీభ్రాంతిప్రద చంద్రశాలాసముద్గత కాలాగరుధూపధూమమాలి
కాసందర్శన సముత్థితోత్సాహ చంద్రకితసమూహ కేకానాదం
బులను, వెలవెలందులనాట్యవినోదంబులను, మకరందపానలుంటి
ల చలదిందిందిర బృందగరుత్సమీరసముద్ధూత పరాగపరంపరా
విలసిత పల్లవిత కోరకిత కుసుమిత ఫలిత బహుపాదప పరివృతం
బులగు తోటలను, బాలికామణులపాటలను, సామంతాంతరంగ
స్థైర్యలతికాదళన కృపాణాయమాన గాఢోన్నత రత్న రారాజ్య
మానవేదికాసమీప సంఘటితకాయమాన కలితస్తంభోపాంత వి
జృంభితార్ధతనూవిలాస వారరమణీ రమణీయంబులగు రచ్చలను,
గోపానసీకలితంబులగు పచ్చలను, గీర్వాణాలి వేణీ వాగ్ఘోరణీశ్ర
వణ మనోహారి కీరశారికా పరివార విరాజమాన మహోన్నతో

గ్రంబులగు మేడలను, చిత్రితసురాసుర సంగర విలసితంబులగు బంగరుగోడలను, నిందీవరారవింద కదంబనిర్యన్మరంద బిందుసందోహ వాసనావాసిత పరిపూర్ణపయఃపూరితంబులగు బావులను, న్నాగమునమిళితోదక సిక్తంబులగు తావులను, శృంగారంబులకు శిరోగృహంబులై, విభ్రమంబులకు వేశ్మంబులై ప్రసాధనంబులకు భవనంబులై, వైలక్ష్యంబులకు వాసంబులై, సంపదలకు సదనంబులై, మంగళంబులకు మందిరంబులై, సౌఖ్యంబులకు స్థానంబులై, సత్యంబునకు శరణంబులై, దానంబునకు ధామంబులై యప్పురంబు భూదేవికి భూషణంబు పోలికం బొలుపారయ్యెడు. ౨౨||

ఉ. ఏలుందత్పురమున్ బ్రశస్తకులవా-ర్ధీందుండమిత్రావనీ।
పాలవ్రాతనిభాగ్రసంస్థితరం-భామేనకాముఖ్యనా।
నాళీకాప్తముఖోపమోపరిపరా-రిస్వాంతదుర్భేద్యకృతీ।
శ్రీలోలుండు దిలీపుఁ డాశ్రితజన-శ్రేయంకరాకారుఁడై|| ౨౩||

సీ. సూర్యవంశపవిత్ర-ధైర్యధీరంధర్య,
కార్యకీర్తిప్రియా-సంగ్రహుండు।
క్ష్మాపాంతరంగతో-క్ష్మాపాలనివహాని,
తోషపాత్రవివిధర-తోల్లపదుండు।
గండదంత్స్తంభదో-దండనిర్యత్కాండ,
ఖండితోద్దండారి-మండలుండు।
భద్రవనోదక-విద్రావితసముద్ర,
ముద్రితఖ్యాతిలో-పద్రవుండు।

గీ. జైత్రయాత్రావసరసము-జ్జనితభేరి।
కాభయంకరపటులభాం-కారనినద।
వనజగర్భాండముఁడెద్దిక్ప్రా-ద్వాంతభితాప్త।
దాయకుండుదిలీపభూ-నాయకుండు॥ [illegible]

సీ. తనకలాపస్ఫూర్తి-తనకలాపస్ఫూర్తి,
కరఁజిదివ్యాంబరా-కారము గాఁగ।
ఘనసత్రసంఘంబు-ఘనసత్రసంఘంబు,
స్థగితాలధ్వజాన్వితం-బై వెలుఁగ।
ఘనదానవిభవంబు-ఘనదానవిభవంబు,
గతిసరసాళిస-న్నుతి వహింప।
ఘనపురాకారంబు-ఘనపురాకారంబు,
పగిదిబలోత్క్రాన్త-పటిమఁబూనఁ॥

గీ. ఘనదుదోర్దండమండితో-ద్దండమండ।
లాగ్రఖండితచండాహి-తావనీశ।
దళితమార్తాండమండలాం-తరుఁడనోఁగు।
నాయకుండాదిలీపభూ-నాయకుండు॥ [illegible]

మ. ఘనసాహసాత పురందరాదిసుమన-స్సంఘంబు చేమఁదాఁగ।
గ్రవినిర్భిన్నసపత్నభూరమణసం-ఘాతంబుచే గాగుణి॥
దివిరీతింద్రిదశాలయంబవనిలీ-లం జేసె నమ్మేల్మిగోటలి।
పవిభుంజద్భుతబుద్ధిఁదాతనిగణిం-పన్వచ్చుఁ జేయూరికి॥

సీ. ఏ రాజు సంతత-మింపు పుట్టఁగ నిష్ఠ—,
శీలుఁడై చక్రపా-లన మొనర్చె।
ఏ భోగియు సహాయుఁ-డై భుజాగ్రంబున,
ధరియించె ధారుణీ-భారమెల్ల।
ఏ ఘనుండు సుధనం-బీప్సితార్థంబులఁ,
జందలుఁడై ద్విజ-సమితి కిచ్చె।
ఏ సార్వభౌముఁడ-హీనదానోదకం,
బులనింపె సకలది-గ్వలయములను।

గీ. ఏ జగద్వంద్యుఁడగు నీత-తేజమునను।
సద్గుణంబులఁ బాలించి-సకలమునుల।
యుప్రమోదము నొసంగెను-రాధినాథ।
విభుఁడైన దిలీపభూ-విభుఁడె కాఁడె॥ ౧౯

శా. లోకాలోకనమస్కృత్రియుండు దేవిధా-లోకింపుముఖీ తారిన్।
త్రాకాంతాసుటిలఘ్కాదబనిత-త్రాసంబనంగించెను।
స్తోకాలోకనిజప్రతాపతపనాం-శుశ్రేణి చేసందునా।
కాకస్వాంతము లెన్న భాసిలదలీ-పాక్షీశుఁడెయ్యెన్నఁడీ॥ ౨౦

సీ. తనభుజాగ్రస్థిత-దండప్రకీర్ణహా—గ,
నాగంబులనుఁబునర్-భోగ గాఁగఁ।
వనవాసనంబున-స్థాపసనంబున,
జనసంతతి జనితం-సంబు గాఁగ।
వనితను సౌందర్య-మనిమిష స్త్రీలోకన,
సంబులకున్ సీమ-సకము గాఁగ।
దనతిత తసనముచిం-తామణికి నీనొ,
కల్పకంబులకు కీ-గతము గాఁగ।

ఆ. వనకరాగ్రరాజి-తస్ఫురద్వ్యాయామసి,
పుత్రిభీకరారి-గాత్రజీవ।
పటలములనుఁదాని-భాగి సత్రిగ గాఁగఁ।
వనయునిలదిలీప-మనుజవిభుఁడు॥ ౬౯ ॥

సీ. బొంక నేరనివానిఁ-బోషించుటయుఁ గాని,
బహుభాషిత్వముఁ గో-పంబు లేదు।
శరణంబుఁ జొచ్చినవానిఁ-గరుణించుటయుఁ గాని,
పగతుఁ డైన నుగ్రంబ-నంత లేదు।
దురాత్ముఁ డగు వాని-దూషించుటయుఁ గాని,
నిగమాంతతత్త్వమున-న్నింప లేదు।
తప్పు జేసినవాని-దండించుటయె కాని,
విహితుఁ డైనను జేర-విడువ లేదు।

గీ. తలఁచి మదిని మతించ నవదిశా-స్యగిత కీర్తి।
చారుతరసాంద్రచంద్రికా-సముదితార్తి।
జనచకోరకలాపభా-స్వదపలప్ర।
దీప్రభాస్వత్ప్రతాపుఁడు-దీప్రమహిని॥ ౭౦ ॥

సీ. విబుధసమూహసే-వితుఁడు మహోబలో,
స్వతుఁడు విద్యాధర-వినుతమహుఁడు।
ఖండితారాతిబ-లుండు సుధర్మక,
నిరతుండు సహజాన-రతిగుణుండు।
గురుభక్తుఁ డాదిత్య-కులదీపకుఁడు నగా,
దానపవిత్ర-తత్పరుండు।
దివ్యాంబకసహస్ర-దీపితుం డీశ్వర,
శతమఖుఁ డరిభీత్య-వ్యాసుండు।

శా. జీవంజీవపు రాక్ష్యతోజ్జ్వలితమై-[illegible]
రావర్గోజ్జ్వలమన్య గ్రాముం జనదుచి-త్రాతంబుజాక్షిప్రతన్
భోవాహంబు నిరస్త కర్దమము సం-పూర్ణాలయిందోత్కరా
శ్రీవాసంబు శరత్సమాగమము రం-[illegible] ॥ [illegible]॥

క. శరదాగమ మొప్పెఁ గింపఁగ
నరుదెం మను రాజములను-[illegible]
పరమున నిడుపికములనఁ
బరఁగె సరోవరములం దుఁ-బంకినులాయెన్ ॥ [illegible]॥

సీ. రాజహంసలకును-రాజహంసలకును,
[illegible]
సన్మార్గసీమల-సన్మార్గసీమల,
[illegible]
శరకలాపములందు-శరకలాపములందు,
గణన మీరిన యుద్ధ-[illegible]
భూదేవమణులకు-భూదేవమణులకు,
[illegible]

గీ. ధరణిఁ గాంతారములను గాం-తారములను
సరసభావంబుఁ గాంచి ప్ర-[illegible]
గోవిదార ప్రసూన ప్ర-భావిభాస
మాన మైన శరత్కాల-మహిమఁ దోప ॥ [illegible]॥

మ. జలదంబుల్ ధవళ ప్రభం [illegible]
తలమందారసుపంకజాక సముసం-[illegible]
జ్జ్వలశోభాతిశయంబునం దనరు-[illegible]
ర్మలనీరంబులతో నదీనదములు-[illegible] ॥ [illegible]॥

గీ. జలజబాంధవకిరణప్రసారములనుఁ
బడసి మిగుల పంకమ్ము మానినమునఁ బెలంగ
సతము తరజాలని [illegible]
కినకరస్పర్శనంబెన్న [illegible] ము గాదె॥ ౧౦౩॥

మ. హరనిద్రారతిమానసం [illegible] మ్ము
ర్వగసనాగ్రజము [illegible]
తెరిగింపన్న వేప [illegible] యుంబో [illegible] ము
దరులామోదముఁ బెంపరేచియుఁ [illegible] ॥ ౧౦౪॥

మ. ఘనసంఘంబులతోఁ [illegible]
బ్బనఁ బ్రొవ్వట్టుటినుక్ష [illegible]
స్తనుమాలిన్య [illegible]
చ్చినచాకింటిమణంసు [illegible] ॥ ౧౦౫॥

శా. నాళీకోత్పలవిభ్రమ [illegible]
త్రీ [illegible] భాగ్యగత [illegible]
జ్జాలంబుల్ నలుదిక్కులం [illegible]
శాలిప్రాంతచరత్ప్ర [illegible] ముల్ ॥ ౧౦౬॥

క. వెన్నెలరెదినములభ్రి
చ్ఛన్నంబులుగాక సప్రమ [illegible]
కన్నులుఁ దెరచికసుంగొని
సన్నగిలవెదుర్ద్వి [illegible] ॥ ౧౦౭॥

సీ. మధుకరాలిఘులకు [illegible],
[illegible]
జాగదరూపం [illegible],
[illegible]

విమలాంబుబింబిత-విస్ఫురదంబును,
సేవింపవచ్చిన-సిద్ధులనఁగ।
నీరసత్త్వమునమం-దీక్ష్యతాక్ష్యతినవ్య,
లహెఁగవచ్చినబలా-హకములనఁగ।

గీ. శారదాగమవేళఁ గా-సారసీమ।
లందుఁ జనరారఁ బుల్లాబ్జ-విందతతులు।
రక్తకైరవకలికలు-రాజహంస।
లసితశైవాలవల్లికా-విసరములను॥ ౧౦౮॥

చ. అమలినమై ప్రసన్నతటి-నంబరమై శరజన్మ గామమై।
ప్రముదితహంసమై వికస-దబ్జఖతంబయి సర్వమంగళో।
త్తమపరిభోగమై యగణి-తస్తుతిమై శుకసేవ్యమై శర।
త్సమయము రాజిల్లెఁ బ్రజి-తలవరంబు తెరంగుఁ దోఁపఁగన్॥

ఉ. అంబుధివారిఁ గ్రుంకుచునుగా-నాదనమునంబొనరించి మింటఁగన్।
ర్వంబలరంగ గ్రొత్తిని-రంతరముల్ వినువంబుఁ జెలు్గమే।
ఘంబులు పర్వలంబడఁగఁ-గాంచనకేతనబింబముల్ గ్రాలెలో।
కంబులు మెచ్చ భాసిలుచ-గస్త్యుఁడు దానుదయించె నత్తఱిన్॥

సీ. ఘాతకంబులకతి-ఘోరమున్ ప్రసన్నత,
మంజుజాతములను-మధుకరంబు।
జలదసంఘమునను-చాతకమాత్రంబు,
పుడమిపై త్రిమునికిఁ బ్రబ-బోధకంబు।
కీరంబులనుఁజూరా-క్షతపుణ్యఫలము నవ,
ముత్యలంబులను భా-గ్యోదయంబు।
రాయంచలనుపోరా-రగ్రంథితనంబు,
పత్త్రంబులను పా-గ్యోదకంబు।

గీ. ఋతువతంసంబు చంద్రికా-విత విభాతి
గణము సంభోగ్యవాటియు-కాననంబు
కాశధవళితమగు గతి-కలుష సలిల
భాసురము భాసిలె నుత్తర-ద్వారసీమ ॥ ౧౧౧॥

చ. లలితసరస్స్వభాంతరము-లక్ష్మిసనాథములై తలిర్పఁగా
జలరుహహారిసౌరభము-లంతట సొంపుగ నుష్ణగంధముం
సలలితబట్టప్రకల్పితవి-శాలవితానములై చెలంగ నగు
జ్వలరుచితోరణస్థలిని-జారుపసీరసము ల్సమంబుగా ॥ ౧౧౨॥

సీ. పరివృతహంసమై-బ్రహ్మాంబుగతిఁ బంద,
హీనమై యోగీంద్ర-హృదయమట్లు
విషధరభయదమై-వినతాత్మజునిరీతి,
శారదాసితమై-సత్త్వమట్లు
సన్మార్గలలితమై-స్వర్గంబు గతివిను,
లామృతభరితమై-యబ్ధికరణిఁ
గాశభాసురమై-హిమశైలకముపోలెఁ,
గమలాభిరామమై-కైటభారి

గీ. పగిదిఁ గువలయహృద్యమై-పాండురాంశు
మండలము చందమున వృష-మహితమగుచు
నందనవనంబు రీతిఁ జె-న్నొందె దనపు
భాసురంబైన యుత్తర-ద్వారసరము ॥ ౧౧౩॥

చ. వితతమరందమై లరస-త్పద్మములై పతదుత్పలస్థగ
వ్రతసముదగ్రధీమపరి-వారమునై నవిరంబులైనము
ద్వ్రతులు జలాధిదేవత సు-సంచితస్నానసంగతిఁ జేసి
తతులనరక్తకైరవవి-తానములొప్పసరోవరంబులు ॥ ౧౧౪॥

చ. బిసరములంబు పఙ్క్తులను - నేముషి నాసు నెమళ్ళఁ గాంచితే।
స్సృక నిడుమహ స్తతాళిములఁ - శాంఘులు పోల్తురు భ్రాంతిఁ గీరవా।
రకములటంచుఁ దోలుదు ర - క్రమ్మరఁ జిల్క లశాలి పాలికా।
లినుచనుచలో ని విద్వతయు - లిప్త సపాంక వగంధ సార్తలై॥ ౧౧౫॥

క. తెల్లముగ నాడుఁ గ్రమ్మర।
పాల్లకయు తశాలి పాలి - కార్జము శోభ।
మొల్లములఁ గని శిఖులుని।
దుర్లల్లతి కాంచి తేనినాను - నోద్య ద్భ్రాంతిన్॥ ౧౧౬॥

మ. జలముగన్గొమిక లోయన న్నసుపరాం - స్వర్ణాచిభీతిల్లఁ గా।
విలసద్భ్రాంతి తగద్ధతంబుల సదా - విద్భ్రాంతి దానాంబుధా।
రలపంతి చ్ఛవిచారుచంచలలనిం - ద్రప్రస్తర చ్ఛాయులం।
జలఁగరా మత్తమతంగజంబులు సము - త్సేకంబుతోన త్తరిన్॥

ఉ. ఆసమయంబునందుపసు - ధాధిప శేఖరుఁడో కపోనాఁడు క్ష।
లాసనమున్న తంబయి చె - లంగు విధాత్ర పల సోధమంనను।
ల్లాసముతోఁ బనా ష్ఠ్రిను క - లంబులసుందమణీమయాంగుసిం।
హాసనమందు ముందువిధ - వాలిశయంబున సన్నివిష్టుఁడై॥ ౧౧౭॥

సీ ప్రిశబయుండదంగుణగ - ఋష్యుఁడు నామను సొంపరాయుసం।
కీతి మునందుఁ గ్లికోనిను - ధాసఁగరమ్మని పిల్ల వద్భుత।
స్మాతిక రీతిఁ దల్లముగఁ - దోచినశారద వేళఁ గాంచి శో।
రంత్రతిశయంబు పెంపుపన్న - పాగ్రణి మంత్రులఁ జూచి వేఁడుకన్॥

మ. సమదాన్గొ గ్గిన రాతి భూపతుల స్ఫూ - ర్తిన్య్వంబుతో నేగఁగా।
సమయంబద్దిగంతరంబుల జయ - స్తంభంబులా చంద్రతా।
రము గానిల్పవలెం ద్రబుద్ధిమయి రా - రమ్మంచుఁ గన్నాసిలన్।
సముదగ్రంబుగఁ బిల్వఁబంపు పనియా - జ్ఞాపించి చిత్తంబునన్॥

చ. తలఁచెనయంత గౌశికుఁడు-దారుణశత్రుబలప్రతాపసం।
గలగుమహామునిపుంగవుని-సంతతతేజుఁ గుణాగ్రణిన్ దగన్।
బలపరిపోషితుం బరమ-పావనమూర్తిని సిద్ధసంయమిం।
జెలువగు జైత్రయాత్రకు వి-శేషముహూర్తము నిర్ణయింపఁగన్॥

సకలకళాకలాపములు-చారుకలాపములై చెలంగఁగాఁ।
ప్రకటతపోబలంబు చతు-రంగబలంబును శ్రీలఁ గ్రమ్మఁగాఁ।
ప్రకరముఖండవైభవవి-భాసురలక్షణముల్ వెలుంగఁగాఁ।
నికటమునందు నిల్చి సుమ-నిప్రవరుండు తలంచునంతటన్॥ ౧౨౨

చ. ఘనుఁడు వసిష్ఠసంయమి వి-శ్వామితుని మోదముతోఁ గనుంగొనెన్।
దననికటంబునన్ నిలిచి-నం గని లేచి యథోచితంబు భక్తియున్।
మనమునఁ దొట్రిలంగ స్వ-సాగతమాసనమర్ఘ్యమిచ్చి దాఁ గొనెన్।
సనమున నుంచి యర్ఘ్యమిడి-చాలసపర్యలొనర్చె నిష్ఠతోన్॥

గీ. తదనుమతమున గాధిజా-ధవుఁడు తనదు।
హేమసింహాసనాసీనుఁ-డై మునిప్ర।
వరునిఁ గనుఁగొని వినయపూ-ర్వకముగాఁగఁ।
బలికె నిట్లని గంభీర-భాషణముల॥ ౧౨౪॥

క. భద్రమె మీకుం బ్రజలకు।
భద్రమె భవదాశ్రమమునఁ-బ్రత్యహముఁ దపో।
ముద్రాముద్రితులైనయు।
పద్రవమున నున్నవారె-సదమమునీంద్రుల్॥ ౧౨౫॥

సీ. మీరున్న పర్ణశా-టీరవాటికలలోన్,
పలుసు బుట్టదుగదా-జ్వలనభయము।
జీవనోపాధియా-నీవారసస్యంబు,
మేసిపోవదుగదా-మృగచయంబు।

[illegible]

గీ. [illegible]

మ. [illegible]

చ. [illegible]

ఉ. [illegible]

శా. [illegible]

శా. ఆఖేటార్థముదంతివాజిముఖసై-న్యశ్రేణితో నచ్చిగో।
త్రాఖండంబుననున్న తుదనృపతు-ల్దర్పంబునం దానకీ।
నాఖండాశ్రమమందుసంతతతపో-వ్యాప్తిం జేయుచున్న ఘనా।
లేఖశ్రేణులరాపుసేయుచుగదా-లేశంబునున్నందయమ్॥ ౧౩౧॥

కరులుసింగములచెం-గటనువర్తించునే,
తిరుగునేపులులతో-ధేనుతతులు।
కాకులలోఁగల-కంఠంబులుండునే,
నిలుచునేశిఖులలో-పలనూషికములు।
విహరించునేలేళ్ళు-వృకములతోఁ బామే,
కలుసంచరించునే-కప్పలలోన।
మెలఁగునేజవ్వాది-మెకములలోఁజిల్క—,
లాడునేశ్వానులను-గాంచికీటులు।

గీ. హృదయములజాతివైరంబు-లూడవసించి।
నైకకంఠ్యంబుననుభవ-దాశ్రమమున।
మనుచుమిగిలినవనజంతు-మండలములు।
సంయమీశ్వరజనములా-శ్చర్యమంద॥ ౧౩౨॥

మ. అనిఘాత్రీధవశేఖరుండప్పుడు వా-గ్వైభవాసారమే పారఁగా।
లిక్కనఁదానిట్లనెమౌనినీవుభరఁబా-లింపన్సమస్తావనీ।
జనులెల్లన్నిరుపద్రవోన్నతసుఖో-త్సాహంబుతో నున్నవా।
రనఘా వేరెవచింపనేటికిమదీ-యక్షేమలాభంబులన్॥ ౧౩౩॥

క. నరవరననుడలఁచినపని।
ధరదివ్యజ్ఞానసంప-దంజెలసెమునీ।
పరులంగెలువఁబ్రియాణం।
బెరుగఁదలఁచినసత్పహలార్థ-మడుగుటకనుచున్॥ ౧౩౪॥

సీ. ఏకవింశతికోటి-హీనస్వర్గాపంబు,
సహస్రాతిస్వల్పదో-షాంకురంబు।
కవికళానిధిసుతా-క్రాంతచతుర్థంబు,
సుభ్రాంశుసప్తమే-స్థానగణంబు।
సప్తసప్తిస్థిత-శ్యాబాల్య-తనయంబు,
విక్రమసహితార-వింశహితము।
దివిజేంద్రగురుసమ-దృష్టితలగ్నంబు,
చంద్రతారాబల-సలలితంబు।

గీ. నిఖిలకార్యాంతికస్థాన-నిలయమైన।
ఘనముహూర్తంబునీభాగ్య-గౌరవమున।
గలిగెరేపటిరేయి భూ-కాంతతిలక।
మైత్రయోగాత్రియామనద్భూత-స్నానయమున॥ ౧౩౫॥

ఉ. మించినిసింహలగ్నమున-మాననుమానుప్పాలయుక్తిరే।
యుంచితప్పత్తిరోహిణీవ-సాయసమాధ్యసుమంగళించిన।
క్షింముతలంబునంగనల-దిక్కులయాంగుబ్రోతాపపొప్పగా।
ఖించికరంబులంగొనిభు-విన్నతికెక్కి-దినశ్రీమంతుంగనన్॥ ౧౩౬॥

వ. అనిపల్కి యమ్మునీంద్రుండు మంగళసదంపద్మోత్పత్తిగా నాశీర్వదించి వసిష్ఠుండంతర్హితుండయ్యె నాసమయంబున సత్త్వప్రియాణం బని భటులను మనదేరంబూరంబునుఫూడనుము మంత్రులకాజ్ఞాపించి యశ్వంతరంబునకరిగి సమయకృత్యంబులం బ్రవర్తించి హంసతూలికాతల్పంబున ననల్పసుఖసుప్తిం జెందె నయ్యవసరంబున. ౧౩౭॥

ఉ. రాజులనంతమోదదరణ-రంగములోభుజవిక్రమంబునం।
జేజమణంపబూనెజగ-తీధవుండైనదిలీపుండాతండు।

వ్యాజతనింక నిప్పిఁ దెలి-యంగలఁడెంతుఁడో లంగనో యనన్ ।
రాజపుడేగఁ బట్టిమన-రాధరసీమను నిర్గతాంశుఁడై ॥ ౧౩౮ ॥

చ. రవియను రాముఁ డంపసుక-రంబుగఁ బత్త్రసమూహ మేయుఁడా ।
త్సవమున నేగుదెంచి హిమ-ధాముని శాంతసహ్యాత నాపెనా గా ।
రవయుగ పద్మినీజనక-రాజసుమారికకుం బ్రసూన్నబాం ।
ధవమునఁ జూపు మునిశ్రీకయ-సంపదఁ గనెసియుం ముక్కిఁ సోక్ష్వణ ॥

చ. రవి చనుదెంచినంత నదు-రస్తుల ణంగన టంచుఁ బత్త్రనా ।
ర్ణనమున కీశుఁ డేగగ నగ-నంబున నుండఁగ నోడఁ ఫీసనో ।
నవనికి డిగ్గి మానవగృ-హంబులఁ దూఁగిన తారలో యనన్ ।
ధవళము లైన కాంతముననఁ-దప్పక నొప్పినికాంతనీయములో ॥ ౧౪౦ ॥

మ. తరిజాలారితమోంబుపూరితసము-ద్యత్పత్రిశ్రేత్రితినీమసీ ।
ధరతీరాంచనజాండ్జ్లేవలినిలోఁ-నా గారుధుపు వాఁత్రివిలో ।
దినగంగన్గోనిషాశ్రిక్తటంబునసము-త్పికంబులో నుండిమం ।
దరదాపైచిన రక్తజాలమునసం-ధ్యా కాంతిపాఁదింపఁగన్ ॥ ౧౪౧ ॥

లయగ్రాహి.—కమ్మవిలుకానిసమ-రమ్మునరఘాంగివిహా-
గమ్ములు విశాలపులి-నమ్ములను సన్నా ।
దమ్మునను దేలె మృగ-సమ్ములు సరోజనివ-
హమ్ములమరందముల-సమ్మతిని గ్రోలెన్ ।
నెమ్మినిశకుంతనివ-హమ్మునుగులాయనస-
నమ్ములను బొసిగఁగ-నమ్మునను వేఁడెన్ ।
గ్రిమ్మచుమ్మొ్రి పసర-సమ్ముగఁ బటీరవిపి-
నమ్ములఁ జరించు పవ-నమ్ములు దెంచెన్ ॥ ౧౪౨ ॥

చ. వెలవెలఁ బారెఁ గల్వలర-విందములింతుకతోఁ వఁ జూపలెన్ ।
పలుమను జిక్కియున్నమృగ-సప్రసకొమ్ములకంతకంతమం ।

దళివిఁ జెలంగెఁ దారకల-ద్యుతిశ్వరములయ్యె దినేశుఁడింక రాఁ।
గలఁడని-దీనవాల్ మురయుఁగ్గ నడెఁబుం జాలుగానసయ్యెడన్॥

మ. చలునలు వేదగ్రి-మీఁద పదఁ-బల్లుమ పేఁగనవముంపసంపనా।
చలపవమానముల్ సగభ-సంబుగ సోరనగర్భ పీనఁగాఁ।
బాలయులుకల్ త్వజించిపరి-బోఁదాలు సమ్మదిఁదల్లడిల్లనా।
గలభుజనల్లులంచి ప్రియము-తోడను గాఁగఁటఁ జేర్పరయ్యెడన్॥

చ. కువలయుసీమ సేయుఁగను-గొంకక చల్లని రాజరశ్మలం।
దివిరిహరింపఁబంకజత-తింత్రిమపఁబునఁ దల్పఁగోరతా।
నవిరళశీతఁబంధకరుఁ-డల్లసదప్పుటం మధుపతో।
నవలికిఁ బోయనోయునఁగ-నప్పడప్ప శ్వరములయ్యఁ గారకల్॥

శా. కాలజ్ఞ స్వనమంతకంతసునుది-గ్యాగంబులం గ్రమ్మఁగా।
నాలంకలంకఁగాసెనారదానియును చెా-హాబంధనిర్ముక్తము।
గ్రాశకంకణసిక్వణాంచితకరం-జ్ఞాకర్తిత పాత్రిల్లన।
తీర్థ-తీగేసుగురుత్రి-వాంచనిత-గ్రంకారమున్ స్మృతిన్॥౧౪౬

ఉ. వంగలునల్ముఖాంగసని-సీయపాముల్ పిరియంగజారత।
న్వంగనులభీతిలంగసుకా-లందుమఁగిమిత్రసనానాంగఁ గారకల్।
నింగినలంగజత్రి. పల-నింద్వరతంగవర్ల నెలంగనా।
శాంగణముల్ వలుంగనలి-నాస్తుఁడుమాడఁగనప్పుడయ్యవన్

క. అంతనిమునునందిజనా।
త్వంతసుధామధుర వాగ్వి-తానము వలనన్।
సాన్వంబులనరిపు।
కాంతలరామంబు మీలు-కాంచిమునమునన్॥ ౧౪౭

గీ. రాల్వకరణీయములుతా స్వర్గ-నినఁదీర్చి।
ధాయితీసురులపాదాల-ఘనముల్లాగఁగ।

రాజయోగ్యంబు లైనట్టి-రత్నఖచిత
భూషణంబులు దాలిచి-బుధులు పొగడ॥ ౧౪౯॥

సీ. రమణీయతనులిప్త-రక్తచందనచర్చ,
సంజకెంజాయతో-సరసమాడ
మస్తకవిన్యస్త-మాణిక్యమకుటంబు,
భానుబింబంబుతోఁ-బంతగింపఁ
జైవల్లెవాటుగాఁ-బరఁగుబంగరుసాలు,
బాలాతపస్ఫూర్తిఁ-బరిహసింపఁ
గర్ణాంతవిశ్రాంతి-కమనీయనేత్రముల్,
వికచాంబుజములతో-వియ్యమందఁ

గీ. ధారుణీపతిసముపాంగ-తప్రభాత
చారుసాయాహ్నసౌభాగ్య-సరణిఁ దనరి
బంధుజననేత్రములకు సా-ఫల్యమబ్బ
ముదముతో వచ్చె నాస్థాన-సదనమునకు॥ ౧౫౦॥

చ. కవులొకచోట నొక్క-యెడ-గాయకులొక్క శ్రితులొక్క-చో ద్విజులొకం
ధవులొకచాయఁ బండితవి-తానములొక్క-సంభ్రమాగతుల్
గవులొకవంక సద్భటని-కాయము వేఱొక చక్కి-నుండఁగా
రవమునఁ గొల్వ నప్పుడు తి-రంబుగఁ గద్దియనుండి వేడుకన్॥ ౧౫౧॥

సీ. వందిజనస్తుతి-వ్యాహారములు సొంపు,
సంగీతపల్ నేయుప్ర-సంగములును
సచివశేఖరుల వా-క్చాతుర్యములు ప్రా,
బంధికుల్జను వుపరి-బంధములను
సాటిబాంధవులాడు-సల్లాపములను బా,
రాణిపత్సేవప్రవు-రాణికగుల

గాయకగీతసముద్గత గానరసములఁ,
బరిహాసకులవక్త్ర-భాషణముల।

గీ. వేదవేదాంతవిద్యా వినోదములను।
మోదమును జెందిరుల్లకీ-నాదవిదిత।
భోజనాసనసంపద-భూవిభుండు।
మరలనభ్యంతరంబున-కరిగెనపుడు॥ ౧౪౨॥

క. నవపల్లవములకన్నను।
వివరింపఁగ మృదువులగుచు-విలసిల్లుమహీ।
ధవుని చరణాంబుజంబులఁ।
జవమొప్పఁగ నొత్తి కాంతలొక్క-చాలికవోఁజొరగన్॥ ౧౪౩॥

ఉ. అంతటనొక్క-కాంతవర-హాసము మోమున నంకురింపఁగా।
సంతసము చెల్వలింబడఁ-జంపకము త్తి పునస్సుమోవిప్పై।
గంధములీడంగఁ బయ్యెదఁ-జగ నవరింపు మవిన్న వించె భూ।
కాంతునకయ్యె వేళ జల-కంబునకుం దుఁగలస్సనంబునన్॥ ౧౪౪॥

మ. ముదువుగ పేత్రముల్ గొనుచు-ముందరఁ గొందఱు సుందరుల్ బరా
బరులొనరింపఁ గాను మధు-సౌరభ్యములందునప్పుగ వేడదోఁ।
తొక్కరములనిడ సేగనొక-తన్నకరంబు నూహింబు వేడ్క తోఁ।
గరము నెబ్బని భూప తి-కానవమ్ములనిమ్మల లోనికిన్॥ ౧౪౫॥

క. వనితాయుక్తతపింప।
మ్ముదముంపఁగ బసిఁడిపళ్లె-మునకొక వనజా।
ననగుపుష్పము శ్రాశల।
ఘనభూషణములు సడలిం-గొన్ని-వనితలగుమున్॥ ౧౪౬॥

మ. కరములు మొక్కలి జీవురింపఁగు నమల్-కంపింపవస్త్రాంబు సీ।
కరములు మిసుమియుంపఁగంకణసుణ-త్కారంబు రాణింపనౌ।

త్రిదశాళిం బ్రభవింపనూన్పలశిసొం-ద్రిసుర్ను [illegible] ప్తింపఁగా
నరనాథాగ్రణికిం జెుక్కెలమొక కాం-తారత్నమత్తి [illegible] ॥

చ. కనకఘటంబుతో నొక-కాంతనతాంగనఁ [illegible] సిమ్ము
య్యననృపమౌళిమౌళినిసహా-యుల [illegible] జేయఁగనొక్క [illegible]
చనతన చేతులంజిసుర-జాలముపిప్ప [illegible]
ర్పనమునిగోళ్ళనూనెనస-బోపఁగఁడు వ్వవిన [illegible] ॥ [illegible] ॥

చ. కోమరుగఁగొండయంగనలు-గుంపులుగూడి [illegible]
భములాసఁగంగనొక్క-నవ-పల్లవపాణికరింబు [illegible]
క్షముల [illegible] బయల్పడఁగ-జాదుసి [illegible] ॥
సమరనెుయుల్ విచ్చలకె-మా [illegible] పాలునకింపునింపుమిన ॥ [illegible]

సీ. తసిరియొక్కైనొక చెల్వ-ధవళాంశుకంబును,
నొక కాంతకరములఁ-జిసుర [illegible]
గట్టంగ నొక లేమ-పట్టుపుట్టము లిచ్చెఁ,
గట్టుబొందు నొక్క-కలికి [illegible]
నిల్వుటద్దము దెచ్చి-నిల్చెనొక్క లతాంగి,
తిలక మొక్క-వెలంది-దిద్దుచుండె
మంచిచందన మొక్క-మగువ మేనసలందె,
వీవన నొక నీల-వేణివిసరె

గీ. జల్లె బన్నీరు నొక్క-చంద్రవదన
తోడ వెంధోడను లుమ్నొక-తోయజాక్షి
కూర్చెనొక చెలిగళమునఁ-గుసుమదామ
మొకపయోజాస్య పాడుక-లుంచె నెదుట॥ ౧౫౦॥

ఆ. ఈవిధంబున న్న-హీంవరుండంగనా
జనకృతోప [illegible]

తాగఁ గాక్ష్యతోప - పాగభాసుసుధ్దన।
చిందమామతోటి - సాటిగాంచె॥ ౧౬. ౧॥

క. అతని వాతనాసింతల।
నేతహితవాంతిత మాలర - నిర్మలహాస్యత్ర్రం।
జాతులుఁదెయు భూ ర్మిగహామున।
కాంతతిగ తినరగిక త్ర - తాసనుఁడెగ ముకా॥ ౧౬. ౨॥

క. తతబందంబునను హాస్య।
గాపరతి హాసుఁడెన ము - సంబు ప్రేమాకరం॥
కాబం క్రొనసునవోయుఁగ।
రామాలి చెలంగి కృతక - దక్షి నుఁడె॥ ౧౬. ౩॥

క. అని పలుకు మంతిదంబున।
మును ప్రభు జిందినట్టి తోత్త - ములను నిజని కీ।
తనముల నిసిజులతో।
వసు వెంట నక స్వారం ప్రు - విమలాసుఁడ ము॥ ౧౬. ౪॥

క. అంబునిహ - మిత్రి సులర।
త్నం ప్రథనతీ ప్రుఁడె న్నిర - గంబునసహ్య।
సింబునఁ దేలు మహత్వత।
తాంబూలుం దెనిజప్ర - గానా సుమతిక॥ ౧౬. ౫॥

క. ప్రగవదిబునసదాంత॥।
ప్రరదతీకఁబముల నుఁడగిన - ప్రదుషాల ను సమా।
గరమునసూసరిప్పినగకీ।
ధ్వనిఁడె దూర్వదఁగంత తపప్రు - వాయం దాయుక॥ ౧౬. ౬॥

గీ. ప్రమదముననుండెదోరంగిన - ప్రసుముఖ భావి।
జయనిమిత్తంబులను సము - త్ప్రేపించుడు।

భేరి వేయించె దిక్కు-లదల-భీతిఁ జెదరఁ।
బృథ్వి కంపింప గగనంబు-బీటఁ బార॥ ౧౫౭॥

క. అనవిని మనమున మోద।
మ్మునఁ దేలుచు శౌనకాది-మునివర్యులు సూ।
తునిఁ గనుఁగొని యవ్వలికత।
వినయము దళుకొత్త మాకు-వినుపింపు మనన్॥ ౧౫౮॥

శా. సూతప్రోక్తమకణ్వకశ్యపముఖీ-సూనాత్మభూజాతభూ।
జాతాచారతటిల్లతావృతవిరా-జన్నీలజీమూతజీ।
మూతాగారవిరించిముఖ్యసురసం-పూజ్యాంఘ్రిసంజాతకం।
జాతాస్తాన్వయదుగ్ధవారిధిశశి-త్వంపూర్ణసైనాత్మరా॥ ౧౫౯॥

క. సాకేతపురవరప్రియ।
లోకస్తుతముదితజనక-లోచనకల్యా।
శాకరసన్నుతవర్యా।
శ్రీకాంతాంశాభిరామ-సీతారామా॥ ౧౬౦॥

మాలిని. వినుతగుణకలాపా-హీతదైత్యావలేపా।
వనధిభయదకోపా-వర్జితోద్యత్ప్రతాపా।
ఘనతరచరశాపా-ఖండితాశేషపాపా।
మనుజపకులదీపా-మైథిలీహృద్యరూపా॥ ౧౬౧॥

గద్య — ఇది శ్రీజానకీరమణ చరణార్చిత మనశ్శతపత్ర హారితసగోత్ర
పవిత్ర కొటకలపూడి వేంకటరామపుత్ర విద్వద్విధేయ సరస
కవితాధేయ వెంకటకృష్ణనామధేయ ప్రణీతంబైన దిలీ
పచరిత్రంబను మహాప్రబంధంబునందుఁ
ప్రథమాశ్వాసము.

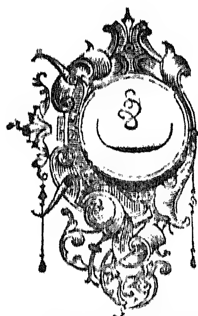

శ్రీరస్తు.

శ్రీమార్కండేయస్వామినే నమః.

దిలీపచరిత్రము.

ద్వితీయాశ్వాసము.

శ్రీ రఘునమాదసరసవ।
నాంతోమేనుసగణ్య-శాశ్వతాత్మారా।
పీరాగ్రపీఠసారా।
నాంతోనీరదనీల-శ్యామాభాంగా॥ ౧॥

గీ. అవధరింపుము శౌనకా-ద్యఖిలమునులు।
తోడ నిట్లని పలికె సూ-తుండు సక్త।
జాండవిభాగ తినిండిన-యావనివిభున।
విజయ శ్రీగీని నాడంబు-దినిముదమున॥ ౨॥

ఉ. అంబరసీమరాంక నన-ధాగుఖుని పృథ్వులలంకరింపగా।
నాంబుష్ఫులబ్ధ్యపిబసాలి-స్తుప్రవహించ నరదద్యుతుల్ దిగం।
తంబులఁ బల్వ తీవగానఁ-తలగనిమావటులో లిఁదోలన।
త్యంబుగ తీగ్గలంగులవి-వేపుఱు తేర్పడఁగామదేశములే॥ ౩॥

ఉ. ఆకసమందుఁ గేతనప-టాంచలముల్ చలియింపఁ బొల్పుగన్।
గైకొని సారథుల్ నొగలఁ-గ్రాలరథంబుల్ శరవేగసొంపుగన్।
భీకరవృత్తితో నడుముఁ-బెంపున నేంపఁ దురంగముల్ ఘనుల్।
స్తోకజవంబునన్ బెనఁగఁ-జాలనిపన్నగంబులనఁ జెన్నగన్॥ ౪॥

చ. గతులు సదాగతిం దెగడఁ-గాఁబ్రవిసర్పితాలనీరజల్।
ప్రతతులు వానితం దృఢిమయిఁ-బ్రస్ఫుటలీలములా నిపాతముల్।
న్నతిఁ బయినొప్పఁగన్ సుజ-నంబులకింపగు సద్గుణాంగమై।
జతురత మీఱిన య్యెడ క-స్తంభనముల్ జనుదెంచఁ బెంపునన్॥ ౫॥

ఉ. పారిసగదాపరశ్వధకృ-పాణశిలీముఖసాంతసంతతిన్।
ప్రాసనభిండివాలపరి-ఘాంకుశతోమరముద్గరాదిసం।
తారిసపసాధనంబులక-వంబులఁ బూనిసగాఢుకానుకాల్।
ల్లాసములాననంబులఁ జె-లంగఁగ వచ్చిరి పేర్చియూర్పుమున్॥ ॥

సీ. కూర్చికట్టినపట్టు-కుచ్చులవాలుసం,
క్రందనకాస్యక-గ్రథితసీస।
డోలాంతరాంతర-కీలితరత్నముల్,
చక్రగోపములతో-సరసమౌచు।
రాంకవపరివృతా-గ్రచలత్పృషత్క,
లాపముల్ విస్ఫురద్ధ్వ-జాసమునఁగ।
జతురవాహకముఖాం-చద్ధ్వజనావంకృతుల్,
గర్జారవంబుల-గతిఁ జెలంగ।

గీ. వెలయుచారుతరాందోళి-కలనుసన్న।
విష్టులై వాహినీపతి-వృషభులుసుమతి।
దోపజనుడెంచి రాస్తక-లాపులలర।
విమతరాజమరాళముల్ - వెతనుదరల॥ ౭॥

ఉ. పోదలలందునోలసిన-యంచులుగట్టిలతాంతమాలలా।
హ్లాదనముతోఁ బడఁ బాఱిచియుర-లక్కనుకలఁ బరిఢవించినట్టిపల్।
[illegible]-కరములనట్లేన [illegible]।
[illegible]-శారదసు[illegible]-ముల్॥ ౯॥

మ. సనాతత్కాంతి తోయమనేత్రములుసం-ధ్యాకాంతులంజిమ్ముఁగా।
తనపుష్పాంతతరంగములుమయు-క్షీరాబ్ధిమాత్రంబుఁగా।
ఘన[illegible]-త్రిశ్రేణిగాయునానానమూ।
ఘనపుష్పంజను [illegible]-త్రిణంబుతోఁ [illegible]॥

శా. శోణ [illegible]-[illegible]నోద్యానరః
[illegible]-[illegible]।
[illegible]-[illegible]।
[illegible]-[illegible]॥ ౧౦॥

మ. [illegible]-[illegible]।
[illegible]-[illegible]।
[illegible]-[illegible]।
[illegible]-[illegible]॥ ౧౧॥

శా. [illegible]-[illegible]।
[illegible]-[illegible]।
[illegible]-[illegible]।
[illegible]-[illegible]॥

చ. [illegible]-[illegible]।
[illegible]-[illegible]।
[illegible]-[illegible]।
[illegible]-[illegible]॥ ౧౩॥

శా. ఆభేరీరవమూర్ఛగ స్వరముల-న్వ్యాప్తింపఁ గాఁ గాంచెనో।
ర్వీభృన్మందరముఖ్యసర్వశిఖరి-శ్రేణుల్ జనుల్ మెచ్చఁగా।
శ్లాఘాభూభర్తసత్ప్రియత్నములతో-నంతో జ్వలత్పూరకా।
లాభోత్సాహములం బ్రతిధ్వనుల దే-లం జేసినోత్సాహులై ॥ ౧౪॥

శా. పౌరుల్ జానపదుల్ తనూజులు లవి-బ్రాహ్మణోత్తములు నెల్లెడన్ ఘనం।
బారావంబుల దిక్కులన్ దెసలఁ బం-చారించి రొక్కుమ్మడిన్।
తోరామార్గము రాజిలన్ మహిమ నా-గ్రాంతంబు శోభించఁగ।
బారిపట్టపు జేనుగుల్ విభవము-స్ఫారంబు గాన్పించెనే ॥ ౧౫॥

చ. తరగలపోలెఁ ఘోషము-దాయములన్ ఖగరాజులపోలెఁ దా।
కొరలను పక్షయుగ్మములఁ-గేపలలం బున విప్పుచున్ వ్యాగో।
త్కరములపోలెఁ బాయనిరి-తిష్టతఘోషల గాంచ్చిపోలెను।
స్థిరముగఁ దెల్పుచున్ జాలు మా-త్రాల విమానపులు వచ్చెఁ జెచ్చెరన్ ॥ ౧౬॥

మ. విలసత్కాంచనకింకిణీరవములా-విర్భూతసేమిస్వనిం।
గలయన్ వాజిఖురోద్ధతక్షితిపరా-గంబుల్ నభశ్రేణితో।
జలముక్పద్ధతినంటసారథులయు-త్సాహంబులతో స్యందనం।
బులు రారత్నమయంబులైనయరదం-బుల్ దోచె సద్యస్తమై ॥

గీ. తనకధిష్ఠింపఁడగినము-తంగజములు।
సైంధవంబులు రథములీ-గాడమునను।
నికటమునవచ్చినిలచిన-నృపతిపూజి।
శుభముహూర్తావసరమున-విభవమెసగ॥ ౧౮॥

శా. భేరీముఖ్యవిశేషవాద్యరవముల్-ప్రస్ఫీతసుదూరదిక్తటీ।
స్సారస్యంబులు వందిపుంగవుల వా-క్యాతతస్తుతులు ద్విజస్తోమ।
పారావంబులు భీషణ ప్రబ్రంహితములు-త్సాహంబు పుట్టింపఁగాఁ।
ధీరుండా నరనాయకుండుచితరీ-తిన్ సైన్యము ప్రాపుగఁగదల్ ॥

సీ. చటులారిమదతమిస్ర-పటలంబులుపోలంగ,
బుధలోచనోత్పలం-బులువెలంగ।
భటచకోరములుతా-పమునుబాసికొనంగ,
వైరిచక్రములగ-ర్వంబణంగ।
కీర్తిచంద్రికలుది-గ్దేశంబులఁజెలంగఁ,
బ్రజలుసమ్మోదనీ-రధిమునుంగఁ।
బరివృతవాహినీ-శ్వరులుపొంగఁదొణంగ,
మార్గమునగ్నిపద్మ-ములుముణుంగఁ।

గీ. బండితస్తుతమైనిజ-మండలంబు।
భాసిలంగనుబూర్వాద్రి-పైనిదనదు।
చందురునిపోల్కి-సుందర-స్యందనమున।
నధివసించినరాధిపు-డలరెనపుడు॥ ౨౦॥

మ. హరిదీశుండదనిదిగ్గజస్థితనుగాం-డాళిచేనసుంగల్పిము।
స్వరరాజ్యంబునిజప్రతాపశిఖికీ-తండిచ్చెనోయంచుభూ।
వరునిస్వాహ్వయనేకరూపములఁగో-ల్వన్వచ్చెనాఁడోయనం।
గరదీపంబులుతేరుచుట్టునసం-ఖ్యాఖ్యాతితోభాసిలెన్॥ ౨౧॥

ఉ. సారసలోచనల్గనక-సౌధములెక్కిగవాక్షపద్ధతిం।
గోరికమీరఁజూచినను-కూలగతింజయభేరిమ్రోయఁగా।
సారసబృంహితధ్వనుల-సైన్యములుత్సవమందవేడ్కతో।
సారథితేరుమందగతి-సాగఁగనిచ్చెఁబురంబులోపలన్॥ ౨౨॥

మ. మణిదోహాకస్థలరాజాలవనసం-పంబూనియెంతెంచుభూ।
పతినోజం బతిభీతిస్ఫీతియునుసరిం-పన్వచ్చెనత్యుత్తిసం।
తతులట్లింతులుమేడలెక్కి-చెలువం-దంబుల్లుముక్తాఫల।
ప్రతతుల్ లాజలుగానకావసులుబు-ష్పవ్రాతముల్ భాసిలెన్।

చ. గమనరయంబయత్నముగఁ-గట్టినగ్రంథిసడల్పఁజన్నులం।
దమరినకంచుకాంచలము-లాడుచునుండఁదన్సొలుపుఁజూచెఁబా।
ర్శ్వముతుపడొక్క-బోటిజన-సచ్ఛటిరోమ్మలుఁజూచితొక్కలం।
పముగధరించివచ్చెనని-నవ్వరియవ్వరిబోఁడినయ్యెడన్॥ ౨౬॥

ఉ. పెట్టియుఁదత్తరంబునను-బెట్టనిగాటుకలోచనంబులం।
జుట్టియుసంభ్రమంబునను-జుట్టనిపూవులపంజదొప్పనం।
గట్టియుజారతుండఁగను-గట్టనిచేలమెయింబెలంగఁగా।
గుట్టసియాడుచుండనొక-కోమలివచ్చెనరేశుఁజూడఁగన్॥ ౨౭॥

శా. మంజీరధ్వనికైమరాళములుస-మ్యక్ప్రీతితోవచ్చినీ।
యంజంజుట్టుకొనంగఁజొచ్చెఁగనుగో-మ్మంచుకవహాస్యనిపుణిన్।
ముంజేతందగుచిల్క-చెల్వఁదరివా-మోదంబుతోఁజూచుచుం।
గంజాతాననయేగనొక్క-తెమహీ-కాంతున్విలోకింపఁగన్॥

మ. తమకాసేచనకంబులౌటఁబురకాం-తారత్నముల్ధారుణీ।
రమణాగ్రేసరుసింహసంహననతల్-రాగంబుతోఁజాలమా।
ర్గములంగన్నులకప్పపాటులతిదూ-రంబైచనంజూచియు।
త్తములంజూచినమాత్రతోననిమిష-త్వంబబ్బదేయేరికిన్॥ ౨౯॥

చ. శయములఁజేటలాజలను-జల్లుచురాగముతోడనొక్కక।
న్నియఘనసౌధజాలసర-ణిన్ధరణీశుతనూవిలాసనం।
చయములఁజూచిచిత్రవిల-సత్ప్రతిమాకృతినుండెసాత్వికా।
దయసమయంబునందితర-తంత్రములన్మతిసంచరించునే॥ ౩౦॥

శా. సంజాతప్రమదంబుతోనపుడుభా-స్వన్మల్లికామంజరీ।
పుంజంబుల్గురుమౌక్తికంబులుఁగరాం-భోజంబులంజల్లి వే।
డ్కంజూచెంగనకాంగియొర్తుధరణీ-కాంతేందునిన్నేత్రజీ।
వంజీవంబులుతృప్తిఁజెందనితర-వ్యాపారముల్మానుచున్॥

ఉ. మొల్లముగాఁ బ్రసూనములు-మూఁపరఁగొంపరమందరాగలై।
హల్లకపాణులిందుమణి-హర్మ్యములెక్కియశేషమున్నహా।
వల్లభుమీఁదఁజల్లమగు-వల్కతిఁగొండఁబువచ్చికన్నులం।
జల్లిరిలేవుపువ్వులని-సందియమందకచూపుకల్వలన్॥ ౩౦॥

చ. శశిసనముగాదురాజకని-సందియమందఁగ నేలనీకుఁదా।
వకకరదీప్తిచేనరుణ-వర్ణములీ ననలయ్యెమారుఁజే।
ప్పకవినుమంచునెచ్చెలిజ-పాస్ఫటికంబులనిట్టిఁజల్పఁగా।
వోకచెలిముగ్ధగావునన్న-పోత్తముపైనొగిఁజల్లెఁగ్రొవ్విరుల్॥ ౩౧॥

క. లలనామయంబులైచె।
న్నలరారెన్ సౌధసముద-యంబులుసేనా।
కలితములైపురవీథులు।
వెలసెన్నృపమాళిపందు-వెడలినవేళన్॥ ౩౨॥

సీ. గజతురంగంబులఁ-గనిభీతిమరలిన,
కామినులకుఁబ్రవజ-తాఁకుమనలకు।
సేనఁదప్పకచూచు-మానవులకుఁబద్ధ్య,
జములూతఁగొనిచూచు-జవ్వనులకు।
అధిపుఁజూడఁబరస్ప-రాంగమేళనముగాఁ,
జనుదెంచుజారిణీ-జాయులకును।
కాయంబులొక్కటి-గావచ్చిగట్టిగ,
భిత్తిఁబెనగువీటి-విటజనులకు।

గీ. రహిని భావప్రబోధకా-రణము లైన।
¶స్పృష్టకము §విద్ధకంబును-‖ఘృష్టకంబు।
*పీడనంబను సంజ్ఞలఁ-బ్రథివిఁబరఁగు।
గూఢపరిరంభములు చెల్లెఁ-గోర్కు లలర॥ ౩౩॥

ఈయాలింగనములకు లక్షణము.

¶క. ఎదురైమానిని దేహం।
బెదురై యొకవంకపనికి-నేగెడు పురుషుల్।
గదిసి తొలంగుట స్పృష్టక।
మదియని చెప్పుదురు రసికు-లాలింగనముల్॥

§క. ఒకవంకఁ జూచి విభునో।
ర్వకడగ్గిరి కాఁగిలించు-వనితను వాఁడో।
డకకాఁగలించు నదివి।
ద్ధకమను నాలింగనంబు-దానై వెలసెన్॥

‖*క. యానోత్సవతిమిరంబుల।
మేనులు సోఁకుటయుఁ బతికి-మెలతకఘృష్టం।
బైనెగడెగోడ నెత్తం।
గానది యే పీడనాఖ్యఁ-గాఁగిలి యయ్యెన్॥

శా. వాతోద్ధూతసమున్నతధ్వజపట-వ్రాతంబరాతిక్ష్మా।
నేతృప్రోజ్జ్వలరాజ్యలక్ష్ములసము-న్నేషంబుతోఁ బిల్వసం।
ఖ్యాతీతాహవభీకరప్రబలనా-నానీకముల్ గొల్వఁగం।
జాతాస్త్రాన్వయరత్న మేఁగెఁ దొలుతం-జంభారిసుప్రాశకున్॥ ౩౪॥

చ. ఇలచతురంగభారము స-హింపఁగలేసని తాఁ జలానలా।
నిలములతోఁ డఁగర్తయగు-నింగికిఁ దెల్పఁగ నేగనోయనం।
జెలఁగెఁ బరాగమయ్యెడన-శేషగజోత్కరశీకరాసిరు।
క్చలదురుకేతనాంశుకల-సత్పవనంబులతోఁ నభంబునన్॥ ౩౫॥

చ. తురగఖురోద్ధతంబగు మ-ధూళిక్రమంబున నాకసంబుపై।
కరిగిన నేలదాఁబలచ-నై చెదునం మఁగ్ప్రపంబరాగము।
ప్పరిజనియింపసుండఁదడు-పంజను నెంచుసు నాళులోయనం।
బరఁగెను సేనమత్తగజ-పఙ్క్తులువర్షితదానవారులై॥ 3౬॥

శా. స్వానాఘసంధరికోటినింద్రపురికం-పంబూనని ర్జించుసా।
హాసవార్షితములోయనంగ సునభ స్థి-పర్యంతమంతంత నుఙా।
నానాశ్వఖురులంగ్రమక్రమతవి-న్యాణంబు గాభీషణా।
జానేయోరుఖురోద్ధతక్షితిరజ-శ్చక్రంబులాప్పంగడుఙా॥ 3౭॥

సీ. మదవాసనాగత-మధుకరశ్రేణుల,
సమధికంబైనవ-సంతగుణము।
వితతనిశ్వాసమా-రుతసముద్ధతపరా,
గములభీకరమైన-ఘర్మగుణము।
ధారాధరాసితో-దారదేహములచే,
ర్తికెఁజల్లనైనవా-ర్షికపుగుణము।
విశదదంత-చ్ఛవి-విమలచంద్రికలను,
రమణీయమైనశా-రదపుగుణము।

గీ. కరసముద్ధూతశీకరో-త్కరతుషార।
గతుల హేమంతగుణము మాం-గల్యగతుల।
శిశిరగుణమొగిఁడమయందుఁ-జెన్నుమీర।
నదచెమాతంగఘటలు సై-న్యములలోన॥ 3౮॥

చ. పసచెడదుందుభిప్రబల-భాంకృతినీటలు వారదుండనా।
కసమునదుఙా స్ఫురత్స్ఫురని-కాయసముద్ధతహుళిపూతగా।
నోసఁగుచు ధాగుణీ-మూసస్ములో స్తంభవాఖ్యలు।
ల్లసిలఁగ ఫేనదీప్తులఁజె-లంగఁదురంగతరంగసంఘముల్॥ 3౯॥

ఉ. ఆకసమందుఁ గేతనప-టాగ్రసముద్భవమారుతాహతిన్।
నాకధునీసువర్ణనలి-నవ్రజచారుపరాగముల్ సము।
త్సేకముతోడఁ బర్వనడ-చెన్ రథముల్ పరిపంథిలోకహృ।
ద్భీకరతం బదాతులును-దీయగతిన్ వెనువెంట నేగఁగన్॥ ౪౦॥

ఉ. భాసురలీలఁ జీఁగలిన-పారబలంబులతో మహానదీ।
కాననభూమిభృద్విషమ-కంటకదుర్గమమార్గసీమలం।
దానపుడప్రయత్నసము-దంచితవృత్తినతిక్రమించుచున్।
సేనలకెల్లఁ దెల్లముగఁ-జేసెనమానుషతైజసనైపుణిన్॥ ౪౧॥

ఉ. మానవనాథశేఖరుఁడు-మార్గసమీపపురస్థితావనీ।
జానులచేనమూల్యమణి-సంఘములం దపనీయరాసులం।
గానుకగాఁగఁ గొంచుఁ గ్రము-కప్రముఖద్రుమషండమండితాం।
భోనిధితీరభూములఁ జ-మూయుతుఁడై విడిసెన్ముదంబునన్॥ ౪౨॥

చ. తురగతరంగసంఘముల-తోడ రథోడుపపఙ్క్తి-తోడ సిం।
ధురధరణీధరప్రతతి-తోడఁ బదాతిసమూహవార్గ్రహో।
త్కరములతోడ శౌర్యరస-గర్వితమై ప్రతివార్ధిరీతిఁ దా।
వరునిబలంబు భాసిలెను-వారిధితీరసమీపభూములన్॥ ౪౩॥

క. రంగత్తుంగతరంగతు।
రంగంబులతోడ శరప-రంపరలలరన్।
సంగరమునకంబుధి నృప।
పుంగవుపైఁ బ్రతిఘటించు-పోలికఁ బసరన్॥ ౪౪॥

సీ. ధరణీనరాధిప-తనయాభిరామమై,
తారాదిరిక్తవడిఁ-దనరుదాని।
మకరకుళీరాది-మహితమై నీరదా,
యనముచందంబున-నలరుదానిఁ।

బ్రిజలానిమేషప-రంపరాభరితమై,
విబుధలోకమురీతి-వెలయుదాని।

సర్వతోముఖమహా-సంపత్సమృద్ధమై,
యలకాపురముపోల్కెఁ-జెలఁగుదానిఁ।

గీ. బ్రిస్ఫురత్కం-కణార్మికా-భాసమాన।
మగుచు లక్ష్మీకరంబట్లు-తగినదాని।
వారిరాశినిజాంచిభూ-వరునితోడ।
నలరుచునున క్షసచివుఁడి-ట్లనియెనపుడు॥ ౪౫॥

చ. హరునకుఁదూణమయ్యెశయ-నాలయమయ్యెనుశౌరికిందిరా।
తరుణికిశీతరశ్మికమ్మ-తంబునదుద్భవభూమియయ్యెను।
ర్వరసుదుకూలమయ్యె మణి-రాసులకాకరమయ్యె నాపగా,
త్కరములకీఁడయ్యె వసు-ధావరకన్గొనుమీమనఃపథిన్ ౪౬॥

శా. గాంగేయాంబుజషండమండితసమ-గ్రీహ్యాసుగంగాపరి।
ష్వంగార్థోర్ధ్వతలప్రసారితసర-స్వద్బాహువిభ్రాంతికృ।
ద్రంగత్తుంగతరంగసంఘసముదీ-ర్యత్కంకణంబుల్ నభ।
స్సాంగత్యంబువహించిచెన్నలరున-శ్శత్రీస్వరూపంబులన్॥ ౪౭॥

క. తగమేవినుతింపనరే।
శ్వరతావకపూర్వులైన-సగరసుతులచే।
ధరనభివృద్ధిం జెందిన।
శరధిమహీపరిసనిగమ-సైంధవశరధన్॥ ౪౮॥

క. పర్వములందీజలనిధి।
నిర్వక్రగతిన్మునింగ-సేనియునరుఁడా।

సర్వంసహాభ్రముగనుసు।
పర్వంబైయుండుదివిజ-పతిలోకమునన్॥ ౪౯॥

క. వినఁడీవననిధిమునిఁగిన।
మనుజుఁడుదివనాథతనయ-మత్తమహిషకం।
తనిబద్ధాయసజగతీ।
జనభీకరగంటికావ్రి-జహ్వనులన్నపా॥ ౫౦॥

క. పాకాసురారివజ్రముఁ।
గైకొనిరోషంబుతోన-గంబులఱెక్కల్।
బోకార్చుసమయమునన్నై।
నాకాద్రినిగాచెనీవ-నధమునుజేంద్రా॥ ౫౧॥

క. పరమపవిత్రముత్తమహిమఁ।
బరఁగినతటినీప్రవాహ-పటలంబులకా।
కరమీరత్నాకరమని।
హరిరమతోనుండునిందు-నతిమోదమునన్॥ ౫౨॥

క. నాళీకాప్తాన్వయపా।
తాళంబుననుండిధరప-ధరనుండియుఁబా।
తాళంబునకేగభుజం।
గాళులకీజలధిమార్గ-మైవిలసిల్లున్॥ ౫౩॥

క. ఒకదెసఁగమఠము లురగము।
లొకదెసనొకదెసను ఝషము-నొకదెస నసురుల్।
మకరములొకదెస బాడబ।
మొకదెసఁబీడింపనీప-యోధిసహించున్॥ ౫౪॥

క. జనులెన్న మహీతాపం
బనుకాలం బైనవృష్టి-నణఁగింపుచుఁదా
ఘనతంగనె మేఘుండీ
వనధిపయస్సిపానపటిమ-వలన నృపాలా॥ ౫౫॥

క. గాంభీర్యంబున శమమున
శుంభత్కారుణ్యమునను-శుచితను గణనా
రంభమునకుఁ బ్రథమంబీ
యంభోనిధిదీనిసాటి-యవనింగలదే॥ ౬౬॥

క. నరవర బహుజీవుల కా
కరములయి చెలంగుచున్న-కాండములు నిజో
దరమున నుండఁగ దామో
దరునిగతిం దగు పయోధిఁ-దరమె నుతింపన్॥ ౫౭॥

చ. అనిపచియింప స్వర్గసచి-వాగ్రణిఁ జూపులయాదరించి య
జ్జనవరపాళి కొన్నిదివ-సంబులు తజ్జలరాశితీరభూ
మి నివసియించి సుహృన్నల స-మిద్ధరణిం దరలించి వారిచేఁ
గనకదుకూలరత్నములు-గైకొనెఁదా నభయంబొసంగుచున్॥

క. అతరువాత నసుహృ
త్క్ష్మాతలపతిదర్పితాగ్ర-మార్గుఁడగుచు నా
దిత్యాన్వయమణి సేనా
న్వీతుండై చనియె వంగ-విషయంబునకున్॥ ౫౯॥

క. జనపతుఁడీగతిజని రయ
మున నొకరమ్యప్రదేశ-మునఁ బ్రబల పతా
కిని తోడవిడిసి వంగా
వనినాయకుకడను భాను-వంశ్యుం డెలమిన్॥ ౬౦॥

క. చారుతరవచనరచనా।
పారీణుండైనదూతఁ-బనిచిన నుచితా।
కారుండైయతఁడావసు।
ధారమణునిపాలికరిగి-తగనిట్లనియెన్॥ ౫౧॥

చ. రిపుఘనగర్వభంజన ధు-రీణతనొప్పు మహాబలంబుతో।
విపులపరాక్రమాన్వితుఁడు-వీరవరుం డసహాయశూరుఁడా।
నృపమణియాదిలీపుఁ డవ-నింగలరాజులఁగెల్చి కప్పముల్।
నిపుణతతోడఁగైకొనఁగ-నెమ్మదియందుఁదలంచిగ్రక్కున॥

చ. నిజనగరంబుఁగావఁ దగు-నేర్పరులన్నియమించి వాఁడిసా।
తుజరథవీరపుంగవ స-మాజముగొల్వఁగ మార్గమధ్య భూ।
భుజాల ననింజయించుచు వి-భుత్వముమీరఁగ వారిచే మణి।
వ్రజముకరంబుగాఁగొనుచు-వచ్చి భవన్నగరంబుచెంగటన్॥

క. డంబుగవసించె నొకర।
మ్యంబైనప్రదేశమున మ-హాసైన్యముతో।
నంబరతలచుంబిసమ।
గ్రాంబరగృహధవళి తాఖి-లాశాంతరుఁడై॥ ౫౪॥

క. భీకరభేరీపటహర।
వాకర్ణనమున మహీశ-సమగ్రపరాగా।
లోకనమునమీరన్నవి।
వేకించితిరింక విన్న-వింపఁగనేలా॥ ౫౫॥

క. ఆయవనిపుఁడప్రతిహత।
సాయకుఁడైరాజనీతి-సరణిం బ్రథమో।
పాయంబున నీచేతను।
పాయనములుగొనఁదలంచి-పంపెనునన్నున్॥ ౫౬॥

గీ. సంగరము రిత్తబహుజన-క్షయమునకును।
గారణంబని నన్ను మీ-కడకుఁబనిచె।
నలవియే పూనిదిగ్విజ-యంబునకును।
సైన్యములతోడనడువ సా-మాన్యనకును॥ ౬౭॥

క. ఆ రాజమౌళి యుగ్రా।
కారుండై భీషణాంబ-కస్ఫురదమలో।
దారజ్వాలల శాత్రవ।
వీరాతనుగర్వమణఁచి-వెలయుటయరుదే॥ ౬౮॥

వ. కావున. ౬౯॥

ఉ. ఆమనుజేంద్రచంద్రుఁడుబ-లాఢ్యుఁడుతామసమూర్తిఁబూని సం।
గ్రామముఁజేసినం జయము-గల్గదు పాయనమిచ్చివేడినన్।
క్షేమమునీకగున్ భువిన-జేయపరాక్రములైనవైరులు।
ద్దామత నెత్తివచ్చినఁ బ్ర-దానముదానముగాదె స్థాయికిన్॥ ౭౦॥

ఉ. అంబురుహారిదిగ్గకరు-లానరనాయకమౌళికీర్తిశా।
ర్వ్యంబులసంగరంబులు క-రంబులుగాఁగనొసంగి విష్ణుపా।
దంబెశరణ్యమంచు సత-తంబుఁజరింపుచునుండ వారివం।
శంబులఁబుట్టినట్టి నృప-సత్తములాతనియొత్తువత్తురే॥ ౭౧॥

మ. అనిపల్కన్ వినిభానుమంతుఁడు సము-ద్యత్క్రోధుఁడై మానవే।
శునకుం దక్కినరాజులట్ల ధనరా-సుల్ దెచ్చికైమ్మొక్కు పా।
యునమంచుంబలుకంగఁజాల వినుశ-స్త్రాస్త్రంబులే మాకిలన్।
ఘనముల్ రేపది తెచ్చియిచ్చెదము సి-ద్ధంబేగుమీ నీవికన్ ౭౨॥

ఉ. భావిపరాభవంబుఁ దన-భావములోఁ దలపోయలేక వం।
గావనినాయకుండు దుర-హంకృతిసంయుతుఁడై దిలీపగో।
త్రావిభుతోడ మార్కొని దు-రంబొనరింపఁగ నిశ్చయించి గ।
ర్వావిలుఁడైనమన్త్రిఁ దుచి-తానుచితంబు లెఱుంగనేర్చునే॥

క. ఆనరపతిమాటలువిని।
భానుకులోద్భవునిఁజూచి-ఖండనమునఁ గీ।
డ్వానని తెలపినవినఁ డీ।
మానవనాయకుఁడటంచు-మరలిరయమునన్॥ ౭౪॥

క. వినిపించెదమాత వంగా।
వనివల్లభుఁడాడినట్టి-వాక్యము లెల్లం।
దనకధిపతియైన దిలీ।
పునకంపరువినఁగ రోష-భూషితుఁడగుచున్॥ ౭౫॥

క. నికటనివిష్టచమూనా।
యకులంబకములనుబూని-రయణిమ నీపో।
లిక రిపురక్తములమదం।
బకములుననిశోణిపచులఁ-బరఁగునను గతిన్॥ ౭౬॥

శా. ఆమాటల్ విని భానువంశజుఁడు సా-హంకారుఁడై రేపు సం।
గ్రామక్షోణిని భానుమంతుని సమ-గ్రస్ఫూర్తిమాయించి సు।
త్రామాదిత్రిదశుల్ నుతింపఁగ నితాం-తప్రీతితోఁ దస్యశ।
స్స్తోమంబెల్లను మద్వరూధినుల కి-చ్చున్ వీరపాణంబుగన్॥ ౭౭॥

క. కావునమీరుబలంబుల।
తోవేగమె సమరమునకు-దోర్బలమెసఁగన్।
రావలెననుచు నిజధ్వజి।
నీవరులకుఁదెలిపి ధారు-ణీవరుఁడంతన్॥ ౭౮॥

శా. లోకాలోకకుభృద్గుహాంతరశయా-ఘువ్యాఘ్రసింహంబులు।
స్తోకవ్యగ్రతఁజెందితుంచఁగహరి-చ్ఛుండాలముల్ భీతితో।
నాకంపింపుచునుండె నంబురుహగ-ర్భాండంబు భేదిల్లను।
త్సేకంబాత్తఁజలంబుజెందఁ జరిపిం-చెన్ భేరి సన్నాహుఁడై॥

క. ఆదుందుభిసుమహాధ్వని।
మోదముతోవిని చమూస-మూహము గర్జా।
నాదంబాలించిన కా।
కోదరభుక్తతిగ తిని స-ముత్సుకమగు మఱి॥ ౯౦॥

శా. శ్రీశైలాంచనములం డెసల్ బగుల న-క్షీణత్సురప్రోద్గము।
జ్వాలాజాలములన్ సభంబు నెరి సం-జంఝాల్ప బాధాహతిన్।
భూలోకంబు చలింపు మంచఁ బ్రళయాం-భోరాశిపొర్లైన్ సము।
ద్వేలంబైయుడు దేర నాంబరిని ధా-త్రి నాకంపించింపు మఱి॥ ౯౧॥

సీ. నవరత్నకీలిత-నానాప్రదేశము,
జ్వలబాలభానుమం-డలనిభంబు।
ఘృతతరచక్రాగ్ర-నేమివ్యానము,
ప్రతిహతశస్త్రాస్త్ర-భాసురంబు।
కాంచనకింకిణీ-గణనాదసేత ము,
త్తమసితాశ్వ్వ-ఘనయుతంబు।
ఘటితసింహధ్వజ-గంభీరశోభమై,
యనయుగసంజన స-మంచితంబు।

గీ. విజయలక్ష్మి ప్రసంగతి-పిరయోక।
భీకరంబుగాయు ధా-భేద్యమతుల।
తంబు రథమోద చాలంకృ-తంబునైన।
తేరథస్థించేమనువంశ-దీపకుండు॥ ౯౨॥

శా. ఆకాశంబులువ్రానితోడుపడు శౌ-ర్యవాప్తితో నా నిజా।
నీకాధీశ్వరులు త్సమాశ్వరథ దం-త్రిశేణులం దక్కి-యు।
స్తోకస్ఫూర్తులతోడఁదోనముగ వం-దుల్ మాగధుల్ నైజది।
దాక్షోశల్యములన్నవంబునవిసు-తుత్సాహంబు రట్టింపఁగన్॥ ౯౩॥

సీ. శంఖమృదంగ ని-స్సాణ వీణావేణు,
కాహళఘనరవా-కర్ణనమున।
దక్షిణాంచద్భుజా-దండవిలోచన,
గండస్థల స్తన-కంపనమున।
మాతంగ వారాంగ-నాతురంగమ మయూ,
రోత్సుక స్యాగోని-రీక్షణమునఁ।
బరిబలాభియాతి ని-ర్దళనకౌతూహలా,
లంకృతధ్వజనీళ-లపనములను।

గీ. శశ్వదనుకూలవాయుసం-చారములను।
భూసురాశీర్వచోబల-స్ఫురణములను।
వామభాగ వ్రజత్పక్షి-వరునిపలన।
నిశ్చితాశ్రమవిజయుఁడై-నెగడిచనియె॥ ౨౪॥

క. చనిచని యొకవనభూమిని।
మనుజేశుఁడువిడిసె బలస-మాజముతోఁ జ।
ల్లనిగాడ్పులు మార్గాటన।
జనితాయాసములనణఁప-సమరోత్సుకుఁడై॥ ౨౫॥

క. చారులవలన దిలీపా।
త్మారమణునిరాకవినుచు-సంగరమునకుం।
బోరాదని నిజమంత్రులు।
వారింపఁగ వినక కినుక-వంగాధిపుఁడున్॥ ౨౬॥

మ. చతురంగంబుల నాయితంబగుచు రాఁ-జాటించి నానాచమూ।
పతులం బిల్వఁగ బంచి బాంధవులతో-బద్ధాంగుళిత్రాణతూ।
ణతనుత్రాణకృపాణుఁడై దురభిమా-నం బాత్మనుప్పొంగ ను।
ద్ధతుఁడౌచున్ రథరాజమెక్కి-చనె యుద్ధక్షోణికిం గ్రక్కునన్॥

క. చూడఁగవచ్చిన పౌరుల।
తోడను జానపదతతుల-తోడం గడిమిం।
గూడుకొనిపోగడఁదగి యా।
మేడితమైవంగ భూప-రిపుఁడని సేనల్॥ ౭౭॥

చ. బెడిదముగాఁగ భేరి జరి-పించుచు సంగరకౌతుకంబునం।
బుడమి వణంకునట్లుగను-భూరిబలంబరుదేర వంగరా।
జెడ నెడ దుర్నిమిత్తము ల-నేకవిధంబులఁదోఁచుచుండఁగాఁ।
బోడఁగనియుం దిలీపనృప-పుంగవుపైనటులేగ పేర్గునన్॥

క. విభవమునఁబ్రతిఘటింపఁగ।
నుభయబలంబులు సమిత్స-ముత్సుకతఁబొగన్।
నభమువియఘూర్ణిలుచునుభ।
ప్రభూదయంబుననుబొంగు-పాథోధులనన్॥ ౭౮॥

సీ. మత్తమాతంగస-ముత్తుంగనగముల,
రంగత్తురంగత-రంగతతుల।
గాంగేయఘటిత శ-తాంగోడుపంబుల,
విక్రమాన్వితభట-నక్రములను।
దివ్యాస్త్రిబాడబ-హవ్యభుగ్జ్వాలల,
శాతకృపాణ భు-జంగమముల।
వరవళిత్కధ్వజ-వస్త్రిఫేనముల మ,
హోహవోత్సుక్య ప్ర-వాహములను।

గీ. జూడఁదనరారి యొండొంటి-తోడనప్పు।
డుభయసైన్యంబులు ద్వేల-రభసమునను।
మారొ్-నిలయావసర జృంభ-మాణపూర్వ।
పశ్చిమాద్యబ్ధరోధుల-పగిదిఁగణఁగి॥ ౭౯॥

క. శివికయ్యెడ వడి నెగసిన।
వివిధబలోద్ధతపరాగ-వితతులు వేడ్కన్।
బవరము గనవచ్చిన వా।
సవముఖ్యామరుల కనిమి-షత్వము మాన్పెన్॥ ౯౨॥

క. మహిసమరోద్ధతిసర్వం।
సహాయయ్యును దాసహింపఁ-జాలక దివికిన్।
బహుముఖములఁ జనుచోయన।
రహి నెగసెన్ భూరజగ్గిప-రంపర లెలమిన్॥ ౯౩॥

క. భానుఁడు మహీరజస్స్వ।
ర్భానునిచేఁ బాదువఁబడి ప్ర-భాచ్యుతుఁ డవన్।
సైనికులు సాంపరాయాం।
భోనిధిలో నోలలాడఁ-బూనిరి కడఁకన్॥ ౯౪॥

క. రౌతును రౌతుపదాతిఁ బ।
దాతి నిరధికుండు దాము-దంబున రథికున్।
మాతంగారోహకునిని।
మాతంగారోహకుండు-మార్కొని రాజిన్॥ ౯౫॥

మ. స్ఫురదాయుద్వయసంఘలన్ ధరణి సం-క్షోభంబులం బొంద క్షో।
చరులెల్లన్ వెరఁగొంద నాశ్వికులాగిన్-సవ్యాపసవ్యంబుగా।
హరులం ద్రిప్పుచు ఖేటకంబుల సమా-యాతాసిఘాతంబులన్।
మరలం జేయుచుఁ బోరి రాహవకలా-న్యాసంబు రెట్టింపఁగన్॥

ఉ. కెంపువిలోచనంబులను-గీల్కొన సంగరకౌతుకంబు రె।
ట్టింపఁగ ఘోటకంబుల న-టింపఁగఁ జేయుచు రౌతులందరుం।
దెంపున వాడికైదువులు-ద్రిప్పుచుఁ బోరిరి యంత్రిధారఁ దా।
డింపఁగ నాదుబొమ్మల క-డిందిమగంటిమిఁ బూనియుంపునన్॥

మ. తురగారోహులకయ్యెనయ్యెడ రణో-ద్యోగంబు భగ్నేతరే।
తరకేయూరకిరీటకంకణతను-త్రాణోరుహారంబుగా।
స్ఫురదన్యోన్యకఠోరఖేటకగదా-ఖడ్గంబుగా శోణితా।
త్యరుణీభూతపరస్పరావయవలి ప్తాశేషలేపంబుగన్॥ ౯౮॥

క. గిరుల తెరంగున వృషముల।
కరణిని బులులవలె మత్తకరులగతిన్ భీ।
కరులై పోరిరి మింటను।
సురలాశ్చర్యంబునొంది-చూడఁబదాతుల్॥ ౯౯॥

క. ఊరుస్పందంబనిమిష।
వారవధూటులకుఁ బొడమ-వసుధ చలింపన్।
భోరున నెత్తురులొలుకఁగఁ।
బోరిరుభయసైన్యములను-బొలుచు పదాతుల్॥ ౧౦౦॥

చ. శరములఁ గప్పికప్పి పెలు-చన్ముసలంబుల మోది మోది ము।
ద్గరములఁ జిమ్మి చిమ్మి పరి-ఘంబుల వాలున్ని వ్రేసి వ్రేసి తో।
మరముల భిండివాలముల-మర్మములంటఁగ రొప్పి రొప్పి వి।
స్ఫురితమదాతిరేకమునఁ-బోరఁ బదాతిసమూహ మయ్యెడన్॥

ఉ. ఖండితచాపుఁడైన నృపుని-ఖండమునంబొదువంగ దాసము।
ద్దండతఁ దచ్ఛిరంబు నశి-తప్రహరంబునఁ ద్రుస్సివీచుఁడో।
కొండనుతించు మిత్రులము-గంబులఁ గన్గొన మోముఁద్రిప్పుచో।
ఖండనసీమఁదొల్లిఁటిక-బంధము పైఁబడి వ్రచ్చె నాతనిన్॥ ౧౦౨॥

ఉ. ఆడుకబంధముల్ వరద-లై వసుధం బ్రవహించు రక్తముల్।
గాడు శిలీముఖంబులుద-కంబులొ సంగుఁడటుంచు మిత్రులన్।

వేడుప్రణార్తులం జెవికి- వేడుకఁ గంఠము లెత్తిగీతముల్।
బాడుపిశాచముల్ గలిగి- భండనమయ్యెడఁ జెల్లెనెల్లెడన్॥ ౧౦౩॥

మ. సమరారంభమునందు వీరుఁ డొకఁడ- స్వప్నత్వమందంగ మ।
ద్రమణుండీతఁ డితండు మద్వరుఁ డను- త్ప్రాంతుండితండంచు నా।
కమునం దచ్చర లెల్లఁ జేయఁదగు వా- క్సంగ్రామమంతంతకున్॥
శమితంబయ్యె నొకళ్లు దాచక పుడి- చ్చం బోయ వీరాళి చేన్॥ ౧౦౪॥

క. కదనముఁ బోటరుల పుడు।
న్మదవృత్తిం జేయ దివము- నన్ సురవేశ్యల్।
మదనకథనాభిలాషను।
సదనంబులు పానుపులును- సవరింతురొగిన్॥ ౧౦౫॥

చ. పుడమిపదాహతిం గదల- భోరునఁ గన్నులవిస్ఫులింగముల్।
వెడలభుజంబులుబ్బుచును- వీనులు దాటముఖంబులం బొమల్।
ముడివడదంతపీడనల- మోవులు గందఁగఁ గుంతహస్తులై।
పొడుపొడుమంచుఁ బోటరులు- పోరిరమర్త్యులు జూచి
మెచ్చఁగన్॥ ౧౦౬॥

ఉ. వారణముల్ మహాసమిద- వారణముల్ బహుశూనితోన్నతా।
ధోరణముల్ విభుత్వగృహ- తోరణముల్ విజయేందిరాసమౌ।
ధారణముల్ రిపూత్కరవి- దారణముల్ దిగిభోపమానతా।
కారణముల్ గణింగిరణ- కాంతిఁ బరస్పరముబ్బి మార్కొనెన్॥

క. భూతలము ద్రువఁగనీగతిఁ।
జేతోమోదమున నుభయ- సేనల లోఁ జీ।

మూతాకారములైతగు।
మాతంగములొక్కటొక్కటి-మార్కొని మట్టియుఁన్॥ ౧౦౮॥

శా. శుండాదండము లెత్తి మీఁదు చరదా-స్తోకప్రహారంబులం।
గండల్ నెత్తురులొల్కఁజేయు మనుఘీం-కారంబులం బద్దగ।
ర్భాండం బెల్లఁ బగుల్చుచుం బెనఁగిని-ర్యద్రక్తధారోజ్జ్వల।
చ్చుండాలంబులు నిర్ఝరాంచితగిరి-స్తుత్యంబులై భాసిలెన్॥

ఉ. ఒండొరుమీఁదఁ గొండలస-ముద్ధతపద్ధతి నొండుమత్తపే।
దండములెన్ రయంబున న-దభ్రకరాంకుశసంజ్ఞలన్ సము।
ద్దండత మీరదీకొలిపి-దారుణతోరణపఙ్క్తి నెత్తురుల్।
ఖండనభూమిఁ గ్రొవ్వలయి-పారఁగఁ బోరిరి జోదులయ్యెడన్॥

మ. చటులానేకసబృంహితస్వనములా-జానేయహేషల్ రవో।
త్కటనేమీరవముల్ భటస్ఫుటనినా-దంబుల్ సముద్యద్ద్విజః।
పటలాభ్రంబులు చేయుగర్జనలని-స్పష్టంబుగా ధాత్రి పి।
క్కటిలెన్ భూతభుజంగభుగ్వితతికా-త్యంతంబు వాటింపుచున్

శా. కోదండంబులు శక్రచాపములుగాఁ-గోటీరకాంతుల్ తటి।
త్ప్రాదుర్భావముగా రథోద్ధతిఘనా-రంభంబుగా సింజినీ।
నాదం బభ్రరవంబుగా రథులు జ-న్యక్షోణిఁ బర్జన్యమ।
ర్యాదం గప్పిరనేకభంగులసము-ద్యత్కాండవర్షంబులన్॥

ఉ. మేటిశరంబు లొండొరుల-మేనులఁ జాపము లెత్తి నొవ్వఁగా।
నాటనిగుచ్చుమన్ మిటుఁగు-నారసముల్ రథచోదకాళికిన్।
ఘోటకపఙ్క్తికాయములఁ-గున్ ధ్వజకోటికిఁ దాకకుండఁగా।
సూటిమగుచ్చుచుం బెనఁగఁ-జొచ్చిరి యుద్ధమహామహారథుల్॥

చ. సమరము సెల్లుచుండఁ బెలు-చన్ రగచిత్రగతుల్ వెలుంగఁగాఁ
క్రమమునఁ గుండలాకృతులఁ-గార్ముకముల్ గనుపట్టఁగా శితా
స్త్రములపరంపరల్ దిసలఁ-గ్రమ్మనంబులనస్వరస్వమా
హాముబుముదంబునందగమ-హారథమౌళులస క్రైఖరిన్॥ ౧౧౪॥

ఉ. చండగతిన్ రథుల్ రణము-సల్పుచునుండఁగఁ గుండలీకృతో
ద్దండతదీయకార్ముకవి-తానములంగని వేడ్క-తో జను
ర్మాండుఁడు తాఁ దదాకృతిని-దాల్చెననందగ సంగరావనీ
ఖండపతద్భటప్రవర-కల్పితమండలమధ్యమార్గుఁడై॥ ౧౧౫॥

లయగ్రాహి. చంగుననుసాదులు తు-రంగములఁ దోలి భట-
పుంగవులు మార్కొ-నఁగ-ణంగినఁ జదీయో
తుంగరణగర్వములు-భంగపడఁ జేయు మహా-
తంగజవితానముఁ గ-నుంగొనుచు వేడ్క-న్
సింగములపోలికఁ జె-లంగినఖరాసులఁ గ-
ణంగుచును కుంభమణు-లంగడిమితో నే
లంగలయఁ జేసి సర-భాంగరధి కాళిగళ-
తాంగములఁ గూలిచిరి-నింగిసుర లెన్నన్॥ ౧౧౬॥

మహాస్రగ్ధర. భటసందోహంబు లెల్లం-బటుతర పరశు-
ప్రాసకుంతాదినానా
చటులాదభ్రాయుధంబుల్-సరభసమున నా-
స్త్రంబులం బూని శౌర్యో
త్కటులై పోరంగఁ గూలెం-గరిఘటులు హాయల్-
ఖండితాంగంబులయ్యెం
దుటితాకారంబుఁ జెందెం-దొడరినరథసం-
దోహమశ్వాన్వితంబై॥ ౧౧౭॥

మత్తకోకిల. స్యందనస్థులు భీషణాంబక-జాలముల్ వరఁగింపఁగా।
మందవిక్రమతన్ మహింబడి-మానితాశ్వికబృందముల్।
గొందలంబున నేలఁగూలిరి-కుంజరస్థులు సద్భటుల్।
కంపముల్ పెనుగాలిఁగూలిన-క్రైవడిం జనిరందరున్॥ ౧౧౭.

ఉత్సాహము. వారణంబులపుడు దాన-వర్షమంది భీకరో।
చారపాదనిహతులం బ-దాతులన్ హరింపుచుం।
ఘోరదంతహతుల వాజి-కోటులం వధింపుచుం।
బోరనర్బ్బరసుల చేని-పోటులం దెరల్చుచున్॥ ౧౧౮.

వ. వెండియుం గుండలీకృత సముద్దండ కోదండ ధారాధరమండలవినిర్యత్కాండ ధారా పరంపరలఁ దెరలక కీలాలనిర్ఝర విరాజితంబులై పెనుగొండలరీతి నిశ్చలంబులై యుండు మత్తశుండాలంబులును। దండధర దండాయమాన మదోద్దండ వేదండ శుండాదండ చూర్ణీకృతరథరథ్యధ్వజరథచోదకప్రముఖ పరికరులై కరవాలంబులు కరంబులఁగీలించి కుపితంబులగు కంఠీరవంబుల కరణిఁ దదీయ కుంభస్థలంబులకు నురుకురథికులును విజయలక్ష్మీలక్షిత సముత్తుంగ తురంగ సవ్యాపసవ్య భ్రమణంబులఁ దదారోహకుల తర్జనభర్జనఁగావింపక తురంగ సముదయంబుల తాకున కోర్చి నిలువ చెలియలగట్టు తెరంగున నిల్చుపదాతులును। పరిపంథి భయంకర బహుళపదాతి నికరకరాగ్రవిరాజమాన పరశుపట్టిసప్రాసపరిఘాంకుశ ముసలముద్గరతోమర గదాఖడ్గ ప్రముఖాయుధప్రహరణంబుల భగ్న వాహనులగుచుఁ దారును బదాతులై బవ

రంబు సేయు రధికాశ్వికసింధురారోహకులును। కోదండంబులు తుండంబులైన వేరొండుకాండాసనంబులంగొని ఖండనంబు సేయుమహారథులును। సారథులుమూర్ఛిల్లిన సారథ్యంబులు జరిపించుకొనుచు సంగ్రామంబు సేయుచుఁ జలింపనియతిరథులును। పరస్పరప్రదరవిదారితపతాకాశ్వరథరథ్య సారథిధనుర్దండులయి ధరకురికి గదాదండంబులం బోరు సమరథులును। గదాదండంబులొండొంటిఁ దాకి విడఁ దరిగిన చండంబున ఖండితంబులైనఁ గవాకచింబోరు వారును। బోరిపోరి సొలయు వారును। సొలసి తెలియు వారును। తెలసి నిలుచు వారును। నిలచి క్రమ్మఱ సన్నద్ధులగు వారును। సన్నద్ధులై సమరంబుఁ జేయు వారును। సమరంబు సేయఁ జాలక తిరుగు వారును। తిరిగి తిరగఁ జాలక మరలనభిముఖులై సింహనాదంబులు సేయు వారును। సింహనాదంబులు సేసి తమ వారలకడ్డపడు వారును। కూలిన కుంజరంబులును సమసిన సైంధవంబులును బడలుపడిన పదాతులును ఖండితంబులైన కార్ముకంబులును విరిగిన వెలిగొడుగులును, విడిన వింజామరలును, విరథులైన వీరులును, విదళితంబులైన రథాంగంబులును, విస్రస్తంబులైన కేతనంబులును, విగళితంబులైన రక్తంబులు, వికీర్ణంబులైన సాధనంబులును, విచ్ఛిన్నంబులైన కచంబులును, భగ్నంబులైన ఖేటకంబులును, గలిగి కేశశైవాలంబుల ధవళాతపత్త్ర పుండరీకంబుల భూషణచూర్ణ పులినంబుల రథాంగ కూర్మంబులఁ జామర ఫేనంబులఁ గాత్రేయక కాకోదరంబు

లఖండితకరికరజలూకలముద్గరమత్స్యంబులఁబలలపంకంబులంబరి
ఢవిల్లి ప్రవహించురక్తతరంగిణులనోలలాడుభూతడాకినీ ప్రముఖ
పిశాచంబుల నతిభీషణంబులై మేదోభక్ష్యంబులను, మాంసభో
జ్యంబులను, మస్తిష్కలేహ్యంబులను, శోణితచోష్యంబులను,
మదపానీయంబులను, చర్మభాజనంబులను కపాలపాత్రికలనుఖ
డ్గోపకరణంబులంగనుపట్టుచు మృత్యుదేవత మహానసంబుకైవడి
భయంకరంబై కమలాకరంబునుంబోలె కబంధబంధురంబై కైలా
సంబునుంబోలె భూతపరివృతంబై పారావారంబునుంబోలెఁ
గీలాలపూరితంబై కాలకంధరంబునుంబోలెఁ గపాలాకీర్ణం
బైమదనశరీరంబునుంబోలె భీమాంబకజ్వాల జర్ఝరితంబై కాం
తారంబునుంబోలె దుర్గమంబైదావానలంబునుంబోలె హేతివ్రా
తాన్వితంబై యున్మహాహవంబుచూచు ఖేచరులకువెక్కసంబును
వెరఁగుపాటునుంబాదము బీభత్సభయానకరసంబుల కాస్పదంబై
చెల్లెనయ్యెడ॥ ౧౨౦॥

ఉ. చిత్రముగాఁగనిట్లుభయ-సేనలు శౌర్యరసంబునన్ సమి
ద్ధాత్రిఁ బెనంగ వంగవసు-ధాపతిసారథిఁజూచి దెల్పెడిన్।
శాత్రవసైన్యమే నురభ-సంబునఁగూల్చుజగంబులోపలన్।
క్షత్రియుఁడీతఁడేయనుచు-సన్నుతిలోకులు సేయుచుండఁగన్॥

క. కావుననరదము వేగమె।
పోవఁగనిమ్మనుము సమర-పువేడుకనా।

భూవరుఁడు వలుకనటులం।
గావించెదననుచుఁ బరపెఁ-గెంబాణములన్॥ ౧౨౨॥

క. తేరీరీతిని సారథి।
వైరుల పైనడపనపుడు-వంగపతి ఘనసా।
కారుం డై కురిసె శరా।
సారము గుణనాదము రుము-చండమునఁ దగన్॥ ౧౨౩॥

శా. కంజాతప్రభవాండభాండమవియం-గావిల్లు మ్రోయన్ హితుల్।
రంజిల్లన్ రుధిరంబు కాల్వలయి పా-రన్ శాత్రవానీకముల్।
పుంజీభూతములై రహింబడ శరం-బుల్ భానుమంతుండు దాఁ।
బింజల్ గాడఁగ నయ్యెడన్నడి మహా-భీలంబుగా సేయఁగన్॥ ౧౨౪

క. విలయాభ్రము గురిసెడు పిడు।
గులగతి దగ వంగవిభుని-కోలలు దాకన్।
నిలువఁగ లేక దిలీపుని।
బలములు నల్గడల విరిగి-భారభయమునన్॥ ౧౨౫॥

క. పారకశూరతఁ గొందరు।
వీరులు పైఁబడినవారి-విశిఖవితతిచే।
నారేచితరుచిరామర।
వారవధూటీకటాక్ష-వశులం జేసెన్॥ ౧౨౬॥

శా. నాళీకాప్తకరాహతిం దిమిర సం-తానంబు జంఘాప్రవా।
తూలపాళిస్థితిచే మహాజలద సం-దోహంబాగింబంచ బం।
గాళంబైనగతిన్ని జధ్వజిని వం-గక్ష్మాతలాధీశ్వరా।
ద్వేలాస్త్రింబులఁమూలినస్మనుపిలా-ధీశుండురోషంబునన్ ॥౧౨౮

ఉ. సారథిఁగాంచి తేరు రథ-సంబునఁదోలు మదీయ సేనలం।
బారఁగఁజేసి వంగపతి-భాసిలుఁ బావకరీతిమచ్చరా।
సారములంపదీయ పరు-షచ్ఛవిదుర్భవనంబుఁ బల్కెనన్।
భీరముతోడ వాఁడు నడ-పెన్ రథమాతని తేరు చెంతకున్ ॥౧౨౯॥

శా. క్రోధజ్వాలలు కన్నుదోయి వెడలం-గోదండటంకారము।
ల్వ్యాధోండంబుఁబగుల్ప ధారుణి రథో-ద్వేగంబునం బ్రుంగవం।
గాధీశుండగు భానుమంతుని సము-ద్యద్విక్రమంబొప్పఁగా।
యోధాగ్రిసరుఁడౌ దిలీపుఁడు సమా-నోద్వృత్తిఁదాఁకన్వడిన్॥

క. అతఁడు వేగ దిలీప।
క్ష్మాతలపతి రథము నరుసు-సమ్ముఖుఁడై తీ।
మూతముఖరిధారల తీ।
మూతమ్మును ముంచెఁ దీ-ముంచెముల ఘనులన్ ॥ ౧౩౦॥

ఉ. ఆపగిది న్నితాస్త్రిని చ-యంబుల నంగ మహీవిభుండు దో।
ర్వ్యాప్రణీతోద్ధగప్పఁగ ఘ-నంబగు కోపముతో దిలీప ధా।
త్రీపతి భాస్కరుండు నిజ-దీప్తులఁ మంచులనణంచుపోలి కం।
జాపవిముక్తశాత శర-జాలముల న్నరలించె గ్రక్కునన్ ॥ ౧౩౧॥

శా. తూణీరంస్త్రిపరిగ్రహంబు ఘటనా-సక్తోత్సవంబాశ్రవః।
క్షోణాకర్షణముల్ విమానదనము-నిర్మగ్నపరంపరగన్।
బాణాసంబులు పింఛతీక్ష్ణముఖసం-పల్లిఁగాఁబోర రా।
షీబపాత్రిఫ పముప్పపంగపతి సా-రథ్యాధనాథుండాగన్ ॥ ౧౩౨॥

చ. ఇతనికితం డెజోడితని-కీతఁడె సామ్యమటంచు ఖేచరుల్
ప్రతతులు ప్రస్తుతింపఁ బటు-బాణపరంపరలం బరస్పరో
ద్ధత రథరథ్యసారథుల-దైన్యము నొందఁగఁ జేయుచుం గురం
బతు లితరేతరఁ జేసిరి ర-యంబున నద్ధరణీశు లిద్దఱున్ ॥ ౧౩౩॥

చ. కడిమి దిలీపుఁ డేయు శిత-కాండపరంపరలన్నియుం బొగా
నెడనెడఁ ద్రుంచి వంగధర-ణీశ్వరుఁ డాతని జంద్రనేస్తుపం
బడగపయిం దురంగముల-పై రథచోదకుపైయుంబున
న్వెడఁద శరంబు లేసి దివి-వేల్పులు సన్నుతిఁ జేయుచుండఁగన్ ॥

చ. కడువడి వంగభర్త నిజ-కార్ముకకౌశలమొప్పఁ గ్రమ్మఱం
దడయక మూఁడు బాణములఁ-దానలుసూట్లుఁగంగ నేసినన్
న్వెడలె నొగికిన్ దిలీపనృప-పీపు నెసెన్ రుధిరంబు గంభవం
బడిన నభివృద్ధమై వెలికెఁ-బారిపలోపలి కోపమోయనన్ ॥ ౧౩౫॥

ఉ. నొచ్చి మదిం జలింపక య-నూనపరాక్రముఁడై గురుండు ము
న్నిచ్చిన భీషణాహిశర-మేయఁ దదస్త్రజ పన్నగంబ్రముల్
చెచ్చెర నేగ వంగనృప-శేఖరుమీఁదికి నాఁడె దోప్పఁడిన్
వచ్చెనొకో దిలీపునకు-వాసుకిముఖ్యఫణిప్రజంబనన్ ॥ ౧౩౬॥

క. గరుడాస్త్రమేసి వంగే
శ్వరుఁడోగి నాత్మీయులైన-వాహినులెల్లం
బరితోషమంది చూడఁగ
నురగాశుగగర్వమణఁచి-యొప్పెం గడిమిన్ ॥ ౧౩౭॥

మ. ప్రకటీభూతునిఁ జేసినం దనియ సత్యా-త్మప్రసిద్ధప్రకోపనా
వశు నాగ్నేయశరప్రయోగ చతుర-త్వమ్ము ప్రతిష్ఠించెనా
యశుఁడా వంగవిభుండు నైజఘనశ-క్తిప్రావృతతుల్యాగ్నినాం
బకశక్త్యం దెలియంగఁ జేసి సమర-ప్రావీణ్యమేపారఁగన్ ॥ ౧౩౮ ॥

మ. భరితాత్త్రీయమనస్తమంబుఁబ్రకటిం-పన్న్యాసమంతుండు భీ।
కరుఁడై తామసబాణమేయ సగంగం-గాఁజేసె వేవేగఁడ।
స్ఫారసంభూతముసంఘకారవితతిన్-సౌరాస్త్రవిస్ఫూర్తిచే।
నరవిందాప్తసులోద్భవుండునిజవం-శౌన్నత్య మేపారఁగన్॥

ఆ. ధరణిరాజసంగఁ-దగుపంగపతినిశా।
చరతరంబున్నప-మరలఁజేసి।
రాజమౌళియనఁగ-రాజిల్లెనుదిలీపుఁ।
డతులలీలశాంభ-వాంబకమున॥ ౧౪౦॥

క. దాక్షిణ్యాకరంబమర।
క్షాత్షుండైయితఁడువిడచె-నసఁగావిజయా।
పేక్షన్ యామ్యశరమువం।
గక్షోణీవిభుఁడువిడచెఁ-గాపుత్థ్యనిపైన్॥ ౧౪౧॥

క. రాజత్కోఁ-బేరాసుగ।
రాజముపేనఁబఁబేరాజ-రాజభ్రాతృన్।
రాజిలుదిలీపభూవిభుఁ।
డాజనమునఁజేసినట్టి-యామ్యశరమ్మున్॥ ౧౪౨॥

మ. జలజాస్త్రంబుగణంగినంగవిభుఁడు-త్సాహంబుతో నేయఁగా।
నలుకన్నానుసిలుండునాతిఘనశా-ర్వస్ఫూర్తిమాయన్మహా।
బలసంపన్నుఁడితండసంచుమునిలిం-పశ్రేణులెన్నన్మము।
జ్వలుఁడైపాయశిలీముఖంబునఁదిని-స్త్రిపాత్రిస్థితుల్మాప్చుచున్॥

ఉ. లేనగవాసనంబునఁదిని-లిర్పదిలీపవిభుండువంగభూ।
జానిమొగంబుఁజూచిర-భసంబుననిట్లనదుర్మదంబునం।
గానకముస్నగాతిపినఁ-గాఁబునసంతముఁజేసినృబ!
ల్లానిసిరీతివప్పతిచుమాయుమసటంవనామిఁగల్వఁగన్॥ ౧౪౪॥

క. నీబాహుబలము పెంపును।
నీబంటుతనంబు సొంపు-నీనిపుణతయున్।
నీబాణాసనవిద్యా।
ప్రాబల్యముఁ జూపుదపయ-రాతిఁకననుచున్॥ ౧౪౫॥

గీ. ఐంద్రమాదిగ పెక్కుది-వ్యాస్త్రములు పు।
రందరాదిసురల్వర-గందిచూడ।
భీషణాకృతి నేయఁగఁ-బెంపుచెడక।
భానుమంతుండు మరలించెఁ-బ్రతిశరములు॥ ౧౪౬॥

చ. ఖలునకుఁ జేయు సత్కృతుల-కైవడి నూసర భూమిఁ జల్లు వి।
త్తులగతి బూదిలో నియతి-తో నిడు హవ్యములట్ల లోభికిం।
దెలిపిన ధర్మపద్ధతుల-తీరున నంగమహీశు పైని ను।
జ్జ్వలతరదివ్యబాణములు-వ్యర్థములైనది లీపుఁడల్కతోన్॥ ౧౪౭॥

శా. ఎల్లన్ సారథిఁ జక్రరక్షకుల నే-కైకోగ్రబాణంబులన్।
ద్రొల్లం జేయుచు వాజులం దశశరా-టోపంబులం దున్నుచున్।
భల్లద్వంద్వమునన్ ధ్వజంబు ధరణీ-భాగంబునం గూల్చుచు।
న్విల్లర్థేందుశరంబునం దునిమె దో-ర్వీర్యంబు రెట్టింపఁగన్॥ ౧౪౮

చ. ఘనమగు పుణ్యమోజపదు-గంగఁ బదీయు విశేషశేషముం।
గొనిదివినుండి వేగ ధర-కుంజను దెంచు మహాత్మపోలికం।
దనజవనాశ్వసారథి ర-థధ్వజకార్ముక ముఖ్యముఖ్య సా।
ధనములు రూపరం దుమికె-ధాత్రికిఁ బాణిఁ గృపాణిఁ బూనుచున్॥

క. ఈవిధమున వంగధరి।
త్రీవిభుఁ డభిమానమూని-తెరలక నిలువన్।
వేవేగఁ బెక్కుతునియలు।
గావించెఁ గృపాణమస్త్ర-ఘనకాండములన్॥ ౧౫౦॥

క. విదళితశరవాలుండై।
కదనక్షితిస్థైన్యరసము-గన్పట్టనిరా।
స్పదతఁ జనిలచినఁగగ్గొని।
సదయుండై యాదిలీప-జనపతి పలికెన్॥ ౧౫౧॥

క. దురమునఁ గెదుపువడలినఁ।
బరిపంథుల నేయననుచుఁ-బ్రతిబలికిటి నీ।
పురికిప్పు డేగి గాంచనుఁ।
దిరుగన్నమ్మరమువకలుకు-టిరిన పిదపన్॥ ౧౫౨॥

గీ. సంగరము సేయ నోపిక-చాలదేని।
శరము స్వంగు వినయపూర్వ-కమ్ముగాఁగ।
శరణుఁజొచ్చినరిపుఁ జైనఁ-గరుణ లేక।
చెరుతు రే భానువంశజా-ల్వేరవనేల॥ ౧౫౩॥

క. అనిపల్కి-న్వనినంగా।
వనివనుఁదుహాతోన శేష-వాహిని గొలువం।
జనె మంగాళికాంతింతో।
ననుఁ డైతన పురికి సాటి-నరవరులనగన్॥ ౧౫౪॥

గీ. విజయలక్ష్మిసమేతుఁడై-విదుదులకుడి।
లీపభూపతిచనియెబ-లిం జయించి।
సురలు గొనియాడ నిజపురి-కరుగుపాక।
శాసనుని పోల్కి-నైనిపు-ల్సన్నుతింప॥ ౧౫౫॥

క. సమరమున దిలీపత్నా।
రమణుఁడు చేసినమహాప-రాక్రమమునకుం।
బ్రమదమును జెందిశక్రా।
ద్యమరులు తమమందిరముల-కప్పుడరిగిరోగిన్॥ ౧౫౬॥

ఉ. సంగరరంగమందుజల-జప్రియవంశ్యనిచేతనీగతిన్।
భంగముఁజెందిపోయిమద-భారముణంగినసాధ్వసనమున్।
తంగమురీతిమంత్ర్యభిమ-తంబుననోపదపాణిపద్ముఁడై।
వంగమహీశుఁడేగ హితవర్గముతోడదిలీపుపాలికిన్॥ ౧౫౭॥

కం. చని కాంచనరత్నోపా।
యనములుమున్నిచ్చినమ్రుఁ-డైనదిలీపా।
వనినాయకుఁడనుకంపా।
వననిధియైయాదరించె-వంగాధిపతిన్॥ ౧౫౮॥

కం. ఈకరణిభానుమంతుని।
లోకులువినుతింపరణము-లోనగెలచిగం।
గాకూలంబుననిలిపెన।
నేకజయస్తంభములుజ-యేందిరవలయున్॥ ౧౫౯॥

శా. అతర్వాత దిలీపభూపుఁడొక పు-త్ర్యాగ్రహంబునన్భ్వమవో।
క్షాంతకీడలడస్సియున్నమదమా-తంగంబుకీతిన్విత్తా।
న్వితుండైపరిశుద్ధజహ్నుతనయా-జ్వాలప్రవాహంబునం।
బాత్రితస్నానముఁజేయువేడుకమదిం-బొటిల్లఁగానేసుచున్॥

మ. కనదుత్తుంగతరంగసాంద్రితజనా-ఘవ్రాతభంగంబలో।
జనటద్భృంగనుసర్వతోముఖచర-చ్చక్రాదినానావిహం।
గనుసంతుష్టప్పపాధినాయకతురం-గంబుణ్యమార్గానుమం।
గనుగంగన్విమలాంతరంగఁగనియెం-గాసిష్ఠుఁడుత్కంఠితుఁ॥

సీ. రహిభగీరథునునో-రథముఁదీర్చఁదలంచి,
శంకరుపాళిని-లంకరించి।
శక్రాదిసకలని-ర్జరులసన్నుతిపించి,
యవనీతలంబున-నవతరించి,

జహ్నునికృపఁ బున-ర్జన్మంబునఁ జరించి,
నదులలో నలఘుపూజో-న్నతి వహించి।
పితృసంఘజనముల-న్నిజనంబుల హరించి,
కడిమిలోకములఁ బ్ర-ఖ్యాతిఁ గాంచి।

గీ. సగరపుత్రులకపవర్గ-సరణిఁ జూపి।
భక్తసముదాయమునకుఁ ద-పంబుఁ బాపి।
తనరు భాగీరథీనది-మానుజాధిభుఁడా।
వినయమునఁ జూచి యుష్మన్ని-మనుతిఁ జేసి॥ ౧౬౨॥

మ. జయపుణ్యశ్లోక జహ్నుకన్యకతను-త్వంపుణ్యవారాంనిధీ।
ప్రియకల్లోలవతీమతల్లిక గుణ-శ్రీత సమస్తాశ్రితా।
భయదాపస్థపదోష్య పాత్రపథగా-భాగ్యప్రదావర్జితా।
మయహారాంతకదోమశీర్షవిహారాం-భఃపూరభాగీరథీ॥ ౧౬౩॥

క. భవనమ్యాతముఁ జూచినమా।
నభ్రఁడు మానుదిననము నంగ-నమనంబున వా।
నపునగ తర్ల్ రంభాద్యమా।
రవ్యాటింలో నగ గతి-నమఁగీరంనా॥ ౧౬౪॥

క. కలితామృతప్రవాహం।
బులనధిక స్నానయోగ్య-ములఁ బ్రబలినసం।
బులమగ్నుల న్గల్లనమా।
గ్నులఁ జేసెదవుదిక్కులనఁ-దోయసనామా॥ ౧౬౫॥

ఉ. మానపుఁడే కిన్ నాఁడుతన-పాపినిఁ దాపకకరణంబులం।
బూనఁదలంచ సేని సుర-పూజితుఁడై సతతంబు మీసులం।
దానుఁబుజాసరంబితక-రామునావరతపాతంగసస।
హ్నానితరత్కంకణ స్నా-నం స్నాన నానాముల స్మరణంబునకా ౧౬౬॥

సీ. వల్లులలోఁ గల్ప-వల్లిచందమున ర,
త్నములలోఁ బలను జిం-తామణిగతిఁ
గళలలో విజ్ఞాన-కళతెఱంగునను వి,
హంగమంబులలోన-హంసపగిదిఁ
బల్లవాధరులలో-పలను భారతిభంగి,
శాలలలోఁ జంద్ర-శాలరీతి
వేళలలో శర-ద్వేళపోలికను ధే,
నువులలోఁ గామధే-నువువిధమున

గీ. మూర్తివితతులలో శంభు-మూర్తికరణి
దీప్తిసమితులలోఁ జంద్ర-దీప్తిసరణి
వాహినులలోన విఖ్యాతి-నడసితీవు
శక్యమే నిన్ను వినుతింప-జహ్నుతనయ॥ ౧౬౭॥

క. అనుచు దిలీపుఁడు మాధవు
తనయను గొనియాడి తత్సు-ధామధురజలం
బున నోలలాడి విప్రులఁ
దనిపె ధనపరంపరలను-దానపరుండై॥ ౧౬౮॥

ఉ. ఈకఁణిక్కము మహీధవుఁడ-నేకవిధంబుల దివ్యకాంచనా
నేకపధేనుఘోటకమ-ణిప్రముదాదిసమస్తదానముల్
లోకులు మెచ్చుచుండ మది-లోమును సమ్మదముఁ జేసి దినక్క-లం
బ్రాకఁగఁ జేసె సాంద్రముగ-భవ్యతరోజ్వలకీర్తివల్లులన్॥ ౧౬౯॥

క. ఆతర్వాత సమీప
క్ష్మాతలమునఁ జంద్రకాంత-మణిమయమగు మఱి
శ్వేతావనీధరేంద్రము
రీతిం దగు దేవళంబుఁ-బ్రీతిం జూచెన్॥ ౧౭౦॥

క. చూచి మదిస్మిత మొదవఁగ।
సాచీకృతముఖుఁడు నర్మ-సచివునితోఁ బల్కె౯।
రాచూలి తనదు వాంఛా।
వైచిత్ర్యము వెలయఁగ నర-వంబునఁ బలికె౯॥ ౧౭౧॥

క. ధావళ్యరుచుల నీనుచు।
దేవళ మచ్చోట నొకటి-దీపించు మహా।
దేవాంచిత కైలాస।
గ్రావము కైవడిని విబుధ-గణసేవితమై॥ ౧౭౨॥

క. శంకరుని భక్తలోకవ।
శంకరుని శివంకరుని ఖ-శాచరగణనా।
శంకరుని దుష్టమనుజభ।
యంకరుని మదిన్ స్మరింప-నఘములుగలవే॥ ౧౭౩॥

మ. నగజాలంకృతవామభాగుహితమం-దారాగుహారాయితో।
రగరాడ్భోగుసుపర్వలోకతటినీ-రాజజ్జటాభోగు భ।
క్తగణవ్యాప్తమనోనురాగు నళితో-ద్యద్దృష్టియాగున్నను।
స్తగుణోద్యోగు శివుం దలంచినఁ బున-ర్జన్మంబు లేదెరిక౯॥ ౧౭౪॥

చ. పురహరుఁడీశ్వరుండు శిత-భూధరగేహుఁడు శైలరాట్సుతా।
వరుఁడు గుణార్ణవుండు హిత-వత్సలుఁ డాశ్రయుఁడై ఘనోన్నమత్తము॥
ఖురకగుఁడంధకాద్యసుర-కంధరఖండనలోలుఁడున్నతి।
స్ఫురణఁ వగు౯ హరిప్రముఖ-పూజ్యులలోఁ బలనగ్రగణ్యుఁడై ౧౭౫॥

త్ర్యర్థి-మ. శరదభ్రాభితమూర్తులవ్యయని వా-సస్ఫూర్తులార్యార్చితుల్
కరుణాంభోధులహీనభూషితులుమా-కాంతుల్సువాఞ్ఛితా।
సురశార్దూలులు భాస్వదబ్జరుచిరం-శోభ్యాల్ శ్రీయుతుల్ పార్వతీ।
పరమేశుల్ జగదుత్పవస్థితిలయో-పాయజ్ఞులౌట బ్రమే॥ ౧౭౬॥

హరిహరబ్రహ్మసూర్యసభకొండన్వయము.

క. శ్రీయుక్తునసన్నుతాత్మ౯।
ధీయునకంపజనవిస్తుతిప్రియునకును గాం।
గేయునుతాక్ష్యత్వతనతా।
తేజీయునకవిదస్తునకు విధేయుండనగుసుకా॥ ౧౭౭॥

క. శ్రితచక్రిసిరియుకరునకు।
నతసుమనోగణునకును ఘనంబయుగుగుస।
న్నుతిపాత్రునకు౯ నృపక।
గ్రతతేజునకీనమస్కరింతుమునమున౯॥ ౧౭౮ ॥

క. శివుండుభవుండుభవుండగజా।
ధవుండునతాంబుజాసఖభవుండు-దశితాశ్రీలదా।
నవుండువసద్వసుదస।
ద్భవుండు జగత్త్ర-రణతుండు-లంగండగుండగుండే॥ ౧౭౯॥

చ. హరుండుపరుండుశంభునిర్గుణియంబునగొల్వనలంచినాండే।
సిరులభివృద్ధియానతులు-జేసదశాద్వనిగజగించుమా।
వరుపలనంబనించు స్మర-మైరకిందుల్యండులేదు ధీయుతుం।
డరయ మనంబుశంకరుని-యందిడిపాంబయునన్నుభింబనుకా॥

సీ. మునిసితాపాంగ జీ-మూతలోకాంచిత,
భక్తజనాంగణ-పారిజాత।
నతపురుహూతవం-దితమునివాంఛిత సు,
ద్మాసనార్చితచర-ణాంబుజాత।
భూతగణాన్విత-పోషితభువనసం,
ఘాతి పద్మతకర్త-కాసమేత।
గజదైత్యగర్వభం-గకారకధుర్యతభ,
వాంబుధివాత మా-యాతిరంత।

గీ. భువనవిఖ్యాతసద్గుణ-పూతయైన
సంతతము సన్నుతించు స-జ్జనులకు
నైహికాముష్మికము లనా-యాసముగను
గలుగఁ జేయును చంద్రశే-ఖరుఁడు ప్రీతి॥ ౧౭-౧

క. కావున వేగమె మనమా
గోవలసంజని ప్రీతిను-పాలుఁడగు నుమా
దేవుని వేడుక తోడన్
సేవింపఁగ వలయుటం బు-జెప్పిన నతఁడున్॥ ౧౭-౨

క. విను లక్ష్మీతులను ఫలములు
పరిహారక విరతి పేర్చఁ-బట్టించి మహిన్
వసుని వినువలయు నేగను
పరసాగ్రప్రాప్తుని సా-ర్థసచివుఁడు శ్రీతిన్॥ ౧౭-౩

గీ. సార్థసచివుఁడు వినువీథి-నడువఁ బోవ
చారుగు ఘోరవిభుండు ప్రాం-కార గోప్త
గోపనత్కోటికాముల స-ముజ్జ్వలాక్ష
తులను విశ్వమువంది లో-వలసఁ జనియె॥ ౧౭-౪

క. బంగారముగను వేసిగ
తింగాపాదంబుఁ గాను-త్సాహనగతిన్
లింగాక్షిని సనువొసఁగ
నంగోని మునిపుంగవుఁ డా-నూన ప్రీతిన్॥ ౧౭-౫

క. ఈచందంబున నృపుఁడా
సేవకులయు పలుగు-నీయదింగన్నుం
జూచి కదంబపుహోత్మ్యము
వాచాలతి వెలయు శామ-నుడుఁ డిట్లనియెన్॥ ౧౭-౬

సీ. శ్రీమన్నగేంద్రజా-న్యామానసాంభోరు,
హాభ్రమరాయతు-భ్యం నమోస్తు।
బ్రహ్మాదిసురశిరో-రత్ననీరాజిత,
పాదపద్మాయతు-భ్యం నమోస్తు।
కరుణాకటాక్షవీ-క్షణపరిరక్షిత,
భక్తలోకాయతు-భ్యం నమోస్తు।
సకలజగత్సర్గ-సంస్థితిప్రళయప్ర,
బలకారణాయతు-భ్యం నమోస్తు।

గీ. పరమముక్తిప్రదాయతు-భ్యం నమోస్తు।
పాలితాదితిజాయతు-భ్యం నమోస్తు।
భద్రసంధాయకాయతు-భ్యం నమోస్తు।
ప్రమథగణనాయకాయతు-భ్యం నమోస్తు॥ ౧౭౭॥

సీ. దండంబు పార్వతీ-మండితవామాంగ,
దండంబు సకలాబ్జ-జాండనాథ।
దండంబు వహ్నిమా-ర్తాండేందులోచన,
దండంబు మేరుకో-దండహస్త।
దండంబు నాగేంద్ర-కుండలాలంకృత,
దండంబు దళితవే-దండదనుజ।
దండంబు ధారుణీ-మండలస్యందన,
దండంబు శుభ్రాంశు-ఖండభూష।

గీ. దండమంభోజసంభవా-ఖండలనుత।
దండమమరారిభీకరా-ఖండతేజ।
దండమజ్ఞాతసన్నుతో-ద్దండచరిత।
దండమంధకభయదప్ర-చండశూల॥ ౧౭౮॥

గండకము.

శ్రీమత్తుషారాననీభృత్కుమారీ మణీపీనవక్షోరుహద్వంద్వనిస్తం ద్రలిప్తోజ్జ్వలచ్చందనామోద సంతుష్టహారాయితాశీవిషేంద్రోత్త మాంగస్ఫురద్రత్న నీరాజితోరః ప్రదేశా। మహేశా। సరోజా స నాంభోజనాభామరేంద్రాది నానాదివౌకశ్శిరోభాగ భాస్వత్కిరీ టాగ్రనిక్షిప్త పాదాంబరగ్రావ మత్తద్విరేఫోత్కరాస్వాది తపోద్రి జ్జ్వలత్పాదపంకేరుహద్వంద్వ సత్త్వాసనగ్రామ్యతా మోదితోత్కృష్ట భక్తా। విరక్తానురక్తా। శిరస్నిగ్ధరాన నాకాశగంగా మరాళేందు మందార కుందోరగాధీశ సౌటీర కర్పూర నీహార హారావళీహీరతా రావనీభృత్ప యస్సాగరప్రోజ్జ్వలత్కీర్తి మూర్తి ద్యుతివ్రాతసం పూరితాజాండభాండా। పినాకస్ఫురద్బాహుదండా। నిశాతత్రిశూ లాది దివ్యాయుధానీక జాజ్వల్యమాన ప్రభాపూరవిధ్వస్త దుష్టైభదై త్యాటవక్షంచరవ్రాత గాఢాంధకార స్ఫుటీభూత భాస్వత్ప్రతా పార్కబింబప్రహృష్టేంద్ర ముఖ్యాదితేయాంతరంగాంబుజాతా। భ వానీసమేతా। శిరస్సంచలద్వ్యోమకల్లోలినీ వీచికానేకరేఖాయి తార్త్రీయచూడామణీభూత బాలోడురాట్సన్నిభాకారదీపా। చిత్ప్రి పంచీకృతస్వ స్వరూపా స్ఫురద్విశ్వసర్గావనాంత ప్రవీణాబ్జగ ర్భాచ్యుతేశాన సంస్తూయమానప్రభావా। మహాదేవదేవా। భవద్దివ్య లీలావిశేషంబులెన్నన్న వర్ణాద్రిముఖ్యాగముల్ చిత్రసేనాది గంధ ర్వులున్ రాజరాజాదియక్షుల్ విదేహావనీశాది విజ్ఞానులున్ శేషము ఖోర్వీధరుల్ కుంభజన్మాదిభక్తుల్ మహేంద్రాదిదిక్పాలకుల్ పద్మ గర్భాదివర్ణాసనుల్ సనందాదియోగీశ్వరుల్ జాలరే నెంతవాడన్ మ హాధాత్రి తేరై తగన్ వేదముల్ వాజులైయుండ మార్తాండజైవాతృ కుల్ చక్రరూపంబునుం జెంద వాణీమనోభర్త సారథ్యముం జేయ వారాశితూణీరమై యుప్ప హేమాద్రి శరాసనంబై వెలుంగన్ భు జంగేంద్రుఁడు జ్యాగుణంబై చెలంగన్ స్వకుందుండు బాణాకృతింబూ

నలోకంబులంజాలఁబీడించుచుం జక్రహస్తాజ సంక్రీడనా సాహసశ్రీ
బాహుగర్వంబుచే నెందునుర్వారత న్నసు శశ్వత్సురప్రీక్ష్య భగ్నీ
సులంగూల్పవే వేత్రిల్లిడిన్నిర్జరుల్ దానవుల్ వేడ్క-తో మందరా
గంబుకవ్వంబుగావించి నాగాధిపుం ద్రాఁడుగాఁ జేసి దుగ్ధాంబురా
శి న్మథింపం జగద్భీకరంబై నిజజ్వాలలన్ లోకముల్ గాల్చుచున్న
చ్చుహాలాహలోద్వృత్తి సైరింపఁగాలేక దేవాదులెల్లన్ భయభ్రాం
తులై రాజతాహార్యరాజంబుపై నెక్కి- రక్షింపు రక్షింపుమంచు
న్నుతింపంగృపాశాలివై కేలఁగీలించియాకాలకూటంబునుం గంఠసీ
ధిన్నిరోధింపవే భీమకాకారుఁడై యుష్ణదీక్ష్వాలయున్ సంగరక్షోణి
నోడించి దుర్వారుఁడైయున్న యాయంధకాఖ్యాసురున్ శూలధా
రన్ విదారింపవే దక్షయాగంబు భగ్నంబుఁగావింపవే భక్తులన్ని
త్యమున్ సత్కృపంబ్రోవవే కాలిపాదంబులన్ ద్రొక్కి పెంగూల్ప
వే। మన్మథున్ లోచనాగ్ని స్ఫురజ్జ్వాలలంగాల్పవే। క్రమ్మరం దక్క-
శత్రంబునిన్వేడినం బూర్వరూపంబుగాఁగాను నిన్నిల్పవే నీవుప్రా
ర్వంబున న్నిర్గుణఖ్యాతిఁ జెన్నొందియు న్యోగమాయానుషంగంబు
నన్ వేగ సత్వాదులంగూడి పంకేజగర్భుండవై పంచభూతాత్మకం
బైన సర్వప్రపంచంబుఁజిత్రంబుగా సృష్టిపింపనిర్మింపవే। చక్రము
ఖ్యాయుధశ్రీలబులంబూని విష్ణుండవై దుష్టదైతేయులంబట్టి పల్లారు
శిక్షింపుచున్ సాధుసంఘంబుల న్వేడ్క- రక్షింపుచుం బెక్కు- ది
వ్యావతారంబులన్ ధాత్రిదీపించుచున్ వైదికాచార తంత్రంబుల
న్వృద్ధిఁబొందింపుచుం దత్ప్రపంచంబునుం బ్రోవవే రుద్రరూపంబు
నం గేలశూలంబుఁ గీలించి కల్పావసానంబునం జంగమస్థావరోపే
తమైయున్న తద్విశ్వమెల్లన్ లయంబందఁగాఁ జేసి యోగీశసద్రూ
పంబునం బ్రాజ్ఞసంజ్ఞోన్నతిన్ సర్వమున్నీవయై యొంటిఁ దీపింపవే
భేదవాదుల్ భవత్తత్త్వముం గానఁగాలేక జీవుండొకం డీశ్వరుండొ
కఁడుం డీప్రపంచంబు సత్యంబు సాయుజ్యసౌఖ్యంబు లేదికన్

ర్త్వతమార్గంబై సర్గాద్యాత్మమునుం గుతర్కోత్కటులకు లౌకికాచారవి
తిన్నవారలకు దివిశ్వాసులకు భవద్బంధితంబగు వేదాంతులకు
శరీరాభిమానంబు వట్టుంబి సద్గురుకటాక్షపూర్ణానందసంజ్ఞంబగు ప్రకాశింపు
నీయందు నిత్యంబును నానావిధంబులం బాసిక్రీడింతువుగాన మ
హేశా జగత్కారణా శంకరా చంద్రశేఖరా పినాకీశా శర్వా నా
గేంద్రభూషణా భవాబ్ధిర్గసమర్థా భక్తానుకంపాస్వరూపా నందివాహనా హరా
ఘోరాఘోరదేవదేవా త్రిపురాంతకా మహాదేవా మృత్యుంజయా కాలకంఠా
కపర్దీ మహాదేవ దివ్యనామా గిరిజాత్రితయా మానసాంభోజమిత్రా
సుధాధామ సోమ సూర్యాగ్నినేత్రా భుజంగాభరణాలంకృతగాత్రా
సుగాత్రా సనందాదియోగీంద్రహృత్పద్మచిత్రా జటాజూట భాస్వత్సు
ధాధార గంగానిశానాథ భాస్వత్ప్రసంగా సుభంగా ధవళశ్రీవ్రి
తాంగా కరుణాపాంగా సుభంగా సుమంగళాంగా విహగాంతరంగా ధ్వ
జాగ్రవాస మాంద్యంబుమదిత్యాగలీలా ప్రమోదానవాత్మ దుష్టారికీలా
నిత్యానంద్యమేలా నతేంద్రాప్రిసఖీలా ప్రదాతాభీష్టశీలా పరివర్య
లీలా మహేశా నమస్తే సురేంద్రాదిసంసేవితాంఘ్రిపద్మా నమ
స్తే నమోఽస్తు త్రిమూర్తిరూపా నమస్తే నమస్తే నమస్సర్వరూపా నమస్తే
నమస్తే నమస్తే.

పాదగోపనచంపకమాల.

చ. పురహరశేఖరసుందరహాస-పూతశరీరవిభక్తశిక్షకా।
నరసురలోకరక్షణ-నానాసత్సువినోదశీలకా।
సురనుతమానసహిత పతి-శుద్ధసుధాంశిశేఖర నిత్రా।
పురహితధర్మకాయకళ-హర్షయుతాదసహస్రనేత్రా॥ ౧౯౦॥

బహువిధత్రికందగర్భితసీసము.

సీ. శారదనీరద-హారదనారద,
మందారచందన-మహితకీర్తి,

హార మృణాళ మృ-గాంకసుధారస,
తారాద్రిరాజిత-ధవళమూర్తి।
వారిజసంభవ-వాసవనీరజ,
నయనాదిసురముని-వినుతసౌఖ్య।
తారణరాక్షస-వారిదమారుత,
విద్యావిదుత్తమ-విపులసౌఖ్య।

గీ. భూరికరుణాసమేతని-వారితభవ।
బంధగిరిశవరదపశు-పతిపినాకి।
మేరుగిరిచాప సత్యవి-చార సకల।
శారదాలసదమలదీ-ప్తానుమోజ॥ ౧౯౧॥

నాగబంధచంపకమాల.

చ. శివహరలోకమోదకర-సేవకవత్సల శైలధీర దా।
నవహరఘోరనిర్జరగ-ణప్రణుతాంధకదర్పనిశ్చల।
స్తవపరశంకరా హరిను-తానుతిమన్ననలోకవేదనా।
రవినిభలక్ష్యవర్ణరణ-రక్షణగౌరవశుభ్రవచ్ఛివా॥ ౧౯౨॥

చక్రబంధశార్దూలము.

శా. విశ్వామిత్రమునీంద్రసన్నుత జగ-ద్విఖ్యాతచారిత్ర నే।
దశ్వాశకత్రిముఖామరార్చితశివా-నైత్యాంతకాశంకరా।
విశ్వాకారమహాగుణాంచితభవా-వీరారిభూభృత్పవీ।
విశ్వేశావిధినందసూనువినుతా-వేద్యాహరాభారవీ॥ ౧౯౩॥

చతుర్విధకందగర్భితచంపకము.

చ. హరవనజాక్షబాలసగు-ణాంబునిధీపరమేశశూలిభా।
ధరశరణాహిమాచలసు-తాహృదయాంబుజభృంగధైర్యము।
దరవనజారిపద్మజను-తామునిపాకరుణాసమేతనా।
దరసరతామహేశసత-తంబుకృపంగనిబ్రోవుమొప్పికా॥

షోడశవిధకందము.

క. శూలజిత కాలపత్త్ర।
త్ర్యైలా త్రిలోక్యమూల-పండితపాలా।
శైలాసలోకపాండిక।
పాలాలీలావిశాల-పాపవిభాలా॥ ౧౯౬॥

క. నారతసుధామృతకిరణా।
ధరణాకగుణాపయోధి-వర్ణితశరణా।
శరణాగతవత్సలనీ।
చరణములను మ్రొక్కెద-మంత్ర-సన్నుతపనమా॥ ౧౯౭॥

శా. పుత్రశ్రేష్ఠజఘనస్య పుత్రదివిజ-త్వాణార్య భగాంధకజా।
గాత్రసాక్ష్యంతశరణ్యధీరమారజో-త్రెక్కింతాంబుధిసేవకా।
క్షేత్రాధీశ్వరతల్పసోపదమానా-క్షుత్క్షామాంగతృప్తిలకా।
పత్రాసంకరశంకరాకరుణతో-సంప్రోక్షమా మ్రొక్కెదన్॥

సీ. స్తంభములలో సత్రజవంబు-బంధమునను।
ఘాతములలో నగగనంబు-దాకెల్ల నేత।
వాఙ్మగంధ్యదిసురలలో-నాయుద్దమున।
ఘాలలో మనసితివిప్రస్తుతించి। ౧౯౮॥

క. భూరమణుండు ప్రసవివిహితా।
చారముదగ బోధకోప-చారంబులగా।
ధీరముననుదనిపినరాయను।
శ్రీరంగులుమందనాత్మ-శిబిరంబునకున్॥ ౧౯౯॥

క. సేవలతో సరసతిబు।
గ్రంథకపసేతుమార్గ-ప్రకాశింగను।
స్నానసమునబెదరంగంగమి।
శాసదించదసంతిరమును-సరభిసవ్యత్రిగా॥ ౨౦౦॥

క. తరియించిన హేమాంద్రినహేం।
ధరనికటస్థలమునందుఁ-బెగవిడిసినమి।
సగణింగ ళింగ మనుజే।
ధ్వగునిం జరలించికరము-పడిగ్రగో నియుఁ॥ ౨౦౧॥

క. వంగక్షితినాయకునిఁగ।
ళింగోర్వ్యవల్లభునిఁ-దీవ్రుఁడుగఁ జిమిఁ।
సంగరమునఁ నిర్జించిన।
సంగతులు క్రమక్రమునఁ-జారముఖమునఁ॥ ౨౦౨॥

క. వినిదుర్జయుండుహరిహర।
వనరుహగర్భాదిదివిజ-వర్గంబులకీ।
మనవంశోద్భవుఁడనుచుఁ।
మనమునఁబిలహోసి వేగ-మంత్రులతోడఁ॥ ౨౦౩॥

సీ. నాటభోజాంధ్రకర్ణా-టమహారాష్ట్ర,
మరహాటమత్స్యాంగ-మగధపతులు।
కాశ్మీరకాంభోజ-గాంధారకరహాట,
కోసలకేకయ-కుంతలపతులు।
చోళపాంచాలనే-పాళబర్బరగౌళ,
బంగాళమలయాళ-పార్థివులును।
ద్రావిడద్రవిడవి-దర్భవిదేహబా,
హ్లీకనాసీరధా-త్రీశమణులు।

గీ. యవనసౌరాష్ట్రసింధుమా-ళవకిరాత।
ఘూర్జరదశార్ణకొంకణ-కోంకణములు।
పాండ్యకుంతలసింహళ-పౌండ్రకీర।
సేనహూణాదిసకలభూ-జాను లెల్ల॥ ౨౦౪॥

క, వినయమునదిక్కోత్తమహా।
యనములుగొనిదిక్పతులఁబ-లారినిగొలువం।

[illegible]
[illegible] ౨౦౬॥

క. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ౨౦౭॥

శా. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]॥

గీ. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]॥ ౨౦౮॥

క. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]॥ ౨౦౯॥

క. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]॥ ౨౧౦॥

మ. [illegible]
[illegible]
[illegible]

త్తమరత్నాంచితసానుసాంద్రము మహేంద్రసంభవసంగ్రహం
బులు. ॥ ౧౧౧॥

మ. చమరీవాలజవాయుకంపితవిరాజన్మల్లికాప్రసూ
న్నమరందార్ద్రశిలాసమున్నతపలాశశ్రేణికాసాంద్రమై తో
త్తమమత్తేభవిభాసమానకటకోద్యద్దానవారిప్రవా
కమహాజాతి నలబ్ధవైభవమునుం గన్పట్టు భూమండలీ॥ ౧౧౨॥

సీ. శృంగారతిలకవా-సితమైనముఖముతోఁ,
జంపనాస్తికహా-సనలతోడ।
మణికటకప్రభా-మహితపాదములతోఁ,
జామరోపేతసౌం-దర్యములతోడ।
సరసాలిసన్నుత-సౌమనస్యంబుతో,
భరితకాంచనకలా-పములతోడ।
ప్రబలంబులైనభూ-రిక్షస్థగణములతోడఁ,
బరఁగ యంకరఖడ్గ-పటిమతోడ।

గీ. హారులతో భీకరోన్నత-కరులతోడఁ।
దనరి భూభృచ్ఛిరోమణి-త్వము వహించె।
ధరణినీపాల్కి-నీ మహేంద్రము దిలీప।
భానువంశప్రదీప దీ-వ్యత్ప్రతాప॥ ౧౧౩॥

చ. పులులు జవాదిపిల్లులుఁ గ-పుల్ శరభంబులు లేళ్ళు గండకం।
బులు చమరుల్ కిరుల్ గవయ-ముల్ నమిలంబులు ఖడ్గముల్ వృకం।
బులు శశముల్ మదద్విరద-ముల్ మహిషంబులు భల్లుకంబులే।
పులు హరులీ గిరిం బలిమి-దోఁపఁ జరించును నేకభంగులన్॥ ౧౧౪॥

చ. అతనుమహోష్ణవేచ్ఛలతి-కాయులసీములఁ గాంచి నీమణి।
ప్రతతులతోడఁ ద్రిమ్మరుకి-రాతులకోవ ఘనుటీ మహేంద్రము।

ర్వతమునఁ గేలుఁ జిలుకలు - ప్రఖరి పెరుఁగఁ జేయు వేడ్కం।
బతగ పత్రపాళములు - శోభఁ జెందుఁ గాంతి పూర్ణముగ॥ ౨౧౧॥

మ. మునిచేరఁ గన్నము ఘోరవాసుయుఁ బ్రామ్యాంచ పంతుండగు।
కోనమీఁద్రైకోపనిపరాతిగ్ర హామిా - గోత్రంబు దీనిన్నం।
బునశొకించు కనాఁటఁ గ్రేవని - మ్మోహంబుతో ప్రగమ్మరం।
జనిరాత్మన్నిసుమిమ్ము మన్నువను లైవన్నన్నఁ జేశాధిపుల్॥ ౨౧౨॥

క. ధరనీదోర్దండముచే।
ధరియింపంబడిన శిఖర - తరి చేనీ ఖరా।
ధరముఱుసు పోక నింగిని।
ధరియింపఁగ నంగమున్న - తి సూర్యగ్రహసుగ॥ ౨౧౩॥

సీ. గైరికధాతుని - కాయంబు మిద్దన్ని,
తోనంగుపోలికఁ - బూని యున్నది।
వరపరాగాధ్వా - పంకజాక్షిమలు,
సమనమగ రస్స - సచేలుంగ।
నిర్మలినాసెక - నిగ్గ దాదులు,
పరిపస్తధావల - కరణిఁ జెలఁగ।
శరభాదివనజంతు - జాలని నాదముల్,
గర్హారవంబుల గతివహింప।

గీ. ఖిల్లనాగయనుయూరమును - ప్రభేసాంప।
మనుకన్న ఖులు దూపిగి - మందుకొనఁగఁ:
దనదుహ్లాదన్నగీనాహీం - ప్రసంబుతీని।
కత్తిజీమూతనామా - న్నర్గనాగము॥ ౨౧౪॥

మ. కిరియందు మన్నగన్గిల్లఁ దోఁకన్న - బెడుదావ - కోటీన్నదోభయం।
కరభగ్గాకము ప్రినగుచ్ఛఁ డియా - క్రందిం చెదో పుత్తున।

ద్రోహాక్రాంతమనమానవతిం బెట్టఁ బాలిశా-యసహ్యాగ్రహివేనాఁ దీరుచున్ ।
పతితాపంబును బెంపుధీరత నవిరాం-పన్నచప్పుడుచేయరికి ॥ ౨౧౯ ॥

ఉ. భిల్లుఁడొకండు తామసా-చిత్త- పెంపుడు తేడి నిబద్ధుండు మఁజే ।
బల్లెము బూని పెద్దపులి-పైకిఁ జనంజనఁ జేకొమాముజా ।
బిల్లఁబుకాగ్రమానివిల-సించఁ జనంగనఁ జేకొఁ జేరి దా ।
పల్లవభుజ్యయూరము ఘన-పన్నగరసోదరమాఁ పూదీన్న ॥ ౨౨౦ ॥

క. మానవవరమూఢమునిగిరి ।
కానన మునవోక్క-పల్లి-కామినిదినసరిన్ ।
దానికరంబు అగతిఁగడు ।
దానితోఁ బల్ దానిగతుల-దానిగదులను ॥ ౨౨౧ ॥

చ. తరిమికిరాతుఁ డొక్కఁ డుగ-దండన పెంపు పారాద్విసఁ బ్బా ।
కదుగుమతిఁగ ఖంబునన-పొందిన్ని తెమాదిఁగఁ దుష్టజంతువు ।
త్తరమునఁ బోరితాను పిలు-పస్త్రమువాటిక బోవు ఘాత్రముఁ ।
పరయుఁగ గట్టు నేడు శాద-దైవ వివేకము మాందిబుద్ధికిన్ ॥ ౨౨౨ ॥

క. అనుమందెప్పు-విధంబులఁ ।
జనపునవదియుం దుఁదర్క-సచివునితోడన్ ।
మనుజేంద్రుండురహాస్య ం ।
బునని స్ఫురిపట్టు-విజయ-వొందిదుఁ దసుచున్ ॥ ౨౨౩ ॥

సీ. సకలదేశస్థులు-చతురంగబలముల,
సందడిఁ జేటీప-జాంపనుండ ।
వంగకళింగభూ-పములనోడించిన,
పగిదినస్త్రులనోడు-పదనుండ ।
వీరజనక్షయ-కారణంబైనసం.
గరమునవరతంబు-జరుగకుండ ।

[illegible]

[illegible]

గీ. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] [illegible]||

చ. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] || [illegible]

క. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] || [illegible] ||

మ. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ||

క. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] || [illegible] ||

ఉ. [illegible]
[illegible]

పచ్చపచ్చంగఁ జెప్పి తెలి-యంగను జాటఁగఁ బంపు దేవరా।
జిప్పటనుండి పుష్పపురి-కేగుసటంచును సేసినిస్సతఁడ్ ॥ ౨౨౯ ॥

చ. అనిన విధియింపసర్వసచి-వాగ్రణిమానవనాథుఁడాతఁడే।
చ్చిన తెరఁగంపయుక్తగతి-సింహళునేర్పడఁ జెప్పితద్గ్రహ।
తినవడిఁ బంపె సేనలకు-రేపున రెంగ్రముఁడు పుష్పపట్టణం।
బునకరుఁగం దలంచెనని-ఘోరరవంబున జాటె చప్పఁగన్ ॥ ౨౩౦ ॥

ఉ. ఆమును నాడు స్వనికర-యంబులు దేవగణంబు లెల్లను।
త్రామునిఁ జేరవచ్చిన తె-రంగ లరుండన వెంట రాసము।
ద్దామవిభుత్వ మొప్పముగ-ధస్తుతుఁ డరవివంత వాగ్రర।
కామృతధాము డేగనుర-యంబునఁ బుష్పపురంబు చెంతకున్

మ. మనుజాధీశుఁడుజూడఁబుష్పనగరిన్-మత్తద్విపేంద్రావళీ।
ఘనకక్ష్యజనానిలోద్ధతమగు-తద్దోలికల్ త్రమశాం।
చనకంజాతిపరాగవాసితసమం-చత్స్వాధవీధీవర।
ధ్వనితాగానరసప్రమోదితసుప-ర్వస్త్రీ నేత్రపర్వంబుగన్ ॥ ౨౩౨

సీ. ప్రాకారరత్న శా-ఖాకాంతులుడువీథిఁ,
గంకణాగ్రహాణ్య-ఖగులుబూన।
సౌధాగ్రనిహితకాం-చనకుంభరుచిమిన్న,
వాకతమ్ములకుఁదై-వన్నె యొసఁగఁ।
జలదమధ్యజపటా-నిలమునందున ఖేల,
డమరసంపతులకో-ల్లాసమొసఁగ।
గోపురాగ్రస్థవజ్రో-పలచ్ఛవులభ్ర,
కరిమేని కాంతులు-గలసి మెలఁగ।

గీ. చైత్రరథసన్నిభారామ-సరసకుసుమ।
సమితిసౌలభ్యలహరిని-స్సరమహీజ

సరదళోలవిందునసింధిల్లఁ-బరగుపుష్ప।
పుగము నేత్రోత్సవము జేసె-భూమిపతికి॥ ౨౩౩॥

సీ. చంద్రకాంతోన్నత-సౌధవీథులను తా,
తత్రతత్వాత్వి-తర్దికలను।
విలసిల్లు గరుడప-చ్చలరచ్చలను విద్రు,
మస్తంభ ఘనకాయ-మానములను।
నైమాల్యవస్తుత-నాగబంధములను,
గోమేధకాంచిత-సత్త్రిమములఁ।
గలితకార్తస్వరా-గారరంగంబుల,
మరకతసోపాన-మార్గములను।

గీ. ప్రబలతరవజ్రఖచితగో-పానసులను।
రత్నదీపికలను పుష్ప-రాగతోర।
ణములమౌక్తికసితవితా-నములననది।
నగరఘూపతినగరమా-మనుజవిభుఁడు॥ ౨౩౪॥

క. చాడ్పున్నియసౌంధర్యస।
ముచ్చటముల జావిహార-మునసులతోంగూర్।
మెచ్చి కరపల్లవంబుల।
విచ్చలవిడి మేడలెక్కి-వినుతాంగుల్తన్॥ ౨౩౫॥

శా. కాంపుస్థానయునుగ్ధవారినిధిరా-కాచంద్రునింగాంచిన।
సాంద్రకాంరించితస్థలంగువిపుల-సాంద్రసాంద్రసీమన్నము।
త్ప్రకంబాస్పగనిల్పిమాగధుఁడునుం-త్రిప్రకటితోనిత్యము।
స్త్రీకపుత్రికభజింపుమనప్రిసుగాయము-స్తంస్థియుచెందుగ్రికింబలెన్॥

మ. భయముస్స్థిరుఁగర్తిమాగధుఁడుస-న్మానింపఁబస్తంతి్రిసం।
చయమొల్లగసుసోగ్తోమొలఁగ్న-సంతుష్యెమ్పంబురీ।
నయవిస్ఫురజమువందులక్తుహాలుసోం-సంజేరికీర్తింపఁదు।
స్మయతాబాన్యందుదలీపుఁడుందేనుసము-త్సాహంబుతోనప్పరిన్॥

శా. పారావారభయంకరానమితదృప్యత్పక్షవిక్షేపసంగారశ్రీం|
గారాంబత్వదఘాతమానిలలనో-గ్రప్రస్ఫారాకారగా|
కారాతిప్రశసద్గ్రహోద్వృత్తతమః-కల్పత్యమాభామమా|
భారత్యాదిప్రసుతాపరాదితిజ-ప్రస్తుత్యమానాకృతీ|| -౧౩౮||

క. వామాంకనివిష్టమహీ|
జామూర్ధకలాపకాంతి-సంయుతవిలస|
ద్వామభుజాంగదవంచిత|
వామేతరబాహులగ్న-వరకేయూరా|| -౧౩౯||

మణిగణనికరము.

దినకరకులజలధిహిమకిరణా|
వనరుహభవసుర-వరనుతచరణా|
దనుజసముదయహృ-ద్భయభయహరణా|
ఘనతరహితముని-గణభవహరణా|| -౧౪౦||

గద్య — ఇది శ్రీజానకీరమణచరణార్పితమనశ్శతపత్త్ర హరితసగోత్ర పవిత్ర కోటకలపూడి వేంకటరామపుత్త్ర విద్వద్విధేయ సరస కవితాధేయ వేంకటకృష్ణనామధేయప్రణీతంబైన దిలీప చరిత్రంబను మహాప్రబంధంబునందు

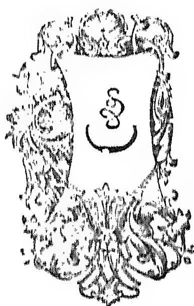
ద్వితీయాశ్వాసము.

శ్రీరస్తు.

శ్రీమార్కండేయస్వామినేనమః.

దిలీపచరిత్రము.

తృతీయాశ్వాసము.

శ్రీమద్వ్యదేహార్హా।
త్రామానసమిళిందసరస-తరక్రీడసుముఖనా।
నాముస్త్వబృందనిశితో।
ద్ధామాస్త్రీసమీరపళిత-దానకవందా॥ ౧॥

గీ. అవసరింపుము శౌనకా-ద్యఖిలమునుల।
తోడ నిష్టనివసలి శేసూ-తుండుమునగన।
మనుజనాయకనిలమున-మానుసుర్రీను।
డాస్తతితో డవసియుంచె-నతిముదమున॥ ౨॥

ఉ. అంతవసంతకాలములు-రారసమస్తపియోగిమానిదీ।
స్వాంతదురంతకృత్రిమర-సంకసుగరుస్తరుదుప్పులప్పనో।

ప్రాంతనితాంతనూతనల-తాంతపరాగపరంపరాసమా।
క్రాంతదిగంతరాంచదతి-కాంతిరసాలనవప్రవాళమై॥ ౩॥

మ. సుమగుచ్ఛస్తనపాళితో మధుకర-స్తోమాలకశ్రేణితో।
రమణీయారుణపల్లవాధరముతో-రాజన్మరాళింగ్రసేగన్।
వనముతోఁ గాంచనకాంతితోఁ బికవచో-నాదంబుతోఁ జవితోఁ।
త్తమవల్లీప్రమదాళితోఁ దగెవసం-తశ్రీధరామండలిన్ ॥ ౪॥

శా. కాంతారాంతరసీమలన్దగు మగాఁ-గన్పట్టెవల్లీమసీ।
బాంతప్రస్థలతాంతసంతతివసం-తాశాంతకంటీరవా।
త్యంతక్రూరపలాశకోరకనఖా-గ్రానీకనిర్భిన్నసా।
మంతానేకపకుంభనిర్గళితకుం-భస్థాస్థికప్రక్రియన్ ॥ ౫॥

సీ. కలకంఠనాదంబు-కాహళిధ్వని గాఁగ,
దగుమరందము వసం-తంబు గాఁగఁ।
జిలుకపలుకు-లుద్విజా-శీర్వాదములు గాఁగ,
బ్రాలుపూవులు దలఁ-బ్రాలు గాఁగఁ।
దుమ్మెదల్ హోమాగ్ని-ధూమరేఖలు గాఁగ।
లతలుపుణ్యాంగనా-తతులు గాఁగఁ।
వెలయు తేఁజిగురుటా-కులు నివాసులు గాఁగఁ,
గుసుమరజంబు భ-స్మంబు గాఁగ।

గీ. స్థలసరోజాతతతులు గం-ధపుఘటికములు।
గాఁగ మీనధ్వజుండు యా-జకత వహించి।
కడిమిమీఱఁగఁ గావించె-ఘనవివాహ।
విధులు మాధవవనరమా-మిథునమునకు॥ ౬॥

మ. ధరణీభాగమునన్వసంతుఁడనువ్ర-త్రిధ్వంసినోపించిచీ।
కరవాతూలపవిత్రహారముల వ్య-త్యస్తాధరశ్రేణికిం।
గరమొప్పారెడుపండుటాకులను లె-క్కల్ గ్రుంపఁడో లెంచుచున్।
త్తురుబోట్లోయినబాలపల్లవముల-స్తోకప్రభా న్యాసితన్ ॥ ౭॥

శా. కీరంబుల్ స్ఫుటమైనశబ్దములు గు-ల్కం బంధికాంబుల్ మనో
జ్ఞారావంబునఁ బాడ మందపవనం-బత్యాదరస్ఫూర్తిఁ దా
న్వారిస్థీరిక లెల్లదిగ్గగనుమ-త్వాటుల్ ప్రశంసింపఁగ
న్వారస్థాయిఁ దుజాపసాడికలతా-స్త్రాస్యల్ మహోత్ప్రేంకిగన్॥

మ. అరుణాస్తోకపలాశపర్శితసమ-స్యత్సాంధ్య రాగంబు భా
సురరోలంబగరుత్ప్రకల్పితతమ-స్తుత్యంబు నస్మో
తత్కరసక్షత్రసమేతమైతనరకాం-తారంబు కాలత్వన
న్వరుసంగోకలసచ్చకోరతతికా-సంసంబు గావింపుమ॥ ౧౩

సీ. ప్రసవితాశోకస్త-రప్రతాపోజ్జ్వల,
జ్వలనంబులకుధూమ-సమితులగుచుఁ
గమనీయమల్లికా-కాంతోపకంఠసీ,
మలసనీలాచ్ఛభా-మంబులగుచుఁ
బ్రవహితనవపుష్ప-రసతటినీప్రక,
రంబులకిందీవ-రంబులగుచుఁ
గాననలక్ష్మీముఖ-ప్రదేశములకు,
ఘనతరకుటిలాల-కంబులగుచు

గీ. విరహిణీమానసంబులు-గరుగఁ జంప
శరునికీర్తింపు మనుసము-త్సాహమునను
సకలవనముల నెప్పుడు-సంచరించు
సమదషట్పదచయములా-సమయమునను॥ ౧౪॥

చ. అనుమతుఁడైనసంతుఁడుర-యంబునఁ బ్చనటించుచుఁ దృప్తగం
బునమకరందగంధజల-పూరమునుం బగ్గెనాంబులన్వనాం
గనలాగివల్లికీర్త్వవని-గారపుముత్తైపు ముగ్గులోయునం
గనదగునయ్యెడ క్షమలయు-గంధవహాచ్యుతపుష్పబృందముల్॥

మ. కలితోగ్రస్ఫటిక [illegible] -గంబుల్ [illegible] సేంద్రోపలో।
[illegible]
[illegible]
[illegible] గంబునన్॥ ౧౬॥

మ. [illegible] -[illegible] గుబ్బగు।
[illegible]
[illegible]
[illegible]॥ ౧౭॥

మ. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]॥ ౧౮॥

మ. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]॥ ౧౯॥

మ. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]॥ ౨౦॥

చ. [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]॥ ౨౧॥

చ. వనరుహబాంధవుండు హిమ-వద్గిరులన్ విడిచెంపను ద్దిగం
బున కరదంబు విక్రమస-మున్నతిలైన డిసింపమాయుడున్
దనదగు తేరుదీర్చి చికిను-దగ్గర లిన్న డిసించునో యనం
గొనగొని వీచె బాంధులెదక్-గుండ్రగ గంధవహుండు గాడ్పుగన్ ॥

ఉ. కేళిసరంబులన్ మదవ-కేకులు దేలుచు ఘాంగిపింపకేళులన్ ।
తాలిమిలేక సాంధ్యసము-దంచితరక్తలతాంచలంబు లాడంగ ।
కేసులు కర్ణికారములు-కింశుకముల్ మహిమాన్విసిల్ల సొ ।
రాళముగా బహుప్రసవ-రక్తగుచ్ఛసగితోంబరంబుల్ ॥ ౨౩ ॥

ఉ. కోరకదంతపఙ్క్తులను-గుచ్ఛకుచంబుల బోలు వల్లులన్ ।
ద్దారరదాంశుకంబులను-దంచిత పుష్పగుచ్ఛితంబులన్ ।
భూరివసంతయౌవనవి-భూతిను బ్రభ్రమింపలకంబులన్ ।
సారసపత్త్రిలోచనల-చందములన్ గనుపట్టు మాలికల్ ॥ ౨౪ ॥

శా. పూచెంగింశుక కింకిరాత విటపుల్-పూచీ వెలుంగొందగా ।
వీచెం జందన శైలమారుతములు-విస్ఫూర్తి [illegible] ।
లేచెం బాంథుల నేచ దర్పకుండు ప్రా-లేయాంశు సంవాసియై ।
కా చెందమ్ములను త్తరాభిముఖతం-గం జూపె హేమంతమున్ ॥ ౨౫ ॥

క. ఈరీతి వసంతము జగ ।
దారాధ్యత దనర సార-సానన మగుచున్ ।
క్ష్మారమణసుతసుదక్షిణ ।
నారీమణి కేళికావ-నంబున కలిమిన్ ॥ ౨౬ ॥

చ. తనసుకుమారరూపలలి-త స్వతనులకు [illegible] పుష్పములంగా ।
గనుగొని యూడిగంపు చెలి-కత్తెలు నెమ్మనసంత సిల్లంగా ।
[illegible] నసిబికన్వసించి పెలు-[illegible] ।
ననుమతి నేగు సావయువ-[illegible] ॥ ౨౭ ॥

క. ఈకరిణింజనిచనినా।
శ్రీకాననసోమసిబిక-లీలావనిసు।
త్సేకమునడిగ్గరత్నతు।
లాకోటినినాదములుజె-లంగంగడిమిక॥ ౨౮॥

గీ. అంసలముడిగ్గిగురుతరా-నందమునను।
గామినీమణిగోస్తనీ-కాయమాన।
సలలితచ్ఛాయనిలిచెనె-చ్చెలులుదాను।
సురుచిరారామవిభవంబుఁ-జూచుచుండ॥ ౨౯॥

చ. ఇరుదెసలంజెలంగెడుమ-హీజములన్వసియించునీడజో
త్కరములమంజులార్భటులు-దారగతింపసరోరుగానసేం।
దిరలుసమీపమందెసను-తిష్ఠగధాత్రజసంచరింపఁగా।
వసుసనార్ఘ్యతత్కశల-వార్తలొకోయనుచుండనయ్యెడన్॥ ౩౦॥

ఉ. పల్లవపాణిపైయుభయ-పార్శ్వలతల్పవనప్రయుక్తలై।
తెల్లనిక్రొవ్విరుల్గొనము-లేఁటులపాటలునీటుఁజూపుచుం।
జల్లులతోంసలీకరణి-సన్మతిభావిపిపాపావళుల।
న్నెల్లముగాఁగఁజల్లుదురు-దీనప్రబోలనిలల్పునవడిక॥ ౩౧॥

క. పీకస్వాలికత్రైలతో।
నీకరణింజిత్రగతిమ-హీందనరేదుకే।
శ్రీకాననమునవనా।
శ్రీకాననముదముమదిఁద-లిర్పందిరుగక॥ ౩౨॥

చ. చిసుగముజారనిక్కియిరు-జేతులగేదగిపుష్పలింపుగా।
నొకచెలిగోయుచుండిగళ-హుంకృతిఁబల్లవబింబబంధుజే।
వసుసుమశేముషిందనదు-వాతెరపైకటుగించుచున్నయా।
పికశుకబంభరావళుల-బెగ్గిలఁజేయునుమాటిమాటికిక॥ ౩౩॥

ఉ. బాలరసాలభూరుహము-పైకెగఁబ్రాఁకెనమల్లికాలతం।
గేలటుసాచివేరొకస-ఖీమణిపుష్పలుగోయుచుండెవా।

ఛాలతనొప్పఁ గోయిలల-సద్గతిపల్లవమంచు నచ్చియా।
కేలుపయిన్బ్రసన్నదల-కించెను కంకణపఙ్క్తి-మ్రోయఁగన్॥ ౩౪॥

శా. నాళీకాయతలోచనాస్యాతిలతాం-తంబైనకంకేళిను।
తేఁకించాఁచిలతాంగిరోఁగుతనుర-క్తింబువ్వదేరంగను।
త్రాళుల్ కైరవబుద్ధిఁగన్నుఁగవ దా-యన్నాసతిత్పువ్వులి।
ట్వాళించారఁగఁదోలెగంధఫలిసౌ-భ్రాత్రంబువాటింపుచున్॥

ఉ. చెన్నుగ వేడ్కతో నిరవ-శేషము గామును వల్లె నమేరువుం।
క్రొన్ననలన్నియున్వెదకి-కోయఁగనందొకకాంతవివ్వయా।
పొన్నను క్రొవ్విరుల్ మరలఁ-బుట్టఁగఁ జేసెను బువ్వులేరఁగాఁ।
గన్నియలన్య భూరుహాని-కాయము చెంతనుఁ బోవనుండఁగన్॥

చ. అతివలతోడ నొక్క-జల-జాననయీతిలకావనీరుహం।
చితకుసుమంబులన్ నిరవ-శేషము జేసె నసంచు పంతిమల్।
కుతుకముతోడఁ బల్కె వడిఁ గోయఁగఁ జొచ్చెను బువ్వులాత్మసన్।
గ్నితతులనంతకంతకభి-వృద్ధములౌటయిటుంగదక్కటా॥ ౩౭॥

గీ. అభినవప్రసవశ్రేణి-లాత్మపాణి।
పల్లవస్పర్శనమున ను-ద్భవము జెంద।
గామినీమణులెల్ల మా-కందములను।
గోయఁజొచ్చిరి వేడ్కతోఁ-గుసుమములను॥ ౩౮॥

క. ఒకచెలియశేషముగఁ జం।
పకమునఁ గ్రొన్ననలుఁ గోసె-మధుజృంభణమా।
మకముఖరాగము పెచ్చెం।
పకపూనెనటంచుఁ గోప-పడెనో యనఁగన్॥ ౩౯॥

క. వనలీభూమిరుహంబున।
ఘనముం గల్గుమియ సంధ-మాధవునికృపన్।
జనియించెనను చుఁ గోసిరి।
వనితారత్నములు విరులు-వకుళీమునందున్॥ ౪౦॥

క. తరుణులు వసంతలక్ష్మీ
పరిరంభితమగు మొగుసుల భాసిల్లులన
క్కురవకమునం గోసిరిప్పుడు
కరములు ద్రోన్నవలుతెసునుపు గండికయుండన్॥ ౭౧॥

గీ. పల్కులను కర్కారముల్ పాటలను ద్రిభి
యాటపుల్ సింధువారము లాస్యపవన
ములనపేక్షింపక వ్వేళఁ జూచనను మఁ
గోష్ఠులందపంద పుష్పులఁ గోసిరిట్లు॥ ౭౨॥

రగడ.

కన్నె రమ్మునా కంపము నీడపదఁ
బొన్న పువ్వులా బోటిని వేఁడను
మునమునఁ జక్కని మొగ్గలు గోయుము
మదపుట్పదముల మరలఁగఁ జేయుము
కేలుఁ జాచికం కేలిని ముట్టకు
శాల నెలంతుక పాదము మెట్టకు
కుందజాలముల గింజెయుఁ జూపుము
మందయానరో మాగుడు పుణ్ణోపము
దూరము పోకిఁక గోరక గుకీరము
వారిజాస్య నీ వంక నె నేరము
కొండగోఁగులవి గోయకు మిక్కిలి
కొండెము చెప్పను కొట్టకు మిక్కిలి
పుష్పమిత్తములా బోటికో సంగుము
గదుసుతె నంబడి కాదుదోలంగుము
చాన వేగఁజను సంపఁగితీగపఁ
జేసె వానలా తెరవున నేగకు
వారిజాస్యమన వారినిఁజేరము

కోరిమల్లికా-కుసుమము లేరుము।
ఇందువదననీ-వెంచకు నేరము।
కందెమొగంబే-గకుక దుమారము।
కోరకంబులవి-గోయుటఁగూడదు।
మారువల్లికా-మానిని బాడదు।
మోవిబింబమని-మొగిసెను కీరము।
మావిగున్న కిఁక-మానువిచారము।
బాలకింశుక-ప్రసవము లేటికి।
కేలుసాచియొసఁ-గదవా బోటికిఁ।
బొగడపువ్వులా-బోటికిఁజూపకు।
మిగులదోరకొసం-పెఁగలీతేపకు।
సింధువారముల-శేషము గోయను।
బంధుజీవములు-బహుళములాయెను।
కలికికబ్బెతిల-కంబునఁబువ్వులు।
మొలకలెత్తెమా-మునఁజిఱునవ్వులు।
పసరుమొగ్గలా-పజ్జకుఁబోవకు।
ప్రసవరజము నీ-పైఁబడు లేవకు।
గరితప్రియాళువు-గాంచదిబోసము।
కురువకంబులవి-గోయఁగరాకుము।
వకుళాగమునకు-వడినాకొమ్మను।
పకపకనగకీ-బాటనుబొమ్మను।
బొండుమల్లెలా-పొలఁతిని వేఁడకు।
నిండుమాటలివి-నెలఁతుకవాడకు॥ ౪౩॥

క. లలనామణులీరీతిని।
బలుకుచుఁ బుష్పంబులేరి-పరమప్రీతిన్।
జలజాకరమున కేగిరి।
సలిలక్రీడేచ్ఛమాన-సంబులఁబొడమన్॥ ౪౪॥

మ. స్వనమున న్నెమ్మి సుస్వరత్రోత్కరగరు-త్సంభూత వాతోన్నమ।
స్తనసాంద్రోజ్జ్వలరంపరోజ్జ్వలపరా-గచ్ఛన్న తీరంబుతో।
ఘనవోత్ప్రస్ఫురద్విభాగతటీక్ష్మాటికన-స్తంభీర వాఃపూరమం।
గన లీలన్ స్వని చూచి రత్నరినితత్కా-సారముత్కంఠచేన్॥ ౪౫॥

చ. లలితలతాంత రేణుపట-లస్థగితావయవాభిరామలై।
పొలఁతుక లందఱుం బటిక-బూనిన భర్మశలాకలన్ శర।
జ్జలధర లేశ సంహృతని-శాకర రేఖల గ్రేణి సేయుచున్।
నలిఁ జిరితత్సరోవరవి-నిర్మలతీరమునన్ స్థలంబునన్॥ ౪౬॥

ఉ. ఆ సమయంబునం బ్రియవ-యస్యసుదత్తులఁ జేరి పల్కెను।
ల్లాసముతోఁడ జానకియు-లచ్యుత మంజుమరందబృందసం।
వాసితశీతలప్రబల-వాఃశిశిరైకమహాప్రదేశమై।
భాసిలుఁజక్రవాళగిరి-పద్ధతినీ సరసీతటంబిలన్॥ ౪౭॥

మ. అరవిందంబులతోడ కాననవిలా-సావాప్తికై యీ సరో।
వరమధ్యంబున భానుసూరి వితపో-వ్యాప్తిన్ జేనిల్చెనే।
ఖరిఁగన్పట్టుభవన్మహారమణిసం-కాశాస్యమై వచ్చెటతా।
మరలేన న్ప్రటఖరాంశుఁడెచ్చటనసం-బంధంబు బింబాధరా॥ ౪౮॥

చ. లలనవినమ్రకంజముఖి-శంబులు వాఃప్రతిబింబితంబులై।
కలితభవత్పయోధరయు-గచ్ఛవిఁబూనఁదలంచెఁ గాననీ।
సలలితపాదపల్లవము-సాటికిఁ జగవం చుఁదోఁచుఁగే।
వలమగు సౌమనస్యవిధ-వంబిట వీఁజటఁగ ల్గుచుండెనన్॥ ౪౯॥

క. కూలవిరాజితపంజర।
సాలాశోకమయి భరిత-జలజోత్పలమై।
బాలామాయనితూణము।
పోలికఁ జేతత్సరంబు-పోలు పొందుఁ గామీ॥ ౫౦॥

మ. రమణీత్వద్రూపదచ్ఛవింబరగుతూ-ర్యంబుల్ భవన్నేత్రవి।
భ్రమతన్నాసిలుమీలుతోనకుచ-ప్రత్యర్థులౌచక్రివా।

కములత్యంతవినీలయుష్మదలకా-ఖ్యాతంబుతో పుష్పలి।
ట్సముదాయంబులుగల్గియీశోలనునీ-చందంబునన్ రాజిలున్।

చ. లలితగతిన్ జెలంగుసలి-లభ్రమసన్నిధినొప్పబాలశై।
వలలతవీచికాతతుల-వక్రతఁగైకొనినాభిదెంగటం।
బొలుపగునీదునెత్తుగల-భుగ్నతఁబూనినరోమరాజితోఁ।
గలికిసమానమైతనరెఁ-గన్గొనునిన్నగమెత్తియుస్తనన్॥ ౫౨॥

క. అంబుధినీరమతిశై।
రంబనుచున్నోసియీస-రస్సునకామో।
దంబునఁజనుదెంచినకా।
దంబినియననీలకుసుమచ-తతిరుచిదనరున్॥ ౫౩॥

క. ఏతత్కాసారజలో।
ద్భూతంబగుశైవలంబు-భువితావకజీ।
మూతశ్యామలకచవి।
ఖ్యాతింజెన్నొందుపికసి-తాంబుజవదనా॥ ౫౪॥

ఆ. అనుచుఁబ్రియవయస్య-యగుసుభాషిణిపల్క।
విని ధరాధినాథ-తనయమెచ్చి।
చెలులతోడఁగూడి-చెలిపావడలుగట్టి।
శయములందుశృంగ-సమితిఁబూని.॥ ౫౫॥

క. ఆతరువాతంగడఁగి గృ।
హీతపరస్పరకరద్వ-యీభాసురలై।
నాతులుమత్తమరాళుల।
రీతిఁజలములోనఁజొచ్చి-క్రీడించిరొగిన్॥ ౫౬॥

మ. అకలంకేందునిభాస్యలీకరణినా-హ్లాదంబుతోనిర్మలో।
దకకేళీనిరతిన్ జెలంగఁగనుడ-ద్వక్షోజహస్తాస్యదృ।
క్ప్రకరామ్రేడితకోకకోకనదరం-జీవాళిశైవాలవ।
ల్లికమైపంకరుహాకరంబువిలసి-ల్లెంబెంపురెట్టింపుటన్॥ ౫౭॥

ఉ. నీరములోన నొక్క తరు-ణీమణి గ్రక్కున మున్గి లేచి శృం।
గారము గాఁగఁ గొప్పు కర-కంజము లెత్తి విదల్చు చుండ యా।
సారసపత్త్రలోచన క-చంబుఁ గనుంగొని సారెఁ జొచ్చె కా।
సారసనాళముల్ చినుకు-సాగిన మేఘమటంచు మత్తిలోకముల్॥ ౫౮॥

ఉ. వేరొక బాల కేలనర-విందము గ్రక్కునఁ బూని మున్ని నీ।
హారకరోజ్జ్వలంబగు ని-జాస్యము పై సలిలంబు చల్లురం।
భోరుపరంపరం బటుల-గోష్ఠి తెగిల్ఁ జేయు ద్రాక్షతం।
జాగు తిరోధ కాంతి పలు-చంద్రపరిం మమేలుం గుపోలికన్॥ ౫౯॥

శా. వారి స్వేలరోక వారిజాస్య చతుర-త్వం బొప్పఁగా మున్గి కేల్।
హైరంజల్లఁగఁ జేయు వేళ నొక తత్-త్వానిన్ని రీక్షించి క।
ర్పూరభ్రాంతి నిలాగ లాగు నెడన-య్యబ్జాస్య పూఁబోణి కుం।
భారాంపార సమున్నతేందిరగతిం-బ్రత్యర్థుగ్గురాజిలెన్॥ ౬౦॥

చ. పొలఁతుక లందు లొక్క చెలి-బోటి మొగంబు పయింగరంబులం।
దిలకముఁ జారఁ జల్లక మ-నీయజలంబుల రాచఁ దీనలన్।
లలితసరోరుహంబులకు-శి నిచ్చు పసపుఁ జెంటలౌ।
పలుఁగ నుపట్టుము ప్పవిచెఁ-బొరఁగఁ జల్లుమారంది మాయెనన్॥ ౬౧॥

ఉ. బాగులుగ ట్టియుండు మలు-పైలలి కొంగులు జల్లులాడుకా।
సారపయఃకణంబులొగి-సారసపత్త్రములందు నిల్చె నా।
హ్లాదసురక్షణాముఖసు-ధాంశుని వెడుక తోడఁ జూడఁగాఁ।
జేరగ వచ్చి యచ్చట వ-సించిన చక్కని ముక్కలో యనన్॥ ౬౨॥

క. ఒకరంభోరువు పై వే।
లోకము దాగ జయానసీర-ముగి జల్లినఁ జా।
లకయా బాలిక తావే।
లోక కేసరిమధ్య చెంత-లో యాసంజనితుం॥ ౬౩॥

చ. శిరమున కల్వ రకోకతే-జేర్చి భవానిగతిం జెలంగ తా।
మరసము కేలఁ బూనియొక-మానిని భాగ్యవిరీభి భాసిలెన్।

సరసిజసంభవేందుముఖి-చందమునన్ విలసత్సఖీకా।
పరివృతయౌచు నేఱొకతె-భాసిలె తజ్జలజాకరంబునన్॥ ౨౮॥

ఉ. చేడియలయ్యెడం గనక-శృంగములం దొగి జలంబు మీఁదికిన్।
వేడుకతోడఁ జిమ్మ విను-వీధికి నత్సలిలంబు వోవుచుం।
జూడఁగ నొప్పెఁ గాంతలిటు-చొచ్చి కలంపక నందు నిల్వఁగా।
నోడి సుపర్వలోకనది-యొయ్యనఁ గాపురమే సగౌనెడిన్॥ ౨౯॥

సీ. ఒకహంసయాన వే-ఱొక బిసభుజ మీఁద,
సుదతి ఱొమ్మున నీరు-చోదివిడుల్।
నొకకీరవాణి వే-ఱొక్క బింబాధరి,
నంబుజాతమున వే-యుంగ నరుగ।
నొకయలివేణి వే-ఱొక పువ్వుబోఁడితోఁ,
జెలఁగి వాక్కలహంబు-సేయుచుండ।
నొకపికకంఠి వే-ఱొక పల్లవాంఘ్రినిఁ,
దెంపున నీటిలో-ముంపఁబోవ।

ఆ. నొకపయోదవేణి-యొక సాంకవామోద।
యొక్క కాంచనాంగి-యొక్క రామ।
వలదటంచు వారి-వారిని వారింప।
వారి వెడలె మగధ-వరతనూజ॥ ౩౦॥

క. పేలవమగు కౌను కుచా।
భీలోన్నతి వణఁక బిరుదు-పెంపు వహింపం।
జాలక పదములు దొట్రిల।
బాలిక యొక చెలియకేలి-పైఁ గీలి దుమన్॥ ౩౧

వ. ఇవ్విధంబున నీరధారాసమావృతిగ్ను ధారాధరమండలంబు వలు
వడి విలసిల్లు క్రొక్కారు మెఱుంగు తెఱంగున తొగకలను సరింప
తరణికిరణావరోధంబు పరిహరించి రంజిల్లు సాకారయగు రాకార
జనిపాలిక సామాన్యవల్లికా వెల్లితయై సంకీర్ణింపనవసంబున సుండక

వెలికరుగు దెంచి కనుపట్టు జంగమకల్పలతికకైవడి శర పరంపర లతోఁ దగకసంబుననుండక తైకెక్కిన పంచబాణుని కృపాణిక పగిది నచ్చరవుప్వుఁబోండ్లు గొలువఁ బాలకడలి వెడలి వెలుంగు వెలిదమ్మియింటి వెలందిచందంబునఁ బ్రియవయస్యలతో జలజాకరంబు వెలువడి పులిగడిగినముత్తియంపువడువున మెఱుంగు దోమిన కనకశలాకకరణి మార్తాండమయూఖలాలసయగు పద్మినిభంగి సానఁబట్టినమానికంబురీతి, శరదాగమంబునఁజూపట్టుచంద్రరేఖసరణి, సావయవయగు శంబరారాతిమాయతీరున, మత్స్యకచ్ఛపమకరకుళీరాది జలజంతుసముల్లసితంబై పంచబాణప్రతాపపావకసముద్గతధూమమాలికావిరాజమానరక్తరాజీవరాజీసముద్గతసముదషట్పదరేఖాసమంచితంబై బాలశైవాలవల్లికాపరివృతంబై గంగత్తరంగడోలికాందోళితమరాళరథాంగవిహంగాది సకలసలిలాండజకోలాహలమనోహరంబై కనుపట్టు నిజవారిపూరంబు నిరీక్షించ నేతెంచిన జలాధిదేవతయునఁ దీపించునక్కాసారతటంబున నిలువ నమ్మత్తకాశిని యనుంగు చెలియలు శరచ్చంద్రచంద్రికాధవళంబులగు మెఱుంగుఁజీరలఁ దడియొత్తి నఖరంబులఁ జిక్కురంబుల చిక్కువాపి చందనాగరుధూప ధూమంబులఁ గ్రొవ్వెద నీరార్చుచుఁ గొప్పువెట్టి కుసుమదామంబులు జుట్టి నిటలతటంబున దిలకంబుఁ దీరుగాఁ బెట్టి చందనంబందంబుగా మేననలంది మణిమయూఖిల మహనీయభూషణంబులఁ దత్తదుచితప్రదేశంబుల నలంకరించి బంగరుచెఱంగులఁ జెలంగు చెంగావిరంగు మెఱుంగుదువ్వలువ లాసంగఁ దదీయాంగకాంతిరమ్యయగు మగధరాజనందన మనోహరాకారయగు పల్లవితవల్లికలనుల్లంఘించు తెరంగునసంధ్యారాగసమంచిత శశాంకరేఖనాక్షేపించు కైవడి బాలాతపవిభాసమానయగు పద్మిని నుల్లసంబాడు వడువున వెలుంగుచు సఖీజన పరివృతయై కాంతస్వరగోపానసీఖచితవజ్రోపల మాలికా ప్రతిబిం

బద్ధ్వగుణీకృత మౌక్తికరంగవల్లికావేల్లిత మరకత మణిమయ సోపానమార్గంబును, కస్తూరికాద్రవసంగత గోమేధిక కుట్టిమంబును, ప్రాగ్ద్వారప్రాంతవిభాసమాన శాతకుంభస్తంభగుంభిత విధుశిలామయ వితర్దికోపరి విలంబమానవిద్రుమ పంజరబద్ధకీర శారికా కలరవమండీకృత పరిచారికాప్రాగల్భ్యంబును, చిత్రితసురసంగరసమంచిత భిత్తికాభిరామంబును, గారుత్మతశిలాకల్పిత గవాక్షమార్గసమాగత కాలాగురుధూపధూమమాలికామలినీకృత వితానప్రాంతవిలంబమాన విమలముక్తాఫలగుళుచ్ఛంబును, కటాస్తరణారారజ్యమాన మధ్యప్రదేశంబును, స్ఫటికస్తంభసంఘటిత కాంచనపాంచాలికాంచత్కరాగ్ర విరాజమాన మహితమాణిక్య దీపికానికాయతిరోహిత తమిస్రపటలంబును, తళత్తళాయమాన తపనీయపర్యంకదర్శనీయంబును, శృంగారరసతరంగిత పుష్పసౌరభసలక్షితంబును నైన తదాకారాంతరంబునం దనరారు మహనీయమందిరంబుం బ్రవేశించి సముచితప్రదేశంబున సుఖాసీనుండై పిదప వినోదంబునం బ్రొద్దుపుచ్చుచుండె నయ్యవసరంబున. ౩౮॥

ఉ. వైరిధరాధినాథమద-వారణకేసరియైన రిత్రిఁజ।
వ్వారు దిలీపు నర్మసచి-వాగ్రణి తిత్త్వముదావనంబుఁగ।
వ్వారఁగఁ జాపె నచ్చిమస్సు-రాయితమైఁగల దీయమానభూ।
దారవమాలకంపుమము-నంబున సంతసమందిగ్రపర్తనల్॥ ౩౯॥

ఉ. అందములుల్లసిల్లఁగ స-మంచితవృత్తుల నట్టువీణ సే।
కొందలిర్పాకుఁబోణిబలి-కించు నోపినులకొయ్యవింతగా।
విందిపుడాతళోపరిని-వేగము మాటు నటంము బోయినా।
కందము మాటునన్నిలిచి-కన్గొనెనత్తఱిణీలలోనుము॥ ౪౦॥

క. కనుఁగొనె నితఁడు జగజ్జన।
వినుతములను తద్విలాస-విధనంబులపెఁ।

మనమున వెరగందితలం।
బెనుమహికరుదెంచె వేల్పు-చేడియ యందున్॥ ౭౧॥

వ. తదనంతరంబు. ౭౨॥

క. అని మేనకత్వము లేదీ।
కనకాంగిసుపర్వకాంత-కామూహింపన్।
మనుజాంబుజపాదశోషేయు।
యను మన్నీర్తి తబుద్ధి-గ్గుయూపనుకన్॥ ౭౩॥

చ. సురుచిరరూపసంపదల-శోభిలుచున్ జెరి సోమమార్గవి।
స్ఫురణ జెలంగుటన్ర్ప్రబల-భూపులు దాల్పుట భూమినీమణీ।
పరివృతయాటయామగధ-పార్థివుపట్టియు కాంచలంచితా।
నరిగని జావనీ పతిబ్బ-గ్భాగ్రగణి చెంతకు వింతఁదోఁపఁగన్॥ ౭౪॥

క. హుకరణీనరిగిశ్రకే।
లాకల్పితజనగుసముద్య-లస్ఫూర్తిచిత్రా।
లోకనపరుఁడగుతదన।
శీకాంతునిఁజూచియుట్లు-నాస్వేదుకతోన్॥ ౭౫॥

చ. నరవరయూపురాంతికము-నన్ దనరారదముపుష్పదోఁటకే।
నరిగిసు ధారసంబుగల-యంబ్రవహించినరీతివల్లకీ।
వరరచముల్లసిల్లఁ జెలు-వంబుగ నిట్లువిపంచిమీటుసుం।
దరిసోబగట్టిదోకసుగో-నవ్వలెనం దుఁదలంచి చెచ్చెలిన్॥ ౭౬॥

క. చనియొకమాకందము చెం।
తనుపొంచితదీయరూప-తారుణ్యములం।
గని వెరగందు మనసున్।
వినుపింపఁగవచ్చితిని-పేశగురీశా॥ ౭౭॥

క. నరకిన్నరవిద్యాధర।
గరుడోరగసిద్ధసాధ్య-గంధర్వములు।

త్తరుణీమణిబాలాబింబా।
ధరికిన్ సరిరారుచారు-తరరూపమునన్॥ ౭౮॥

సీ. అంకురితత్రపా-సంకలితస్మితం,
బతిసితాపాంగలా-లితవిలాస।
మసదృశాభ్యుదితరో-మావళీలావణ్య,
మత్యంతసౌకుమా-ర్యాస్పదాంగ।
మసమసాయకవికా-రాక్రాంతమానసం,
బనుదినసంవర్ధి-తాభిరామ్య।
మాలోకనీయస్థ-నాతిశయోదయం,
బపహృతబాల్యచే-ష్టానుమోద।

గీ. మభ్యసితమితచతురవా-గ్వ్యాప్తసార।
మంచితాగణ్యలావణ్య-మతులరమ్య।
మఖిలలోకైకసంస్తుత్య-మగుచుఁబొడమె।
నభినవంబైనయౌవనం-బబ్జముఖికి॥ ౭౯॥

క. వరచైత్రంబునదగులత।
సరణిందోలకరినిడనరు-చంచలరీతిన్।
శరదాగమమునదగుహిమ।
కరకళిగతిజవ్వనమునఁ-గలికిచెలంగెన్॥ ౮౦॥

చ. తరగలఁబాగఁదోలునుస-దావసులౌరసదావళిందిర।
స్ఫురణముసేయుసెప్పుడున-ఖద్యుతిఖద్యుతికౌనుకొప్పుకో।
ప్పురువడిఁగాంచుకంధరస-మున్నతికంధరయుజ్జ్వలాకృతిం।
దరముదరంబునుండరమె-తత్తరుణీమణిరూపమిన్నగన్॥ ౮౧॥

ఉ. తమ్ములుపాదముల్మధుహి-తమ్ములుపల్కులుగందుతేఁటిమో।
త్తమ్ములుముంగురుల్సునిశి-తమ్ములుచూపులుచక్రవాకపో।
తమ్ములుచన్నులచ్ఛలలి-తమ్ములుకన్నులుమల్లికాలతాం।
తమ్ములులేఁతనవ్వులమి-తమ్ములుతత్తరుణీవిలాసముల్॥ ౮౨॥

గీ. హంసగమనోజ్జ్వలఖ్యాతి-నలుగునవియు।
కలితకమలాభిరామవిఖ్యాతిఁ గాంచుఁ।
గన్నుగవనీలకంధర-ఖ్యాతినొప్పు।
కచమువినుతింపవశమె-యక్కాంతసొబగు॥ ౭౩॥

చ. దరఘనకేశపాశ్చరము-తంగజసంపదకమాలతాంగికిం।
ధరకచరోమరాజివయు-నన్వయమానములంజయింపఁగా।
తరతనువేలువేలుగఁబ-సంబులఁగాసుకఁగాఁగనిల్పినం।
బరగినతేటముత్తెముల-పఙ్క్తి-యునన్ శిఖరాజిభాసిలన్॥ ౭౪॥

క. వదనాబ్జంబునసోముని।
మదమణఁగింపకుమతండు-మాధవుఁడనుచున్।
మదవతిపదములఁబైఁబడి।
కదలనితారకలనన్-ఖంబులుదనరున్॥ ౭౫॥

ఉ. ఆరమణీలలామసలి-శాంకుశకార్ముకచక్రముఖ్యరే।
ఖారుచిరంబులైనపద-కంజములన్ మధుమత్తతన్నొన।
గ్రీరినపల్లవంబులమ-రింపఁగఁబోలటుగానఁబోదనన్।
చేరునఁదింపఁగాసవిత-పింపఁగనేటికిమాటిమాటికిన్॥ ౭౬॥

క. సుమనఃకదంబసన్నుత।
కమనీయరుచింజెలంగి-కంతునితూణీ।
రములతెఱంగునవినుమా।
కమలాననకలితజంఘ-కలుగనుపట్టున్॥ ౭౭॥

క. పొరలఁబెనంగడుకదలీ।
తరువులుసతతంబుచపల-తంగదలుహరి।
త్క్రరికరములుచేఁజిక్కిన।
కరభంబులుసమమెకంబు-కంఠితొడలకున్॥ ౭౮॥

మ. విలసద్యౌవనవార్షికాగమమునన్-వేమారులావణ్యధా।
రలుతత్కేశపయోధరంబులుసమ-గ్రస్ఫూర్తివర్షింపని।

శ్చలమూలంబయి నిల్వఁదూఁగకదళీ-స్తంభద్వయంబుం దమ్మున్।
విలుతుండై త్రినదీవినాశనుని-ప్పృత్తించఁగం జెన్నకేఁ॥ ౮౯॥

క. రోషమునఁజక్రవర్తుల।
వేషము గైకొనియఖండ-విభవమునమహిం।
బోషించుకలికికటితో।
ద్వేషింపఁగవశమెయిసుక-దిన్నెలకెల్లన్॥ ౯౦॥

మ. అవికల్పస్తనభూరిభారజనితా-యాసార్తినోఁజన్వనం।
బవమానింపసహింపలేకతనక-త్యంతావనంబై నౌ।
శవమంతర్హితమాటనోమదనదీ-జీదీర్ఘితంగాంచినో।
యవలగ్నంబుక్రమక్రమంబునగృశం-బయ్యెన్ సరోజాక్షికిన్॥

సీ. అతులనిశ్వాసమా-రుతమానసాధికా,
ఖిలముఁ వెల్వడివచ్చు-చిలువయనఁగఁ।
దలుకుఁవేనియఁగ్రోలఁ-దలఁచినె మెల్లనఁ,
బరతెంచు-చీమల-బారనంగఁ।
గొనుమిన్ననుండి-ఘనకుచాద్రులఁగెంటి,
మధ్యంబుఁజేరిన-మబ్బనంగ।
లావణ్యనిర్ఝర-లలితవళీభంగ,
ములనాడుబొల్పైన-వలనునంగ।

గీ. హృదయపద్మంబులకువచ్చు-తొడమతేఁటి।
జాలనంగవియోగుల-చలముణంపఁ।
జాలుమాయనిమేలైన-వాలనంగఁ।
దలిరుబోణికినూగారు-దనరునధిప॥ ౯౨॥

గీ. బాలికామణిపాళ్యా-లి-బావిచెంత।
నలరుసోపానములరీతి-వళులుదనరుఁ।
దదుపరిస్థలిఁదగుచక్ర-దంపతులన।
వలుదగుబ్బలుదనరారు-వసుమతీశ॥ ౯౩॥

చ. పరికటవయోమడంబున నుదగ్రసరిచేటకలించి లోచనం|
జక పటి కీను దంచు మునిపటాలునఁ బొక్కి-రిఁ గాంచి నిల్చెదీ|
రికయాసుఖిగి సొప్పగాని-కీలటు జూడు మనోజసంభవుం|
ఘకరిములలోయునం జలికి-భాసిలఁ జన్నుల రోమరాజియున్| ౯౪

చ. సలలిత మాల్రకాభరణ-సంయుతమై మృదునాదమాధురీ|
విలసితమై సువర్ణగుణ-వేష్టితమై తనరారుచున్న యా|
చ్ఛలకఠరోత్రికాంగపదు-బింగయుగొందు నటంచు వచ్చెదా|
వెలనిలబోవఁజొచ్చెఁ బ్రతి-పీఠవిలోకనపరంబు భూవరా|| ౯౫||

చ. పొలఁతుక సోయగంబు గని-పూవిలుదాల్పు వసంబులోనఁ బా|
సిలుగ కపూగపార్శ్వములఁ-జెన్నలరారు మెఱుంగు సోగదీ|
గలు భుజముల్ నిజంబు సరి-కిం మటుసుంగను పట్టు నేమొ హా|
బ్బలరుచి జవ్వనంబును-సంతమునంగుచ నూనగుచ్ఛముల్|| ౯౬||

చ. లలితనవీనపల్లవము-లాసవిశేషము వినుమీనగురోల్|
జ్వలనుచి దినక్వచింబఘన-మాసుత రత్నతిబంధనుజీవనం|
జాలసుసుమాద్యశ్చుకఘ-సుహ్రసుధామధురత్వమాచల|
జలజనిరీక్షిణాంచలద-సుస్థిరకింపఁగఁ గానవచ్చెదున్|| ౯౭||

చ. భువనములోకకేలీగలిబి-పూవిలుదాలుపు కెంపెరెత్తిగా|
తనము వహించెనం దుఁజతు-రత్నము మీఱమనోహరాస్యకై|
దనహించుఁ జేత్తుసింగిణిలు-రామబోముల్లి జమట్లుగా నిచోఁ|
టవిరకటాక్షబాణముల-తిస్కరణంబు రసరింపఁ జాలునే|| ౯౮||

ఉ. నందనగంధిమోము జల-జంబునఁ జూచు విలోచనంబులిం|
పొందుసితోత్పలంబులు స-ముద్భవితఁ జేసి పదాబ్జసంభవుం|
డందముగాఁగ నెప్పటివసు-దాళులు తావిఁ జేరి త్రొక్కెనం|
గందునటంచు నిల్చఁ బెను-గంధఫలీ క్రియనా సభాసిలెన్|| ౯౯||

మ. అమలంబైనలకాంకసంకలితమై-యుర్విప్రభాభంజనో|
ద్యమసంతతసంతతవాంఛధారితమ్మతం-బ్రైతారకాహ్వాత్వమై|

రమణీయస్మితచంద్రికాసహితమై-రాజత్ప్రవాళాగ్రమై।
రమణీరత్నము నెమ్మొగంబు దనరున్-రాకేందుబింబాకృతిన్॥

ఉ. తేలు వసింపరాదు వివ-రింపఁ బనల్ మధుసేవసేయుచుం।
డాలులమూకలిందివియ-నర్హములుం బుటకంపు తిప్పులం।
జాలపరిత్యజించి విల-సన్నయనాంబుజ పాంతికంబులన్।
వ్రాలిన శ్రీలనానవన-వచ్ఛవిభాసి లెపీనులింతికిన్॥ ౧౦౧॥

సీ. ఆస్యేందుమండలం-బాక్రమింపఁగఁబూని,
వచ్చిన వారిజ-ద్వయమనంగ।
స్మితకౌముదీసేవఁ-జేయ నేతెంచిన,
మత్తచకోరయు-గ్మంబనంగ।
శ్రవణకూపాంతవి-శ్రాంత్యర్థమై చను,
దెంచినయనిమిష-ద్వితయమనఁగ।
ఫాలార్ధచంద్రువై-భవముఁ జూడఁగ వచ్చు,
కలితోత్పలంబుల-కవయనంగఁ।

గీ. దనరుసుమనశ్శరాననో-ద్దండకాస్త్ర।
కాయతభ్రూసమీపని-ర్యద్ధ్రగమల।
శాతనారాచశతసహ-స్రములనీను।
కామినీమణినిడువాలు-కన్నుదోయి॥ ౧౦౨॥

సీ. బహుభంగములఁ జిక్కుఁ-బడు మనస్సులలోన,
సంతతంబు మునుంగు-శైవలంబు।
కలకాలమొకరీతిఁ-గలుగదున్నతి యని,
జీవనత్యాగంబుఁ-జేయుఘనము।
పారలేనివిభవమె-ప్పుడు లేక తలవంచు,
కోనిలాగఁబడియున్న-గూఢపదము।
ఇతరకరస్పర్శనం-బునకోర్వఁగాలేక,
చెపరిగ పహ్వరములం-దాడుగుతమము।

గీ. భవ్యకాంచనమాలికా-ప్రాప్తతాతి।
భయమెఱుంగని మత్తేభ-స్ఫురణపఙ్క్తి।
సాటిరానేర్పు నేసరా-జయము లేక।
వినుతికెక్కె-నసురవాహి-వేణితోడ॥ ౧౦౩॥

సీ. తెలియు పాదములు రా-జీవచ్ఛవిం జెలంగుఁ,
గ్రమపదముల్ కూర్మరూ-పమున వెలుఁగు।
కటిసీమ భూదార-పటిమ సన్నుతికెక్కుఁ,
బొడమ సింహాకృతిఁ-బరగుఁ గౌను।
వివరింపవళులు త్రి-విక్రమోన్నతిఁ గాంచు,
బ్రహ్మభృద్జయఖ్యాతిఁ-జన్నులమరు।
రామచంద్రాకార-క్షమమోము రాజిల్లుఁ,
జూపు సితాసిత-స్ఫూర్తిఁ దనరు।

గీ. నీలజీమూత శ్యామమై-నెగడు కేశ।
మతనుహాయకీర్త్యుద్వృత్తి-నలరు పలుకు।
నావెలఁది సోయగంబింత-రావరాన।
తారపతికంబు రీతిఁ జె-న్నారు సరస॥ ౧౦౪॥

మ. అవికల్పంబులగుం దుటంబులటు నం-బోపక్వబింబాధరం।
బవలగ్నంబు హరిప్రకారమునఁ జె-న్నారుం దమ్ముఖాబ్జాతం।
ఘనమై భాసిలు హంసమైఖరి నియా-నంబొప్పు భూపాలక।
స్తనసాఫల్యముఁ జెందెదుత్స్వదతిసౌం-దర్యంబు వీక్షింపఁగన్॥

ఉ. పాదములన్ని విస్ఫురణ-భాసిలుఁ బుష్పవరోకగర్వవి।
స్ఫీదకమైతనుస్వసుని-పన్నని మౌములయున్నధాకథం।
ప్రైదిశ నాంశుకంబు దన-రారు సితద్యుతిఁ గన్నులొప్పనా।
హ్లాదకరంబుగా దకన-కాంగవిలాసముఁ జూడ నేరికిన్॥ ౧౦౫॥

సీ. పరగ నితంబబిం-బము విపులాకృతి,
లలితామృతఖ్యాతి-నలరు మోవి।

సిఖికలాపస్ఫూర్తిఁ-జెన్నొందె వేనలి,
గగనంబు కైవడిఁ-గౌను దనరెఁ।
బాలుపారెమారుత-మ్ములరీతిఁ గన్నులు,
కనుపట్టెనబ్జపు-ఖురిని మోము।
పొక్కిలివిలసిల్లెఁ-బున్నాగసంపదఁ,
కరములు భాసిల్లె-నరుణరుచినిఁ।

గీ. బూర్వవైరంబు మరువక-పుష్పబాణుఁ।
డభవుమూర్తిశ్రేష్టకంబును-నపహరించి।
కలికి నిర్మించెఁ గాఁబోలు-కలదెయధిప।
ఘాండసుందైననలువకా-చతురిమంబు॥ ౧౦౬॥

మ. అలకానీకము శైవలంబయి ముఖం-బంభోజమై లోచనం।
బులు మీలై కటి సైకతంబయి సచం-బుల్చక్రవాకంబులై।
కలితాంఘ్రుల్కమఠంబులై గళము శం-ఖంబై వెసల్వీచులై।
చెలిలావణ్యరసప్రవాహమునరం-జిల్లుఁగా మహీవల్లభా॥ ౧౦౭॥

సీ. కచము ఘనాసిత-ప్రసమరమై తనరారు,
నగుమోము విధునమ-న్నతిఁ జెలంగు।
నయనముల్కమలాభి-నందితమ్యతినొప్పు.
నూగారుపక్తిచె-న్నొనరఁ జెలంగు।
గురుకుచద్వయము మం-దరఘనచ్ఛవిఁ బోలు,
వసులు త్రివిక్రమో-జ్వలతఁ గాంచుఁ।
గౌనసంతాకృతిఁ-గమనీయమైయొప్పుఁ,
బిరుదువిశ్వంభరా-భినుతిఁ బొగడుఁ।

గీ. పాదములు పంకజోదర-ప్రభఁ జెలంగు।
మేను ప్రద్యుమ్న దీధితిఁ-బూను మతియు।
రాజశేఖరనివను-రక్తినిప్పు।
డాజగన్మోహనాకార-నరయవలయు॥ ౧౦౮॥

చ. వదనముచంద్రకాంతము ప్ర-వాళమువాతెరజాతివజ్రముల్।
రదములుముంగురుల్ దివిజ-రాజమణుల్ తెలిగోళ్ళుముత్తెముల్।
పదములుపద్మరాగములు-బాలికనెన్నఁదరంబెభాసిలెన్।
మదనుఁడమూల్యరత్నముల-మర్చిసృజించినబొమ్మకైవడిన్॥౧౧౦॥

సీ. పాదంబులబ్జభ-వచ్ఛవిభాసిల్ల,
శారదాకృతితొడల్-మీరుటరుదె।
కటియనంతాకార-గరిమగన్పట్టంగ,
నారపిచ్ఛాయఁజె-న్నారుటరుదె।
కౌనుపంచాస్యమై-ఖరినొప్పవక్షోరు,
హములుదుర్గోన్నతి-నలరుటరుదె।
కన్నులుకమలాస్త-కాంతిరాజిలమోము,
పద్మానుగుణ్యమై-పరగుటరుదె।
గీ. కచముధారాధరోజ్వల-ఖ్యాతిఁబరగఁ।
జంచలాకృతిసీమంత-సరణిఁదనరు।
టుదలోకోత్తరంబులా-సరసిజాస్య।
చారుసౌందర్యవిభవముల్-జనవరేణ్య॥ ౧౧౧॥

గీ. మోముహిమకరబింబాభి-రామమనిన।
సంశయింపఁగనేటికి-సరసమతుల।
కయ్యుతహిమకరబింబంబు-లైవెలంగు।
నబలరోమావళీజంఘి-కాధరములు॥ ౧౧౨॥

సీ. వనదవైఖరినొప్ప-వనితకొప్పుచకోర,
కములకుపెనుప్రాపు-కలికిమూపు।
హిమకరద్యుతిదీము-హేమాంగినెమ్మోము,
శంఖరూపవిరోధ-సతిశిరోధి।
పన్నగోన్నతిమీఱు-బాలికనూఁగారు,
వసుధసొంపందుజ-వ్వనిపిరుందు।

రంభాకృతిఁ జెలంగు-రమణీయోరువు రంగు,
సారసాస్పదములు-చానపదము।

గీ. లబలపొక్కిలిదంతచ-యంబుజంఘి।
కలునదుముచన్ను లధరంబు-కరరుహములు।
నగవులాద్యక్షరోచ్చార-ణంబుమాన।
కచముఖావయవంబుల-కరణిఁదనరు॥ ౧౧౩॥

మ. అనుచున్నర్మసఖుండు మోదమునన-య్యబ్జాస్య సౌందర్యమున్।
వినుతింపంబులకాంకితావయవుఁడై-వేల్పొక్క-కజ్జంబునన్।
స్వనదున్నత్తలతాంతసాయకధను-ష్టంకారమాలింపుచున్।
వినియెన్భూవిభుఁడొక్క-కద్దమునఁ బ-స్పృష్టాంతమాద్యంతమున్॥

గీ. వినిన కేశ్వరుఁడానంద-వనధిమగ్న।
మానసాంభోరుహుండయి-మందహాస।
మానసంబున మెలువహ-స్తాంబుజమున।
నతనికేలుగ్రహించియి-ట్లనుచుఁ బలికె॥ ౧౧౪॥

చ. సురుచిరరూపసంపదల-శోభిలుమాగధదేవకాంతలా।
తరుణికిసాటిరారితర-తన్వులనెన్నఁగ నేలయుంచునా।
తురిగదియంగఁ దొల్లియతి-ఘనుల్ వినుతింపఁగ వింటినిప్పుడా।
గరితయె నీవు గన్గొనిన-కామిని సందియమంద నేటికిన్॥ ౧౧౫॥

ఉ. ఆవనమెంతదవ్వు సచి-వాగ్రణి యచ్చటికెంతలో సలంగ।
బోవఁగవచ్చునాతలిరు-బోణులు గొల్వఁగ నెంతపొద్దురా।
జీవదశాక్షి యయ్యెడవ-సించుర హాస్యముగాఁగ నన్ను నీ।
వావిరిబోఁడి చెంతకుర-యంబునఁ దోడ్కొనిపొమ్ము వచ్చెదన్॥

ఉ. మానవతీవిలాసము స-మంచితవైఖరి నీవు దెల్పఁగా।
వీనులకయ్యె పర్వము క-వేననుదోడ్కొనిపోయి యాసతిన్।
జానఁ జూపి సేయుము మ-దంబకపర్వమటంచు ధారుణీ।
జానివచింపనింగితవి-చారుఁడు నర్మసఖుండు గ్రక్కునన్॥ ౧౧౬॥

శా. కేలుల్ గ్రీవస్థలియందుఁ జాపి యతఁ డు-త్తిష్ఠాంగుఁడై సందపల।
సాఁగిలం బొంగ దకంకణంబులు చలిం-పక లేచి హస్తంబులాం।
నోలింపకాలలినింపురోంకనముపై-మూగాడ చిత్రించితే।
శ్రీలం జెన్నగు వాజిశాలనునము-త్సేకంబుతో నేగుచున్॥ ౧౧౯॥

క. తురగాధ్యక్షునిఁ గనుఁగొని।
నరనాయకుఁ డేపునిన్వ-నస్థలికేవి।
త్వరితగతిం ద్రిప్పిముగనలం।
కరణంబొనరించి తెమ్ము-కనాయంబనఁగన్॥

ఉ. చిక్క-నికళ్ళెమాస్యమున-జేర్చి మణీమయమైన మేల్ హలుమా।
పక్క-సిరంబు పైని లిపి-పచ్చలటంగులబిగించి జాగువా।
పక్క-రవైచి చేయఁగల-భంగినలంకృతిఁ జేసి వేడ్కతో।
నొక్క-తురంగరత్నమతఁ-డొయ్యనదెచ్చె నృపాలుపాలికిన్॥

క. అవనీనాయకుఁ డప్పు।
డ్రవమున సన్నద్ధుఁడయి తురంగముపైనా।
సవనిగతి నెక్కి-చనియెను।
పవనమునకు భటులుఁ గొలువ-పవనజవమునన్॥ ౧౨౨॥

చ. నరవరుఁ డీవిధంబున వ-నస్థలికేగి హయంబు డిగ్గి కిం।
కరతతి నొక్కచో నిలుపఁ-గానియమింపుచుఁ బాదచారియై।
యరిగెఁ గరంబు నర్మసచి-వాగ్రణిపాణిని మర్చి దాత్రిపం।
దిరులరహిం జెలంగుసర-సీంపరుణీమణియున్నచోటికిన్॥ ౧౨౩॥

మ. చని చూచెం జెయిఁ జాచి నర్మసఖుఁ డు-త్సాహంబుతోఁ జూపఁగా।
జననాథాగ్రణి ధర్మపంజరవిరా-జత్కీరశారీకల।
స్వనసంపృక్తవిపంచికామసురని-క్వాణప్రభూతప్రతి।
ధ్వనిసందోహమనేకవిద్రుమమయ-స్తంభోల్లసద్గేహముల్॥ ౧౨౪॥

చ. సలలితకుంజపుంజముల-చాటుననిల్చిధరాధినాథుఁడా।
నిలయములో పలంగనుగొ-నెంగనకాంగినిఁ గందుకస్తనిం।

గలికిఁ గరీంద్రయానకల - కంతిని గంజవిశాలలోచనం
గలితఘనాలకం గమల - గంధిని గాంచె గామినీమణిన్ ॥ ౧౨౫॥

మ. అనురాగోదకమంతకంతకధికం - బై పూరితాత్మీయహృ
ద్వనజాతాకరమై మదిన్ వెల్వడి మెయి - న్వ్యాపింపఁ గానంబరిం
చినవాంఛామయబీజరాసులనఁ దోఁ - చెన్ రోమహర్షావళుల్
జననాథాగ్రణికిన్ వ్యథాకటినిటులు - త్సాహంబుతోఁ జూడఁగన్ ॥

ఉ. నాతికచంబు నంగను ఘ - నస్మరణంబ వ్మృతత్వమిచ్చిన
త్యాతతశీలమోవికమ - లాంచితవ్యక్తి నొసంగఁ బాపముల్
చేతులకన్నులాస్యమిది - చిత్రమెయంచుమనంబు మారసం
తాతిశయంబు సంగమను - బాధిపుచూడ్కి కెఁగానుకైపడెన్ ॥

సీ. పదపల్లవములపైఁ - బలుమారుఁ బొరలినఁ,
గందునటంచు మంజం - ఘలనెఁ బ్రాఁకెఁ
దరుణోరుకదళిపై - నిరతమనుష్ఠింపఁ,
జెమునటంచు నితంబ - సీమ కేగు
సతతంబు నాభికా - సరసిలోఁ గ్రీడింపఁ,
గలుగు భంగమటంచు - వళుల కొగయుఁ
గలశాలమును జేద - కొన్నపై వసియింప,
నిలువదటంచు గు - బ్బలఁ బోవు

గీ. సంతతము మోవి రతనంబు - చెంతఁ దిరుగ
మాటవచ్చునటంచుల - లాటవీధి
కరుగునృపుచూపు కానిచో - నంతలోన
వదలు నేయట్టి మోహనా - వయవములను॥ ౧౨౭॥

చ. ఘనకచవైభవంబు కటి - గౌరవమాన్య విలాసమంచిత
స్తనయుగళోన్నతత్వము వి - శాలవిలోచనసైగసైగ్యమా
జనపతిచూడ్కి కెంతయు ప్రమో - సంగుటచిత్రమైశైశవంబుతోఁ
గొనకొని తాఁ గృశత్వమునఁ - గుందువలగ్నము విందుసేయఁగన్ ॥

సీ. అంగనవదనస్ఫు-ల్లాంభోరుహముమీఁద,
వనితలోచనన్దార-వములమీఁదఁ।
జంపకగంధినా-సాంగఫలిమీఁదఁ,
సరళాక్షిదశనకుం-దములమీఁద।
బాలరదాంశుక-బంధుజీవము మీఁదఁ,
గలికికుచస్తబ-కములమీఁద।
సుందరీమణిభుజా-సుమనోలతలమీఁదఁ,
బాలతిపొక్కి-లిపొన్న-పువ్వుమీఁద।

గీ. ఘనచికురహస్తసౌగంధ-కములమీఁద।
సంచరింపుచుమానవే-శ్వరుని చూపు।
లనిమిషములయ్యెసౌమన-స్యాతిశయముఁ।
జెందువారలకట్టిట-సందియంబె॥ ౧౩౦॥

గీ. కొమ్మగళశంఖమునదంత-కుందములను।
ప్రసవకల్పములముఖ-పద్మమునను।
బంధుకామకరములభూ-జానిఁజూచి।
హర్షమునఁ జెందెనిధులప్పా-డబ్బినట్లు॥ ౧౩౧॥

క. కన్నియచారువిలాసము।
లన్నరనాథునకురోమ-హర్షములొదవం।
గన్నులపండువు సేయఁగ।
సన్నుతులొనరించె నతఁడు-చతురతనాత్మన్॥ ౧౩౨॥

శా. చిందంబ్రేకనుపట్టికంరసముబోమల్-సింగారబ్బైరెయొప్పెఁజో।
నొప్పం దండామణములట్లజంఘలుపిరుం-దూహించఁబ్రాకృతిం।
జెందం దంజాపులుతూపులెత్తగనకి-శ్రీఁగాంచనాగారహా।
కందర్పాయుధశాలకాదుగదయ-క్కంజాక్షియూహింపఁగన్॥

సీ. అచలాతిశయలక్ష్మి-నలరునితంబంబు,
పటుసైకతముకీర్తిఁ-బరగుటరుదె।

చక్రవర్తులవిలా-సముగన్న గన్నులు,
భూమిభృద్గర్వఖరిఁ-బోలుచుండుగాదె।
కమలాభిరామవి-ఖ్యాతిభాసిలుకన్ను,
లనిమిషవిస్ఫూర్తి-నలరుచుండుగాదె।
చంద్రకాంతప్రభా-సలలితంబగుమోము,
మించుచుట్టపురీతి-మెరయుచుండుగాదె।

గీ. నీలకంధరసదృశమ్మై-నెగడుకచము।
శిఖికలాపసమున్నతిఁ-జెలఁగుచుండె।
కంటిమేదినివంటివా-ల్గంటినక్కి।
పర్వముగ నీవిరించిప్ర-పంచమునను॥ ౧౩౪॥

క. ఈవెలఁదియాననపుర।
రావేశఁజెలంగుసజల-జలదముమాడ్కిన్।
లావణ్యసరసిఁదనరెడు।
శైవాలముచందమునఁగ-చంబలరారున్॥ ౧౩౫॥

మ. చెలినెమ్మోమునిజాకృతిం జెలఁగ రా-జీవంబు లెల్లన్వనం।
బులలోఁబ్రొద్దులుబుచ్చుచున్దపసం-పూర్ణోడురాడ్బింబమా।
కులతంగన్గొనితన్ముఖభ్రమమునం-గుంగాకఘంటాంకురం।
జ్మలచేఁగందనిపూవువాడు నెసుగాం-జుస్ఫారరమ్యద్యుతిన్॥

క. కంతునిశరములలోనా।
ద్యంతములగుకమలకువల-యములనుమిత్త్న।
త్రాంతంబులఁగైకొనియి।
కాంతప్రియంబసునిఁజేసెఁ-గాఁబోలుఁగావి॥ ౧౩౬॥

శా. కానద్భ్రాకృతిభాసిలన్విషధరా-కారంబునైనాడుఁబెం।
పూనన్బోవిరసప్రసదంబగుచుఁజే-నొప్పందన్ స్మితాంశుంబముగ్న్।
నానాటన్ఘనసారనైఖునలనె-న్నంగోష్ప మేఘద్ప్రని।
బూనన్బాలపయోధరంబులికజీ-మూతంబులాటబ్రమే॥ ౧౩౭॥

క. అంగజునినీవిజాఱితె।
రంగున(బరికింపరోమ-రాజిపసరు(డ।
న్వంగినచవస్త్రలములునో।
రంగిడినపసిండిబొంగ-రాలో(గడరా॥ ౧౩౯॥

క. ఘనకుచసంభ్రాంతరసీ।
మను వెలువడిజాలుకొనిన-మదధారగతిం।
సనరునన్నూగారి చ్చెలి।
ననవిల్తునిమత్తవారణముకాదుగదా॥ ౧౪౦॥

క. చన్నుల కాఠిన్యము వా।
ల్గన్నులచంచలతబొమల-కౌటిల్యంబే।
కన్నియకొనుగనంగొని।
సన్నగిలెనసంగమిగుల-సన్నంబయ్యెన్॥ ౧౪౧॥

క. పృథమినితంబము కాదా।
తొడలుహరితి(—రికరముల-తో సరిరావా।
నడుమత్రభ్షమ్ము(గాదా।
పడ(తినపీనాత్మభూప్ర-పంచమున(డుగున్॥ ౧౪౨॥

మ. లలితాఖండవిభూతి(బూనిమహీను-ల్లంఘించుచుంబ్రక్రమ।
స్ఫురవేషంబువహించునట్టికరభో-రుశ్రోణితోనక్క(—టా।
తుల(దూగంగలచేభయుంకరసుభ్రూ-ద్గోమనప్రహాలబ్ధకే।
వలదోర్గత్వవినిందితంబులగుదే-వగ్రావముఖ్యాగముల్॥ ౧౪౩॥

ఆ. బాలపల్లవముల-పగిదికోమలముల్లై।
విద్రుమారుణచ్ఛ-వింబదములు।
గలిసేయుమహి(త్ర-వాళి(బ్రగునామము।
స్వర్గమయ్యెనీల-తాంగియందు॥ ౧౪౪॥

చ. ధరణినితంబముమాటలుమ-తంగజహస్తములబ్జమాస్యమున్।
శరధులుజంఘలస్త్రీములు-చారువిలోకనముల్సుధారస।

స్ఫురణము మోవిసుబ్బలగ-ముల్వసువంగము ద్రిలసుఁ బ్రశుతుల్।
తరుణి నుతింపఁగా నగణి-త ప్రతిభాధుర్యనక్షనశక్య మే॥ ౧౪౫॥

ఉ. వాతెఱ బంధుజీవరుచి-వర్ణిత మైతఁగఁ గన్నులుత్పల।
ఖ్యాతి వహించెఁ గుందముల-గైకొనెఁ దంతములుల్లసిల్లఁగం।
జాతము రీతి మోమలరె-సంపఁగి మాడ్కి-ఁ జెలంగె నాసయు।
నాతివిలాసము స్వసుమ-వస్తుతమై స్మరశాస్త్రి మాయునన్॥ ౧౪౬॥

సీ. జలరుహంబుల రీతి-నలరు చేతులు తూండ్లు,
కావుగదా నీల-కచభుజములు।
తరగల గతి వళుల్-దనరు కాసారంబు,
కాదుగదా కంబు-కంఠ నాభి।
పరగుఁ బూగుత్తుల-పగిదిఁ జన్నులు లతి,
కాదుగదా పద్మ-గంధి యూరు!
నగవు చంద్రికలాగు-నగఁ జంద్రబింబంబు,
గాదుగదా గజ-గమన మోము।

గీ. చూపులలరారుఁ గ్రొవ్విరి-తూపులట్లు।
కనుబొమలు గావుగద మారు-కార్ముకములు।
చంచలాకృతి సీమంత-సరణిఁ దనరుఁ।
దరుణి క్రొవ్విద గాదుగ-దా ఘనంబు॥ ౧౪౭॥

సీ. తరుణి వేనలి జల-ధర విభ్రమముఁ గాంచు,
సకియ ముంగురులలి-చ్ఛాయ నెంచు।
నెలఁత ముఖంబిందు-నిభదీప్తిఁ జెన్నారు,
సుదతి బొమల్ ధను-స్ఫూర్తి మీఱుఁ।
గలికి పాలిళ్లవి-కలోత్పన్న తులఁ జెందు,
బాలమధ్యము హరి-లీలఁ గాంచుఁ।
గొమ్మ కటీరంబు-గోసంపదల నేలు.
రమణి జంఘలు మక-రముల బోలుఁ।

గీ. పరగు కాంతాంబువరయుగ్మ-పటిమకన్న।
దోయియూతులంబులైనయా-తోయజాస్య।
తనువిలాసంబులంగబో-త్సాహరాసు।
లవనిమూర్తిభవించెనో-యనఁజెలంగ॥ ౧౪౮॥

ఉ. చన్నులవిస్ఫువిక్రమముగను-చంద్రతవక్రతకన్బొమల్గొనల్।
క్రొన్నెలమోనసాకటిని-సుత్వమునన్నఖముల్పితన్యతిన్।
నెన్నడమందనస్థిరిమ-జెప్రభసారతనుత్వజాకృతిం।
గన్నులుభాసిలుంగలిగె-స్థగానెనోభువరోయసంపదన్॥ ౧౪౯॥

క. తలిరులగలనధరకరాం।
ఘుర్లిలుగుత్తులచెండ్లమునను-గుచములురదముల్।
కలికలపోలికఁదగునీ।
లలనమహింందినుగుకల్ప-లతగాఁదగదా॥ ౧౫౦॥

మ. అనిమేషోరగమర్త్యమానవతులీ-యబ్జాస్యసన్నాటిరా।
రనుమనుష్యవిభుండాతలోదరిమనో-జ్ఞాకారముల్మానసం।
బునవర్తింపుమనెట్లుకీలగోగినా-పూబోఁడిప్రేమాసుచా।
డిక్రొనిబట్టిన్మరలించినర్తసఖునిం-గ్రిగంటనీక్షింపఁగన్॥ ౧౫౧

క. భావభవశరవిదారిత।
భావుండైతనముఖంబుఁ-బతివీక్షింపన్।
భావజ్ఞుఁడగుటయుపుడా।
స్త్రీవల్లభుఁజూచినర్మ-సఖుఁడిట్లనియెన్॥ ౧౫౨॥

క. ఆరామమల్లికాధర।
శ్రీరుహాములవనసఁజూ-మిసెపమునసుధరి।
శ్రీరమణాచనిచూచెద।
మారామలభావమనిన-ననుమతుఁడగుచున్॥ ౧౫౩॥

క. వనలక్ష్మింగనుఁగొనవ।
చ్చినమానవుఁడోయటంచుఁ-జేతోవీధి।

న్వనపాలకులుదలంచఁగ।
జనపాలకుఁడరిగెనర్మ-సఖసహితుండై॥ ౧౫౪॥

క. ఈకరణిం జనిచంపక।
మాకందామలకతిలక-మధుమస్తబకం।
భూజాశోకాస్తోకా।
నోకహములపైఖగులుగ-నుంగొనురీతిన్॥ ౧౫౫॥

ఉ. ఆరమణీలలామలును-మంచితవృత్తివసించుకేళికా।
గారముచెంతనొప్పశశి-కాంతశిలామయమైనభూమిఁ బై।
న్నారుసమోరుభూరుహచ-యంబులనీడఁ బటీరభూమిభృ।
న్మారుతముల్పథశ్రమము-మాన్పముదంబుననిల్చినిల్చినన్॥ ౧౫౬॥

సీ. చివురుచాఁతెరవాని-చిందంబుచందంబు,
నందనారామకం-ధరము వాని।
నగుమోము వానిఁ బ-న్నగరాజయుగరాజ,
దురితరాజానుదో-ర్యుగము వానిఁ।
గోమరుప్రాయము వానిఁ-గోమలశ్యామల,
ఘనఘనాఘనకాంతి-గలుగువాని।
లలిజూపువాని వె-న్నెలఱేనివలకేనిఁ,
బలుమారుఁ దెగడుదు-రూపంబు వానిఁ

ఆ. బసిఁడిచేలవాని-భాగ్యేందిరామంది।
రాయతాంబకద్వ-యంబు వాని।
నన్నరేంద్రచంద్రు-నాహ్లాదమొదవంగఁ।
జూచిరప్పుడచటి-సుదతులెల్ల॥ ౧౫౭॥

క. రాణామరుణామరుతమరు।
త్సేకముతోఁ గొమ్మలీగ-తిక్కగ్రక్కన నా।
లోకించిరే చిరధృతతు।
లాకోటీరవముదిక్కు-లం బిక్కటిలన్॥ ౧౫౮॥

చ. తన చెలికత్తెగానిమ్ము-దంబుననే మాటకేమి హేతువో।
యను మదినెంచి హస్తజల-జాంచిత హేమవిపంచిపార్శ్వమే।
దినని డెకేచి యూనరప-తింబులకల్ మొయిదోఁ పఁగిన్నులా।
ననళకి నాక్రమింపలల-నామణికన్గొనె నిండువేడుకన్॥ ౧౪౯॥

క. రాజీవగంధియప్పుడు।
రాజవతంసునిన్ఫ్రామను-రాగమహోఢి।
రాజత్కటాక్షవీక్షం।
భోజంబులఁగోరుకలలఁ-బూజలొనర్చెన్॥ ౧౫౦॥

ఉ. అలలితాంగిచూపులున్న-సాంగణిపాడసరోరుహంబులన్।
ప్రాలు నెడన్ ద్విరేఫముల-నైఖరినోప్పవలిత్రయోర్ములం।
దేలు నెడన్ ఘ్నుషంబులగ-తిందన రాగము ఖేంచుచంద్రికం।
గ్రోలు నెడన్ ముజ్జ్వలచ-కోరకిశోరములట్లు భాసిలున్॥ ౧౫౧॥

క. ఆరాజన్యునకప్పుడు।
భూరుహాంగోపహార-ములుచోకపుగ।
య్యారపు నీరాజనములుఁ।
గౌరవతోరణములయ్యెఁ-గామిని చూపుల్॥ ౧౫౨॥

సీ. పదపల్లవంబుల-పైఁబన్నగింపుము,
జంఘకాండవితోష-సరసమాడు!
సలలితోరుస్తంభ-ములకెగఁబ్రాఁకుము,
నాభికావర్తంబు-నన్మునుంగు।
రోమరాజీలతా-సీమఁగ్రీడింపుము,
ఘనతరోరస్థలం-బునవసింపుఁ।
గమనీయబాహుశా-ఖలనధిష్ఠింపుమఁ,
జిహ్వకుట్టడ్డంబుల-చెంతనిలుము।

గీ. మావిరతనంబు పైకట్టిం-పుము విలోచ।
నాబ్జముల నాక్రమింపు మం-తరమునోఁ।

గూర్చిఁ దిరుగుచు వేగముం - గురులకరుగు।
బాలికామణి చూపుచా - పల్యమునను॥ ౧౬౩॥

క. ఆనాతివీక్షణము ధా।
త్రీనాయకమూర్తిచిత్ర - రేఖాగ్రైపు।
జ్యానూనత చేతనపుఁ।
ర్వ్యానందమునం జెలంగు - ననిరుద్ధగతిన్॥ ౧౬౪॥

చ. ఉవిదవిలోచనాంబురుహ - యుగ్మమునన్ వికసింపఁ జేయు ధూ।
ధవుని నఖోడుదీప్తులుప - దద్వయ రాగరుచుల్ నిశాంధకా।
రవితతులాననామృతక - రద్యుతులంచితహాసచంద్రికల్।
చివురుజిరావజీసునివి - చిత్రవిదగ్ధత నెన్న శక్యమే॥ ౧౬౫॥

ఆ. మంజులానురాగ - మకరందసహితంబు।
లైనయావధూటి - కావలోక।
నాంబుజములు గృహము - లయ్యె నరేంద్రుని।
లలితసౌకుమార్య - లక్ష్మికపుడు॥ ౧౬౬॥

క. నరపతియధరామృతరుచి।
తరుణపద్మములు నఖసి - తచ్ఛవులానుం।
దరిదృక్ఛకోరములక।
త్తరివిందోనరించె ముఖసు - ధాకరునిగతిన్॥ ౧౬౭॥

శా. ఆరేఖారమణీయుఁ డోకువలయా - హ్లాదప్రదుం డాకళా।
సౌరభ్యాన్వితుఁ డామనోజ్ఞకరుఁ డా - క్షైవాత్ప్రసుం డామహా।
భాగుం డారిపుచక్రగర్వహరుఁ డా - శ్యామామనోరంజనుం।
డా రాజాత్మస్థగుత్పలంబులకు మం - దానందముం జేయఁగన్॥

చ. తలఁపునఁ గోర్కులన్ బహువి - ధంబుల సందడి సేయుచుండఁగాఁ
బలుచని చెక్కుటద్దముల - పైని శ్రమాంబువులంకురింపఁగాఁ।
గులుకుమిటారి గుబ్బలుగ - గుల్కొడవంగ నతాంగి యప్పుడా।
తలపతిఁ జూచి మన్మథవి - శిప్రదరత్రుటితాంతరంగయై॥ ౧౬౮॥

క. సుమనోభూషితమై శో
భమతిస్ఫురిత చిరమై స-రసమై యుతను
బ్రమదప్రదమై యాభా
రమణుని చికురంబు సునతి-రసస్ఫూర్తిఁ దగున్॥ ౧౭౦॥

శా. కస్తూరీతిలకాంక సంకలితమై-గాంతామణీదృక్చకో
రస్తుత్యస్థితి కౌముదీముదితమై-రారాజ్యమానాంశువై
ధ్వస్తాంభోరుహచక్రగర్వదమమై-వైశద్యసంయుక్తమై
యస్త్రీకచ్ఛపటీని మోమలరు నీ-హారాంశుబింబంబనన్॥ ౧౭౧॥

చ. కళలు కపోలపాలికల-గాముదినవ్యవనాతరన్సుధా
విలసనమింపుతో నెసఁగి-వీనిముఖాంబుజమాశ్రయించునన్
నిలిపెను గాకఁ గ్రమ్మరవ-నీపకులైనవలుతాళనాదిభో
క్తులు గ్రసితాన్నమిత్తురెవ్వ-దత్తము రాజా ప్రతిగ్రహించు మనే॥

ఉ. పంసడి సేయుచుమ్మస్తకుర-సస్పృహతేంట్లనయంబుఁ ద్రిమ్మరం
బొందుగ నస్తకస్తముల-పొంతవసించి నియంచుఁ గ్రొత్తగా
నిందిరకొజ్జసంధి నుఁడదే-హీనచమత్కృతితో సృజింపఁజే
నొప్పెందునవాజ్జమందిరము-లోయనభాసిలు వీని నేత్రముల్॥ ౧౭౩॥

గీ. అమృతరుచి నెలుకొనిమంగ-నానురక్తిఁ
జెలఁగి బుధనుతమై బంధు-జీవసేవఁ
బగిసి తాఁ జితమగు వీని-తొగరు మోవి
యరుణబింబంబు రీతిఁ జె-న్నగుటరు దె॥ ౧౭౪॥

గీ. మూఁడులోకములొక చాప-మునఁ జయింపఁ
బరము గాదని చింతించు-చెరకువింటి
దొరకుచాపపరిగ్రహతఁ-దొలఁగఁ జేయు
నో యనందగ నీతని-భ్రూయుగంబు॥ ౧౭౫॥

క. ఈనరనాథునికన్నుల
లానంగ కొ రాసనంబు-లౌఁగాకున్నం

బూనికుటిలంబులగు మను।
మానవతీమణుల ధైర్య-మహిమం గలంచు నే॥ ౧౬౬॥

చ. హిమకరునిన్ సముల్లసన-హీనకళాంచితుఁ జేయుచిం చివాఁ।
సమున నెతన్మయూఖఘన-సంచయ మెల్ల హరించు మీనిగా।
స్యమునకు సంభవించె రభ-సంబున మాసపు రేక మధ్య తే।
ల్లముగ లభించకుండు నెక-లంకు హ్యాతద్విజరాజరశ్మికిన్॥ ౧౬౭॥

ఉ. జానువరస్ఫురంగుళులు-చందనపంక సమన్వితంబులం।
స్నాతకర్ణముల్ గుణకి-ణాంకితచాపతర ప్రకోష్ఠముల్।
పీనములుద్ధతారినృప-భీషణముల్ వలయాంగదోర్త్రికా।
స్థానములీ నరేంద్రునిభు-జంబులహీనతఁ బూన వేమహిన్॥ ౧౬౮॥

గీ. రంగవల్లులపోలె-హా-రంబులలరు।
తెరతెరంగునఁ బైచేల-చెరఁగుఁ దనరు।
యౌవనశ్రీవిలాసలా-స్యార్హనాట్య।
వేదిగాదుగదా వీని-వెడదయురము॥ ౧౬౯॥

క. అంగనల నేచఁ దలఁచియు।
నంగుండీనృపతిసుంద-రాకృతి దోమా।
లింగన్పోమలం గ్రమ్మర।
సాంగుఁడు సగుణుఁడు సద్గుఁ-డైతనరునొకో॥ ౧౭౦॥

చ తొలఁగెను బాల్యమింక పోరఁ-దొట్రిలునం చను వామదక్షిణం।
బులకు మనోభవుండుసమ-బుద్ధినయోనుమతంబుగా నుర।
స్థలము గిపంచి తెల్లముగఁ-దద్విధమేర్పడ నిల్పు వాసవో।
త్పలములచేత నా సరస-పద్ధతిభాసిలె నాఁటు వీనికిన్॥ ౧౭౧॥

చ. కనుఁగొని వారి నెమ్మనము-కౌతుకమందఁగఁ జేయుమించు డా।
లునమిగులం జెలంగి మహి-లోనవకంబుల చెన్ను దాల్పు మిన్।
స్తనితగభీరనాదచకి-తప్రచురాహిత రాజహంసమై।
ఘనతవహించె నీనృపశి-ఖామణికంధరకంధరాకృతిన్॥ ౧౭౨॥

క. కమనీయబాల్యశైవా
లము గతినూగారుదనరు-లలితోర్ములదం
దమునందగిడివళుల్ భూ
రమణుని పొక్కిలిసరోవ-రము గాదుగదా॥ ౧౭౩॥

క. దిగనేకపకరరుచిరము
లగుచునితంబోర్విభార-మశ్రమమునఁబూ
నఁగనోపువీనితొడలం
దగునేమించంగబాహు-దండంబులనన్॥ ౧౭౪॥

గీ. తమ్ములకుతమ్ములీన్నపా-త్రమునిమ్మదుప
దమ్ములత్యంతసుకుమార-తాసమృద్ధి
తమ్ములీతనిపాదప-ద్మములకును
తమ్ములధికప్రభాసంప-దలగణింప॥ ౧౭౫॥

సీ. వర్షించుకచములా-వణ్యరసమ్మును,
నెమ్మోముపండువె-న్నెలలుగాయు
కుటిలంబులయ్యును-గొమరారుకన్బొమ,
లమృతంబొసంగుబిం-బాధరంబు
విషమాంబకునిమౌర్వి-విధమునఁదగునారు,
నాభికాసారసుం-దరతఁదనరు
కృశతఁగ్రాఁగౌనియుశ్రీ-దనరొప్పులేఁగాను,
తరుణారుణస్ఫూర్తిఁ-దనరుపదము

గీ. ఈఘనుండీకళాధాముఁ-డీసధర్ముఁ
డీమధురవిగ్రహుండీయ-హీనుఁడీగ
ధీరుఁడీరాజసింహుఁడీ-సారసహితుఁ
డమరులకునైనవినుతింప-నర్హుఁడరయ॥ ౧౭౬॥

క. చిందమ్ములకుందమ్ముల
కందమ్ముల గెల్చువీని-గళరదకచముల్

కెందమ్ములకుం దమ్ముల।
చందమ్ములదనరు వీని-చరణము లెన్నన్॥ ౧౮౭॥

క. సలలిత సౌందర్యమునన్।
నలకూబరునిన్ సురేంద్ర-నందనునింగా।
ల్వలరాజున్నలరాజున్।
వలరాజుం గెలువఁజాలు-వాఁడీతఁడగున్॥ ౧౮౮॥

క. అరుణములైయానరపతి।
చరణములలరారవిరహి-సతులమనోవి।
స్ఫురణములుగలపమగునకుఁ।
దరుణములగుపల్లవాయు-ధములింక నేలా॥ ౧౮౯॥

ఉ. వీనిముఖంబు చందురుని-వెల్వెలఁ బారఁగఁ జేయుచుండఁగా।
వీనివిలోకనంబులర-విందములన్ ముకుళింపఁ జేయఁగా।
వీనిభుజాయుగంబు ఫణి-వల్లభునిన్ దలవంపఁ జేయఁగా।
వీనివిలాససంపద త్రి-విష్టపసన్నుత మౌటచిత్రమే॥ ౧౯౦॥

చ. కనుగవనూతనాంబుజయు-గంబువిఁ గెల్చెను కార్ముకంబులం।
గనుబొమలెన్నఁజక్రి-నిమఁ-గంబు ప్రాంగునిఁ గేరుమానికం।
బునకెనవచ్చు మోవిభుజ-ముల్భుజగంబులఁ గేలిసేయునీ।
యనఘుఁడు సింహసంహననుఁ-డైనగతిన్మతి కెక్కఁజాలఁడే॥

క. ఈబంధంబునఁ జెలియా।
రాచూలివిలాసమూర్తిఁ-బ్రకటింపుమఁదాఁ।
జూచెంగ్రమ్మరసుమనా।
రాచధనుర్గ్గుణసమంత-రంగముఁగలఁపన్॥ ౧౯౨॥

చ మదవతిచూపు భూధవుని-మైమహిమాధవరేఖచూపునా।
మ్మదవతిమైవిచిత్రమహి-మం బ్రసరింపఁగఁ జూచెనొప్పగు।
ర్వదుఁడయి కన్యకాన్వపుల-మానసనంబులుఁ గొల్లలాడఁగా।
మదనుఁడుమై చుమైబచర-మ్ముద్రమమ్ముద్రపరంబులోయునన్॥ ౧౯౩

క. మానవతీమానసపతి।
మానసవారణములకును-మదిస్తంభనపుం।
పూనుదమలబ్జాక్షీరో।
పూనాగసుమహాటలుమరల-విందుకగ్గొనవే॥ ౧౯౪॥

క. అన్యోన్యాన్యప్రకటభూ।
తాన్యోన్యస్వమనోనురాగ-స్త్రైకస్వారో।
జన్యులలరారిరయ్యెడ।
సన్యోన్యాన్యప్రణయుగర్వి-తాలోకములన్॥ ౧౯౫॥

చ. పొలఁతుకసానురాగయయి-భూపతిఁజూ మటపన్ మహీశుఁడా।
నిలఁలిసుసాభిలాషుఁడయి-నేర్పునఁజూ మటకింతులాత్మలో।
పలుసలరారమాగధిసు-భాషిణిఁగన్గొనిపల్కె-నీతఁడో।
కలికిదిలీపుఁడన్యులకుఁ-గల్గునెయిట్టివిలాసమెన్నఁగన్॥ ౧౯౬॥

చ. దినకరవంశ్యుఁడీన్పపతి-దిగ్విజయంబొనరించిక్రమ్మరం।
జనపురికేగుచుండమగ-ధక్షితిభర్తమదీయపట్టణా।
యునమునపూయురావలెన-టంచువిధేయతవిన్నవించినన్।
వనగాహంగంధిపుష్పపురి-వచ్చివసించుటనీవెఱుంగవే॥ ౧౯౭॥

ఉ. కాంతునికంటెనైషధుని-కంటెవసంతునికంటెయామినీ।
కాంతునికంటెదత్పుతుని-కంటెఁగుబేరునిపట్టికంటెఁబో।
కాంతకనూతికంటెలలి-తాకృతినొప్పుడిలీపమేదినీ।
కాంతుఁడటంచునీకుఁజెలి-కత్తెలుదెల్పరెపెక్కుభంగులన్॥

చ. కలికిదిలీపుఁజేతగిన-కాంతుఁడునీకనిమున్న నెచ్చెలు।
ల్బలుకఁగఁబూర్వజన్మకృత-భవ్యతపఃపరిపూర్ణులైనకో।
మలులనుగాకమత్స్యదృశ-మానినినాన్యపమాలిచూడఁగాఁ।
దలఁచునెయంచుఁబల్కి-తివ-తండెసుమాయితఁడంబుజాననా॥

చ. ముదమునఁజూచెనీన్పుఁడు-మాల్యతరావయవాభిరామసం।
పదగలనిన్నునీవితని-బంగరుదాపవిలాసభూఖరు।

ల్పదఁపడిలోచనద్వితయ-పర్వముగాఁగనుఁగొంటివల్లభే।
మదవతినీపురాకృతన-మగ్రతపఃపరిపాకమెన్నఁగన్॥ ౨౦౦॥

ఉ. వేడుకపువ్వుబోఁడులను-వెల్వలఁబారఁగఁజేయఁజాలునీ।
లాలితరూపయౌవనవి-లాసములారడిబోవకుండనీ।
పాలిఁటిభాగ్యదేవతశు-భస్థితిఁబుష్పపురంబులోనికిన్।
బాలికయీదిలీపనర-పాలునిఁదోడ్కొ-నివచ్చెఁజెచ్చెలిన్॥ ౨౦౧॥

క. ఈవిధమునను సుభాషిణి।
భూవరునివిధంబుఁ దెలుపఁ-బొలఁతుక మతిపూ।
ర్వావిర్భూతవ్రీడా।
భావజాలకుఁ జిత్రకలహ-పద్ధతిఁ జరిగెన్॥ ౨౦౨॥

మ. చిరునవ్వొప్పఁగఁ గాంత పేర్కొ క్తె రా-జీవాక్షులో గాంభీయుం।
కరశత్రుక్షితిపాంబకంబులఁ దొలం-గం జేసి తానత్తఱిం।
గరధాశ్వధ్వజసూతుఁ ద్రైజయమునిం-గర్ణోష్ణ భూజానివే।
మురకాంతాంబకమగ్నుఁ డయ్యననిన-ర్మస్ఫూర్తిఁ గాఁ బల్కఁగన్

చ. గరితమనంబు నాటనొక-కామిని నవ్వుచుఁ దేరి చూచె నే।
వ్వరికి వశంబుగాని గరు-వంపుఁ బ్రతాపము గ్రియుండితా।
సురుచిరదక్షిణాభిరతిఁ-జొక్కెనొకో యిప్డీయి నుండుచూ।
పరులవిలోచనంబులకుఁ-బర్వము సేయునటంచుఁ బల్కఁగన్॥

సీ. జవ్వనులారయీ-సర్వజ్ఞుఁ డార్యాంత,
రంగకుండనియొక-రమణి బలుకఁ।
చెలులారయీఘనుం-డిలసితాపాంగోత్స,
వప్రదుండనియొక-వనిత బలుక।
వనజాక్షులారయీ-యినుఁడు పద్మిని వేడ్క,
నలరించునని యొక-కలికి బలుక।
సఖులారయీ రాజు-శ్యామానుషంగుఁడై,
విలసిల్లునని యొక-వెలఁది బలికె।

గీ. భాసమానేందుముఖులార-యీసురాంగు।
దహాహాలతపూనలాలించు-నసుదునొక్క।
లలనబలుకంగఁబలితంబు-లజ్జతన।
తరుణిప్రతిసీరచాటున-కరుఁగఁడలఁచె॥ ౨౦౫॥

ఉ. అత్తరిఁబల్కెనర్మసచి-వాగ్రణిభూపతితోనతింగని।
చిత్తముతన్వినీవబల-చిత్తమెఱింగితినీకులాఖ్యలా।
చిత్తరితోడనెచ్చెలులు-పెంపుగఁదెల్పుదురంతకంటెము।
న్నత్తరలాక్షిమాగధయు-టంచునెరింగితివీవుబుద్ధిమై॥ ౨౦౬॥

క. భావిశుభంబునకేనుమ।
హీవరమాగధునిపాలి-కేగదనీకా।
భూవరుఁడుకూరుదుండై।
పావిరిసిరిహారతోసంగు-వార్ధిగతిఁదగుఁ॥ ౨౦౭॥

క. కావునవిడదికిఁగ్రమ్మర।
వేవేగఁజనంగవలఁబ్రి-పీనత్వమెరా।
జీవాశ్రులున్నయెడదా।
శ్రీవల్లభతడవుసంచ-రించుటఁజెపుమా॥ ౨౦౮॥

మ. అనుచున్నర్మసఖుండుదెల్పవినియా-యాసంబునన్వామలో।
చనపైచూడిక్కమరల్చిభావమునయా-చంద్రాస్యసౌందర్యమొ।
య్యనవర్ణింపుచునేగఁగ్రమ్మరతురం-గారూఢుఁడైవందులిం।
పునఁగీర్తింపఁగఁబూర్వగేహమునకా-భూనాథసింహుండొగిఁ॥

గీ. చనినరేంద్రుండుపరివార-జనులునిలిపి।
కామినీమణిరూపురే-ఖావిలాప।
గతులుకన్నులఁగట్టిన-కరణిఁదవర।
నతనుసంతప్తమానసుం-డయ్యెనపుడు॥ ౨౧౦॥

క. మానవతీలావణ్యప।
యోనిధిమగ్నాత్ముఁడయ్యు-నొనరించెహితా।

నూనప్రార్థనమునను మ।
హీనాథుఁడు మజ్జనాది-కృత్యము లెల్లన్॥ ౨౧౧॥

క. తానపుడొనరించిన సం।
ధ్యానతి మొదలైన నిత్య-మగు కర్మములన్।
డ్డోనరపతి మరచె మది।
స్త్రీనాక్షివిలాసమాక్ర-మించుటకతనన్॥ ౨౧౨॥

గీ. భావమొక రీతి తత్తర-పడ హితంబు।
గావటంచును గసిగాటు-గాభుజించి।
వేగ ఘనసారమధికంబుఁ-గాఁగ నపుడు।
చేసె తాంబూలమా రాజ-శేఖరుండు॥ ౨౧౩॥

ఉ. నూటిగ నెమ్మదిన్ సగుని-సూనశరంబులు మాటిమాటికిన్।
నాటవె నాటసాయకగ-ణక్షుభితద్విపరాజవైఖరిం।
బాటవహీనుఁడై చివురు-పాన్పుపయిన్ మెయిగిలు ద్రొల్ప్చయా।
బోటిఁదలంచుచున్ మరచె-భూవరుఁడన్యములైన కృత్యముల్॥

సీ. ఊవిదలావణ్యాబ్ధి-నోలలాడక యున్న,
కాయజతాపమే-కరణిఁ గోలఁగుఁ।
కలికివాతెర పాన-కముఁ గ్రోలకుండిన,
నతనుదుర్దాహమే-గతిన ణంగు।
రమణివచస్సుధా-రసమబ్బకుండిన,
మన్మథోన్మాదమే-మాడ్కిఁ దరుగు।
నెలఁత లేనగవువె-న్నెలలు సోకక యున్నఁ,
జిత్తోజతిమిరమే-రీతిఁ బోవుఁ।

గీ. బడఁతి కుచశాతకుంభకుం-భద్వయంబు।
గైకొనక యున్న చెరుకు-వి-ల్కాని విషమ।
మైనబున మెట్లుదీరున-టంచు విభుఁడు।
ప్రబలతరమైనచింతాభ-రమునఁ జిక్కె॥ ౨౧౪॥

ఉ. చక్కనివనంబునందనకు-సాఖ్యుఁడుగానిమహీవిభుండు చేఁ
జొక్కి సుదతీకటాక్షతతి-శేషవిభూతిని సేదఁటంచుచుం బెం
పెక్కనవేడ్కతోఁ జిలుక-పెక్కుగుణధ్వని పిక్కటిల్లఁగాఁ
జక్కదవింటివాఁడు సుమ-సాయకముల్బరగించెఁగక్కునన్॥

చ. లసితవళిత్రుపత్రవిధు-లక్ష్మివిధంబున వాసరాపరా
వసరవుఘాయపౌష్టిగుణ-వర్త్రిభవిష్ణువిభూతివైఖరిన్
రసయుతవార్ధి కాపగఝ-రంబు తెరంగున నంతకంతకున్
బ్రసవశిలీముఖవ్యథన్వ-పాలునకగ్గలమయ్యెనయ్యెడన్॥ ౨౧౮॥

శా. తాంబూలంబుపయిన్ మనంబిడఁడు గం-ధంబందమొప్పారమే
నం బూయండు విపంచికాధ్వనుల నా-నందంబునం జెందఁడా
స్వాంబాదర్శమునం గనుంగొనఁడు భూ-షల్ దాల్పఁడప్పంకజా
స్యంబల్గానఁడలంచు మున్నిభుఁడు మీ-నాంకాంబకభ్రాంతుఁడై॥

శా. అంతర్వాణులు వేడ్కతోఁ దెలుపు కా-వ్యాలంక్రియావృత్తులన్
సంతోషింపఁడు గాయకాగ్రణిసమం-చద్గానమాధుర్యమం
స్వాంతప్రీతిని వీనులం గొనఁడు గో-త్రాధీశసింహుండుతా
కాంతాపీనపయోధరద్వితయుల-గ్నస్వాంతుఁడైయయ్యెడన్॥

చ. నిరతముమాగధిన్వప్రుఁడు-నెమ్మదినిల్వనతండు సూతనా
ఖిరతుఁడటంచు నూతనతఁ-బెంపునమూర్ఛవుమూర్ఛమాత్రమా
నరపతికిం గణింగనుగ-ణంగున గాక వివర్ణగాదెమా
స్థిరుచిదోలంగ దేనిదుర-ధీరతతోఁ బ్రపకార్శ్యవుమందదే॥ ౨౨౦॥

సీ. బాలికామణిముఖా-బ్జము రీతి భాసిల్లు,
రమణీయరత్నద-ర్పణమెకాని
కామినీమణిమేని-కైవడి వాసించు,
చాంపేయకుసుమరా-జంబె కాని
కలికిగళధ్వని-గతిమధురంబైన,
పల్లకీమృదులర-వంబె కాని

కనకాంగీహస్తకో-కనదచ్ఛవిఁ జెలంగు,
లలితనవీనపల్లవమె కాని।

గీ. గరితపాలిండ్లగతినొప్పు-కందుకములె।
గానివిభుఁడుతదన్యంబుఁ-గన్నదోయిఁ।
జూడఁడాఘ్రాణమొనరింపఁ-డోఁడువినఁడు।
చేతనంటఁడురమ్మునఁ-జేర్చుకొనఁడు॥ ౨౨౧॥

మ. సకలాశావిజయంబుగైకొనినరా-జన్యుండనంగుండుమా।
ధుకరజ్యాసహితేక్షుకార్ముకముఁ-దూపుల్ ప్రసవాళిఁజే।
తకకుంతంబెలమిన్ వహించితనపై-పండెర్రిరాసాత్విక।
ప్రకృతిన్వెల్వలఁబాఱఁజొచ్చెమొయికం-పంబందఁచిత్రంబిలన్॥

గీ. కామినీమణిమోహనా-కారసహిత।
మానసాబ్జంబుమాత్మక-మ్మైనకతన।
ధారుణీపతిమగధసు-తాస్వరూప।
మొకట ఫలకంబునను జిత్ర-మొప్పవ్రాసి॥ ౨౨౩॥

ఉ. కమ్మనివింటివాఁడుతమ-కంబునవైచులతాంతబాణముల్।
నెమ్మెయినాటకుండఁగను-నేర్పననొద్దుకొనందలంచుచుం।
దమ్మునమేదినీవిభుఁడు-తత్ఫలకంబువహించివేడ్కతో।
నమ్మదిరాక్షిచిత్రలిఖి-తాకృతిఁజూచుచునుండెనయ్యెడన్॥

ఉ. కామినులున్నచోటఁడయఁ-గాఁదగదంచుసఖుండుదెల్పినన్।
భూమివిభుండుతద్వచన-ముల్వినికాదనలేకక్రమ్మరన్।
హేమవిభాసియౌవిడిఁది-కేగమనోజశిలీముఖార్తుఁడై।
కోమలివేడియూర్పులని-గుడ్చ్వాతెరకందువాఁరగన్॥ ౨౨౫॥

మ. చివురుంగైదువజోదురాచిలుకతే-జీనెక్కిపాంథావళీ।
శ్రవణద్వంద్వకఠోరమత్తమధురా-జ్యారావమంతంతకున్।
దివిముట్టన్వలయాకృతిందనువువ-ర్తింపసన్నద్ధుఁడై।
పువుములుకల్ విరిబోఁడిపైనిగుడిచెన్-పుంఖానుపుంఖంబుగన్

ఉ. ఆచిగురాకుబోణి పృథ-యాంబుదయాంబున శంబరారి నా।
రాచములట్లు నాటఁగ ను-రంగితరంగున [illegible]రగుదెసల్।
జూచుచు రాజమౌళికృప-జూపక సేగ నటంచు నింద్యమై।
పైచెసహోగ్రముతండజాను-వంచితుఁడౌటయెఱుంగ దేమియుం॥

ఉ. ముట్టదు చెప్పు పద్యమును-ముంగనఁ జిమ్మించి శుకార్భకంబులం।
బెట్టదు పంచదారతిన-పెంపుడు శారికకంత వేఁడిసం।
బట్టదు మేళవించినవి-పంచికరంబున పుష్పమాలికల్।
జుట్టదు క్రొవ్వెదన్ సెలియ-సూనశరానలతాంతరంగయై॥ ౨౨౮॥

సీ. అలికలీముఖముకో-మలికయ్యె నెత్తమ్మి,
మృగలోచనకుఁ బండ-రీకమయ్యెఁ।
పన్నెకివాంతపో-తము ప్రభంజనమయ్యె,
శిఖియయ్యె బూర్ణేందు. ముఖికి నెమలి।
నీహారమయ్యె ప-న్నీరబ్జగంధికి,
గ్రీష్మమయ్యె సబలవ-తుహినకరుఁడు।
పున్నాగమయ్యె ను-పొన్నకొమ్మకు మాల,
యయ్యె కళావతి-కలరుపండ।

గీ. మృగదకమ్మతంబువిషమయ్యె-మృగమదంబు।
మందయానకుఁ దరగని-మార్గమయ్యె।
చెలియకరియయ్యె కోకంబు-తలిరుబోఁడి।
కతను నిశాంత సియయ్యెన-య్యవసగమున॥ ౨౨౯॥

చ. మొదలటలీవధూరమణి-ముఖ్యనిజాపితదీక్షణంబులం।
గుదురుపడంగఁ జేసి మది-కూర్మిజనింపఁ దదీయరూపసం।
పదవడి వారకంబోనఁగి-బాలికమానధనంబుఁ గ్రోధముం।
గదురమనోజుఁడప్పుడ-గాడుహరింపఁదోంగనుద్రతిన్॥ ౨౩౦॥

ఆ. అమ్ములయ్యెతమ్ము-లనిలపోతముదాతి।
మయ్యెభారమయ్యె-హారమపుడు।

కొమ్మకాంతరంగి-కుండైనచిత్తజుం।
డరసిజూడఁబగతుఁ-డయ్యెఁదుదకు॥ ౨౩౧॥

చ. గళనినదాభిభూతకల-కంఠమహాంగతిరస్కృతాళివా।
క్చలితశుకవ్రజంబుకర-కంకణనాదవిధూతశారికా।
కులమబలంగలంపగమి-గూడెనుదుర్బలులొక్క-వేళన।
త్యలఘుబలాఢ్యులొందురుబ-లాఢ్యులుదుర్బలులొందుఁగీడుగా॥ ౨౩౨

సీ. పాటీరగిరిజగ-త్ప్రాణపోతముమహో,
భూతమయ్యెనుపయో-జాతముఖికిఁ।
కమనీయచూతాది-సుమనఃకదంబంబు,
లతనుకదంబంబు-లయ్యెఁజెలికిఁ।
భృగులోపవనపవన-ప్రియసమూహముపర,
భృద్వ్యూహమయ్యెజం-బీరకుచకు।
మకరందసంభ్రమ-మానభృంగములుసా,
రంగములయ్యెను-రాళియాన।

గీ. కాంతరంగకుఁడైతన-రాదుచిత్తు।
సంభవుండభియాతియై-సరభసమున।
వనజలోచననపుడుమా-ర్గణఁబలంచె।
నింకఁదక్కినవారల-నెన్న నేల॥ ౨౩౩॥

ఉ. అంగజబాణభగ్నహృద-యాంబుజయైనిలుపోపలేకత।
న్వంగితదీయగేహముర-యంబునబాసివనంగమత్తసా।
రంగములార్పతావికను-రాగముతోఁజనుదేరతన్నిభిం।
దాంగరుచుల్ఘనచ్ఛవుల-టంచుసిఖుల్నటియింపనుద్ధతిన్॥

క. తరుణీమణియపుడుపవన।
సరసవసుంధరలయెడల-సఖిసఖులయెడన్।
కరమలిగివిరక్తిన్భీ।
కరకేతకబర్హమొకటి-కరమునఁబూనెన్॥ ౨౩౫॥

ఉ. తోనరుదెంచు నెచ్చెలులు-తోయజలోచన తెంపుఁజూచి హా!
పోనిన దంబు నీయమర-యంబున బాలక రాంబుజంబునం!
బూనిన కేతకీదళము-పొంకము గానటులుచ్చి వైచియు!
మ్మానపశీల లామునురగు-మాగథిఁ గన్గొని బల్కె-రీగతిన్ ॥ ౨౩౬॥

సీ. తను నెసాపంసమీవి-గంబునొప్ప పత్రి,
కలసనేనుగనం చుఁ బలికనొకతె।
యదుగులు కొరుకుపు-పొడిగించినిన్ ప్రిట,
మొలఁగ నేటికటంచుఁ-బలికనొకతె।
కంటకాన్వితకేత-కంబెట్లు కంగేలఁ,
బట్టుకుంటివటంచుఁ-బలికనొకతె।
మగధభూనాథుఁడీ-మాటవింటేమన్ను,
పరిహరించడేయంచుఁ-బలికనొకతె।

గీ. వలదు నబనంతనీకని-పలికనొకతె।
తలఁపులీడేరఁగలవని-పలికనొకతె।
జాసిదేటికి మమ్మంచుఁ-బలికనొకతె।
ఫలితమౌ నీతపంబని-పలికనొకతె॥ ౨౩౭॥

సీ. పదపల్లవము బట్టి-ప్రబతిమాలెనొకర్తె,
బోధించెఁ జాబుకంబు-బుడికి యొకతె।
చక్కఁగఁ బయ్యెద-సవరించెనొకర్తె,
దారఁగడుక న్నీరుఁ-దుడిచెనొకతె।
పొలుపొందఁ బ్రియవాక్య-ములుజెప్పెనొకర్తె,
యొరపుగాఁ గేలూత-నొసఁగెనొకతె।
గొనబైన యుపలవీ-వనవీచెనొకర్తె,
తచ్చిరాచిల్కనం-దిచ్చెనొకతె।

గీ. పేర్మితో శారికలను జూ-పించెనొకతె।
పెన్పసారిలంబములచిక్కఁ-దీర్చెనొకతె।

వేగిరిం చుటం దగదంచు-వేగనోకత।
కినుకం బోవమి నరతి పి-ల్చెం చెనోకతె॥ ౨౩౮.

క. ఈరీతిఁ జెలులు వేడిన।
నారీతిలకంబు సిగ్గు-నంబలుకంగా।
నేరక యున్న సుభాషిణి।
తోరంబుగ నవ్వుచు వారి-తో నిట్లనియెన్॥ ౨౩౯.

ఉ. పాటలగంధి నెమ్మొగము-పజ్జను వేడుక నూల్పు తావినిన్।
తేటులు తెంపుఁ గూడి జను-దెంచిన సంచలితాంతరంగయై।
మాటి వలిర్పన న్వడోక-చాకచక్యపు నేత్రబద్ధ మూనినన్।
మాటికిమాటికిన్ విరుగు-మానిని మారవిలోలగోల్లతె॥ ౨౪౦.

ఉ. ఈయబలావతంసమున-నంత దిలీపమేదినీ।
నాయకశేఖరుండు కరు-ణాన్వితుఁడై మలతోం గుమారమా।
రాయవనీశుఁ డీవనరు-హాక్షి సరస్వరమాళి సీమలన్।
బాయక జల్లులాడు తలఁ-బ్రాలొగిఁ జాఁ చెదరింపు మీరఁగన్॥

ఉ. ఈనరపాలపుత్రికని-జేశునిఁ గూడి ముదంబుతో నయో।
ధ్యానగరస్ఫురత్కనక-హర్మ్యముల న్సరయూనదీపయః।
పానవిలోలగంధవహ-పాకముల న్సుచతోదితక్రమం।
భోనివహంబుఁ జూపికొని-బొల్పలరారదు మీరఁ జూడఁగన్॥

మ. జయలక్ష్మీసహితుండు కీర్తియుతుఁ డా-త్మీయప్రభాస్వత్కళా।
ప్రియుఁ డీమార్గధిఁ దెంప్లీయాదు నోకో దా-దెగ్గాదడోయుం ముసం।
శయనుం డంబరి లేదిఁ కంబరిణయే-ధ్యాం చెం దడున్నూతన।
ప్రియులుర్వీశులటుం మఁ దెల్పరక శ్రా-ఘ్యోష్ఠాల సభాశ్రేణులన్॥

క. తననర్మసచివుఁ డీకా।
మినిమందాత్మంబు నేను-మీరుపకంతం।
బున మెలఁగుక తనర్పుఁడీ।
వనితను గాంధర్వవిధివి-వాహము మానెన్। ౨౪౪.

క. ఈరీతిఁ దోఁటి వేడెల।
నారడిలం బలికి వినయ-మొప్పారఁగ నెం।
తారవళి గ్రొన్ననగ నా।
క్షీరమణి సమారతోఁ దాఁ-నిగ్గని పలికెన్॥ ౨౮౫.

ఉ. భూనభవాక్ప్రసూనయుత-పన్నము సేయు దిలీపుఁ డీపురిం।
దానక పూర్వజన్మసుకృ-తంబున లోకము హూటఁ జేసి రా।
జీవముఖీ సిఖానుచిస-సింతరుపట్టి కెంతఁ బొందఁ బాడియే।
భావిసుభప్రకారములు-భాసముకంత్తలియుంగఁ బాలమికిన్॥ ౨౮౬.

మ. వెలఁదీ విగ్రహవంతినుఁ డైబ్రబలు సపుణ్యావీణా-ఁడుత న్నిర్ణయుఁడై।
యులయుం జైత్రుఁడ జాతశత్రుఁ డటకు-భావింకుం డవ్యశాక్యకృతిం।
గలయన్లోకములోఁ బరిం మనుజగ-తాప్రింబుండు వీరుర్విలోఁ।
జెలులంగాంగలముం దఁ జేసు రమటిం-జీంతింపనీ కేటికిన్॥ ౨౮౭.

క. భూవజుఁడు భామినీమణి।
పూవిలుతుఁడు గాఁడెనీవు-పూఁబోఁడివిగా।
నేవిగ్రహించు నానీ।
తో వినుమి యుసంగఁ దగునె-భామామణి విగడే॥ ౨౮౮.

చ. రమణిరో యుత్నమున్నలతి-రస్ఫురితమ్మానపంయయంబు నెక్కినీ।
భామలకునోడిపెట్టివిలు-బూనిధవత్త్ర-విభారనిర్జిత।
భ్రమరగుణంబమర్చవల-రాజాత్వదీయక టాక్షువంచితా।
స్త్రీములనినాజ్ఞ జయించు నెవి-నారముమానుమమానసంబునన్॥

ఉ. శంకరలోచనోదితకృ-శానుశిఖాభిహతాంగుఁడైనమా।
సాంకుఁడు యున్నదీయుసము-దంచదపాంగవిలోకనంబులన్।
బంకజగంధసాంగుఁడుస-బాణుఁడునప్పుడుఁడాటనీకు తే।
మంకనుఁడొక్కతపుఁ డెవ-మంతనతుండు విచారమేటికిన్॥

సీ. ప్రబలాగమాంతగ-ర్వప్రపంచుండవపుట,
నమృతదీధితికిమే-నల్లుఁడౌట।

సుమనఃకదంబసం-స్తూయమానుండౌట,
మంజులసుగుణాళి-మాన్యుఁడౌట।
శుకముఖద్విజవర-స్తోత్రపాత్రుండౌట,
శ్రితసత్ప్రియగణ-సేవ్యుఁడౌట।
ఘనతరానిమిషలాం-ఛనసమేతుండౌట,
పాలితాఖిలజగ-త్ప్రాణుఁడౌట।

గీ. భువిని పురుషోత్తమునికిసు-పుత్రుఁడౌటఁ।
చైత్రునకుఁ బ్రాణసఖుఁడౌట-సకలజనుల।
కాంతరంగికుఁడౌటనూ-నాంబకుండు।
తెగువ సేయఁడు నీమీఁద-మగువవినుము॥ ౨౫౧॥

ఉ. నీమధురోక్తికీరములు-నీగమనస్ఫురణాక్షమరాళముల్।
నీముఖనైఖరిన్విధుఁడు-నీనటనక్రియలన్మయూరముల్।
నీమృదువేణితుమ్మెదలు-నీగళనాదమునన్పికంబులౌ।
కామినివంచితోద్ధతులు-గావె మదిన్భయమందనేటికిన్॥ ౨౫౨॥

చ. గరితమనంబునన్వెతలఁ-గ్రాఁగకుగోలతనంబుమానుకా।
పురములు సేయవాపదలు-బోఁటులకోర్మిగుణభూషణంబు నే।
గిరపడువారు వెయ్యేడసు-ఖింతురెనాపలుకాలకింపునీ।
వెరుగని దానవా చెలుల-నేలగలంచెదవింతయేటికిన్॥ ౨౫౩॥

క. మీతల్లిదండ్రులంభో।
జాతాననభోజనావ-సరముగుట సఖీ।
వాత్రితముతోనీవచటికిఁ।
భీతింజనకున్న మదిని-బెగడరె చెపుమా॥ ౨౫౪॥

క. తడయగరాది-ప్పోటను।
పడఁతుకనీవను చువిన్న-పంబొనరించెనే।
వడరఁగనంతిపురమునకు।
వడిఁదోడ్కొ-నిచనిరియొసాటి-వనితలుబాగడన్॥ ౨౫౫॥

సీ. కందినరదశాంశు-కప్రవాళంబుని,
కమ్రటమైననిట్టూర్పు-గాలి వేడి।
వికలీకృతములైన-మకరికాపత్త్రిముల్,
పయినాబ్బిపారిన-భాష్పఝురుల।
సడలినమణిమయాం-చత్కాంకణప్రము,
ఖాకల్పములుగోమ-లాంగకృశత।
వాడినగళవిభా-స్వత్పుష్పమాలికల్,
దీపింపుహృదయసం-తాపపటము।
గీ. పారవశ్యముపంచా స్త్రి-బాణపీడ।
చూపరులకెల్లఁ దెలుపుమో-హోపగాని।
మగ్నమానసయైయిట్లు-మగధతనయ।
జనియెశుద్ధాంతమునకుభా-మినులతోఁడ॥ ౨౫౫॥

క. భోజనభాజనహస్తాం।
భోజనభాంగుళులుదట్ట-ముగనంటుపడఁగా।
భోజనమొనరిచెనపుడం।
భోజనయనచెలులు నేసు-పునవేడుకొనఁగా॥ ౨౫౬॥

క. వీణలవినగోరదుఘున।
గానము సేయదువిడెంబు-గన్గొనదొరులన్।
మానవతీతిలకముతన।
మానసమానరపతికిస-మర్పించెనొకో॥ ౨౫౭॥

చ. తరుణిప్రభాతదీపికవి-ధంబునశారదనీరదేందిరా।
స్ఫురణావళక్షపక్షనిశ-పాలికపుష్పితచూతయష్టివై।
ఖరిఁగుముదస్ఫురత్తటిని-కైవడికాంచనగర్భముక్తశా।
కరిగమనాకృతిందవర-గాటపుపాండిమమేనఁబర్వఁగన్॥
మ. కమనీయాకృతిచేతనన్నుఁ గెలువం-గాఁబూనువర్తించుభూ।
రమణాగ్రేసరుఁడాదిలీపుఁడబలా-రత్నమ్ముచేతన్ సరో।

జమునకాని యల్పెనటంచుఁ జిత్తభ్రమఁ జెందె-నవ్వాగ్రజుఁ డదే।
శమతఁ దైవ్వారికా సంగునానతనుఁ డే-చన్నాను నేమానినే॥ ౨౬౦॥

క. కనుఁగవఁ దొరఁగిన వెళ్లను।
కనుగవ మూయుచు నెడఁదోఁచు-కామని లీలా।
వనిపతుల ఖేదమంగన।
ననవింటఁ గ్రహించి మాయ-నయనము లెపుడున్॥ ౨౬౧॥

క. తనుసంతాపము సైపక।
ననసజ్జను మేనుఁ జేర్చి-నను మిక్కిలి చే।
దనఁగొల్పెను దత్తల్పము।
తనుశరతల్పమయి శత్రు-తన్నొమ్ములికన్॥ ౨౬౨॥

చ. చిలుకలఁ గల్లఁబద్యములు-జెప్పుటమానిక రాగనామ్యతుల్।
సలలితనృత్తివీణలకొ-సంగుటమాని విశిష్టలాస్యముల్।
నిలయమయూరసంతతికి-నేర్పుటమాని మహోపచారముల్।
కలుకులు జేయరా దెపుడు-కంటికి నిద్దుర ముద్దరాలికిన్॥ ౨౬౩॥

మ. తనకుం సంభవకారణంబయిన చి-త్తంబింతి భూజానికిన్।
గ్చినత్తై దైర్యధనంబు మారుఁడలుకం-జేకొంట చిత్రంబుగా।
దనుమానింపక మధ్యవర్తి యగుకా-ర్యంబు నతింగంబులో।
చనసర్వాంగము లాక్రమించినుణి భూ-[illegible]॥

క. మేనంధ వలిమబూనెను।
మానవతీమణి దిలీప-మానవనాథా।
ధీనయశస్త్రిప్రతినిధి।
యై నెగడందలఁచె నొప్పి-యానుకృతినన్॥ ౨౬౫॥

సీ. దివిజాదినాయక-స్తవనీయవిభవుండు,
లీలావతీమనో-లిద్ధగుణుండు।
పద్మావధూమణీ-భవనాయితాత్ముండు,
పచనపంచితనిశా-వల్లభుండు।

సుమనస్సమానసం-స్తుతభోజాతోద్యందు,
ధామణీజనసన్ను-తోరుయశుఁడు।
జానపదీభూతి-శతపురీజన్యంబు,
నిర్గళితస్వాంత-నీరజాతుఁ।

గీ. దేవకీకృష్ణుఁడసుమనా-యింతిబలుక।
వెలుఁగునవ్విత్త్వదుక్షవి-శేషణాది।
వర్ణనాదికశామ్యఁడే-వనితయనిన।
ముదితప్రశాంతగతిత్రిప-మామునందె॥ ౨౬౭॥

చ. వెలుఁగుదలీపధూవిభుఁడు-చేసినదిగ్విజయప్రభావముల్।
లలితగతిన్వచింపగవి-లాసవతీమణిమాముపంచిదు।
గ్వలుఁడునంగుఁడుంగుసుమ-బాణుఁడుమార్గణియానరేంద్రునిం।
గలదఁగనొప్పునాయును మఁగన్నులనిం మకవోస్తభావ్యముల్॥

ఉ. పంకజనేత్రలోకనుల-బాంధవవంశ్యునిసప్యశోప్రతా।
పాంకితిగప్రపద్యనిప-యంబువచింపఁగఁబన్నయాత్తగ్ను।
సాంకవగంధనేత్రజల-జన్యగయంబోకకాంతమోద్భవమా।
నాంకధనుర్విముక్తవిశి-ఖార్తిగణింపకయుండెనయ్యెడన్॥

సీ. కపద్మచిత్రితములై-కామరాయనిఖలని,
ర్ఘరయామినీచర-సంగరములు।
కలితవితానాంస-కరచితంబైనపా,
రావారముపనీక-ధావిధంబు।
ఫాలకభాగలిఖిత-బలియజ్ఞవాటికా,
సంచరద్వామన-స్వామిమహిమ।
నాటకీకృతజగ-న్నాటకసూత్రధా,
రుఁడైనపార్వతీ-రమణచర్య।

గీ. గంబగారాతికాన్తిక-జాన్నవిముక్తి।
శాతనారానపితల-స్వాంతగుణ।

కామినీమణి కాశ్చర్య-కరముగాఁగ।
బోఁటులోఁగిఁ దెల్పుచును బ్రొద్దు-బుచ్చి రపుడు॥ ౨౧౯॥

వ. అంత. ౨౨౦॥

శా. రాజీవాయతనేత్ర సేవితసుమి-త్రాపుత్ర నీలాభ్రవి।
భ్రాజద్గాత్ర పురందరాన్వితసుప-ర్వప్రస్తుతస్తోత్రభా।
స్వాజానిస్తుతిపాత్ర ఖండితదశా-స్య ప్రేయసీసూత్రధా।
శ్రీజామానసపద్మమిత్ర నుతచా-రిత్రా పవిత్రోదయా॥ ౨౨౧॥

క. సర్గస్థితివిలయాద్భుత।
మార్గనియామక విరించి-మాధవ భార్గా।
నిర్గళసన్నుతికారణ।
దుర్గమభుజశౌర్యదళిత-దుష్టనిశాటా॥ ౨౨౨॥

ఉత్సాహ. మానిహృద్వనీకరా-సమస్తసద్గుణాకరా।
దానవేంద్రభీకరా-నుతప్రభాదివాకరా।
భానువంశసాగర-క్షపాకరా నృపార్చితా।
హీనసన్మణీకరా-గృహీతజానకీకరా॥ ౨౨౩॥

గద్య—ఇది శ్రీజానకీరమణ చరణార్పిత మనశ్శతపత్ర హారితసగోత్ర
పవిత్ర కోటికలపూడి వేంకటరామపుత్త్రి విద్వద్విధేయ సరస
కవితాధేయ వేంకటకృష్ణనామధేయప్రణీతంబైన దిలీప
చరిత్రంబను మహాప్రబంధంబునందుఁ
తృతీయాశ్వాసము.

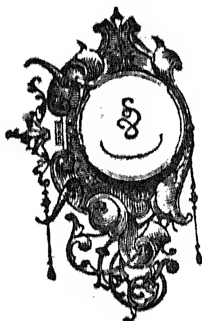

శ్రీరస్తు.

శ్రీమార్కండేయస్వామినేనమః.

దిలీపచరిత్రము.

చతుర్థాశ్వాసము.

రంజితభుజసారా।
సూరిస్తుతదివ్యబాణ-శోణితపారా।
వారాకారాసారా।
హారాసారప్రసవక-టాక్షోదారా॥

గీ. అవధరింపుము శౌనకా-ద్యఖిలమునుల।
తోఁడనిట్లనిపలికె సూ-తుండు మగధ।
నృపకుమారికబోఁటులీ-రీతిఁబలుకు।
పూర్వవృత్తాంతములఁ బొద్దు-బుచ్చుచుండ॥ ౨॥

క. ఈరీతి నా సుదతులు।
మారానలశిఖలఁగ్రాఁగి-మసలుచునుండన్।
నీరజాప్తుఁడు బశ్చిమ।
వారాశితటము సరస-వర్తిలుచుండన్॥ 3॥

మ. అబ్ధీశాశవసుంధరస్త్రీనిచయుం-డై భాస్కరుం డేఁగఁగా।
నిబిడస్ఫూర్తిఁ జెలంగఁ జొచ్చెనవని-న్వ్యాపింపఁగా నీడ నా।
శిబిరంబుల్-కులీనుఁడస్పూడుప్రవే-శింపన్ స్వగేహేందిరం।
ప్రబలంబైనసుపక్షజాపిరహతో-పజ్వాలచందంబునన్॥ ౪॥

చ. వెలవెలబోవు చున్ విరహ-వేదనఁ జెందఁగ లేమి మాఘ్రులన్।
దెలియఁగఁ జేయు ప్రేయసుల-దీనత స్పెక్కని దెంచు లేఁటియా।
ద్పులపాగ కందు వారిసన-రోజముఖంబులు వమ్ము పన్నగనీ।
లలనల దైన్యముం గనిక-లంగుమనంబులు చక్రవాకముల్॥ ౫॥

ఉ. అంబురుహంబు లెల్లనల-సాలసమైపిరి నార్తిఁ జెందవో।
ఘ్నంబున కైరవాభిమున-మంపరిఘాంగ విహంగముల్ విమో।
గంబుసహింపలేకమది-గందప్రతీచిక్ర శిక్రతాంశుపై।
బింబఫలంబుపోల్కి-రవి-బింబము గానగనయ్యెశోణమై॥ ౬॥

మ. ననజాతోష్ణకరాంతకంతకుబలై-స్వర్గ్యప్రభాదోన్నతుల్।
తనుతం జెందనురక్తిసంచయముమం-దంబయ్యెనుం జేసనై।
త్యనికాయవ్యగసంభవించెభువిన-ల్లోనంతి తేజస్వికిం।
వసపూర్వస్థితివారుణీనిరతి చే-తం డప్పివర్తించుటన్॥ ౭॥

మ. ఇనుఁ డస్తంగతుఁడై చనం దలఁచినాఁ-డిచ్చోటికిం జల్వగా।
ల్గిన రాజెవ్వటికేగుదం మనోతమో-లీనంబు గా దేఁబగం।
బనుమంబత్సులరాజికస్పలిన వా-సార్తిన్ వనత్నేహసుల్।
రనినాదంబొనరించెనోయనఁగ-నాక్రందించెనో కృష్ణుమన్॥ ౮॥

మ. ఉడికించం దనవారిభీకరకరో-దగ్రప్రసక్తిన్ బడల్।
పడ జేసెం జటులోదగ్రంగువలయ-ప్రాబల్యమీతం డుదా।
నోదయుండైనభరింపరాదను మరా-లోకవ్యగ్రరోపింపఁగా।
కడలిన్ ముక్కోనిముంచెనన్మనిగవే-గంబబ్బిమాంభోనిధిన్॥ ౯॥

సీ. ఆశాంతపరిసర్ప-దరుణనటన్మహా,
పటపటుతరపటా-పటలమనఁగ।

యామినీశైలూషి-కాగ్రభాగస్ఫుర,
త్కల్పితమణిదీప-స్ఫురణియనఁగ।
గంధినాయకబాణ-ఖండితమిత్రని,
రోధకము దేహ-రుధిరమనఁగ।
అస్తమయాసన-రాంభోజబాంధవ,
త్యక్తనిజోగ్రప్ర-తాపమనఁగ।

గీ. భావితుహీనకరతర్ష-పరిణయోత్స।
వమున కాశానఘటికల-కమలఁబాంది।
గ్రహమలంకృతిఁ జేయన-ల్లంచుసింధు।
రంపుప్రూతయన సాంధ్య-రాగమలర। ౧౦॥

గీ. ఘనున నాయాసమునఁ దన-యింటికడకుఁ।
దప్పునితఁడనివగుణాండు-మెచ్చిసమయ।
కారిత్యక ర్గకముదమునఁగప్పరక్త।
రాంకసంభోయన సాంధ్య-రాగమలరె॥ ౧౧॥

ఉ. హల్లకదంబజాతముసు-రాగదిహార్యము కుంకుమద్రవో।
వల్లితసత్పదంబుమణి-వేశ్మదగారమురక్తదాపమా।
పల్లవితాగమత్సకల-పాదపమైధరణీతలంబుభా।
సిల్లెనుసాంధ్యదీధితుల-శేషదిగంతములందుఁబర్వినన్॥ ౧౨॥

చ. బరఁగనుచీకువాలినని-పర్వమవారినివృద్ధిఁదుంచుచూ।
విరిఁబవఁద్రోచిలోకమున-వేళవహించినదుర్యశంబునన్।
సఖఁడదుదెంచుచంచుఁజెలు-వంబుగమజ్జనమాడియామినీ
తరుణిలితాలుచందడిము-దంబునసార్పఁగవిప్పుకొప్పనన్॥ ౧౩॥

మ. దవగంధకటివర్తిమత్కమలినీ-దారిద్ర్యవిస్ఫూర్తియో।
జనకాస్వేనణశేముషిందిరుగుభా-స్వత్పుత్రియోచందదీ।
ప్తినివస్త్రాడజయించిక్రమ్మరినమం-దేహసుప్రశోణిత।
ల్లనదీపంప్తవిరయాయటంచుఁజను లి-ల్లన్ సందియంబందఁగన్॥

ఉ. రాజరుచించునంచుద్విజ-రాజులుసూక్తులెఱింగిరాత్రివిన్।
భ్రాజితజాండగేహమను-రక్తితమాన్యగనాభిసల్క్రీడా।
శ్రీజను లెన్న దట్టముగఁ-దీర్చినముత్తెపుఁబ్రుముగ్గులోయనన్।
రాజిలెనయ్యెడన్ సురుచి-రంబుగ తారకలంబరంబునన్॥ ౧౫॥

క. తనమణిగగనముపశ్చిను।
వనిధికిమున్నె సఁగియుత్తవి-వలసందాగై।
కోనినలసన్నిక్కితతు।
లనఁగాఁదనరారెతార-లతిసాంద్రములై॥ ౧౬॥

చ. భములలరారెనయ్యెడను-సాంద్రుల గల్వఁగపచ్చమూరుపై।
సమధికవృత్తిదిక్సతులు-జల్లినముత్తెఁపుఁబ్రాసలోయనం।
దమసమ్మృతంబొసంగఁగ సు-ధాకిరణుండరుదెంచునంచు మో।
దమునసురల్ కరంబులను-దాల్చినరాజితపాత్రలోయనన్॥ ౧౭॥

చ. అమణితమస్సరత్నితమ-నాస్యవిలోకనతల్పముప్రదీ।
పమనధికాధరక్షతమ-బంధురబంధముకేళిమందిరం।
బమితభయాన్వితంబనఖ-రాంకమునీత్క్రీరణంబనల్పసా।
ఖ్యమచిరముక్తమై సురల-కయ్యెడఁజల్లైవిటీవిటాళికిన్॥ ౧౮॥

చ. కలితవినీలచేలములు-గట్టికటింబిగియంగఁగాంచిని।
శ్చలమతినిల్పియాందెలకుఁ-జాతురిమూకతఁగల్గఁజేసిచే।
తులమణికంకణంబులెగఁ-ద్రోఁచిమనోజసహాయ లెంచు పుం।
శ్చలులుపకాంతులన్ సరభ-సంబునఁజేరఁగఁజేగిరయ్యెడన్॥ ౧౯॥

ఉ. తల్పములయ్యెబాహ్యవసు-ధల్ విరులయ్యెశిలాలవంబులో।
కల్పములయ్యెకోరికెలు-కన్గవలయ్యెకరంబులుజ్వలా।
నల్పతమిస్రముల్ గృహము-లయ్యెప్రదీపములయ్యెరాగముల్।
బొల్పలరారుజారిణుల-పుష్పశరాసనకేళికయ్యెడన్॥ ౨౦॥

చ. పరుసదనంబటంచునగు-బాటగునంచునరోగ్యమంచుర।
స్థిరమగునంచుతల్పసుమ-దీపనికేతనగంధవీటికా।

విరహితమంచు గొందఱు ప్రవీణులు గోయరు తమ్మిచూలి జా
రరతి నవల్ప సౌఖ్యము ప్రకాశన నిల్పనొకో గణింపఁగన్ ॥ ౨౧॥

గీ. అమలిన స్నేహ మలినంబు - నొనటు నఖిల
కజ్జలఘలము నవిజాజ - కంబుఁ బూన
మిగుల సద్వర్త్తుల గూటంత - మిత్రసముదయ
ప్రబోవ వెలుఁగుగ దీపనముల - లు వెలంగ॥ ౨౨॥

క. ఘనవిమఁగనఁదాగినంతటఁ
కువలయహితగర్భభాగ - కుంతితయగువా
నవదిగ్వనిత ముఖమునఁ
దవిలిన దోహ్యాదపు వెల్ల - దనమోయనఁగన్ ॥ ౨౩॥

మ. కులటామానసపంకజంబులతిసం - కోచంబు నంగందఁగ
వలమోదంబఖిలప్రజానయనజీ - వంజీవముల్ జెందఁగ
గ్గలమా చిత్తజవేదనం బధికచ - క్రంబుల్ మదిం గందఁగ
క్క్రాలరేఁ డప్పుడు జూడనొప్పె నుదయ - క్ష్మాభృచ్ఛిరోరత్నమై ॥ ౨౪॥

మ. తమ మెల్లన్ రజనీవధూ స్ఫురణమూ - ర్త్యగ్రేణికిన్ మానసా
బ్జమునం గ్రీలు జనింపఁ జేయు చంద్రుండం - చంబ్బాక్రమింపం బరా
క్రమ మొప్పన్ సమయానురాంతకుఁడు త - ద్గర్వంబణంగింపరా
స్తముఁ బొంకాల్చి కచాక్ర మోయనఁగ దగెం - జందు్రిండుం గౌరచ్ఛవిన్ ॥

క. సాంద్రతమయామినీశక్తి ద్రై
చంద్రుఁడు తనమూర్తిపైల సద్గతి నిలుపం
జాంద్రిధవళదుదయా శై
లేంద్రం బాసమయమున గి - రీశత బూనెన్ ॥ ౨౬॥

మ. కలితాంకంబుకుఁ గా సమీపగతన - క్షత్రంబు లెల్లన్ గణం
బులు గా ఫాదిదమార్గ మంబరము గా - భూతేశునిం బోలె దా
వలరారెన్ సలచంద్రికాంధవళితం - బై రాజితాహార్యమం
జాలతం గాంగ నిజాదనొప్పె నుదయ - క్షోణీధరాగ్రంబుపై ॥ ౨౭॥

చ. ఖనదిమృణాలముల్ మెసఁగఁ - గాంచనుదెంచుమరాళరాజమో।
యనఁగ సురాద్రిగంగనయ - శంబునఁబూను మెఱుంగుటద్దమో।
యనఁగ సముద్వతీకృతస - మంచితపుణ్యఫలస్వరూపమో।
యనఁగ సుధాకరుండలరె - యామవతీయువతీముఖాకృతిన్ ॥ ౨౮ ॥

చ. చెలఁగెచకోరముల్ వెతలఁ - జెందెరథాంగవిహంగమంబులం।
దొలఁగెఁదమిస్రముల్ ముణిఁగె - తోయజముల్ వికసించె సుత్పలం।
బులుగెరగెన్ విధూపలస - మూహముదిక్కులపిక్కటిల్లె వె।
న్నెల నెలవేడ్కఁబూర్వధర - ణీధరశృంగములంకరింపఁగన్ ॥ ౨౯ ॥

చ. మరుఁడుజగంబుబాహుపటి - మన్ గెలువంగఁ బ్రయాణమైనబం।
ధురగతినల్లగల్వలను - తూపులు కాలుభటుండు వళ్ళిప।
స్వైరమునవిల్చిపాంథులుచ - లింపఁగ దెచ్చిననిర్గమంబునన్।
బరగెనుదర్శితాంకమయి - ప్రాచిసుధాకరబింబముయ్యెడన్ ॥ ౩౦ ॥

వ. ఇవ్విధంబునఁ గ్రమక్రమవిముక్తోదయరాగంబై పొరవిడిచిన చిలువరేనిపడగక్రైవడి శార్దూలచర్మంబు పరిహరించిన కాలకంఠుని కళేబరంబుపగిది, మృణాలపంకాంకిత చంచూచరణంబైన మరాళరాజంబుమాడ్కి, కాళిందీజలప్రక్షాళిత రక్తాంగరాగంబైన నీలాంబరుని శరీరంబుచందంబున, వివర్జితానురాగంబై విష్ణుదేవుని విడువక మెలంగు మానిపుంగవుమానసంబుతెఱంగున ప్రకటితకళంకంబగుచు, కళానిధిబింబంబు మిళిందాన్విత కుందకందుకంబున నధిక్షేపించుచు, సారంగమదతిలకాంకిత శారదాముఖంబునను సఖంబగుచు, నీలోత్పలశరంబుసంధించి శంబరాంతకుం డాకర్ణాంతంబుగా నాకర్షింపఁ గుండలాకారంబునం జెలఁగు కుసుమకోదండంబుపోలికనలరారె. కొందరంగనాపురుషులు గమిగూడి ద్రాక్షపందిరుల మండలాకారంబునం గూర్చుండి మధ్యప్రదేశంబున మధురాభాండంబునిలిపి మహనీయగంధపుష్పాక్షతలంబూజించి ధూపదీప నైవేద్యంబులొసంగి మంత్రపుష్పంబులు సమర్పించి ప్రసంగోను

వేల్పులకు మ్రొక్కులిడి, శక్రాదులకు సాష్టాంగ ప్రణామంబు
లు సేయుచు శాస్త్రుల సన్నుతింపుచు తాళధ్వజానను దండంబుం బె
ట్టుచు, నైదికాగారిసహితుల వర్ణింపుచుం బరమానందంబునం
బొంగిలంబులం బానపాత్రంబులు బూని యెడనెడ గోస్తనీఫలం
బులు సంయోగింపుచు నపరిమితంబుగా నాసవంబు గ్రోలి తదున్మ
త్తత త్తత్తద్ధి విన్నల ఱొనిగన్నిగేటుచు వేమారు నడ్డంబుగాదా
టుచు మిషం బికలసుస్వనంబుగా మీటుచు వెలవెలం బోక పండ్లుగీటు
చు సితాసితోత్పలకల్పిత తల్పంబులని పొదనీడలందనరు గోస్త
నీకాయమాన ప్రదేశంబులం బొరలిపొరలి లేచు నవసరంబునం గ
చగ్రహణంబు సేయు కామినులకు దగ్రహణంబు సేసి లికుచంబుల
ద్భ్వనియుబ్బుచు వలదనివారించు వారి కుసుమదామంబులరువ్వు
చు, వికృతంబుగా నాడుచు, విచ్చలవిడిం బాడుచు, విరహించినవా
రి వేడుకొనుచు క్రీడావిరహితులం గూడుచు దివ్యద్గర్హితంబులగు
మాటలాడుచు వివిధప్రకారంబుల శరీరంబు తెలియంగక విహరిం
పుచుండ రథాంగవిహంగాంగనలు విరహవేదనావిహ్వలాంతఃకర
ణలై విపులపులినప్రదేశంబులం బొరలిపొరలి సమీపసంచరచక్ర
వాకంబులం జూడక జలంబులలోనికరిగి జలప్రతిబింబితనిజాకృతు
లు పరాకృతులపైఖరింగను పట్టం గనుగొని కాలక్షేపము సేయుచుం
డ మకరందపానపారవశ్యంబున మార్తాండమండలంబు గ్రుంకుస
మయంబున ముకుళితమంజులకంజంబులం జిక్కిన చంచరీకంబులహీ
నస్వరంబులు సమీపంబులందిరుగు చక్రవాకుల విరహవ్యథం జూచి
వసింపంజాలక పల్కినులు సేయు హరిస్మరణాలోయసంబరగు చుండ
మార్జకకలాపంబులు మణుంగుకీరలు మల్లికాకుసుమమాలికలు
మలయజపంకంబులం బక్షిసారికా సమూహం బభిలషింపుచుండ
ఘండాంశుకిరణసముదయ సంతప్తకఠోరకఠోత్కర తమోవసాన
సందర్శనావాంఛానిరీక్షణంబు దేవతావికసిత విలోకనంబులవిధం
బున వెలుంగు వికసితోత్పలంబులవిడలు సన్మహాశ్రుబిందుసందో

హంబులో యన మకరందబిందువులుజాఱుచుండ జలజలనెలరాలు
గరంగుచుండ మంత్రించినమాడ్కి మహీధరకంధరంబుల నంధకా
రంబులు కృశీభూతంబులై వసియింపుచుండ సముయభగీరథుండు
జీవంజీవపితృప్రీత్యర్థంబు జేసికొనిమహీతలంబున కపరిమితంబులు
గాఁదెచ్చిన మందాకినీప్రవాహంబులో యనఁ జకోరార్భకావనా
ర్థంబు శరదాయనంబునఁ జంద్రబింబంబను కామధేనువుగనుపట్టి
కమలభవాండభాండంబునిండ నిశావధూటి పితికినదుగ్ధంబులో య
నఁ బ్రపంచంబంధకారమగ్నంబుగాకుండ నాస్తోదకరుండై యవ
తరించినవిధుని యశస్స్వరూపంబులో యన యామవతీ హరిణాంక
పరిణయోత్సవంబున హరిద్రమణీమణులెడ తెగక పట్టంబుగాఁజల్లు
లాడిన పటవాసపటంబులో యన మందారమాసువనిమతంగజ మ
ల్లి కామహారజితగర్వమానినీ మలయజమాధవాగ్రజ మందాకినీమ
హేశ్వరాచల మహాదేవమరాళమహనీయ విశదంబులై సమున్నత
చంద్రకాంత సౌధోపరిభాగంబుల కొందలుమందయానలమందా
నందంబున డెందంబులుగరంగఁ బ్రియతములంగూడి పెక్కుచం
దంబులం గ్రీడింపుచుండఁ బండువెన్నెల లెల్లదెసలం బిండారబోసి
నతెఱంగున నిండుకొనియుండె నయ్యెడ. ౩౧॥

శా. ఆనీహారమయూఖదీధితులు ప-ద్మాక్షీవతంసంబునై।
త్మైనంజారుతరానిలాధ్వసరణిన్-మీనాంకపందాస్త్రిరో।
ఖానైపుణ్యముఁబూనిసోకఁగదొణం-గన్మానసాబ్జంబునన్।
దానన్లేకపరిత్యజించెపటుధై-ర్యంబెల్లనొక్కమ్మడిన్॥ ౩౨॥

ఉ. చిత్తజుఁడిక్షుకార్ముకము-చెచ్చెరకేలనమర్చిదిక్కులన్।
మత్తమధువ్రతప్రకర-మార్వ్వరవంబుచెలంగఁజంద్రికో।
ద్వృత్తికిఁదోడుగాఁబటుగ-తిన్సుమబాణము వేయుచుండఁగా।
సత్తటిబిత్తరుల్బిసరు-హాననఁగన్గొనితత్తరిల్లుచున్॥ ౩౩॥

వ. అంత. ౩౪॥

సీ. ముత్తియంబులుగోళ్ల-నత్తించెనొక్కతె,
చిగురాకుపదమునఁ-జేర్చెనొకతె।
కదళులూరువులచెం-గటనిల్పెనొక్కతె,
బిసములుభుజములఁ-బెనచెనొకతె।
కరతలంబులహల్ల-కములుంచెనొక్కతె,
కుచములగుచ్ఛముల్-గూర్చెనొకతె।
నూగారుపైనాచు-నూల్గొల్పెనొక్కతె,
చక్కెరపొడిమోవి-జల్లెనొకతె।

గీ. చెక్కులనుకప్పూరపునీరు-జిలికెనొకతె।
కన్నుఁగవనల్లకల్వల-గప్పెనొకతె।
పద్మమాస్యంబుచెంతను-బట్టెనొకతె।
చంపకంబందముగమైన-నుంచెనొకతె॥ ౩౫॥

శా. పన్నీరొక్కతెపైపయిన్ జిలికిని-బ్బంగిన్ లతాంగుల్ సము।
దృక్పుణ్యముశోభిలన్ శిశిరకృ-త్యంబుల్ దగంజేయఁగాఁ।
గన్నారొక్కవధూటిపయ్యెదను వే-డ్కన్ గేలఁగీలించియు।
చన్నప్రోషిమనోజ్ఞగాచెలియకిం-చత్ఫుల్లనేత్రాబ్జయై॥ ౩౬॥

క. ఆనారీరత్నంబుప।
ధానముపైయపుడుహస్త-తలమూనుమతే।
గానిం ముకకౌటిల్యం।
బూనగసజ్జన్నివిష్ట-ర్యైబలుచింతన్॥ ౩౭॥

ఉ. అంగనలోర్చితే సలవ-రాబ్జమునందనజేర్చఁగందరే।
ఖంగరమందుపైటపయి-కంకణదీప్తిదగంబ్రకోష్ఠము।
త్సంగమునందుబాదుకొన- చారుభుజాగ్రమునందుముద్రికా।
భంగరుచుల్ వెలుంగకర-భంబునముత్తెపునత్తువేళ్లిలగఁన్॥ ౩౮॥

క. ఈసరణిలేఁబలామొద।
తాఁసకరకరాకరునిసు-ధాకరునిమనో।

భూసఖునిజాలపదపతి।
యాసుందరిజూచికుపిత-గ్నియుట్లనియెన్॥ ౩౯॥

సీ. వనములోసతతంబు-వాసంబుజేయుత,
మ్ములసిరుల్గొన్నదు-గ్ధాబ్ధిపీవె।
నిందకునోడిగట్టి-నిర్భయంబునగుగు,
రమణిచేకొన్నదు-ర్మాయుఁడవీవె।
విబుధసేవితుఁడైన-విశ్వేశ్వరునిమస్త,
కంబుద్రొక్కినదు-రాగ్రహుఁడవీవె।
దినమొకరీతియ-ష్టానబుచ్చుచక్రిద్వి,
జతలినణఁచెడు-దుర్జనుఁడవీవె।

గీ. వసుధరాజసటంబుడై-నష్టులిచ్చు।
కమునకకూరియుఁడందుచు-గాదనీకు।
గలదెయకూరిరవృత్తినీ-చెలిమికతన।
శశిజగద్వంద్యుడెకూరిర-సంఖ్యజనరె॥ ౪౦॥

ఉ. గాసిలిభార్గవీశుఁడలు-కన్దనలోపలనుండనీకను।
ద్వాసనజేయుటన్నినుప-దంపడిహాళినికాలకంఠుఁడు।
ల్లాసముతోవహించుటత-లంచగనేరొకరీతిదోనని।
శ్రీసహజాఖ్యకర్ముప-చింపగనేమిటికోనిశాకరా॥ ౪౧॥

చ. గరళముతోజనించితత-కంఠునివాళివసించివక్రవి।
స్ఫురణమణంచిపద్మినుల-సొంపుహరించిగురుప్రయారతి।
స్ఫురతవహించిపాంథులదె-సన్గలహించిజరించునీకును।
ర్వ్యరగలదేగణింపద్విజ-రాజతరాజితయామినీచరా॥ ౪౨॥

ఉ. నీకళమాళిశంకరుఁడు-నిల్పుటనేలయకారియయ్యెల।
శ్రీకమనుండునిపెడవ-సించుటనేనరసింహుఁడయ్యెని।

త్నాకరనీప్రసవంబనఁడ-నాటనిదావిషశాయియయ్యెనా।
శ్రీకరగోభపాంథులఁబ-లిరిగఁజేయుటనీకువింతయే॥ ౪౩॥

సీ. జగతిలోసత్వధ-త్క్రతిఁగాపూజ్యతో,
కర్తృత్వకర్షణ-కాసమాఖ్య।
విష్ణుకారిత్వంబు విష్ణుపూరితానన,
స్ఫీకరత్వముసదా-నేకముఖత।
మనుజులయుత్పత్తి-హృన్యయనకలాపాలా,
పాదికలిమలుకు-గ్రంథిధాన।
మంతకత్వమువిను-శ్రీభాగ్యసమున్నతి,
పూత నాపాపిణివి-ఘాతృకత్వ।

గీ. మరగపీనతఁగొంగఁజన్మ-న్యతతిలానిద్వ।
తాంబురతిగర్తిపావకా-దిన్యమగుచెట్ల
త్వత్ప్రకటిలశ్రీసుభ-సముపగాది।
మహినినిందిసుస్థిరితా-మరస్థిరి॥ ౪౪॥

ఉ. చానితరత్నాతిసజలగు-బల్లనిర జితుఁడంచులోకులిం।
పానమగర్త్గంగసల-యప్రియమన్స్తిమహీన్వహించిన్నం।
దారకసన్నుతోన్నతప-దాన్యుఁడుప్రవదనరాయనీవుని।
పాక్రరణమేలపాంథులదె-సన్గలహించెదవోకళానిధీ॥ ౪౫॥

క. తసకన్నుతోడుబుట్టని।
తసకన్నితసమదకని-తనయుఁడననిసున్।
జసనసముసహారినిలిపిన।
తనుమస్త్కలసేపసిదు-దగునెన్నగాంకా॥ ౪౬॥

చ. అనుమతిసాగసచక్రసన్న-యప్రియకాంతలయందుపాంథబృం।
దనుతచరిత్రులందుసని-తాబనతావనతత్పరాళియం।
దనిమిషకోటికంబుసును-లందురురాజటవంబుచంద్రనీ।
వనుమతిమించినందిపును-లందరునిన్నుకృతింపఁజేయరే ౪౭॥

శా. అస్త్రం బైయవతంస మైబగిలగా-డైచక్ర మైకాయమై।
కన్నై పన్న గభూషుగొల్చుచువశీ-త్వమ్మూర్తితోనందెమి।
నొన్నత్యంబుననీకశోలలితు గే-యంచుంజనుల్ వేడ్క-ని।
న్నెన్నన్నన్నియ కెక్కు-చంద్రదగునే-యేచంజకోరాత్ములన్ ॥౪౮॥

క. జాలిక నెలనీరీతిను।
పాలంభించు నెడపంచ-బాణుఁడెదుట కెం।
గేలవిలుబూనినిలచిన।
పోలికదోచిననుకోప-మునని ట్లనియెన్ ॥ ౪౯॥

ఉ. కొంకక నాదిభిక్షుఁబ్రబతి-కూలచరిత్రునధిజ్యచాపమే।
యుంకువగాఁగఁజేసియత-నూన్నతిఁగోయుచుసర్వమంగళా।
లంకృతమూర్తిఁజేసినవ-లక్ష యశోనిధివీవనీవుమా।
నాంకవియోగినీతతిను-దగ్రతనేచెదవబ్రమయ్యెడున్ ॥ ౫౦॥

చ. సురుచిరశౌర్యునిన్ గుహుని-సుందరమూర్తి జయంతుసద్గుణా।
కరునలకూబరుంగనిజ-గంబునకొంకరశక్రకిన్నరే।
శ్వరులెనభాగ్యులంచుమర-వైరిమదిన్ వెతఁజెందువారివై।
ఖరివలరాజనీవునల-కైవడిపొందులనేచజాగినన్ ॥ ౫౧॥

చ. అకుటిలచర్యయైనజల-జాలయయుండఁగసౌరభర్తపా।
లకుఁడగువిష్ణుడుండఁగవ-శత్వయశోనిధివైచెలంగుపా।
లకడలియుండనీకుఁబది-లంబుగనెక్కుడిమేనమామపో।
లికలభియించెఁబాంధులఁజ-లింపఁగఁజేసెదవిత్తుకార్ముకా॥ ౫౨॥

క. అలుకన్వియోగచక్రం।
బులకరములుచాచియేచఁ-బూనితివహహా।
వలరాజానీవలక।
ల్వలరాజుంగూడిచెడఁద-లంచితివిగదా॥ ౫౩॥

మ. సకలంసుందగుసారసాలినిసము-త్సాహంబునంగూర్చి బా।
లికిబాహుల్యండగుపైత్రునిగ్రబలమం-త్రిత్వంబునన్నిల్పి కీ।
లికిమిత్రంబగుగాలినెలివనమా-లిక దేవికంకాళుమా।
లికపాలుండగడక్ స్మరాపధకపా-లింబాడియుయెచగన్॥ ౫౪॥

క. పండితు లెల్లనునిన్నతి।
నుండనినుతియింపవారి-నుడిచెడసుమకో।
దండాపాంగాంగవలను।
ఖండాలులగుణముబూని-చను నేయోచన్॥ ౫౫॥

చ. అలుగకుమాంతరంగిసుంద-వంతియుశాదుమనోజనీపురా।
చిలుకహుమావశీయుండవు-చిల్కలకొల్కి-నినేనుపువ్వుధూ।
పులకొరవీవునేనుపువు-బోణినిబీవళిరాద్గుణుండవే।
నలికచనీవుమీనలలి-తాంకుండనేనునుమీనలోచనన్॥ ౫౬॥

చ. తనయుండుశార్ఙ్గికిన్ మధుర-గర్వుండుసాధుకళానిధిస్తుతుం।
డనిమిషలాంఛనుండుసర-సాళివిభూషితసద్గుణుండుశో।
భనచరితుండితండనిసు-పర్వలనిన్నుసుతింపమీనకే।
తనయతనుండవయ్యువని-తాతతినేమిటనీకుబాడియే॥ ౫౭॥

క. రతిపతినీగతినాతిమతి।
పతిసుతబ్రతిమాలుచుండ-బాంధ్యవసుమతీ।
పతిశేఖరోపవనపవ।
నతసుల్ శ్వనతసుపుసోకి-నంబెనుగినుకన్॥ ౫౮॥

క. మలయాచలనిలయానిల।
విలయాచలబాధనాథు-విభమునవిరహా।
జ్వాలనాకులకలనాదల।
రొలనాగలమాటిమాటి-కేచందగునా॥ ౫౯॥

ఉ. అరవిందానన యెల్లనీతిపగవా-రానిన్ను పద్మారిదా।
పరమాహాత్మ్యపదంబునన్ని లిపినా-సౌగంధి సుంస్థితం।
బరవిద్వేషికినిప్పుకింకరుడవై-మంగుడై సాంద్రసుం।
దరులన్ శీతలగంధవాహుఁడగు చే-దండింపనీ బోటికిన్॥ ౬౦॥

చ. ఘనులదొలంగఁ జేయు వె(గ-కంపమునంజగ జేయ వేసవిన్।
ఘనతరులన్ సదాసుగతి-గ్గెకొన వేసవితోను ధన్యుఁడై।
అనయసమూర్తి భాజిపయి-రంద సమ్మతి సుస్థిరంబుగా।
నినువినుతించిరన్ విరహి-జీతతులన్ గనుఁజెంప వచ్చునే॥ ౬౧॥

క. అలుకన్ దైన్యము నీగతి।
చులకంగాఁ జాడి చెవులు-సోకక లకరం।
బులుకం జాల్గినచెంపును।
చిలుకంగను గోనిలత్రాంగి-చిమ్ము దిపదుమున్॥ ౬౨॥

క. సకమా రాజ్యము లేదో।
పకమాను పరాకమాన-పికమా స్వగ్రహా।
టకమా పథిక స్త్రీపం।
చకమా సురసాలమున-చ-సకమా శుకమా॥ ౬౩॥

మ. అనిమా రాజ్యసమీరకీరములప-ద్మాక్షీపతంసంబుగ్రా।
కున్నననిందించిసుభాషిణిన్ బిలిచి కా-గుస్సాన్యయాంగార్పగన్।
ర్ణనిశాధీశుని చెంతకేగిమ్మ్రుదువా-గ్గమ్ము ప్రణామ్యమే పోరయా-
తనిసంకల్ప మెఱింగి రమ్మను చుకం-పంబున్ రఘుబల్కెనన్॥ ౬౪॥

చ. పొలతుక యాజ్ఞయైనపలను-బూనువిధంబున వేడుకత్తెచే।
ల్వాలకనురక్తిమ్రొక్కి-పుప్పు బోణి నిజ సెందసలో టెటిపడియున్।
లలనకు మన్మథవ్యథ దొ-లంగ దిలీపుని-చిత్తవృత్తికిం।
దలఁపుజనింపఁజేసి శుభ-వార్తలు దెమ్మనిఁ దల్చ మించఁగన్॥ ౬౫॥

క. ఆతరువాతలతాంగులు।
భూతలపతితనయకులును-బుచ్చుటకైనా।

క్ష్మాధురీణమలోపలతమ।
రీతిఁ గనఁ బలుకఁ జొచ్చి-రింతివినంగన్॥ ౬౬॥

సీ. భామ మైత్రుపవసఁ-బ్రేమ బుట్టించునే,
 ర్వరిసుభాషిణియంచు-బలికె నొకతె।
ప్రేమ కెవ్వరి నేస్తు-లేమిన ర్మసఖుండె,
 ప్రథమ కారణమని-పలికె నొకతె।
పలుకఁ జెప్పఁగ నేల-తరుణీమణివిలాస,
 ము లేమాలమంచును-బలికె నొకతె।
మనసిజుండను రాగ-జనకుఁ డెవ్వరికిని,
 బహుభాషిలేలని-పలికె నొకతె।

గీ. పతిదలీపుఁ డయ్యీమాన-వతికటంచుఁ।
 బద్మజుఁడు వ్రాసి నాఁడని-బలికె నొకతె।
 తడవు లేదింత లోఁనయ్యీ-తన్వికలిమి।
 పరిణయం బౌనటంచును-బలికె నొకతె॥ ౬౭॥

శా. శ్రీదామోదర పాణిపీడనకథా-శ్లోకంబులామీఁదటన్।
 వేదాస్యాగసుతావివాహవిలస-ద్వృత్తాంతమామీఁదటన్।
 వైదర్భీనలభూమిభృత్పరిణయ-వ్యాపారముల్ దెల్పుచున్।
 మోదంబందఁగఁ జేయుమం డిరతివల్-ముగ్ధాశిరోగత్నముల్॥

క. నెలపూర్వసితలప్పుడు।
 దలపెకచపలాత్ముఁడగుమ-దానపరాశన్।
 మెలఁగెన్ వసుసందారలు।
 దోలఁగుచునుండఁగుముద్వా-తులు వెతనెందన్॥ ౬౯॥

వ. విరహిణులెల్ల మొక్కనగ-వింపము వెన్నకకకర-కైరవకో।
 త్కారములఁ దెంట్లుజికర-విశ-దచ్ఛవిదీనత నొకర-తారకా।
 స్ఫురణము వెగ-దొక్కనిశ-పోఁడిమి స్వకర-రతాంతతాంతసు౦।
 బరులు సుషుప్తికకర-కలితంబుగ వేసరుజాకర-రాజి లేన్॥ ౭౦॥

గీ. విలసదపరానురక్తుఁడై-విధుఁడువిడువ।
ధవళిమచ్ఛలనముసుజ్యో-త్స్నలు ప్రదీపి।
కలప్రవేశంబుచేస్సెహాసం-కలితలవని।
రమణివంచితమతులకా-శ్రయలు కారె॥ ౭౧॥

మ. సమయామాత్యుఁడినుండువచ్చునని పాంథ-స్త్రీభృద్వతంసాగ్రభా।
గమునన్నిల్పినబంధురాయణపతా-కస్ఫూర్తి వాకల్యవా।
గముగన్పట్టె విభాకరోగ్రవిశిఖా-గచ్ఛిన్నమందేహదు।
ర్గమదేహచ్ఛ్యుతభీషణక్షతజవి-భ్రాంతిప్రదాకారమై॥ ౭౨॥

క. తనపొందువిడచివిభుఁడే।
గినపాంథస్త్రీమోహముగోప-గించుమఁద్రిప్పం।
గనుపట్టుతచ్ఛిరోమణి।
యనవేగురుచుక్క-బొడమె-యతిరమ్యముగన్॥ ౭౩॥

క. మొరసెన్జరణాయుధతతు।
లరసెన్గోకములుప్రియల-సభ్రమునభములన్।
విరిసెన్ సుమశరపర్వము।
గురిసెన్మారుండుప్రణయ-కుపితలమీఁదన్॥ ౭౪॥

గీ అప్పుఁడినురశ్మిగాఁగొంటి-మిప్పుఁడధిపు।
డైయతండేగుదెంచు నె-ట్లోనొయనుచు।
భయముద్రొట్రిలవెలవెలఁ-బారెననఁగఁ।
బాండిమముబూనెభవనదీ-ప్రవజంబు॥ ౭౫॥

సీ. శోకవ్యథావల్లి-కాకురరాగ్రంబు,
తుహినాంశురుచిపకళ్య-లోహరంబు।
ఫలితాబ్జినీప్రదీ-ప్యత్పూర్వసుకృతంబు,
కైరవసంతాప-కారణంబు।
జనితచకోరక-క్షామప్రరోహంబు,
తారకాపాండిబల్య-వారకంబు।

రాజితాండజరవా-క్రాంతదిగంతంబు,
నిఖిలాభిసారికా-నిందితంబు।
గీ. పుణ్యపురుషసమూహప్ర-బోధకంబు।
జారచోరసముత్సవో-చ్చాటకంబు।
ముదితముగ్ధాంగనామనో-భోరుహంబు।
దగఁబ్రభాతంబువిద్వత్ప్ర-దంబమలర॥ ౨౬॥
చ. ద్యుమణిశిలంగతమ్మిపద-తుల్ దొలఁగింపుము శీతరుగ్జశో।
కములనివిన్నవింపనను-కంపముఁ జనియింపఁ దింపునన్।
సమయభిషగ్వరుండుదయ-శైలఖరట్టము పైఁబురందరా।
ద్యమరులు మెచ్చనిల్పినమ-హాతయణార్కప్రమాత్రయాయసన్॥
క. జలజాప్తుండపప్పదుత।
మ్ములుహితచక్రములులోక-ములులోకులుని।
శ్చలతముదమందఁబ్రొఙ్ఖు।
విలసత్సిందూరచిత్ర-వృత్తివహించెన్॥ ౨౮॥
మ. అవరయే భానుమతీభవాద్రిపవయే-హంర్యజ్ఞజాగ్రిత్త నే।
రవయేపావనమూర్తయేద్యుమణియే-భ్రాజిష్ణవేబంధుర।
చ్ఛవియేధ్వాంతభిదేనమోయనియభి-జ్ఞశ్రేణిమొక్కంగఁబ్రా।
గవిపద్మాంబుజనీతపఃఫలముప-ద్మాత్ముండుభాసిల్లఁగన్॥ ౨౯॥
క, అకలంకోదయదీప్తి।
ప్రకటీభూతోజ్జ్వలాను-రాగురవిన్నా।
ధుకరీత్సఁగములకమలిని।
వికసితకమలాస్యయగుచు-వీక్షించెఁదమిన్॥ ౩౦॥
ఉ. తాపకబింబధాముఁడగు-దైత్యహరుండనయంబు హాటక।
గ్రావముచుట్టునఁదిరుగఁ-గాఁజపలాత్మయటంచునస్మద।
జ్ఞావసథింసిరిన్ విబుధు-లందరుచిత్రమటంచుహేళికే।
శీవిధినాడిరంబుజను-లేయుననొప్పమధుప్రతార్ఘటుల్॥ ౩౧॥

గీ. చెలులు బ్రతిమాలనప్పేళ - జలజనయన।
కాల్యకరణీయములు కృత్య - గతినిఁ దీర్చి।
కమలబాంధవసంధ్యా - సక్తిఁ దనరు జనని।
యింతి రాదయె మిగుల బ్రాగ్దిక్కునను చు॥ ౭౨॥

ఉ. సోహకమంత్ర భూపతిస - ముజ్జ్వలనింబలె జూచెఁ జూడె సం।
దేహగుణంబు నిశ్చయము - నీవిక గలంపవధూటి చేటికా।
వ్యూహము దానునుం బెదురు - చుండు సుభాషిణి జేరనచ్చినన్।
తత్సహముతో ఫలించె నను - దక్షిణకోణ్యులటంచుఁ బల్కుచున్॥

మ. తమకుం గొన్నరసాయనంబులగుత - త్త్వాస్యకృత్యంబులాలింపు మిక్।
రమణీరత్నములా సుభాషిణి సరీ రంగంబు గావించి పా।
దములం జెందుమఁ దత్సరోజముఖతో - గ్రాక్ష్త్రీశకన్యామణీ।
పమునన్ స్నిగ్ధసగర్వవిష్టులయి సం - భాషించిరీ సఖులిట్లు॥ ౭౩॥

మ. తరుణీ నీ వెటులిట్లు లేగి విపిన - ద్వారినిల్ చిన్నదై।
కరణిన్ లోనికి నేగనిచ్చిరి మహీ - కాంతుండు విన్నంగ నా।
విరహోద్వృత్తులు మున్ను గానడి గనో - వేవేగ నీవిసఖీ।
విరహోద్వృత్తుల విన్నవించితివొ పృ - థ్వీజానికిన్ సుందుగన్॥ ౭౪॥

క. వనవింటి వాఁడు సమతన్।
వనరుహబాంధవకులోత్త - మ గ్రామణినిన్।
వనజాక్షి మగడు గ్రన్నకి।
న్యనుజాచిన జాపు జాచె - నాయని పలుకన్॥ ౭౫॥

క. వ్రీడాలంకృత నయనా।
క్రేడితతాం బల్కయొంతని - రీక్షణకయ్యో యా।
వ్రీడానిని విదమోదము।
తోడ సుభాషిణి లలనల - తో నిట్లని యెన్॥ ౭౬॥

గీ. జలరుహాననయాజ్ఞయా - దలపహించి।
కరములను శిరస్సున - గ్గంబు జూప।

మానినీమణులార దయామృతోర్మిపోషా!
పాయక నిత్యప్రసన్నిధిఁ జేయుదు శౌరి॥ ౭౭॥

ఉ. మారిమి నెచ్చెలిన్ సగదు-మాయురికేశను మన్నించి పదా!
వారిరుహాక్షి నెచ్చెలియ-వంశమునిచ్చెంత మదాంగదీసఖుల్!
గారవమొదలంచు ముదమొ-అర్పలి దెల్పఁగఁ బోలుగానిదో!
ద్వారనియుక్తులెందుఁ జెర-వారనిలోనికి నేగనిత్తురే॥ ౭౮॥

సీ. చిత్రాంకితాంగనా-చిత్రతచిత్రముల వానిఁ,
జంచరీకప్రతమాన-సంబువాని!
జనితనానావిధ-సంకల్పములవాని,
జాగరాదుణకటాక్షములవాని!
సుమశరాస్త్రశాతగ-క్షుభితాంగములవానిఁ,
దర్కితరప్రవ-ర్తనమువానిఁ!
ప్రబలనిశ్వాసప్ర-భంజనములవాని,
విస్మృతధరతా-వ్యాప్తివానిఁ!

గీ. జివురుపాన్పు వానిమ్మను-జేర్పువాని!
విరహతాపంబు సహియింప-వేఁడువాని!
నమ్మహీజానిఁ గనిహృద-యంబులోని!
సందియము దానిసంతోష-సరణిఁ బూని॥ ౮౦॥

గీ. నిమిషమాత్రంబు నిలుమండి-నెలఁతలార!
సమయమీక్షించి తత్సమీ-పమునకరిగి!
వినయమున చేతులెత్తి వం-దనము జేసి!
విన్నవించెద నిగతి-వీనులలర॥ ౮౧॥

ఉ. మాగధి నెచ్చెలిన్ నృపకు-మారసుభాషిణియంచు నున్నానీ!
వాగజరాజయాననయ-వాంబుజముల్ వికసింపఁ జేసి వే!
వేగఁ జనన్ స్వరుండునన-వింటనుకంటనుమంటలొల్కఁగా!
రాగపయోధిచంద్ర వచన-రాళిమదాళిగుణంబమర్చుమిక్॥ ౮౨॥

క. మానవపతి నెమ్మదినా।
మానసము పుడెప్పుడింతి-మానసముభవ।
స్థానసములచందంబున।
నానందాంబుధి నోల-లాడం దొడఁగన్॥ ౧౦౬॥

గీ. మందహాసంబు మోమున-కందళింప।
నంతరంగంబున సుఖోర్ము-లంకురింప।
లజ్జనయనాంబుజంబున-లంకరింప।
జనవిభుం డొప్పె నయ్యెవర్త్మ-సఖునితోడ॥ ౧౦౭॥

క. ఆమాగధుఁ డేమనెనీ।
వేమని పల్కె-తివిలగ్న-మెల్లియనుచుఁ దా।
నేమాహార్త్రికుఁ డనియెను।
ధీమణిపరు లెవ్వరి పటుఁ-దెలియఁగఁ జెపుమా॥ ౧౦౮॥

క. ఈవిధమునను దిలీప।
క్ష్మావల్లభు నాత్మసఖశి-ఖామణివడుఁగన్।
దేవాపీనులకుల్లాసం।
భావనగా వినుమటంచుఁ-బలుకం దొడఁగన్॥ ౧౦౯॥

క. భూలోకపాలభవదా।
జ్ఞాలంకృతమాలిగ్గమైస-మంచితసరణిన్।
మేలగు నిమిత్తములు నే।
నాలోకింపుచును వేడ్క-నరుగఁగ నచటన్॥ ౧౧౦॥

సీ. ఎలమి కుంకుమము గో-డలఁ బూయువారును,
వరుసచిత్తరువులు-వ్రాయువారు।
కస్తూరిచే వేది-కలనల్కువారును,
చెంగటఁ బన్నీరుఁ-జిలుకువారు।
తెలిముత్తియములముగ్గులు బెట్టువారును,
గడిమి వితానముల్-గట్టువారు।

కృత్రిమ సౌధములలం-కృతి సేయువారును,
కాయమానంబులు-వేయువారు।

గీ. శ్వేతగాఁబుగ్గసంఘముల్-నిలుపువారు।
సభలరమ్యంబులగుపనుల్-సలుపువారు।
కోరికములుగ వాంఛాళి-గూర్చువారు।
మార్గములతోరణంబుల-మర్చువారు॥ ౧౧౧॥

సీ. పలుమారుసిబ్బంది-గులఁబిల్చువారుక,
శ్రేణులఁజూచి చె-లంగువారు।
రూపశ్రీవికలసే-ద్యుననవ్వువారుమా,
ర్దంగికులను వెంటఁ-దరుము వారు।
తూర్యాది వాద్యము-స్తుల మెచ్చువారుపం,
దిగులనా స్తరణముల్-బరచువారు।
తరులచందంబునఁ జరియించువారుభూ,
షించఁదీరకకోప-గించువారు।

గీ. యత్నములనప్రయత్నులై-యుందువారు।
నగుచుమగధప్రధానుల-యంతరంగ।
ములుశరీరాన్వితంబులై-మెలఁగునాయ।
పనులుపరిచారకులు చేవఁగ-పడుచుఁజేయ॥ ౧౧౨॥

క. ఈరీతిన్ మగధునిపరి।
చారికలుజరింపుచుండ-సందిగ్ధగతిన్।
హారమయమైనదత్ప్రభ।
చేరంజనికారణంబు-చింతించు నెడన్॥ ౧౧౩॥

క. నినురమ్మనియనుమగధు।
వనినాథుఁడులోనికనుచు-వడికంచుకిన।
న్ననుమతిఁదోడ్కొ-నిచనెకాం।
చనసుటితోన్నతవిచిత్ర-సౌధంబునకున్॥ ౧౧౪॥

గీ. భగ్నసాంధ్రాలి శాఖాశి-పల్లవాగ్ర।
భాసమానప్రభాన్విత-పద్మరాగ।
పటుపరిహృతతిమిరప్ర-పంచమైన।
తగ్నిమున్నంతకలితసౌ-ధంబులందు॥ ౧౧౫॥

క. కనకమయోన్నతసింహా।
సనమునఁ దాఁ బొంతఘటిత-చటులమణిను మల్ల।
తన తేజఃపుంజము చెం।
తనురవినికటస్థదీప-తతిగఁ గాంచెన్॥ ౧౧౬॥

చ. చెలఁగి మనస్వి విష్ణునిన-సిష్ణునిఁ గన్గొని తత్పదాంబుజం।
బులకనురక్తి మ్రొక్కి-ముని-పుంగవునానతిఁ దత్సమీపమం।
దెలమిని జాప్యపీఠమున-యుండినయుష్మదధీంద్రుఁ డెంతని।
శ్చలతవసించియున్న నను-సంయమిగన్గొని పల్కె-నీగతిన్॥ ౧౧౭॥

సీ. మానవంశ్యవరాళియు-స్మత్ప్రయత్నంబున,
నారామవాటిక-కరుగుటయును।
సకియలతోడ సం-తసము నొందు మాగధి,
ప్రీతిన చొప్పటఁ జ-రించుటయును।
స్మరశరంబులు పర-స్పరదృగన్వితములై,
నరవరాంగనలమ్రా-న్పాటుటయును।
విరహాబ్ధినిర్వాస-వేళఁ బాలకగతి,
తీవసకన్నమాయక-గడుపుటయును।

గీ. మానినీముఖవిదితము-మారికాము।
నోరఘుండగు మగధపు-హీరమణుఁడు।
ప్రేమతో నన్ను మదినిస్మ-రించు నపుడె,
దివ్యదృష్టిబలంబున-దెలిసియుంటి॥ ౧౧౮॥

గీ. వచ్చిమగధవసుంధరా-వరునిసంత।
యంబుబాపివివాహప్ర-యత్నములర।

యాంబునను జేయుఁడారయోఁద-దాప్తులను।
దెలిపి పలితంపటెంతుమా దీయులగుట॥ ౧౧౯॥

క. మాకుం బ్రియశిష్యుండే।
కాసుస్థుఁడూర్థ్వస్థుఁ డీమ-గఁదప్పుఁ డిలఁ దా।
గాఢోన్మాదునకు న్వ్యగమై।
కూడుదుఁడోనింతకంటె-కుతుకముగలదే॥ ౧౨౦॥

చ. చెలఁగుమనీవు మీవ్వ పుని-చెంతను నేగి భవద్గురుండుని।
శ్చలమతి ద్రోణమాగఁపని-సన్నిధి నెల్లిమ్ము గాస్యలగ్నమై
పలుమగ నిర్ణయించెనవి-వాహము గ్ముకుపత్కోశ్నేసము।
జ్వలగతిఁబలుక్రమంచునని-వత్సలత్కానుజాబి భూపరా॥ ౧౨౧॥

గీ. తానరుంగ తత్ప్రాఁద-త్సునుయుమునకు।
వచ్చి సనటంపుమగఁధా-వసుని తోడఁ।
బలికి యంత ర్త్రియుండర్యు-భానుకులజ।
సంతసంబునవర్మిహా-జానిదనర॥ ౧౨౨॥

గీ. ఇద్విశంబు గనుమఁద్రోణ-యువ్వసిష్టుఁ।
డామలపాకాస్త్రమ్ముతంబున-సంతరంగ।
మలర జేసితనోహితుం-డైనమగధ।
భూపసునతోడఁబలికెతి నీవిధమున॥ ౧౨౩॥

క. మానదుఁడవినుమనుఁడై।
డ్వానుఁడు మంగ తసమీప-వర్తినితాం।
తాకాంతుఁడయా జనుఁడల।
నీకన్నియభాగ్యములొగ-ణింపఁగఁదరమే॥ ౧౨౪॥

క. హారికసిరపహా మునకుమహామ।
కదునకుర హిణినో సంగు-కంధిమహాభ్రు।
ద్వారదతులగఁతిరవికుల।
పనునఁగన్నిమునోసంగి-పరలముకీర్తిక॥ ౧౨౫॥

మ. అనుచుం గానేనుపచింపభూమిధవుఁడా-హ్లాదంబుం జెంపమీ।
జనవాధాగ్రణి చెంత నంజనివసి-ష్ఠప్రోక్తనిర్వాహితా।
యనములన్ వేగ మొనేర్పనందలుపుమీ-యం ముక్ విడెంబిచ్చిపం।
పిం మీ చెంత నువచ్చి దల్పితిపనా-మీ స్తైన్యమే పారఁగన్॥ ౧౨౬॥

క. యెల్లివివాహముయోధ్యా।
వల్లభునకటంచు వేగ-వాహిని కెల్లం।
జెల్లంబుగఁ జాటించెడు।
నల్లుఁడ వౌదువికఁ మాగ-ధాఖ్యునకనఘా॥ ౧౨౭॥

క. అనినర్మసఖుఁడు బల్కిన।
వినిధరణీనాయకుండు-వేడుకతోనా।
తనిఁగని చాటింపుము వా।
హినికను చుంబంపిపలికె-నిట్లని నాతో॥ ౧౨౮॥

క. అనురక్తయైనమీజ।
వ్వనివృత్తాంతంబునెల్ల-నచిఁ దెల్పఁగఁబో।
మ్మనికడు వేడుకతోడన్।
వనరుహదళనయనలార-వచ్చితినిటకున్॥ ౧౨౯॥

శా. ఆ రాజేంద్రుని వాగ్విచక్షణత వి-ద్యాప్రౌఢిమం జాంచితా।
చారస్ఫూర్తిపరేంగితజ్ఞతకృపా-శాలిత్వముల్ సృష్టదో।
స్సారంబార్యనుతప్రవీణతవిలా-సప్రాభవంబున్నతో।
దారత్వంబుగణింపఁగాఁగలదెయే-ధాత్రీశునందుర్వరన్॥ ౧౩౦॥

గీ. వినుతగుణశాలి విద్యక-బ్బినవిధమునఁ।
దాఁడవునకు మంచిరతనంబు-దొరికినట్లు।
భాగ్యవశమునఁగలిగెను-యోగ్యమైన।
రమణుఁడీపంకజాస్యకు-రమణులార॥ ౧౩౧॥

గీ. యీవధూమణియాధరి-త్రీవిభుండు।
పరిణయానంతరంబునఁ-బరిహసింపఁ।

గలుగుశాశ్వత సౌభాగ్య-గతులభార।
శ్రీవిభ్రాజమానాభిలగోపి-జీవితులను॥ ౧౩౨॥

క. అనుచు సుభాషిణి దెలిపిన।
విని ముదమున మగధసుతను-వినుతాంబరచం।
దన సుమభూషాదులమా।
వినీలునకు మఁ బెండ్లికూఁతు-నిం జేసిరొగిన్॥ ౧౩౩॥

క. అ వైఖరిఁ గనిమాగధ।
క్ష్మావల్లభురమణి మోద-మగ్న మనోరా।
జీవయుయుపిమత్తత।
వైవాహికయత్నములఁ బ్రవర్తించెదగన్॥ ౧౩౪॥

ఉ. సేవలకెల్లన ర్హసఖు-శేఖరుఁ డాగరిఁ జాటఁబంచియ।
మ్మానవనాథుఁ డుండుమణి-మందిరబృందము మంద వైఖరిం।
బూనిరయంబునం జతుర-బుద్ధి నలంకృతి సేయుఁడం మఁదా।
నానతియిచ్చెఁ దత్తదుచి-తానుచరాళులకెల్ల నేర్పునన్। ౧౩౫॥

ఉ. కుంకుమ బూఁయయు మున్ రుచిర-తోరక పజ్త్రులముగ్గుఁ బెట్టుచుం।
బంకరుహంబులన్ సరస-సద్రతితోరణముల్ ఘటింపుచున్।
రాంకవముల్ విదుప్పుమఁగు-రంగమదాన్విత వారిజల్లుచుం।
గొంకక పైవితానములు-గూర్చుచు చిత్తరువుల్ రచించుచున్॥

మ. మణిదీపంబులు కాయమానములనై-ర్మల్య ప్రభన్ వెల్లతో।
రణపార్శ్వంబులవారిపూరయుతపూ-ర్ణస్వర్ణకుంభావళుల్।
గణికానీకపయోధరకృతుల వే-ద్యంబూనవారాన్యహా।
గ్రణివతీ రంచుగృహాంగణంబులుపరి-ష్కారంబు గావింపఁగన్॥

సీ. శాలికావీథుల-మాలికాచ్ఛవిబూని,
పుల్లాబ్జతోరణ-స్ఫురణఁ జూచి।
మాగధివక్షోజ-మంజులాకృతినొప్పు,
పూర్ణకుంభంబుల-పొలుపుఁ జూచి।

సుందరీచరణవి-న్యాసకృతిఁ జనరాని,
పద్మరాగప్రదీ-పములఁ జూచి।
కామినీనఖపఙ్క్తి-కైవడి వెలయుమౌ,
క్తికలసద్రంగవ ల్లికలఁ జూచి।

గీ. పంకజాననమార్గము-పగిదిఁ బరగు।
సలలితాగురుధూపరే-ఖలను జూచి।
జనవరుఁడు సంతసిలె నా-ర్ద్రసదనుఁ డిట్లు।
గృహము లగ వేదకా-తో సలం-కృతులఁ జేయ॥ ౧౩౮

సీ. సలలితవిద్రుమ-స్తంభాభిరామమ్ము,
పద్మరాగోజ్జ్వల-పాళింతయుగము।
మరకతసోపాన-మండపాకారమ్ము,
గోమేధకాంచిత-గోళయుగము।
మహితవజ్రచ్ఛన్న-మధ్యప్రదేశమ్ము,
శక్రనీలాన్విత-శతయుగము।
స్ఫురదంతరంతర-పుష్యమంగళతూర్య,
నాదమ్ములందుమం-టపగతి జెలంగ।

గీ. బరగుసౌధాంతరస్థసో-పానపువేది।
కనువరారోహాలత్యంత-కౌతుకమున।
మంగళారతులొసఁగిన-మ్రానిప్రభల।
మజ్జనమొనర్చిరంతట-మ్మానవతికిని॥ ౧౩౯॥

క. అంతటరవి గ్రుంకినభూ।
కాంతునకుం గరప్రదీపి-కాశతముదితో।
ధ్వాంతప్రయుక్తబాధా।
శాంతిప్రదమగుచుమిగుల-సంతసమొదవెన్॥ ౧౪౦॥

సీ. భూవిబుధాశీర్వ-చోవిశేషచ్ఛటి,
వందిమాగధశుభ-వాగ్వ్యాప్తియును।

మధురసప్రత్యగ్రగీ-మాంజీరనినదంబు,
లలనామణీమంగ-ళస్వరంబు।
మార్దంగికోజ్జ్వల-మార్గరాగంబు,
ఘనవైణికవిపంచి-కారవంబు।
చతురవారాంగనా-సంగతనాదంబు,
సరసగాంధికవంశ-జస్వనంబు।

గీ. శంఖపటహమృదంగని-స్స్వనాకరంబు।
శుభముఖమున వాద్యకోలా-హలంబులుగుల్కఁ।
పత్త్వరంబునస్వయుప్ర-గంటలంగ।
నవటిజనులకునిమిషార్ధ-మగ్యురాత్రి॥ ౧౭౧॥

గీ. కాల్యకరణీయములుదీర్చి-కలితపుణ్య।
మాలికాగంధకాంచనాం-బరపరిష్కృ।
తాంగుఁడై భూవిభుండల-రారనిమ్ము।
గంబునను వింతగాఁ జెంగ్లి-కళజిగుర్ప॥ ౧౭౨॥

ఉ. అంతటఁ బ్రానుదీప్ర-యూచలకూటములంకరింపసీ।
మంతనపీఠములపై చతురి-మంగయుసేసినరత్నమండపా।
కాంతనువర్ణగ్రహమునప-రింపరసెల్లనలంకరించెఁగా।
కాంతునిసుందరాకృతుల-కాంతులుచూపరులెల్ల మెచ్చఁగన్॥

ఆ. భద్రభోజ్యలేహ్య-పానీయచోష్యతా।
బాలగంధమాల్య-ముటతపోర।
జానపదసమూహముఁడైవర్గసఖుఁడు।
జానకిపరిసరచ్చ-సంతసమున॥ ౧౭౪॥

వ. అసమయంబున నిజకులకలశ పారావారపరిపూర్ణసుధాకరుండగు దిలీపవసుంధరావల్లభుని వివాహసుముహూర్తమహోత్సవంబు రయంబున రాగోదుచందంబున వారిజబాంధవుండు వారుణీముఖంబున కుంకుమబొట్టుచందంబునం గనుపట్టు చులగురుండగు శక్తి

గుసంఘు శక్తిసంపన్నులగు సంయములతోఁ నరుంధతీసమేతుండై కల్యాణవస్తుసమూహంబులతోఁ గరుణాసమేతుండై చనుదెంచు మూర్తిమత్పరిపక్వ పురాణకృత పుణ్యఫలంబు పగిది వసిష్ఠుని నే తెంచి సమర్చితుండగుచు మగధప్రధానప్రార్థితుండై భూసురాశీ ర్వాదంబులు పుణ్యాంగనాశోభననినదంబులు పంచమహావాద్య రవంబులేకీభూతంబులై మిన్నుముట్టఁ బెండ్లికొమరునను మంగళ స్నానంబులు జేయించి మలయజాద్యలంకృతులు సేయుమని నియోగించిన కొందఱుముందయూనలనుం దానందసంతోషకంపి తాంతరంగులగుచుఁ జందనం బందంబుగా మేనసలంది, కాలా గురుధూపమాలికా పరంపరాపరిమిళితవాసనావాసితాసిత కచబం ధంబునకు సుమమాలిక లలంకరించి మకుటాది మణిమయాభరణ ములు తత్తదుచిత ప్రదేశంబులం గీలించి పరిణయోచితదివ్యాంబర పరిష్కృతుం జేసి పల్లవితపారిజాతంబుపగిది భాసమానుండగు పార్థివేంద్రుఁ డుదయాచలాగ్రంబున నక్షత్రగణపరివృతుఁడై భాసిల్లు రాకానిశాకరు చందంబున సచివపురోహిత బంధుసం ఘంబులు తత్తదుచితప్రదేశంబులం గీలించి పరివేష్టింప భద్రగజా రోహణంబు సేసి రాజమార్గంబున వెడలు నెడ తత్కాలోచిత సం దర్శనార్థంబు చనుదెంచిన చందంబున యామవతి యేతెంచినం బ్రౌఢము తమిస్రం బణంగ మిత్రకులోద్భవోద్వాహవీక్షణాపేక్షా సమాగత పావకానేక స్వరూపంబులో యని చూపరులగ్గింప కర్పూర కరదీపికాసహస్రంబులు వెలుఁగఁ, గాంచన కరకంకణ ఝణత్కారప్రవర్తమాన నటన్నటీపదపల్లవ జట మణిమంజీర శింజి తంబుల మున్నె నిండుకొనియుండిన బ్రహ్మాండంబు మహీవవిషా ణంబులు మగధ నగరీమందిర మంటప సౌధారామప్రదేశంబులం దనేక ప్రకారంబులం గనకలవంబులు కందూపింపు మన్న వని జానపదముగ్ధాంగన లబ్బురంబుగాఁ జూచుచుండ మఱియు వివ

గుల భీమనాగారాజముల నీటులువారం బొప్పమిన యావరణంబు బిం దుసందోహంబులోయనం గనరాదు తారకానమూహములం జ యించుచు వెలసినట్టి దివ్యతారాజాన్య తెగయ తదీయో న్నత్యున్నత సహోదర కాంతులక్ సరోజసవంద్రుని సమీపంబునను శర త్కాలాన్వితంబెనవ్విమిన్న తత్తారకానమునదయంబులోయన సమున్నత సౌధ కాంతి శోభాగ్రపరిభాగంబుల నద్భుతపుష్పబోధ్ధ తెరంగున మెరుంగుగీతీగలచందంబున కల్పవల్లికలపగిదిఁ గనుపట్టు కామినీ జనాలు కరాంబుజంబులంజల్లు ఘనపళాక్షతముక్తాఫలప్రసవంబులు దనరారఁ గనుంగొని సంతసింపు మహర్నిశతీరంబునుంబోలె సర్వ మంగళాలంకృతంబై, మానినీహృదయంబునుంబోలె మాలిన్యరహి తంబై, స్వర్ణరథంబునుంబోలె త్రిరాజరక్షితంబై, మధుసూదను వక్షస్థలంబునుంబోలె సుంగళజీవతాక్రాంతంబై, గగనమార్గం బునుంబోలె కవిబుధగురుకళానిధి కమనీయంబై, చంద్రాభ్యుద యంబునుంబోలె శ్యామాన్వితంబై, బ్రహ్మలోకంబునుంబోలె మహారాజహంసమండితంబై, సాగరసదనంబునుంబోలె సుపక్షిరాం చితంబై, రత్నాకరంబునుంబోలె లక్ష్మీజనకంబై, సురనదీప్రవా హంబునుంబోలె సుమనస్సంగసుందరంబై, పుణ్యక్షేత్రంబు నుంబోలె పురుషోత్తమగ్రాహితంబై, యమృతాలయంబయ్యు నసమానపరాగ ఘనరంగధరంబై, సర్వజ్ఞసన్నుతంబయ్యు ప్రసన్నవిభాసమానంబై, రాజమండలోజ్వలంబయ్యు గహిత కళంకంబై, శుకపంజరబద్ధశారికానుంజులనినాదమండీకృత పరిసరకాసారంబును, కర్పూరకరదీపికాపరంపరాపరివృత సమీరప్రసరంబును, గవాక్షమార్గనిర్గత కాలాగురుధూపఘనము మాలికాకలితమందిరమయూరంబును, బాంధవాం గనాపరివృత రత్నదీపికారాజమాన చంద్రశాలాసముజ్వలం బునగు నా స్త్రీరత్నవంబోనిచ్చి మగధనాయకుని మందిరంబు

చెంత సంజని సముచ్చ తాతిశయంబున సామంతసంయుక్తిగ్గీ కంచుకి
కరాగ్ర విరాజమాన కనక వేత్రవిధృతజనానీకుఁడై విరచితసగణిం
పగణితగణికబంధుచిత్రసంగ్రహ సముచితప్రగానంబున కప్పూరం
తాంబూలంబులు గైకొని వివాహవేదికాసమీపంబునకరిగెనప్పుడు. ౧౬౫||

ఉ. ఆనరనాథకన్యకకుఁ - దంతికమున్న తలంటినంత్రపుం
బానవలీల దుగ్ధసరి - లాగ్రతయగ్రభుజిష్ణులోలనల్
బూనదపీఠసంఘనములు - పుష్కరిణీసములై చెలంగి మోహనం
స్నానమహోత్సవంబుతగు - జాటననొర్చిరి వేడ్కమీఱఁగన్ ||

చ. తనతనుదీధితుల్ తటిను - దంచితవస్త్రమిళింగ నుండఁగన్
గ్రనదతిసస్వభిక్తినిక - రంబునుదిమ్ముననుండగన్
ఘనతరపూంపుమంగిసుల గంధపుబంధుర మాన్యగంధముల్
జను గుణగంగముల్ వలు - చేతఁదియు స్తుతిరొంచుఁ బంగళల్ || ౧౬౭||

క. కాలాగరుధూపములను
పొంగితయుకరొప్పయుక్తి - బాలామణికిన్
నీలాలకజాలాగ్రతిఁ
దూలింపుమంగొప్పఁజెప్పి - దాయ్యలు లెన్నన్ || ౧౬౮||

చ. అలరిసముగ్రరత్నభూషి - తాభరణంబులపుష్పమాలికల్
లలనలు నేర్పుమీఱఁగ - నలంకృతిఁజేసిరి బాలికామణిన్
తలమునవగ్గిపంచంబులమూ - పకలంబుయు దాన్వితమ్మునన్
తోలకరమున్న బ్రాంచమున - తోచియుతో గ్రహ శోభమానగన్ ౧౬౯||

ఆ. రాజకంటమనులు - రాజింప నేరికి
గూడఁగ సడురీతి - నొప్పుయుక్తి
మృగమదముసళలక - ముగిట్టసొంపుదవఁ
విఘనిర సుసరింప - వలఁదిమోము|| ౧౭౦||

శా॥ ఆకస్తాంతము ప్రైయాపవినా సే - త్రాంతంబులంటిన. గా
రా కాంచం ప్రనిభ స్య వేలొక తెచే - దస్వస్ప వేడ్కన్ శిలా|

కాంకారాంజనరేఖలన్ని లంపఁగానసోచ్చటన ద్దిందమునా।
శ్రీ కాంతులొసఁగ సీమంతిఁగాఁదోఁణగరా-లీలావతీచాతురిన్॥ ౧౫౧॥

క. తాటంకాదిమణీమయ।
పాటవకర్ణాభరణము-నబలనఁ జెవులన్।
సాటుగనలంకరించెను।
ఘంటీమణియొక తెసాటి తోయజ్యులు తెన్నన్॥ ౧౫౨॥

సీ. ముకురకాపత్రికలో-మసృణ కేయూరక్తులతో,
లీలక పోలపాలికలఁద్రావసఁ।
గుండమహాన్వితగంధ-పంకముక్తులతోంగి,
కుంకుమిటారిగు-బ్బలవలందెఁ।
గనకసగ్గముక్తైన-కంఠముక్ప్రముఖాంశు.
కములొక్కఁ-క్తైరన-గంధదాడఁగెఁ।
బరువాంబుజాంబరాసరణంబులననుపే,
లోకలతికాంగిల-త్తుకయొసంగె।

గీ. మణిమయాభీలనహితకం-కణములొకతె।
కాంచియొకఁతె కాంచనాంగమములొకతె।
యూర్మిలోకఁ-తెకటకంబు-లొకతెయొకతె।
హారములలంకరించిరా-యతివకపుడు॥ ౧౫౩॥

క. ముత్తియపుసత్తుమసుఁడనఁ।
వత్తుమణీమయనొక్కఁ-తనిచ్చవిలిపెయా।
నత్తునవకాంతికంపుల।
నత్తునితనేన ముగంబు-నందనరారన్॥ ౧౫౪।

క. సాల్లక పాణిజిలంగన।
ముల్లసితాభరణగుణిన మహాన్వితత్తై।
ఒల్లవితకల్పవల్లుల।
సల్లంఘునసియబాలు-నొయ్యారముతోన్॥ ౧౫౫॥

క. కుందనపుటందియల మెఱయ।
యం దేవసమును దెచ్చి-రంగనలం చల్।
మందాత్మములూనఁగ నర।
విందముఖింపద్వివాహ-వేదికకడనన్॥ ౧౪౬॥

ఉ. సంతసమున్ భార్గవాదులును-ధావిత్రయాజ్ఞికయాజులొమ్మెఁడా।
తొల్లింతయుఁ దశరాఘవుఁడు-గ్రక్కునఁ జేసి చలింగిరి భూసి।
మంతసతీమణుల్ చతురి-మాని ఘనకోంబు సతింపఁజేరఁ గా।
క్రాంతసుఖంబుఁ గ్రక్కొని ప-రస్పరమాటలలంకరింపు మున్॥ ౧౪౭॥

క. శ్రోణీసాగసుమజెం దెఁగ్ర।
పాణిన్ నాలంకృతాత్మ-పాణింబులిన।
శ్రోణీపాణిగ్రహణా।
క్షీణానలనంబుతప్త-సిద్ధానుమతిన్॥ ౧౪౮॥

ఉ. వంగుళులన్ స్పృశించిశుభ-మస్తుయటంచు మదిన్ వ్రల్లవింపఁబు।
జ్యాంగిసలాత్మకంభగల-యుంగుఁడు గల్పనో సంగవేద్యతో।
మంగళసూత్రమామగధ-మానవసాహసమూరికఁజరి।
ధంగుసుకంబుతో వసుమతీపతిగట్టెసమంత్రకంబుగన్॥ ౧౪౯॥

చ. తలిరుల గేయహస్తములు-దంచితనైపుణిఁ గూర్చి సాధ్వ్యభూ।
ములను మెలంగు చిత్తతను-ముగ్ధములంగ మానియున్ దృఢం।
తులఁగ నకాభిషేకవరి-తోషితచిత్తులఁ జేసిము త్తియం।
బులతలఁబ్రాలుబోసెఁ బువు-బోఁడిన్ పాలునిమాళి మీఁదన్॥ ౧౫౦

మ. లలితాంగసముద్భవాత్రసుకఁ గజాలక్షాళితశ్యామక।
జలరేఖంబగులోచనాంబుజపఁ పా-ర్శ్వద్వంద్వము వ్వేశిక।
జలరేఖాస్వతిమైనపాలికసమం-చనత్కారిగావిలమ్మ।
మలతంగప్రిహేమవహ్నిచలిప్రేమం దేల్బలాజాంబులన్॥

ఉ. ఆగజగామినీపృథుల-కంగములంబులకన్ సువర్ణము।
ద్రాగతరత్నరంజితప-రస్పరరమ్యకనిష్ఠ కాంగుళీ।

యోగముసంగతిం జెప్పఁద-యోగ్యత రాగరసప్రసక్తి వాం।
భోగుణిబీజముల్ మొలవఁ-జాగసటం ముఁ జెలుల్ హసింపఁగన్॥

క. ఏసునసభి గొట్టఁగ దే।
స్వామి గుణుసుం జూచి ముదిత ప్రియుతారా రా।
రాటింధరిని వసిస్తుల।
నారిగ నుంగా నెఁడ దాక్ష-నాగసుతతో డన్॥ ౧౬౩॥

శా. గంగ తేజ సుముహూర్త ప్రశస్త్యములు మా-నీంద్రోక్తమార్గంబునన్।
ధీరా దాత్తుఁడు తద్గృహీ పన్న ప్రుఁడు-త్సేకంబుసం బెందనా।
నారత్నంబులు భూమిలుం పులనుమం-డ సహ్యార్తితో దానచిం।
తారత్నంబనుమాగ ధుండొసఁగనం-తర్వాణులగ్గింపఁగన్ ౧౬౪॥

శా. స్థాలీపాకమహోత్సవంబుధి యుసం-ధ్యావర్తితో పాసన।
వ్యాగ్రోల్ల శిష్యముధాగణీసురసప-ర్యల్ వాద్యనాదంబుతోం।
బాలప్రసన్నలగంధదానసరణుల్-ముఖ్యాంచితాన్నంబు వే।
బాల్ల లాస్య క్రియలొప్పనందలకును-త్సాహంబుబుట్టింపుచున్॥

సీ. మానసితోల్యపక-స్నానమందలకునం,
దలను సోమాంబర-ధారణంబు।
ఘనసార మిళితచం-దనములందలకునం,
దలకును మణిమయా-భరణతతులు।
సద్రసపోసితభో-జనములందలకునం,
దలకీణమద వాస-నలవిడెములు।
సలలిత పుష్పశ్య-జనములందలకునం,
దలకుఁగ శ్యాణబం-ధురగృహములు।

గీ. కలిత వీణాది మృదుస్వనా-కర్ణనంబు।
లందలకునందలకు సునృత్య-దంబుజాన।
నానిరీక్షణసుమహో త్స-వంబు మంచ।
లకుఁదడుత్సవశుభవాస-రములఁ గలిగె॥ ౧౬౬॥

సీ. గంధతైలాన్విత-కరదీపికాతతుల్,
పటవాసవాసనా-పటలములును।
కాంచీప్రముఖమం-గళవాద్యనినదముల్,
కర్ణాహ్లాదముల యా-కర్ణనములు।
మానితసరసాన్న-పానసౌఖ్యంబులు,
కల్పితనవపుష్ప-తల్పములును।
భూనాయకార్పిత-తాంబూలసౌభాగ్యముల్,
సాంద్రపవనవాస-నాంకురములు।
గీ. పరిణయంబునకే తెంచు-ప్రజలకెల్లఁ।
పౌరులకు నెల్లమగధభూ-పాలమౌళి।
తవిలి వైవాహికోత్సవ దివసములను।
గలుగఁజేసెను బంధుసం-ఘముసుతింప॥ ౧౬౭॥
గీ. బంధువుల కాప్తులకు సనీ-పసులకవని।
సుతులకును నాకబలినాడు-సురుచిరముగ।
మగధభూజాని రంకన-ముడగ జాత్వ।
మణిగణాదులొసఁగిబహు-మతియొనర్చి॥ ౧౬౮॥
క. తనతల్లిదండ్రిమిథిలం।
దనిధనదుని గెలచి తెచ్చి-నట్టిసుపటము।
ల్లునకిచ్చె మాగధుఁడు తన।
జనకునకుం బజ్జనకుఁడొ-సంగిసరీతిన్॥ ౧౬౯॥
మ. తనముత్తాత సురాసురాంతపమునన్-దైతేయులంగీటణం।
చినబృందారకు లెల్లఁగన్గొనసు వాసీసుందుతద్గాయుకీం।
దుగ్ధసింధ్రీలినొసంగిఁటిమణిసం-దోహంస్ఫురత్తత్కాంం।
చనకేయూరయుగంబొసంగెసుగధ-క్ష్మానాథుఁజామాతకున్॥ ౧౭౦॥
ఆ. తనపితామహుండు-తపమాచరింపవి।
తామహుండువాంఛి-తంబుదీర్చి।

కనకనూపురకనత్కంకణములు మ్రోఁగ।
గానసాంద్రుఁ డొసఁగె-నుల్లాసమును॥ ౧౭౧॥

చ. అనుపదతంబు వేదవిది-తాత్మవికస్త్వరసంపరంబ్రవ।
ర్గన ముదిరింపు చందదనఁ తిం(డికపీసులఁబూనుమంచుపా।
వనుఁదగుసాపసందమ చెలువంబుగ నిచ్చినకుండలంబులు।
గ్గువి వినిపూన్నగ తెచ్చిముది-లోకము గనందుమపంబు బూనుచుక్ ౧౭౨॥

ఉ. అల్లు మమాగ్రనసు-జాగ్రనపాళివినాళ చేళభూ।
వల్లభు లెవ్వఁగాఁ జనను-నాపిరిఁగట్టి మనంగిజర్తిర।
తోల్లసితంబులై కన-కొత్తికలంగుటలంపగఁ జ్చిరం।
గెల్లఁగఁ జేసినమ్మగన-సింహుఁడు భానుకులాబ్ధిచంద్రుడిక్॥ ౧౭౩॥

చ. తనసుతుఁడైనపాండ్యవను ధానవుఁ డిచ్చిన తారహారముల్।
ననగుగన్నవి సుగాన్యనుల తోత్తముకంధరమాగ నుండునో।
మునివంసియుం దుగొప్పు వని-ముత్తెపు పేర్లతనూజ మెచ్చనే।
గ్నిన నుపయోగ్యోగిలభవ న్గోగ్గమపందగిలిం దమైత్రిక్॥ ౧౭౪॥

చ. ఘనపుఁ దొడఁగూఁడుఁ జేతఁతఁ-పన్నముదగ్రత కాత్త మెచ్చగా।
దనముల నింగ నిచ్చిన-దింబులు బాసను చంద్రహాసమూ।
మునజయుడ్వోజ్వలాయుధము-లత్యయహారములం గుణీత్రముల్।
కినవిమునంగమాగ నుఁడు-గ్రక్కున నల్లుఁ డుల్లసిల్లుచుక్॥ ౧౭౫॥

సీ. అలరు. ౧౭౬॥

క. తానమ్మగ న్గతిదీపులు।
చేనగ్గ్రఁటుఁడను దానవ్ర-నిగ్గుండంత।
దానంబరవ్వనభూద్యుల।
దైనాగరక్ప్రజంబు లబ్బ్రరమందక్॥ ౧౭౭॥

క. అపరిమితోజానేయము।
లపరిమితస్వర్ణపిరంబు లపరిమితా సే।

కపములపరిమిత గోనువు।
లపరిమితోత్సుకతమగఁడుఁ-దల్లికొసఁగెన్॥ ౧౬౮॥

క. అరణములుదిలీపునకే।
వరణిమగఁడుదోసఁగనర్థ-సఖుఁడిట్లనియెన్।
పరిణయమయ్యెను యోధ్యా।
పురికేగన్వలెదిలీప-భూపతికనఘా॥ ౧౬౯॥

క. నరనాథతిలక బంపుము।
తరుణీమణితో దిలీప-ధరణీశ్వరునిన్।
సుగుచిరవృత్తినయోధ్యా।
పురికనుమింబలుకనగఁ-భూపతిమటిలో॥ ౧౭౦॥

ఉ. భానుకులాబ్ధిచంద్రుఁడనఁ-బట్టినసంగతిభర్తతోఁ జనెన్।
ధ్యానగరప్రవేశమగు-నాత్మజనీనికినంతరేలన।
మ్మానసమందటంచుమ్మృతి-మాగఁడునాత్మసమీపముంచెన।
జ్ఞానములాటనో విపల-జాగతవత్సలసన్నుతించుపుల్॥ ౧౭౧॥

క. పరిసరవర్తికరాగ్ర।
స్ఫురదమలినమృదుదుకూల-శుభ్రీకృతసుం।
దరవదనేందుండైకూ।
తురిచెంతకునేగిముదము-తోనిట్లనియెన్॥ ౧౭౨॥

గీ. వనితఫలియించె నీమనో-వాంఛితంబు।
వరునితోడను సాకేత-పురమునకును।
జనగవలెనని మదిలోన-సంశయింప।
కతివలకునెల్లపతియని-యామనుండు॥ ౧౭౩॥

గీ. పరిణయానంతరంబున-భర్తృగోత్ర।
మిగవుగాఁబూనిజననిపం-దిగమబంధు।
మందిరంబులలోనొక-మందిరంబు।
గాఁచలంమటకృత్యంబు-కాంతలకును॥ ౧౭౪॥

క. పగిది యుపరగ నవతమని।
మగిలో నూహింపఁగలయు - మానవపతి పతి।
ప్రతిలకుని పాపద సౌఖ్యాప్తి।
స్తుతులఁ బ్రేమమునఁ భజించు - నాళీకముఖీ॥ ౧౮౫॥

మ. అనుచుం గొన్ని కతి ప్రతాసుగుణయో - గ్యాచారముల్ దెల్పిన।
ధ్వని దాపీతి తినిచ్చి మాగధుఁడు సా - మీచీన్య మేపార గాం।
చన చేలాదులఁ దత్ప్రభూసనము - త్సాహోన్నతం జేసితా।
తనయుం బంపె నిముఖ గృహతో సతినయం - బొప్పారఁ గ్రీడింపఁగన్॥ ౧౮౬॥

క. మంగళతూర్యధ్వనులు చె।
లంగఁగ నిజసైన్యకలక - లంబులు నిఖిలా।
శాంగణములఁ బర్వన్ స్వపు।
రింగను గోను జేషప్రముదిగ - రిష్టిత బూనెన్॥ ౧౮౭॥

శా. చతురంగంబులతో చమూపతులు ప్ర - స్థానార్థ నిస్సాణ ఘో।
ష్యతికర్ణామ్రుతి వృత్తిగఁ గాఁగ ధా - కేత ప్రయాణోత్సవా।
న్వితు లేరంచు సఖుండు దెల్ప నిజస - న్నద్ధయుక్తుఁడౌ మాగధ।
క్షితినాథుండు వసింపుచు కటకసము - త్సేకంబుతో నేగుచున్॥

ఉ. మానవపత్తి కుండవమిన - మన్నృపతిం జేసిత దాస్యపండిత।
స్తోమములన్ నిధీశ్వరుల - తోషులదూగఁగఁ జేసి యాచక।
స్తోమము హేమవృష్టి తెలు - చందొలఁగింపుచు నేగ దానవిం।
తామణి తల్లిపుడు ను - దక్షిణతో జనయోధ్యపద్ధతిన్॥ ౧౮౯॥

క. చతురంగబలంబులతో।
నతులితగతి నిర్వ్యాధమున - నఖిలజనుల్ స।
న్నుతి సెప్ప దలిప క్షితి।
పతి నిజపురమున నుజ నిస - భాగ్యుఁడగు మన్॥ ౧౯౦॥

క. మంగళతూర్యధ్వనులు చె।
లంగఁగ నిజాగమనమున - లంకృత ద్యుతితో।

భంగనుపట్టునదౌఘ్యగ।
నుంగొనినృపుఁడొసఁగెపురజ-నులకుముదమొుగిన్॥ ౧౯౧॥

ఉ. అంబరచుంబితాగ్రఘటి-తాంచితకాంచనకుంభభాసమా।
సాంబుజరాగసౌధచర-పట్టముశీకరముక్తహారశ్రీకా।
డంబరసేవితాత్మనుకు-టస్థితరత్నరుచిప్రసన్నహాసుఁడై।
శంబరవైరియావనప-శంబలనాత్మపురిం జెలంగఁగన్॥ ౧౯౨॥

శా. పొంగల్ బాటులుఁగట్టినేత్రములుసా-ఫల్యంబునం జెందఁగా।
గారాకారసమన్వితుండదవనీ-కాంతున్నిరీక్షించిత।
చ్చారిత్రంబులుపెక్కు-చందములనా-శాభిత్తిసర్గంపుమం।
జీరస్వచ్ఛిరివందిపుంగవులవా-చిత్స్వంబునం జెందఁగన్॥ ౧౯౩॥

క. మించిపురీజనులెల్లం।
తెంచిననిజగృహమునకుఁబ్రా-గ్విపతిబనియెన్।
కంచుకికరాగ్రవిచల।
త్కాంచనవేత్రప్రభాప్ర-కల్పితసరణిన్॥ ౧౯౪॥

క. నీరాజనములుపురనార్యం।
భోరుహలోచనలొసంగ-భూవరుఁడునిజా।
గారప్రవేశమప్పుడ।
హారోత్సవమునఁదనర్చె-భార్యాన్వితుఁడై॥ ౧౯౫॥

శా. ఈరీతింబురికేగిమాగధపతి-శ్రీభావతంసార్పితో।
దారస్యందనవాజివారణభటాం-తర్యాణిష్యాంగనా।
వారస్త్రీపరిచారికాదులకుభా-వప్రీతిగాబంధురా।
గారానోష్టదకతల్పసౌఖ్యములుగా-ల్గంజేసిసంప్రీతుఁడై॥ ౧౯౬॥

క. కాలోచితకృత్యములున్।
పాలుఁడుగావించిసరస-పద్దతిమణిభూగా।
షాలంకృతద్యునదిమొను।
కేళీగృహమునకుఁగంటు-కితగాత్రముతోన్॥ ౧౯౭॥

సీ. కాంచనపాంచాలి-కాకరాగస్ఫార,
స్ఫాటికస్థగిపికా-మండితంబు।
కస్తూరికాగరు-ఘనసారచందనా,
సాంకవవాసనా-సలలితంబు।
జలరుహేందీవర-చంపకాశోకసూ,
ల్లకహృతతోరణా-లంకృతంబు।
మానినీవిరచిత-మల్లికాశోకమౌ,
క్తికరంగవల్లికా-దీపితంబు।

గీ. రత్నతాంబూలపేటికా-రంజితంబు।
శాతకుంభకలాచికా-సంయుతంబు।
సూనతల్పాదిసకలవ-స్తుప్రపూర్ణ
మయిన కేళీగృహంబు భూ-జానిజూచి॥ ౧౯౮॥

క. అనుమతిసంతోషింపుచు।
జననాయకుఁడొక్క-నాఁటి-జాంబూనదపీ
ఠమ్మను మేను జేర్చిమదిలో।
సంతతరత్నంబు రాక-వాంఛించు నెడన్॥ ౧౯౯॥

చ. చెలఁగిసుభాషిణీప్రముఖ-సింధురయానలు సేర్పమీరఁగా।
జెలువవలంకరించినృప-శేఖరు చెంతకుఁ దెచ్చినిల్పఁగా।
నతిగుణమొప్పఁ బెట్టికుసు-మాస్త్రుఁడుముందెను గుంటితోఁ సుఁడై।
వెలఁదినిభూవిభుం డెలుకు-వింటనుమాసుగవృష్టిలోపలన్॥ ౨౦౦॥

క. ఈగతిఁ గేళీకమనీ।
యాగారంబునను జలరు-హాక్షినిలిపి చే।
వేగఁ జెలువపయికరుగఁగ।
నాగధివాండాత్మమగ్న-మానసుఁడగుచున్॥ ౨౦౧॥

క. తతముఖసితకరద్యుతిగుం।
స్నతకుచయుగమధ్యహార-నాయకమణిచే।

శ్రితపతివిలాసద్యోరతి।
పతిమోహనవిద్యారీతి-భాసిల్లఁగన్॥ ౨౧౨॥

ఉ. గారుడరత్న సంఘటిత-కాంచనపంజరబద్ధశారికా।
కీరనినాదముల్ మకర-కేతనచాపసమన్వితోక్తిమా।
ర్వీరవముల్ దిలీపవిభు-వీనులకున్ వడిరమ్యసంబుతో।
తారసిలంగఁ జేసినను-దగ్రతబాలిక కేలుబట్టినన్॥ ౨౧౩॥

గీ. తనకరంబుకరంబున-మనుజవిభుఁడు।
బట్టుకొనియుండఁ బల్లవ-పాణికప్పుడు।
లజ్జలజ్జింపఁగా తమా-లతికయుండుఁ।
బొడమెఁ బులకాంకురములు సం-పూర్ణముగను॥ ౨౧౪॥

ఉ. అంతట వేడ్కమీఱఁగ న-కాంగినిశయ్యకు దార్చియామునీ।
కాంతుని గేసుబాలిక మొ-గంబుపయిన్ దనమోము చేర్చెనే।
తొంతిమురెట్టికేలసుఁబ్రభియుంబునయుంబనమాచరించుభూ।
కాంతుఁడు మోవిపానకము-గ్రక్కునఁ జాలకబల్కె నీగతిన్॥ ౨౧౫॥

ఉ. ఆరసి పోల్కెభాసిలన-పాంగవిలోకనముల్ విశోకగా।
సారము లేదఁగంబోమలు-చాపములట్ల చెలంగి జంఘలం।
భోరుహనేత్రితూణముల-బోలివెలుంగుపిఱుందుచిత్రమై।
మీరగమర్త్యపింపనల-ముక్తి మనీనసాటికెవ్వబహురూర్యడన్॥ ౨౧౬॥

మ. అనురాగాన్వితవీక్షణంబులు గుచంబ-గాఢకల్పముల్ గాంగతీ।
యునివాగ్గోరణికిరాముకభ్రమణమే-యుం బ్రైపదత్తింపకా।
మినియుప్పున్నథురాధర ధరసుధో-న్నేషంబునం బంగ్ఘుదా।
తనుతాపంబణగించికొఁగిలుసుఖ-త్సాహంబునం జేర్చు దే॥ ౨౧౭॥

శా. ఆకర్ణాంతములైననీలనయనప్రు-ల్లాంభోరుహంబుల్ మదీ।
యాకారేందిరకుర్గ్యపాంబులుగనీ-వర్పించినం గాంతా।
లీకాశ్మీమకరాంకచాపఘటితా-విజ్యాలతా పేర్మితో।
స్తోకానేకశరాలిపుష్టిజనితా-ర్తుల్ నైవఁగాఁ జొచ్చెనే॥ [illegible]

ఆ. తాపకాంశుకంబు-త్రపఁజారవిడువన।
గ్లాటలెస్స నీర-దాంశుకంబు।
నీగగనములు మాని-నీజారవిడువక।
చేతనముల కెందు సిగ్గుగలదె॥ ౨౦౯॥

చ. చందనగంధి తానకుచంబులు మత్తగపల్లవంబులం।
కందుక కైతవంబులిడు-కాంతినిబంగరుబొంగరాలపో।
ల్కంరదగుదాబ్జకోశముల-లీలను పువ్వులగుత్తులట్లచె।
న్నొందినఁగాక నీనవన-యౌవనమహిమల్ సఫలత్వమందునే। ౨౧౦॥

క. విభుజనీయాధరసుధా।
రసధారాపూర్వముగను-రాజిత్వమునే।
జనువర్గకలశలోసఁగుము।
గుసుమాస్త్రనిగుణముచేర్చు-కొనిసుఖియింతుక్॥ ౨౧౧॥

ఉ. కన్నులఁజూచెదున్న ముఖ-కంజమునుద్దిచెదున్న రొమ్మునం।
జన్నులు పార్చుచున్న నర-సంబగుపోవిడయునంగదున్న యో।
కన్నెయు యున్నఁగానదేవిఁ-గాచిన చంద్రిక నీవయోవిలా।
సోన్నతియొక్క చందమున నొప్పసుమీపలుమాటలేటికిక్॥ ౨౧౨

ఉ. గంధగజేంద్రయానముఖ-కంజము చెందఁజూడి హత్తపు।
ష్పంధయమవృత్తిఁబూనఁగన్య-పాలనుఁడీగతిఁబలుచంద్రపా।
గ్రంధిసపల్లవపువ్వువిలు-కాని తెరంగుబహించికందుక।
గ్రంధితనంత సేవిడిన-కైవడిఁజేతులఁజాచివిప్పుచుక్॥ ౨౧౩॥

క. బాలికతనుపుఁ పులుకలు।
జాలఁగొనంగాఁగ లించి-జననాథుఁడునూ।
తన్నలిరంగనపోఖ్యాంబుధి।
నాలలనయుఁబాయునోల-లాడఁదొడంగెక్॥ ౨౧౪॥

క. నూతనపరిరంభావి।
ర్భూతసంరంభమున మేను-పొలఁతుకమరువం।

భీతిలకనీవిబంధము।
శాతనఖాగ్రములన్ పుడమి-సవరించుచు నెడన్॥ ౨౧౬॥

మ. కరగుస్తస్తనయుగ్మయున్ మరదనశ్రే-ణీఘనస్థబింబోష్ఠియున్।
భరితోరుద్వయబంధగుంఫితనితం బస్థానయుగ్మోద్యస్థితా।
వరణాగోచరకత్ర్యమయుభయజిత-వ్యాపారయుగ్మబాలశం।
బరభీతిన్ గణియింపదయ్యె మదిలో-ప్రత్యగ్రదీప్తిన్ సుగ్రపసన్॥ ౨౧౭॥

మ. అమితాయాసవిభక్తపూర్వఘటితా-నోక్వనోక్యగుబంధంబతి।
శ్రమమార్గాజితనుంజాలాధరసుతా-సారంబనూనప్రక్రియా।
స్తిమితప్రీడమహీనహస్తచతుర-త్వప్రాప్తసత్క్రీడను।
త్రిగుణీమూర్త్న సమాగమోత్సవముగో-ప్రౌఢాజానిబూనెన్ రహిన్॥

శా. శ్రీదాంచత్కుచసీమసంఘనజఘా-చ్ఛిత్రాకరసంరంభమున్।
స్తోదాప్రస్వతిశ్రీనేత్రమంకురితరో-మాంచస్ఫారగాత్రమున్।
స్వాదరోక్తినిగ్గతిమంచహాసముతిల-జ్జావాసమాలింగనా।
శాదూరీకృతనిద్రమానవవఘా-సంభోగసౌఖ్యంబొగిన్॥ ౨౧౮॥

క. ఈవిధమునను దిలీపా।
ర్యావల్లభుఁడు ష్వాపవిభ-వింపుచునుండన్।
రేవెలఁదుక చూపోపకఁ।
బోవునన్ వేగుచుక్క-బొడమెం బ్రాచిన్॥ ౨౧౯॥

క. భవ ప్రదీపికార్జితి।
ధనశోకృతివిదితరమ్య-దయసముదయుండై।
ధవుఁడుకనుసన్న సేయుఁగ।
సవినయముగ లేచిచలిత-చరణాంగదయై॥ ౨౨౦॥

ఉ. జారినకొప్పుతో నిదుర-సందడితోఁ బలుగంట్లమోవితోఁ।
దీరనికోర్కతో బెదురు-దీరనిచన్నవతోఁ జాలంగఁగా।
నేరనిలజ్జతో నిలువ-నేర్చినకూరిమితో లతాంగి శ్రీ।
గారగృహంబుచే డెలకుఁ-గన్నులపండువుఁగాఁగ వెల్వడెన్॥

ఉ. శృంగారమాయాంగనాయ్యపతి-పూర్ణమనోరథుఁడై మదిగ్గిని।
ద్రారహితంబు గైనకను-దమ్ములకెఁ పుసహింపసాహిన్ణా శా।
హారవినోదపీతదివ సక్రశముఁ గ్రైసుఖియించెఁగామది।
ద్వారతిరాత్రులందుమగ-భాత్మజఁగాఁగిటగారవింపుమఞ॥

క. సంగీతిఁగొన్నిదినములు।
శృంగసురుచురతులఁద్రీతిఁ-బొందిసరిశ్చం।
గారనవిద్రౌఘరతిఁజే।
స్నాంగంగందర్పవిజళి-తావిత్రపట్టు॥ ౨౨౩॥

సీ. విడివడియున్నగీ-మీబంధపటిమునో,
వలనొప్పులజ్జ-యులికిఁజనఁగఁ।
గ్రొమ్ముడిగట్టిన-కసుకుదామములతోఁ,
బ్రాలంబములువెస్సు-పైఁటింపఁ।
గనకకాంచీఘంటి-కారవంబులతోడ,
రణితకూజితధ్వను-లతిశయిల్లఁ।
బలుతరంగుల్లఁదోఁచు-పులకాంకురములతో,
ఘర్మసీకరములం-గములఁబొడమ।

గీ. మోగుకొర్కు-లతోఁడసీ-త్కారమలరఁ।
బటుకశాభావసుఖముతోఁ-బారవశ్య।
మానహిల్లంగవిభునకా-హ్లాదమొసఁగఁ।
బూరుపాయితరతులనం-భోజవదన॥ ౨౨౪॥

క. ఆరామారత్నముశ్చం।
గారాగారములఁగేళి-కానగములవు।
సౌరామముఁ బదిలీప।
స్మారమణినితోఁడఁగ్రీడ-సలుపుమవేడ్కన్॥ ౨౨౫॥

క. తే నెలప్రతీఁచిదిశయుం।
బూనికచందమునసంద-ముగశుభవేళన్।

బూనెన్ దౌహృదలక్షణ।
మానెలఁతుక సకలజనము-లానందింపన్॥ ౨౨౬॥

సీ. తినుబడివస్తువుల్-తెప్పించుటయె కాని,
తృప్తిదీరఁగ భుజి-యింపలేదు।
మేనువంచివిపంచి-మేళవింపుటె కాని,
మించితంత్రులు గోట-మీటలేదు।
చెలులతోఁ బువ్వుతో-టలకేఁగుటయె కాని,
కోర్కె-మీఱఁగ విరుల్-గోయలేదు।
కవితచిత్రంబుగాఁ-గల్పించుటయె గాని,
వడిపుస్తకము బట్టి-వ్రాయలేదు॥

గీ. దిటముగారతి నుత్సహిం-చుటయె గాని।
విభునికమితోత్సవంబుగా-వింపలేదు।
లలనగర్భస్థశిశువు-లక్షణపత్తు।
విధునిగతిఁ బూటపూటకు-వృద్ధిఁబొంద॥ ౨౨౭॥

చ. నడుము బయల్పడెన్ వళుల-నమ్రములయ్యె నవీనకాంతులే।
ర్పడె మయికన్నులన్ నిదుర-పాదుకొనెన్ భరమయ్యె హారముల్।
నడజడమయ్యె విన్నఁగల-నల్పవశించె కృశించె పక్కియె।
ప్పడతికి గర్భమీశ్వరకృ-పం గ్రమవృత్తిని వృద్ధిఁ బొందగన్॥ ౨౨౮॥

ఉ. అంతవసిష్ఠమౌనిసము-దంచితవృత్తి దిలీపమేదినీ।
కాంతుఁడు సంతసిల్లఁ దన-కాంతయుఁ దానును వచ్చి ప్రీతిసీ।
మంత్రవతీశిరోమణిక-మానితపుంసవనంబొనర్చసీ।
మంతమహోత్సవంబు విధి-మార్గమునన్ నడిపించెఁ బిమ్మటన్॥ ౨౨౯॥

క. ఆతరువాత సుదక్షిణ।
ప్రీతిన్ శుభవేళ గనియె పృథుభుజుని సుతన్।
శీతకరశ్వేతరుఖ।
ద్యోతాయుతుఁ గనంగ-తుల్యనరారన్॥ ౨౩౦॥

చ. తనయునిఁ గాంచె నిప్పుడని-దక్షిణయంచును బ్రీతి పుణ్యభా।
మిను లెఱిఁగింప వారలకు-మేయసనంబులొసంగి రాజు కాం।
చనమణి రాంకవాంభరణ-సామజ సైంధవ గోముఖార్థముల్।
జనులు నుతింప విప్రులకొ-సంగె ముదంబు మదిం జెలంగఁగన్॥ ౨౩౧॥

మ. అవనీదేవుల కాసుహాదనుఁడు గా-హ్లాదంబు గానందనో।
త్సవ వేళం దనవిత్తమెల్లనొసఁగెన్-ధాత్రీశ నీపట్టభూ।
దివిజశ్రేణికి నింతకంటె ఘనవస్తు-శ్రీ విశ్వజానాంద్రమయా।
గ విధిన్ బ్రదవ్యను కేసమిచ్చునను ఘం-టారావ మింతి కల్బ్రలుఁ గన్॥

గీ. చంద్రుఁ డుదయింపను ప్పొంగు-జలధిరీతి।
నందనుం డుదయింపనా-నందమంది।
జనవిభుండొసరించెను-జాతకర్మ।
మఖిలజనులెన్నఁగా ఘనసి-ష్ఠానుమతిని॥ ౨౩౩॥

కం. ఒకశుభదినసంబునఁ నా।
మకరణసంస్థానము సేయు-మదిఁ దలఁపుచునా।
సకలతనముఖంబుఁ జూచినఁ।
బ్రకటముగ వసిష్ఠుఁడనని-పలికెల్లనియున్॥ ౨౩౪॥

శా. మున్నిక్ష్వాకుకులస్థులు న్నృపులలో-ముఖ్యుల్ తదీయాన్వయో।
త్పన్నుల్ వృద్ధిత దాఖ్యతంగనిరత-ధాత్రీశులంబోలియు।
త్పన్నత్వంబగు నీ సుతుండితఁ డుర్వ-ఘ్యాఖ్యాన్వితుండైనవి।
ప్పన్నుల్ రాసునృపులం మఁ బల్కు దురునీ-పౌత్రాదులం బార్థివా॥

కం. అనుచును వసిష్ఠుఁడు బలికిన।
తనయునకును రఘువటంచు-ధరణీశుఁడు బ్రా।
సెను నామకరణమునకు।
గ్వనులమ్ముసంగాదినిఖిల-వాద్యములలరన్॥ ౨౩౬॥

గీ. నామకరణమహోత్సవా-నంతరమున।
దేవతలు మెచ్చఁగా దిలీ-పావని పుడు।

ధారుణీసురచాతక-తతులకెల్లఁ।
గనకవర్షంబుఁగురియుచు-ఘనతఁ గాంచె॥ ౨౩౭॥

క. ఉపధలు దెచ్చినన్నృపతులఁ।
గృపఁ గ్రమ్మఱ వారివారి-గృహములకశ్వ।
ద్విపముఖ్యోచితబహుమతి।
నపతిమిత్రోత్సవము జేసి-యనిపెఁ దనిపెన్॥ ౨౩౮॥

మ. కవులుం గీర్తపరాయణుల్ కథకులుం-గార్తాంతికుల్ గాయకుల్।
ప్రవరుల్ బ్రహ్మవిదుల్ ప్రశస్తచరితుల్-పౌరాణికుల్ పండితుల్।
ద్రవిణార్థుల్ గుణవృద్ధులాగమపరుల్ తత్త్వజ్ఞులాధారుణీ।
ధవుచేఁ బూజితులై రహింజనిరతి-ద్దాతృత్వముఁ గీర్తింపుచున్॥ ౨౩౯॥

మ. అనుకూలావసరంబులన్నృపుఁడు దో-లారోపణంబర్భ।
కున్నమజ్జారివిలోకనంబు గృహని-ష్క్రామంబు భూదేవతం।
దనమీమన్నవనీతభక్షణవిధా-నంబన్న సంస్పర్శనం।
బొనరించెం దనపట్టికిన్నిరుపమా-నోత్సాహసంయుక్తుఁడై॥ ౨౪౦॥

గీ. నృపుఁడు పండ్రెండుమాసముల్-నిండినంత।
శుభముహూర్తంబునను దన-సుతున కాప్త।
సహితుఁడై పుట్టుజుత్తుల-సంబరంబుఁ।
గర్ణవేధోత్సవముఁ జేసెఁ-గడుముదమున॥ ౨౪౧॥

క. ఆటలపాటలమాటల।
తేటలనీటలరవసుమ-తీనాథునకున్।
మాటికిమాటికిముద్దులు।
మూటలుగట్టుచుసుధోత్త-ముఁడుతనరారున్॥ ౨౪౨॥

క. బాలునికైదవయేటను।
చౌలము వ్రతబంధనంబు-జరిగించెను భూ।
పాలుండీసంభ్రమమే।
కాలంబునఁజూడమనిబ-గజ్జను లెన్నన్॥ ౨౪౩॥

క. అపరిమితద్రవ్యంబుల।
విపులాదిత్యులకునొసఁగి-వినయాన్వితుఁడై।
యుపనయనానంతరమున।
నృపమౌళివసిష్ఠుతోడ-నిట్లనిపలికెన్॥ ౨౪౪॥

మ. భవదాశీర్వచనప్రభావమునభూ-పాలావళిన్‌గెల్చితే।
వివిధంబౌ మాగధఁబెండ్లియాడిసుతర-త్నప్రాప్తిమోదించితిం।
ధవులెన్నన్ ద్విజకోటికింగఁకర-త్నశ్రేణులర్పించితిం।
స్తవనీయాశయంబుఁగంటిమునినా-థగ్రామణీధీమణీ॥ ౨౪౫॥

శా. వేదాంగంబులుసర్వశాస్త్రసరణుల్-వేదంబులాచారము।
ల్వేదండాశ్వరథాధిరోహణములు-ర్వీపాలనస్ఫూర్తినా।
నాదివ్యాస్త్రవిధానముల్వివిధజ-న్యప్రక్రమంబుల్ ధను।
ర్వేదంబీతనికబ్బునట్లుగఁగృప-న్వీక్షింపవేమ్రొక్కెదన్॥ ౨౪౬॥

చ. అనుచుదిలీపభూమివిభుఁ-డాదరమొప్పఁగవిన్నవించినన్।
మునివరుఁడాకుమారునకు-ముఖ్యములైనతదుక్తవిద్యలె।
ల్లనుదెలియంగఁజేయఁబ్రబ-లప్రతిభన్ గ్రహియించిరాజనం।
దనుఁడుకళాధికుండగుసు-ధానిధికైవడినొప్పెఁజెల్వుగన్॥ ౨౪౭॥

క. నృపమౌళిసకలవిద్యా।
నిపుణుండగుసుతునిఁజూచి-నిర్భయుఁడైనే।
రుపుమీరనశ్వమేధము।
లపరిమితస్ఫూర్తిఁజేయ-నారంభించెన్॥ ౨౪౮॥

చ. సరయువుచెంగటన్ సనవ-శాలలమర్చిసమస్తవస్తువుల్।
గురుతరలీలఁగూర్చిసుర-కోటిముదంబెలఁగన్ సభార్యుఁడై।
ధరణివిభుండువేదవిహి-తంబగుదీక్షవహించెమంత్రులం।
దరునృపుఁజూడవచ్చినజ-నంబులనుత్సవమందఁజేయఁగన్॥

శా. ఆజానేయముతో సుతుండతిగిశౌ-ర్యస్ఫూర్తిఁజూపింపఁగా।
భూజానుల్ మణికాంచనోపధలుస-ద్బుద్ధిన్ సమర్పింపఁగాఁ।

తేజోమూర్తివసిష్ఠుఁడాధ్వరముఁబ్రీ-తింబూనివర్తింపఁగా।
శ్రీజైన్నారఁగనశ్వమేధమనుము-శ్రీభర్తగావింపఁగన్॥ ౨౫౦॥

క. ఆరాజామఘముజూడని।
వారెవ్వరులేరుజూమ-వారలలోనం।
గోరికఁగోర్కులభింపని।
వారెవ్వరులేరునాల్గు-వర్ణంబులలోన్॥ ౨౫౧॥

క. ఆతఁడుబ్రహ్మాధ్వర్యు।
ద్గాతలహోతనుసముత్సు-కతనుబరిశ్రీప్ర।
స్తోతమొదలైనబుత్వి।
గ్వ్రాతములందనిపెయోగ్య-గతిదక్షిణలన్॥ ౨౫౨॥

క. స్వాతీగతుఁడగుకవివి।
ఖ్యాతింగురిపించువృష్టి-గతినృపుఁడాత।
ర్వ్యాతవతిషించెవిప్ర।
వ్రాతంబులరన్సువర్ణ-వర్షంబెలమిన్॥ ౨౫౩॥

ఉ. ఆరఘుశక్తివైరినృపు-లశ్వముముట్టఁగఁజాలరైరిదే।
వారలుమంత్రశక్తిసవ-నావనిముట్టఁగఁజాలరైరిపో।
వారువసిష్ఠశక్తినొక-వంకరఁబట్టఁగఁజాలరైరిగో।
త్రారమణుండుసేయుమఘ-తంత్రముఁజూచినవారుమెచ్చరే॥

ఆ. సకలజనులుజూడ-సరయూజలంబుల।
వారుగోష్టిఁజేసి-వసుమతీశుఁ।
డధ్వరాంతరమున-నవభృథస్నానంబు।
తానొనర్చెదేవ-తలునుతింప॥ ౨౫౫॥

క. అనఘుఁడుదిలీపుఁడీవిధ।
మునవరుసశతాశ్వమేధ-ములుజేసితనూ।
జునిరాజ్యంబునకభిషి।
క్తునిఁజేసిమ్ర్పుదూక్తినతని-తోనిట్లనియెన్॥ ౨౫౬॥

ఉ. నీనుడివిన్న మా విన్పు మ-నీతులు శాస్త్రములాగమంబులు।
శ్లోకములోడఁ జెప్పుటయుఁ-జెప్పినవెల్లను నీవు బుద్ధిని।
వ్యాకులతం గ్రహించుటయు-నాత్మ నెఱుంగుదు నైన రీతితో।
నేకమతిన్ వినందగు న-రేంద్ర మదుక్త హితోపదేశముల్॥ ౨౭౭॥

గీ. ధర్మవిత్తుఁడు బ్రాహ్మణో-త్తముఁ డభిజ్ఞుఁ।
దగును పౌరోహిత్యయులను బ్రోమ-టర్హమగును।
వినయశీలుఁడు బహుశ్రుతుఁ-డనఘుఁ డలజుఁ।
దగు పురోహితుఁ బూజింపఁ-దగును సుమ్ము॥ ౨౭౮॥

క. మతిమంతు విధిజ్ఞు బహు।
శ్రుతు నస్ఖలయుడను భూవ-రులు నిలుపఁదగున్।
హితు సౌమ్యమాన కాలము।
లతిఁ జేయఁగ కయ్యున్నఁ గర్మ-హానియగుఁ జుమీ॥ ౨౭౯॥

క. భూపతిఁ దమ దేవతల పితృ।
దేవతలను గురుజనులను-దేశికులను భూ।
దేవతల నతిథులవి।
ద్యావిదుల ననేకసముల-సర్చింపఁదగున్॥ ౨౮౦॥

క. శస్త్రాస్త్ర ప్రాజ్ఞని బహు।
శాస్త్రవిశారదుని సుగుణ-సహితు న్నృపాలుం।
డస్త్రగురుఁ జేసికొనిన।
శస్త్రాస్త్రధరణాదులలోఁ సఁగఁ-దగు నాతనికిన్॥ ౨౮౧॥

క. శ్రుతివతులాత్మసములు నిం।
గితవిదులు జితేంద్రియులు సు-కృతులతిశూరుల్।
హితులు కులీనులు నృపతికి।
సతతంబు ప్రధానులైన-సంపదలరు దే॥ ౨౮౨॥

ఆ. శాస్త్రవిదులు మంత్రి-సంపన్నులైనమం।
త్రులను గూడి భూప-యుండు మంత్రి।

సరణి జెలంగ వలయు జయామూలమగుజుమీ।
మనుజవల్లభునకు-మంత్రమెపుడు॥ ౨౬౩॥

క. మేలవయమునిద్రింపమి।
మేలుచితంబైనవేళ-మేలుకొనుటభూ।
పాలసుతుండరనైపుణ।
మాలోచనఁజేయవలయు-నసరత్సపలక్॥ ౨౬౪॥

క. వినుమొకట్రెండైనపలువురు।
మనుజులతోఁగూడియైన-మంత్రంబాలో।
చన సేయరాదు చనరా।
దనఘాతనమంత్రి మెప్పు-దన్యులచెవికిన్॥ ౨౬౫॥

గీ. పరమలఘుమూలములును పా-ఫలము లేన।
కార్యములు నిర్ణయించి శీ-ఘ్రింబె యుపని।
పాలుఁడారంభ మొనరింపఁ-జాలఁడేని।
యాతఁడగుదుర్వ్యశంబున-కాకరంబు॥ ౨౬౬॥

క. భువినిశ్చితార్థములలో।
నవితథగతినడుచుచున్న-యవిఫలితములై।
నవిదాచినదాగగనే।
రవుకర్తవ్యములె తెలియ-రాదితరులకున్॥ ౨౬౭॥

క. తనచేతనుమంత్రులచే।
తనురక్షితమైనమంత్రి-తమునడుచుప్రయో।
జనములచేనూహలచే।
జనులకనిర్ణీతమైన-సఫలముకాదే॥ ౨౬౮॥

క. వినుమూగ్నశతముకంటెను।
ఘనుడగుపండితుని మిగుల-కరిగింపఁదగుం।
జనపతికాతఁడునయమ।
ర్తనమునసమహోన్నకీర్తి-ధనవైభవముల్॥ ౨౬౯॥

చ. తనకుసహాయులై ప్రబల-తంత్రములన్విహరింపనేర్తురే।
ఘనముహరింతురంతయును-తథ్యముమూర్ఖులఁ జేరనిచ్చినన్।
వినుమనుఁడో కృ-మంత్రియువి-వేకమువిద్యయుశౌర్యమార్జవం।
బనుమతిఁగల్గెనేనిపతి-కర్థసమృద్ధియొనర్చునత్తుఁడై॥ ౨౭౦॥

కం. ఉత్తమమధ్యమజనముల।
నుత్తమమధ్యములునగు ప్ర-యోజనములభూ।
పోత్తముఁడునిలిపియున్నని।
మిత్త్రంబులుఁ జెప్పఁగలెజా-మీయనఘములన్॥ ౨౭౧॥

కం. పితృపైతామహులుశుచి।
వ్రతులుసమస్తోపధావి-రక్తులుసుగుణా।
న్వితులగుసచివశ్రేష్ఠుల।
చతురతదగనిలుపవలయు-సత్క్రమములన్॥ ౨౭౨॥

గీ. జానపదులీషదధికార-జనులొనర్చు।
ఘోరదండంబుచేఁగడు-గుందకుండ।
వారరక్షింపఁగాఁదగు-వారినిలిపి।
చూడవలె రాజతద్వృత్తి-సూక్ష్మదృష్టి॥ ౨౭౩॥

కం. ధనలుబ్ధతకరమధికము।
గొనినం బ్రజలధిప చెంత-కుంబోరకులాం।
గనలంగజాగ్రుకన్స।
జ్జనులధముని జేరబోని-సరణిమమారా॥ ౨౭౪॥

కం. శూరుఁడుపాయజ్ఞుఁడుపరి।
వారభయంకరుఁడుశాస్త్రి-వంతుఁడునిజల।
క్ష్మీరక్షకుఁడగుమంత్రిని।
భూరమణుఁడుత్రుంపకున్నఁ-బొలియునతనిచే॥ ౨౭౫॥

చ. కులమునుబుద్ధిశౌర్యమును-శీలతధైర్యముగల్గినత్తుఁడై।
మెలగఁగనేర్చువానికడ-మిందననేనకునాథుఁజేయఁగా।

వలయుంజయప్రదంబు బల-వంతులు శూరులు యుద్ధకోవిదుల్ ।
విలసితవిక్రమాఢ్యులగు-వీరుల నేలుట భూమిభర్తకున్ ॥ ౨౬౬॥

ఉ. కాలములన్ యథోచితము-గా నవిలంబితవృత్తి భూమినిన్ ।
పాలుఁడు వేడ్క వేతనము-భుక్తము భృత్యుల కిచ్చినన్ బహు ।
శ్రీలు జెలంగుచుండు విప-రీత మొనర్చిన భృత్యులుగ్రతా ।
చాలక శౌదురల్లయిన-సర్వమనర్థము గాదె రాజుకున్ ॥ ౨౬౭॥

గీ. కులము వారలు తనకను-కూలురైన ।
తనప్రయోజనములయందు-మానసు నిలిపి ।
తనువులిచ్చెదరల్లోట ధరణివిభుఁడు ।
పూజితము దాస్యజాతినిఁ-బ్రోవవలయు ॥ ౨౬౮॥

క. జానపదు లభిజ్ఞులు ప్రతి ।
భానిపుణులు సత్యరతులు-పండితులగుచున్ ।
జ్ఞానులగుమంత్రులవనీ ।
జానికి వినుపింతు రఖిల-జనచరితంబుల్ ॥ ౨౬౯॥

క. దొరతీర్థాష్టాదశకము ।
పరుల దెసం దనదు దెసను-బదియేనితరే ।
తర మెఱుఁగ నిముగ్గురుము ।
గ్గరిచారులవలనఁ దెలిసి-కొనఁగావలయున్ ॥ ౨౭౦॥

మ. యువభూజాని పురోహితుండు సచివుం-డుద్యోగి దౌవారికుం ।
డవరోధస్థుఁడు ప్రాడ్వివాకుఁడు పురా-ధ్యక్షుండు సేనానియ ।
ర్థవిధిజ్ఞుండు పురప్రవర్తకుఁడు కా-ర్యజ్ఞుండు కర్మాంతికా ।
ర్యవిదుండార్యుఁగు దండపాలకుఁడు నా-ట్టావింతాఖ్యాతుఁడున్
మంత్రియున్ ॥

క. ఇవి పదునెనిమిది తీర్థము ।
లివియన్యులపక్షమునందు-నెఱుఁగవలెంబా ।

రి నృపుఁడు తన దేశపురోహిత।
గుణవరాట్సచివులను విడచి-యూహింపఁదగన్॥ ౨౭౨॥

క. తను వెడలఁగొట్టినం బుర।
మున నుండక నన్యదేశ-ములఁ దిరుగుచుని।
రనుఁడై క్రమ్మరజనుడం।
చిన వైరుల నృపుఁడు విశ్వ-సించినఁ జెడుఁ డే॥ ౨౭౩॥

క. నాస్తికుల విద్యయాచియు।
శాస్త్రియొనర్చిన నన్నృపుఁడు-పడయఁగలఁడె లో।
కస్తుతిపండితవేషుఁడు।
శాస్త్రవిద్వేషుఁడగుచు-వర్తించుజామీ॥ ౨౭౪॥

క. ఆ నాస్తికులతిముఖ్యము।
లైన స్మృతి స్మృతులు జగతి-నలరుచునుండం।
గానోటిబలిమి ధరణీ।
జానికిఁ జూపుదురనర్థ-సరణిచతురులై॥ ౨౭౫॥

శా. వీరోపేతము వాజివారణరథా-న్వీతంబు సత్యాఖ్యమా।
చారభ్రాజితవర్గము న్నతమహా-సౌధంబమాత్యోత్తమా।
ధారంబర్కకులీనభూషితము వి-ద్వద్వర్ణితం బుజ్జ్వల।
ద్వారం బేలు మధర్మపద్ధతినయో-ధ్యాపట్టణం బింపుగన్॥ ౨౭౬॥

సీ. సకలాగ్నిచయనాది-సవనబంధురములు,
వివిధవిద్వజ్జన-విలసితములు।
దేవాలయసరోప్ర-పావర్ణితంబులు,
పశునరనారీవి-భాసురములు।
భయవిహీనంబులా-పద్వర్జితంబులు,
వృకముఖమృగవిష-ద్విరహితములు।
ఘనశోభితములు దు-ర్జనభయంకరములు,
రజితకాంచనరత్న-రాజితములు।

గీ. రమ్యగృహములుమత్పూర్వ-రక్షితములు।
ఘననదీమాతృకలుతృణ-వనసమిత్తు।
మృష్టములుజనపదములు వృద్ధిపొందు।
పదతినినీవుపాలింపు-బుద్ధిమహిమ॥ ౨౦౭॥

క. తనకుంబ్రియయునైనవణి।
గ్జనులను వాణిజ్యసరణిఁ-జతురుఁడగు ముఁబ్రో।
చినదాఁకవృద్ధిఁబొందునె।
ధనముతనంతటనతాను-ధరణీపతికిన్॥ ౨౦౮॥

క. జనసంరక్షణమునకై।
జననాయకుమహిసృజించు-జలజాసనుఁడా।
జననాథుఁడుభోగేచ్ఛన్।
జనులనురక్షింపకున్న-సద్గతిగలదే॥ ౨౦౯॥

క. మృదువచనంబులముదితుల।
మదికుత్సవమొసఁగవిమల-మతిఁబ్రోవఁదగుం।
దదనుమతిఁదిరుగుటంగూ।
డదుకూడదుగుహ్యమేర్ప-డంజెప్పుటయున్॥ ౨౧౦॥

క. కరిననగుప్తిశుభంబగు।
కరిణులనార్జించుటంత-కంటెశుభనుగున్।
ద్విరదాశ్వరథసమృద్ధిని।
ధరణీపతితృప్తిఁబొందఁ-దగదెన్నటికిన్॥ ౨౧౧॥

చ. అనుదినముంబ్రభాతసమ-యంబునలేచియలంకరిష్ణుఁడై।
జనములకార్తిదర్శనము-సంగుచుభృత్యులుజేయుకార్యముల్।
గనుఁగొనుచున్నవైఖరిని-గన్గొనకున్నతెఱంగునంజరిం।
చినవసుధావరుండువిల-సిల్లుశరద్గహరాజువైవడిన్॥ ౨౧౨॥

మ. ధనధాన్యాయుధవీరయంత్రజలసం-దర్భంబులైదుర్గముల్।
దనరారన్వ్యయమల్పమైనధనమ-ల్పంబైతగందవ్య్యయం।

బని మేషాతిథియోగమిత్రపితృవి-ప్రాభ్యాగతాధీనమై।
కనుపట్టక స్వపుడేలె సేనియుదిస్వ-ర్గసూర్తి వాటిల్లదే॥ ౨౯౩॥

ఉ. దొంగలు కానివారిఁగడు-దొంగలటంచును దొంగలైనవా।
రింగరుణాత్ములంచుబహు-రీతులనమ్మికఁ బుట్టునట్టుబ।
ల్కెంగలరాయమాత్యులచ-లత్సన్మహాధర్మపథంబునూత్మవృ।
ష్టింగనిరాజు తివ్వచన-దృష్టికిహేతువులూహఁజేసినన్॥ ౨౯౪॥

క. పరిశుభ్రవిభ్రాంతిందు।
సహృదయదలఁచును మనుజలోక-సమయంబునఁబ।
ల్కెరయుంచున్నపుడుశిక్షా।
చరణమునవిమర్శఁజేయు-జనునయ్యేదలన్॥ ౨౯౫॥

క. స్పష్టుఁడుగ్రహీతుఁడవసర।
దృష్టుండతిచార్యగుణప-రిష్కృతుఁడగువాఁ।
డిష్టుండయిననుశిక్ష।
భ్రష్టుంజేయంగరాదు-పార్థివుఁడెపుడున్॥ ౨౯౬॥

క. వినుముపరాధనిశిక్షం।
చినవిధమునసపరాధ-శిక్షించినయా।
తనిబాష్పబిందువులసం।
ఖ్యనుపశుపుత్రులునరింతు-రవనీపతికిన్॥ ౨౯౭॥

క. ఇలబంధవంతులకునుదు।
ర్బలులకునుంబీజరుగు-పట్లనుదనమం।
త్రులుపక్షపాతమార్గం।
బులువిడచిచరింపభూవి-భుఁడునతికకున్॥ ౨౯౮॥

క. బాలురువృద్ధులువిద్యా।
శాలురుముఖ్యులునుమాన-సముచేమ్మదువా।
చాలతచేదానముచేఁ।
బాలింపఁగవలయుభూమి-పాలుండెపుడున్॥ ౨౯౯॥

క. గురువృద్ధతాపసాతిథి।
ధరణీదేవతలదేవ-తలచిత్తమునన్।
నరపతిపూజింపుచుయో।
గరహస్యములభ్యసింపఁ-గావలయుఁజుమీ॥ ౩౦౦॥

క. ధర్మంబర్థముచేతను।
ధర్మముచేనర్థమర్థ-ధర్మంబులన।
త్కార్మంబులఁగామముచే।
నిర్మూలముసేయరాదు-నృపుఁడెయ్యెడలన్॥ ౩౦౧॥

క. కాలజ్ఞుండైతత్త్రి।
త్కాలంబులనర్థధర్మ-కామంబులుదా।
నాలోకింపుచుధరణీ।
పాలుఁడువిహరింపనాట-పట్టగుసిరికిన్॥ ౩౦౨॥

గీ. పౌరజానపదులు-బ్రాహ్మణుల్ధర్మశా।
స్త్రార్థకోవిదులుని-రంతరంబు।
తనసమృద్ధికోరు-కొనుచుండఁబాలింప।
వలయునింద్రియముల-గెలచినృపుఁడు॥ ౩౦౩॥

మ. అనికొక్కమ్మడిసర్వదిగ్గమనము-జ్ఞాలోచనంబేకచిం।
తనమాలస్యమునాస్తికత్వముప్ర-మాదంబింద్రియాసక్తితో।
భనకార్యారతిదీర్ఘసూత్రతయగో-ప్యంబీర్ష్యబొంకార్యవం।
చననిర్ణీతముసేయలేమిన్నృపదో-షంబుల్మనుప్రోక్తముల్॥ ౩౦౪

గీ. వడిచతుర్వర్గమునుదశ-వర్గపంచ।
వర్గములుసప్తవర్గాష్ట-వర్గములుత్రి।
వర్గమునుదండనీతినా-వార్తనాత్ర।
యీయనందగువిద్యల-నెఱుఁగవలయు॥ ౩౦౫॥

సీ. అవనిసామాద్యుపా-యములుచతుర్వర్గ,
మునసుందులుబ్బుంధు-నన్నృతవాది।

మూ్రిమందుమూర్ఖుండు-భీరుఁడ సిరుఁడన,
యుండుప్రమాదిదూ-ష్యుండనంగ।
దశవర్గము పరాఁగ-దశమునసాపత్న్యశ్రీ,
మునమాటవలన స్త్రీ-జనమువలన।
ధనములవలనబు-ట్టిన వైరములుపంచ,
వర్గంబున్నృపమంత్రి-దుర్గరాష్ట్రి।

గీ. సైన్యమిత్రధనంబులు-సప్తవర్గ।
మఱిదూషణమీర్ష్యద్రో-హంబసూయ।
సాహసముదండవాక్పరు-షతలుపిశున।
వర్తనంబిష్టవర్గంబు-వత్స వినుము॥ ౩౦౬॥

ఆ. తనకశక్యమైన-పనిసేయఁబోవుట।
తనకుశక్యమైన-పనివిడుచుట।
శక్యమైనపనికి-సమయం బెఱుంగమి।
వసుధలోననిద్రి-వర్గమగును॥ ౩౦౭॥

గీ. మానుషంబును దైవంబు-మండలంబు।
యాత్రదండవిధంబశ-క్యంబుప్రకృతి।
సరణివింశతివర్గంబు-సంధివిగ్ర।
హములరీతులుషాడ్గుణ్య-మరయవలయు॥ ౩౦౮॥

గీ రాజాజాట్టాలచేయువ-రాజుచేతఁ।
బరులచేతనురాజులో-భంబుచేతఁ।
దస్కరులచేతవచ్చుదు-ర్దశలుప్రజకుఁ।
గాదెమానుషభయపంచ-కంబుమహిని॥ ౩౦౯॥

క. జలమువలనదుర్భిక్షము।
వలనహుతాశునివలన-వ్యాధివలనఁజా।
వులవలనంబుట్టినభయ।
ములుదైవంబనగనైదు-భువిలోఁబరగున్॥ ౩౧౦॥

మ. పరమిత్రాభిహితార్థులగ్రనృపతుల్ - పార్ష్ణిగ్రహాక్రందులి।
ద్దరయుద్ధార్థికిఁ బ్రాప్తభూపతులు త-త్పార్శ్వస్థులాసారులి।
ర్వరనేలున్ పయినుండి మధ్యముఁడు దా-రుం డైయుదాసీనుఁడం।
దరదూరస్థితుఁడౌచు నేలునిదియు-న్నన్ మండలం బైతగన్॥ ౩౧౧॥

సీ. తొలుత పార్ష్ణిగ్రాహి-తో వైరి పై కేగు,
యానమెన్ననిగృహ్య యానమగును।
నృపుఁడు పార్ష్ణిగ్రాహి-శిష్టుఁడై చేసి,
యానంబు సంధాన-యానమగును।
సామంతసహితుఁడై-శత్రులపై కేగు,
యానంబు సంభూయ-యానమగును।
శత్రునిపై కేగ-సమకట్టి వేఱొక్క-,
చో నేగుట యుపేక్ష-యానమగును।
గీ. అనికి నొక వైరి మీఁదికి-నరుగవలయు।
నని ప్రసంగించి వేఱొక్క-పనికిఁ జనఁ బ్ర।
సంగయానంబగును యాన-సరణి లైదు।
సేనఁ గూర్చుట దండవి-ధానమగును॥ ౩౧౨॥

చ. తనభటులందు శత్రువసు-ధాపతిలోభికి జీవితార్థని।
య్యనియెడ క్రుద్ధుఁడై కుపితు-డౌ నెడ మానిని మాటమించనా।
డినరొడ నిర్భయున్ భయుప-టిష్ఠుని జేయు నెడన్ నృపాలుఁడా।
జనులను ఖేద పెట్టి తగు-సంపదలిచ్చుట కృత్య మయ్యెడన్॥ ౩౧౩॥

గీ. రాష్ట్రిక నమంత్రి దండదు-ర్గంబు లైదు।
ప్రకృతియనఁ దగు సంధికా-రణము భేద।
గతి సమాశ్రయములకు వి-గ్రహము కార।
ణంబగును యానమున కాస-నంబునకును॥ ౩౧౪॥

సీ. దుర్భిక్షభయపీడి-తుఁడు బలవ్యసనసం,
కులుఁడ దేశస్థుఁడు-కుబ్జవృద్ధుఁ।

పతిలుబ్ధుఁడునలుబ్ధుఁ-డామయసంయుతుం,
డింద్రియరతుఁడుబ హిష్కృతుండు।
సాధ్వసజనకుండు-జ్ఞాతిభీతుఁడుదేవ,
విప్రనిందకుఁడధ-ర్మప్రియుండు।
దైవోపహతకుండు-దైవచింతుఁడనా,
కారియు నానావి-చారయుతుఁడు।

గీ. వర్జితాంశుండువింశతి-వర్గమనుచు।
కథితజగడంబుయగానమా-సనము ఖేద।
కుశలత సమాశ్రయంబుసాద్గుణ్య మగును।
గాత్రిహ్యయుగ్రాహ్య మెఱుఁగ నే-ర్పరు లెన్నఁ బులు॥ ౩౧౫॥

క. మంత్రిచతుష్కంబైనను।
మంత్రిత్రయమైన నొప్పు-మాత్రంబున కా।
మంత్రులలో నొక్కొక్కని।
మంత్రము వేశ్వ అవినుస-మయములుగ లుగుఁ॥ ౩౧౬॥

గీ. దానమున భోగమునఁ నగు-ధనము సఫల।
మగ్నిహోత్రాదులను వేద-మగును సఫల।
మాలు రతిసుతిసంప్రాప్తి-నగును సఫల।
మతులిత చారమున శ్రుతం-బగు సఫలము॥ ౩౧౭

చ. తహాతహామానిసంతతము-దానసురక్తినితంద్రియుంబితా।
మహుఁడునొనర్చుసద్వృత్తిస-మాజమొనర్చుచునీతిమంతుఁడై।
యిహంపరసౌఖ్యదంబయిన-యీవచనంబులరీతిభూవిభుం।
డహరహముంజరింపఁదన-రాదుఁదదీయయశంబునిత్యమై॥ ౩౧౮॥

చ. తనయునకానరేంద్రుఁడుచి-తంబుగనీగతిరాజనీతుల।
ల్లను దెలియంగఁజెప్పిహరు-లంగరులగ్నిరులం బ్రధానులన్।
జనులను వేడ్కతోనొసఁగి-సాత్త్వికవృత్తిసభార్యుఁడైతపో।
వనమునకేగిమానిగణ-వర్ణితుఁడై వసియించెనయ్యెడన్॥ ౩౧౯॥

క. వినుతింపనీదిలీపా।
వనివరుచరితముఁ జదివిన-వ్రాసిన వినినన్।
జనులకు నైహిక సౌఖ్యము।
లనవరతముగలుగు మోక్ష-మరచేతిదగున్॥ ౩౨౦॥
మ. అని సూతుండిటు శౌనకాదిముని ముఖ్య-శ్రేణికిం దిలీ।
పనరాధీశ మహాచరిత్రము ననుసం-బంధంబుగాఁ దెల్పిన।
న్వాని స్వేచ్ఛం జని నైజవాసములత-ద్వృత్తాంతముల్ జెప్పికొం।
చును సౌఖ్యంబుననుండి రుగ్రతపముల్-శోభిల్ల విజ్ఞానులై॥ ౩౨౧॥
మ. హరివంశాంబుధిసోమ సోమజితశౌ-ర్యప్రాభవస్తోమలో।
మరభీమారివిరామ రామబలసం-భద్రైకలసుత్రామతా।
మరసోద్యత్ప్రద ధామ ధామబలసం-పన్నాంబుదశ్యామసా।
మరశక్రస్తుతనామ నామయవపు-ష్మన్మానిరాట్సన్నుతా॥ ౩౨౨॥
శా. సీతాన్వీత శ్రుతిప్రణీత ముదితా-శేషాశ్రిత వ్రాతజీ।
మూతాశ్వేతనుతేంద్రసూత నిశితా-మోఘాస్త్రసంఘాతభు।
ద్యోతాతీత మహస్సమేత సరసం-ఘోపేత సామోక్తసం।
గీతప్రీత భవాభ్రవాతనత సు-గ్రీవాతపస్విస్తుతా॥ ౩౨౩॥
క. శరగాంభీర్యతిరస్కృత। శరధీకరధీరతాప్ర-చలితోడుపశే।
ఖరకార్ముకభార్యాసా। దరవత్సలతాప్రపన్న-ధాత్రీజననా॥
మాలిని. మనునృపకులదీపా-మర్త్యభావస్వరూపా।
దినకరనిభతేజా-దీనమందారభూజా।
కనకమణికలాపా-ఖండితోగ్రాక్షచాపా।
సనమయగుణసాంద్రా-జానకీరామచంద్రా॥ ౩౨౪॥
గద్య — ఇది శ్రీజానకీరమణ చరణార్పిత మనస్కృతపత్త్ర హారితసగోత్ర
పవిత్ర కోటికలపూడి వేంకటరామ పుత్త్ర విద్వద్విధేయ సరస
కవితాధేయ వేంకటకృష్ణనామధేయప్రణీతంబైన దిలీప
చరిత్రంబను మహాప్రబంధంబునందు సర్వం
బును జతుర్థాశ్వాసము.
సంపూర్ణము.

మంజువాణీ పత్రికనుండి ముద్రించిన గ్రంథములు.

	రూ.	అ.	పై.
1. ఆంధ్రచంద్రాలోకము — అడిదము సూరకవి విరచితము ఉపోద్ఘాతసహితము...	0	6	0
2. రాజవాహన విజయము — కాకమాని మూర్తి ప్రణీతము. టీకా తాత్పర్యసహితము..	0	12	0
3. సర్వలక్షణ సారసంగ్రహము — కూచిమంచి తిమ్మకవి ప్రణీతము.	0	12	0
4. అప్పయ్యదీక్షిత చారిత్రము } శ్రీరామమూర్తి	0	4	0
5. తిమ్మరుసు చారిత్రము... } ప్రణీతము...	0	4	0
6. శకటరేఫనిర్ణయము — భాగవతుల లక్ష్మీపతి	0	8	0
7. ఆంధ్రపదార్థస్మృతి — ఆదిపూడి ప్రభాకర కవి విరచితము.	0	8	0
8. వ్యవసాయము. రాజా భుజంగరావు ప్రణీతము	0	4	0
9. ధర్మజరాజసూయము — నేతి వేంకటసుబ్బరాయశాస్త్రిగారిచే రచియింపబడెను..	0	8	0
10. చమత్కారరత్నహార ప్రహసనము........	0	2	0
11. మహాయోగరహస్య ప్రహసనము ...	0	2	0
12. విధవావివాహ ప్రహసనము..........	0	2	0
13. నిరపవాద ప్రహసనము	0	2	0
14. అపూర్వకవి పండిత ప్రహసనము	0	2	0
15. శిశుజీవ సంజీవని................	0	4	0
16. వాసవదత్త కథయు గంగాధరశాస్త్రి ప్రణీతము.	0	6	0
17. కాగడా [illegible]	0	1	0
18. దిలీపచరిత్రము ప్రౌఢప్రబంధము. వేంకటకృష్ణకవి..................	0	10	0
19. వైద్యుతలోహశాస్త్రము ప్రథమ భాగము డి. వి. శర్మగారు	0	6	0
20. విక్టోరియా స్వర్గయాత్ర. రాజా భుజంగరావుగారు	0	1	0